Fol 1

Incipiũt sermones beati bernardi abbatis hyemales de tempore et de sanctis. Sermo primus de sex circũstanciis aduentus domini.

Odie fratres aduentus initiũ celebramꝰ ciũs sicut utiq; et cetꝝ solempnitatiũ nomẽ quidem celebre sanctꝰ et notũ est mũdo sed raro nomẽ forte nota. Infelices enim filij adam omissis pennis et salutaribꝰ studijs. rudem potius et transitoria querũt. Quibꝰ enim assimilabimꝰ homines generis huius. aut quibꝰ comparabimꝰ illos qui videntꝰ a terrenis et temporalibꝰ cõsolationibꝰ auelli separiq; nõ posse. ꝓfecto similes sunt hijs qui submersi putantur in aquis. nimirũ videas eos tenentes tenere. nec vlla ratione asserere qđ primũ comprehenderũt manibꝰ. quicqđ sit illud licet sit aliquid vile qđ prodesse animo nõ possit. ut suũ reddere habeant cetiq; similia. Nam et si qui ad eos forte veniant et subueniant nõ nisi cõsolentur apprehensos inuolucre secũ. ado ut iam nec sibi nec illis auxilium ferre ualeant. Sic pene thor mari magno et spacioso sic pene misteriũ dei patuit scripturis. quibꝰ apprehensis et meditate et saluare possunt animas suas. Neq; enim de uanitate sed de ueritate dei cognoscitur eam et liberabit vos. Vos autẽ fratres quibꝰ tamquã paruulis reuelat deus quæ abscondita sunt a sapientibꝰ et prudentibꝰ cura ea que ad salutem sunt. sedula cogitatione uersate. diligenter pensate rationem huius aduentus quem scitis. nimirũ quis sit. sit qui ueniat. unde. Quo. Ad quid. Quãdo et qua. Laudabiliter sane duo ista curiosus est et salubris. neq; enim tam deuote ecclia uniuersa pentecosten celebraret aduentũ nisi haberet ibi magnum aliquid sacramentũ. Primi ergo ad aplõ stupente et animo nescio quo tactus sit. iste qui ingreditur. Ipse enim est sponsus gabrielis testimonio altissimi filius. ac propterea excelsus ipse. Neq; enim finis est dei filius degenerem sibi prolem sed equalis fatere non est. absit. dimissa et eiusdem penitus dignitatis nam et principes filios principes et filios regũ reges esse quis nescit.

Verũtamen quid sibi uult q; etiã ipsius quasi in summa trinitate ere

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

dnum confitem̃ et adorem̃. nõ pater nõ spũs sanctus aduenit sed filius.
minime quidem ego id factũ esse arbitror sine causa. sed quis cognouit
sensum dñi aut quis consiliarius eius fuit. Neq; enim sine altissimo trinita
tis consilio factũ est ut filius adueniret. Et si consilium exhibuit causa
sum. fortasse aduentus possimus uel ex pte qm̃ cognitum fuit a filio
nos maxime liberari. Lucifer ergo ille qui nunc dicebat per ceteros al
tissimi similitudinẽ usurpare temptauit. et per superbia arbitratus est se
se equalem deo qđ utiq; filius est. precipitatus illuc corruit. qui zelauit
pro filio pr̃e et opa dixisse videt. michi vindictam et ego retribuam.
Continuo subito sathanã tumidũ fulgur de celo cadentẽ. quid tu
superbis tra et cinis. si superbientibus angelis deus nõ pepercit quomodo
tibi putredo et vermis. Nichil ille ferit. nichil operatus est. tantũ
cogitauit superbum et in momento ictu oculi irrepabiliter preputatus est
quia mixta ueritati nõ stetit. Fugite superbiam fratres mei.
quesso multũ fugite dicit oĩs pr̃i superbia. que tam velociter ipsum quasi
sydereus cecidit clarus mirabiliter eterna caligine obtenebrauit lucis
fructũ. que nõ mõ angelũ sed angelorũ primũ in dyabolũ commutauit.
Vnde et protinus suadens heu quia concepit in semetipso ieco pecto
rique tradere suadens ut legum veritũ gustans fieret sicut deus sciens
bonũ et malũ. quid enim pollicetur. quod promittit miser. cui filius al
tissimi frater habetur. imo et ipse est clauis. clauis utiq; dauid qui
claudit et nemo aperit. in eo sunt omnes thesauri sapie et scie absconditi.
Tu ne credis homo prestigiis insipiens liberis. Videte qz vere ex
tra dominũ sententiam mendax iste est et pr̃ eius. Nam et mendax fuit
dicens. Eritis sicut dñs. tu quoq; o homo si videris fructum respice cum ev.
Adueniat tristis frater. propheta nostre lectũ est in ysaya dicente dño. principes
tui infideles. uel ut alia translatio habet. inobedientes socii furũ. Recurra
mus enim principes nri adam et eua principia nre propaginis inobedientes et
socii furũ dei. ipse filius dei est serpentis. imo dyaboli per serpentem consilio
subdole temptant. Nec dissimulat inimicus filios patere. pr̃e enim de
legit filium. sed ultimo et in ipsum hostem vindictam exercuit et aggra
uat super nos manum suam. omnes enim in adam peccauimus. et in eo sente
ntiam damnationis accepimus omnes. || Caudigr̃ agnat filius videns
pro se zelare patrem et nulli penitus parere creature. Ergo inquit cr
uciatus mei creatorem suus pater amittit. Altrudine meam primus an
gelus affectauit et ppter quia sibi credere habuit. sed ultimo pater
meus grauiter vindicauit. in illũ pertinens ei pater. cui oĩbus suis
plagis inuisibile. crudelis. Scitam quoq; que michi omnium mea est subripere voluit homo. et ne illi quidem misertus est
ner peperit oculus ego. neq; quid de bonis eius est deo. Deus tantũ
fecerat nobiles cum eius. in nõ principes emptores beatudinis angelo

videret atq; hoiem. sed ꝑter me pdidit angelos multos hoies minis
ros. Ego ut sciant q; et ego dilego patrē. per me reciperet quos que
dāno ꝑter me amisisse videt. Si propt̄ me tempestas hec orta est. aut
omnes tollite me et mittite in mare. omes michi cedent. vado et tibi
eis exhibeo memet ꝑm ut quisquis cedere noluerit. quisq; gestiet
imitari. fiat et emulatio ista clemēs. Nouit dñs iaffim malicie et nequi
cie angelos misisse desertores. nec ex ignorantia alicui⁹ sceleris hoiem mittit
permisse. alioq; pure nec est penitere nolentes. prius enim amat et ho
norat regis iudicium diligit. propt̄ hoc enim eripit cruci hoiem. ab ira
ut reples ex hys bonis vacua et ruine ibidē restituat tue. Sic bat
enim nullam angelus vam patrie reddidit. nempe nouit superbia mo
ab q; superbus est valde. et superbia ei⁹ remedium penitētie nō admittit
ac per hoc nec venia. Ne vō hoies vise nullā inducit cautam inuenis ex
hoc ipō redimēdū adhuc hoiem. quippe que supplentur aliena ma
licia. alioq; prodesse et potest cruci⁹ aliena. Ita dñe obstare cōplacuit
tibi ut crucis me. qm ego infirmus sū. qm de terra mea fictus sublatus
sum. et innocens. lucis missus sū. nō quidem penitus innocens. sed qui
tū ad eū qui me sedixit innocens alicui⁹ reg. mendacium michi persuasit est
dñe. venit veritas ut posset falsitas deprehendi et agnosci mendacium
et veritas liberabit me. si tū deprehense falsitatis penitus abrenuncio
et cognite adhesero veritati. alioq; nō hiemps erit temptatio nec hiemps
ꝑm sed obstinatio diabolica. nempe pseuerare in malo diaboli⁹ est. et dig
ni sunt pene cū illo quicūq; i sua mente ei⁹ memet i pono. Ecce audistis
fres quis sit qui venit. consideremus iam vnde veniat et quo. Venit v
tiq; de corde dei ꝑris i uterū virginis matris. Venit a sinu celo i infernales dond venit
ptes huc. quid ergo? Nōne et nobis in terra et quasi dū? Est si tū i ea
ps sint ille. ubi enim bene erit sine illo. aut ubi male erit ꝑsit cū illo?
Deus cordis mei et pars mea deus meus in. nā et si ambulauero i me
dio umbre mortis nō timebo mala qm tu mecū es. virga tua et baculus
tuus ipsa me consolata sunt. Ad terras et ad ipm quicq; descendis infernū nō tamq; victus sed tam
qm mē mortuos liberaturus. sicut lux que i tenebris lucet. et tenebre eā
nō comprehenderunt. unde nec relinquit aut in inferno. nec sinis corpus
in tua videre corruptionē. xp̄us enim qui descendit ipe est qui ascen
dit. ut adimpleret omnia de quo scptū est. qui ptransiit benefaciendo et sa
nando omes oppressos a diabolo. et alibi. Expectaui ut gigas ad currē
dam viam a summo celo egressio eius et occursus eius usq; ad summū eius.
merito prorumpit clamat aplus dicens. quis succus sit querere ubi xp̄us
est i dextera dei sedens. Intrasti enim lubricum et caligine cordis mei nisi
reliquerit i celis spiritus meus deserens et turbinē Sed redeamus unde que
sequūt ruit et si materia quam proposui michi et liberet me valde sed
angustie temporis tantum sermonis longitudinē nō admittunt. Con

sidéribus igit̃ qui ṽenit · magna et ōia ꝛeffabilis maiestas mo
tuit · Suspirentib⁹ uñ ṽenit grandis plane patuit uia fidēi eiꝰ testi
moniū qui prophetico ꝓuentus spū · ēre mist̃ nasc̃ dñm ṽent · & longi
quo · parce quo ṽenit ꝛuentib⁹ apparuit ꝛestimabilis dignatio et pen
tus ꝛeperegrinabilis q̃ ꝛuerecis hui⁹ hoīs ꝛem ꝛeꝛo ꝛeꝛ tm̃ dēsc̃ndē
dignata ē celsitudo ¶ Jam quis dubitet magnū ꝛ tenuia aliquid fuis
se ut maiestas tanta ad tam longinquos ꝛeꝛū tam ꝛ digna descenderet
narꝛet · plane magnū aliquid ꝓmia magna · q̃ misericordie miseꝛa
q̃ ꝛuꝛtas copiosa · Nō quid enī ṽenit ꝛcredendus est · hoc uñ est q̃
iuꝛta ꝓpositū ordinē optat iam ꝓferri · nec sine labore ꝛ̃ uñ ꝛeꝛs
est · hac parte ei⁹ manifeste ꝛducti eiꝰ causā et uerba · ꝓ̃ et opa cla
ment · Nō quiescam q̃ppe ois ꝛentesima q̃ que ceꝛnere at · de mon
tibꝰ ꝓperauit · et ut manifestius ꝓferem dñe misꝛeꝛe die eiꝰ · et
mirabilia eiꝰ filys hoīm ꝓter · nos ṽent · Ad ꝛa quid ds deꝰ dignatio
magna dignatus hoīm ꝓ̃ quesit · q̃ua sigla uolūt · nō erit ꝓsipiens ·
nō q̃ aliquid uideat̃ esse tm̃ ꝓ̃ a stipe · sed q̃ tm̃ ei⁹ fecerit · ipe q̃ fe
cit · omis enī diuine · ois gla mūdi et q̃cq̃d ꝛ eo ꝓspicit̃ mmus
est ad hanc gloꝛiā ꝓmerer est aliquid ꝛ eiꝰ comparāne · dne q̃d est
homo q̃ magnificas ei aut q̃d apponis erga ei⁹ cor tuū · ꝓ̃ utrumne
uelim nosse q̃d sibi uoluerit · q̃ad nos ṽent ille · aut ꝑ̃ nō magis
uenit nos ad illū · nisi enī nemo erat · Sed nec ꝑ̃ uetudo diuiti aut
ad pauꝑes ueniant · nec si ꝓcipue uoluerint · Jta est fides · nos ma
gis ad eū ueꝛe digni fuit · Sed duplex erat ꝓ̃ dnōis · nā et si cale
gabat oculꝰ mei · ille nō lucē habebat ꝛ tenebꝛas · et uicinos palatio
m̃ gꝛabato diuina illa nō poterat̃ mg attingere celsitudō · ꝓpter be
nignissimꝰ saluator ac medicꝰ ad eū et descendit ad altitudinē sua
et claritatē sua · mis · mos oculos tpauit · mduit se latena q̃ad illo
utiq̃ gloꝛioso et tab oi tabe puꝛissime coꝛpe ꝓ̃ susceꝓret · hec est illa
leuissima pluie et ꝓfulgida nubes sup̃ q̃ ascendit eiꝰ ꝓphetia
ꝓdixerat · ut adstenderet ꝛ egyptū ¶ Tempꝰ est enī ut ipm q̃ q̃ eq̃
sidentē ꝛepuis q̃ saluator aduenit · ṽent enī ꝓ̃ et tos ꝛedimus
nolutere nō ꝛ minio nō ꝛ medio ꝛeꝓꝛis · sed ꝛ fine · nec ꝛ congꝛue fructū ꝛ
sed ꝛ ꝛte sapiēt̃ dispositū sapiēcia ut eū magis esset necessariū tue ꝓ
mo auferret angelos ꝓnos ad ignotitudinē ad filios nō ignoꝛmis · ue
enī aduesperascebat · et declinata iam erat dies · et ascendebat paulemin sol
uestꝛe ita ut exiguus mimis ꝓ splendoꝛ eiꝰ aut color esset ꝛ terris · na
et hui⁹ diē nostꝛe pua admodū erat · et habundante tenebꝛe ferme
refugerat · ꝛ uetatis · Jam nō apparebat angelus nō loquebat ꝓphetie
cessabant uelut de spatione uetꝛi pmissa · q̃q̃ duxerat homo et ob
stinatione · et ego aut filius tue dispi esse ueꝛo · Hinc et alibi legimus
ꝛ ꝑ̃ · Ego ipe q̃ loquebar ecce assū · Sic sic dū medit̃ sileat̃ tene

rent omia et nox i suo cursu medium iter pagerent ompis sermo tuus
dice a regalibus sedibus venit. qđ et aplus sciens ait. cum venit plen
tudo tpis. misit deus filium suum. nimirum plenitudo et habundancia tpa
lium oblationum et sacrificiorum fecerat. et nondum operatum erat tue aduente
tecnitus qm magus tpalium placebat. nisi ut ecce ipse quoq;
pax tpalis illo in tpe tuus fuit. ut ad unius hostie edictu de sabeth. uni
uersus orbis || Habetis cum et psalmi venientis et loci utrumq; id est aquo
et ad quem veniat causa quoq; et tempus ne ignoretis. uniuersitas via. s. p
quam uenit. et hec quoq; diligenter respicienda ut possimus scire digni est
cognosse et. Veruntamen sicut ad operanda salutem in medio tue semel ue
nit in carne uisibilis sic et nunc ad saluandas animas singulas in spu venit
et inuisibilis sicut scriptum est. Spus ante faciem nram xpus dns. et ut nouc
uis occultum esse hoc spuale aduentum. umbra eius inquit uicinum intue
ri. propterea dignum est. ut si non ualet adhuc nostrum in occursu tuum medium pro
cedere longius saltem conetur egredi aliquid et aliquantum assurgere nostre
te. ne forte per homo nubem transire. ne penetrare nubes non
insulpimus nre est. ne grandis impedimentum tibi ostendit uia. ut sic ad tempus
occurre deo tuo prope est enim uerbum in ore tuo et in corde tuo ut sic ad cre
dis spiritum et confessionem oris occurre ut saltem exeas de sterquilinio mi
sere egritudinis quam indignum est illum auctore peccatum in nobis. Et hoc
quidem de eo aduentu fuit dictum quo singulas animas tuis inuisibile dignatus illu
minare potestas || Labet autem et manifestum aduentus insidiantis uiam quam ingre
ditur uie pulchre et omnis semite eius pacifice. Ecce inquit specula. uenit saltans
in montibus. transiliens colles. Veniente uidens pulchra sed cubante ui
dere ante non potest. deprehendit enim iudicium michi quem diligit. cum meam ibi
pascens ubi cubas. Cubans pascit angelos in illas perpetuas eternitates
quas circuit. quietem eternitas et immutabilitas sue. Sed ne ignoretis
ore pulchra quam mirabilis facta est uisio illa cupite apparuit et non
potuit ad eum. Veruntamen ecce expressius est de loco sancto suo. et qui cu
bans pascit angelos ipse cepit. sicut promisit nos et habuit uenientes et
pastus qui cubans et pascens uidet ante non potest. Ecce uenit sal
tans in montibus transiliens colles. agentes et colles prophetas et prophe
tarum. et quodammodo uenit saliens et insiliens in libro canticorum legi
timum genuit ysaac ysaac genuit iacob &c. Ex his manifestum quidem
ut ueniens index esset unde ingressa prophana egressa est uirgo et ex
unde processerit. sup quem requiescit spus septiformis. quo manifes
tius adhuc loco sequens idem propheta. Ecce inquit uirgo concipiet et pariet
filium et uocabit nomen eius emanuel quod interpretatur nobiscum deus. quem ei
prius florere ipm deinde emanuelem. et quia dicente uirgam. manifesti
us exprimens uirginem nominauit || Sed nunc est altissimi huius sermo
nis insidentibus diei alteri reseruare digna enim prepositum me

terra · presertim quia in longe iam hodierne sterne processit ·

¶ Item sermo · dixit dñs ad achaz · pete tibi signū a dño deo tuo et de via aduersus domini ·

Videmus suadente rege achaz ysayam prophām petere sig
^ nū a dño siue i profundū inferni siue i excelsū sup · Nudum
responsione ei firma quidē hēdem putatus sed nō vultu ·
propter hoc demū ab eo qui scit cor et cui assistit homo cogitatus me
ruit reprobari · nō petiit deum et nō tentabo dñm · Elatus erat achaz
fastigio soli regalis · astutus humane sapie ueteris · Audierat igit ysayas
a dño · vade dic vulpi illa petat sibi signū a dño i profundū inferni · ha
bet enim vulpes foueā sed i inferni quoq; si extenderet · adest pu
gnans phendat sepiectes i astucia sua · Item q; · vade dicat dñs dic vulpi illa ·
petat sibi signū i excelsū sup · habet enim volucres nidū sed et si i celū
astendat · illic est qui supplex existens propria vultui culcat · supbe et
sublimia cella · veritatem dissimulat · Ille pontifex excelse seu inprehen
sibilis altitudinis profunditatis ut supē quereret signū et propria sig
na bonitatis domui dauid dñs ipse promittit · ut quos nec potestas nec
sapia terruit · alliciat · saltē exhibitio curantis per timē i eo q; aut · in
profundū inferni curatus ex ipa qua nullo nemo habuit · ut inferni
quoq; promissis mortuo deo astenderet · nō timere ut dñs regum ut prin
cipes achaz ut excelsi regnantis expauescētē maiestatē · uel destendentis
ad inferos implorati curatē · agnoscitis est ergo nō solū habitus sed et q;
deo quisquis nec maiestatē cognitat i timore nec curatē i more medi
tatus · precipē hoc inquit dubie dñs ipse vobis signū i pso manifeste et
maiestas et curatus intelligat · Ecce virgo concipiet et pariet filiū et
vocabit nomē eius emanuel qđ interpretatē nobiscū deus · nolī fugere
adam q; nobiscū deus · ne timeas o homo · nec audito nomine dei terra
ens q; nobiscū deus nobiscū curans filiū die nobiscū ut lectione ppe · nos
vere tamq; vnus ex nobis filius nobis passibilis · deinq; butirū et mel
q; comedet · ac si dicat · puelq; erit et vescet infantilibus alimentis ·
ut sciat reprobare malū et eligere bonū · Etenim hic bonū et
malū audis sicut i arbore ventra sicut i ligno nisi gressiuus · Sed mul
to melius a primo adam stirps iste pueri · eligens enim bonū malū reprobat · nō sicut ille qui dilexit maledictionē et venit ei et noluit benedictio
nē et elongabit ab eo · mane et i eo qđ primisti butirū et mel comedet
aduertere potius puella huius clementiam tantū assit ei gratia ut qđ pstat
unusq; sentire digne et accommodate ad intelligentiā proficere comedat ·
Deus sicut i lacte omnis videlz butirū et crassus · butirū pinguedo et humi
dus · crassus crassus · crudus et durus · bene ergo puelq; nō eligere nouit
qui butirū crudum deus crassum unusq; nō comedit · Cum est enim crassissima
omnis que carnem et i psalmo loquit · carnem sicut omnis que perpe ·

Vtriq; grenus humanū qđ benignissimus pastor quesiuit. ihs sine nomine
ta nouē ouibus in montibus deuectus. Inhabit ugrē ouē duo reperuit
naturā dulcem naturā boni et humi valde timiq; lucri. et pīm cū
cruptionem ut misit. Vide ergo qm optime puer nō elegit qui natu
ram nrm sn pīm ulla cruptione suscepit. nuq; de pīm ihesu legis. Coagu
lata est sicut lac et caseū in quolibet puritate lactis cruperit
fermentū malicie coagulū inquinatis. Sic et apis habet mellis dulcedi
nē habet et aculei punctionem. apis nō est qui pascit me lilia qui filio
rugerum ihesum pīm angelicū. unde ad ūnitē nazareth qđ interpre
tat flos aduolauit. et ad suauē clementē perpetue uirginitatis filio
rem aduenit. Ille insedit. Ille adhesit. huic apis mel et aculeū nō ig
norat qui mitis et humanus eis prophetā dicitur. Sitiuit ad nos ueni
ens sdm mel attulit et nō aculeū. id est iram et nō iudicium ut per
sequentibus quibus discipulis ut ūnitē que suscepe eum uoluit propter
egre assumi uidere nō uenisse filiū hoīs ut iudicaret sed ut saluaret
mundū. nō habet aculeū apis nrā quodāmodo deposuerat illū qui contra
dignā patiens nrām exhibebat et nō iudicat. sed nature sponte iniqtā
te. nature permittit spā. habet enim apis nrā quibus ersumā aculeū suum
et acriter nisi infigere illū in medullis hoīs pribus qui pē nō ui
dente quēquā sed filio debet omē iudicii. nrā aut pendulus nō lucri cū
et mel cum die qui homi natiue huane dine misericordie sic sibi conci
pē unit ut esset homo uerus et prim nō habens deus misericors et
iudicii nō exhibens. Cephas cum manifeste audierit qui nā sit ue
gri de nature posse procedens quis uē flos sup quē requieuit spūs sanc
qui uirgo dei genitrix uirgo est. flos filius eius flos utriq; flos filius
uirginis flos mundus et redimendus electus ex milibus. flos iuuē pre
sentie desiderii angelis. flos ad cuius odore cruciati mortui et sepul
cri testes flos cuius est et nō ex. Campus enim sn dei humanū flos et
ūmiculo. nō seminatus ab aliquo nō defossus fercula nō ipinguatus
fimo. sic deus sic uirginis alnus floruit sic nudatus regna et cisterna ma
ne uisera mundi pasthus eterni uultus flore protulit. cuius pulchri
tudo nō habuit cruptionē. cuius gliā i perpetuū nō marcescit. O
uirgo uirgo sublimis in qua sublime uestigiū sui creatoris ut ad sedentē
i throno ut ad dnm magistrū. nec id mirū qui talem matrem
est humilitatis. O uere celestis plumbi pretiosior auri. sanctior uniuersis.
O uere lignū uite qđ sola sine dispendio pertulisti fructū saluatoris. Dephen
sa est uim malignū serpentis uersutia tua. undam est plane fidissima nau
dus pascue creature. medacij et iudicii ignara. sed ut neq;
quisquis est esse ingratus. Si quidē ab ipso mortis cui deputas nequaq;
moriens et uerum dñi mater remedium. Sed et nūc respende si potes
quid ei arbore cum arboris fructu mundare potuit qui nec hunc qdem

virgo electa et fructu sublimem regnauit · etcij qui propo filio no pe
perit qui no odit simul cu illo donauit ¶ Sed iam aduentus ni fulget qm
virgo regia ipa est via per qua saluator aduenit procedens ex ipius ute
ro tanq sponsus de thalamo suo · Tenebat ergo via qua prouexe si mem
nisti cepimus huiusq gratie sermone studeamus et nos dilectissimam ad ipz
p eam ascendere qui per ipam ad nos descendit · p eam venie gram
ipius qui p eam in nos misericors venit · per te ascensu habeamus ad fi
lium benedictu fructu ei gre gremiu vite nr saluatis · ut p te suscipiat
nos qui per te datus est nobis · Excusat apud ipm integritas tua cohi
nre corruptionis · et hostium deo gratia nre venam ipetret vanitas · Co
posita caritas tua nrm cooperiat multitudine peccatoz et fetidus glorioso
fetiditate nobis conferat meritoz dna mea meditrix mea aduocata
mea filio nos reconcilia filio nos commenda filio nos repsen
ta fac obediat per gratiam qua concepisti per peregrinam qua meruisti
p misericordiam qua peperisti ut qui mediante te factu dignatus est pticeps
infirmitatis et miserie nre te quoq; credente principes faciat nos glorie
et beatitudinis sue xpus dei filius tuus dns nr qui est sup oia deus benedic
tus in secula amen ¶ Item in aduentu dni · Sermo de scripe euangelij ·

Ad aduentu dni que celebramus si pensa veneratis fuerit no
bis opio excellentiam maiestatis · Hi attendo adquos venerit · dig
natione magnitudine expauescet · Stupent ete et angeli de no
uo videntes infra se que supra se semp adorant ministrare cam et assiden
tes et descendentes ad filios homis · Si considera pter quid venerit · am
plectet quo ad possit destitutibile latitudine amatris · Si medii cogito
exaltatione agnoscit humane infirmis · venit siquidez unigenitus creatoz
et dns venit ad homes venit pt homes venit homo · Sed dicat aliqs · quo
uenisse dr qui semp ubiq; fuit · Erat quidem in mundo et mundus p ipm
factus est et mundus eu no cognouit · no ergo venit qui aderat sed
apparuit qui latebat · unde et humana in qua agnoscitur induit forma qui
minime diuina lucem habuit inaccessibilem · nec same gloriam maiestatis
apparere illustratione sua qua fecerat ab initio · nec indigna deo aquila in
substantia sua no potuerat agnoscere in pennarum extollere ut qui fecerat
hominem ad imaginem et similitudinem suam ipe hominibus inoteste et fructu ho
mo · huius ergo aduentus tante maiestatis tante humilitatis tante utilita
tis tante ei gloriosi mysterii no ad unius ecclie stemel anno celebra
mus festa celebrat · sed utinam ita stemel agatur · ut semp ad quippe
digneris · quanto omnipotentissime est ut post tanta egressa dicta alys quibus
libet negligis homines velint seu audeant detrahere et no magis amissis
oibus sola eius cultui vacent · nec in eis pietas eiusdem memoriam ete
rnitatis · Sed no ainy est qd quis propheta · memoria humilitatis nre
tue euacuabit · siquidem nec amen hec meditari possit · Sane memo qd no

tribus que sua sint · redde superos redde equales · redde inferos cuiq
qđ debes et digne celebres admitti xpi pauis et illustria sedes sua · Sed
de mysti · reuerenda pluere et obediencia quarti alia reddes alia reipes est ·
ner enim sufficere extra ordinare maioribus nec nisi ex ultimo reddes
affectibus sublimiter seruanda de cis · qđ et si nim manifeste immotue ut dig
na alicuius pluet vita ut michi cino dissimulatum michi excessibus
admittat · propter eius timore a quo est oms potes ipm quē nō pdet nomi
mq excelsū reputare Adeuq nō psentibus psone meritis sed ordinatōi
diuine et dignitati ipi offert deferendes · Sic et fili mei quos vi
cariq ipo iure fundamentis et doctrinis hortare gsilys sumq et auxilys de
berues · hoc eis volumus ut et ipi nobis impendant · Consilii quo ere
dunt ignoranti non auxilii quo iuuet ipsi minus nō · Sed forte exa
mines · vos qui mentes respondet dicens · qđ ego possibilia debo fa cu
ne verū quidem dicere uerbi fas est absq lucerna · qđ auxilii spondē
est cui ne minus aliqđ agere liceat absq obediencia · Sit quę ego ·
nō decet scire qđ facias · minime curatis finia nō dest · nullo esse
melius gsilio arbitror quā si exēplo tuo finis dare studeas que op
tent que nō optent fieri prouocans eos ad meliora et gsidens et non
uerbo nec lingua sed opere et ueritate · Nā nō verbis sunt efficaces
auxilii aliqđ est quā ut ores deuote pro eo ut nō dissimules redarguē
culpas eius ut nō nō nullū ei offendiculū ponas sed et sollicitus sis qn
tū possibilis tuis quē angelus pacis de regno dei studeat tollere et oc
siones scandalorū penitus removē · Si mihi fili gsilium et auxilium
exhibes reddes ei qđ debes nec habet unde causet · porro si cui forte
placuerit eis huius sīi dubio teneris debitor sollicitudinis ampliores · exi
gat et ipe a te custodiam et disciplinā · Custodiam quidem ut possis
tuere pena · disciplinā vō ut qđ minus cauet minus munerat im
punitū · Et si nemini fini esse videris habes tu sub te cui custo
diam hinc et disciplinā operetur exhibere · Dico aut corpus tuum qđ sīi
dubio regendū accepit spūs tuus · debes ei custodiam ut nō regnet
in eo peccū nec membra eius arma fiant iniquitatis · debes et disciplī
nam ut dignus fiscat penitere finctus castigatū et subditū ser
uitute · longe timē grauiora et pauloso ra debuto teneri astrictū q
pro multis retibus reddituri sit rationem · quid ego de ore quo me ver
tam si mihi thesaurus si preciū deposita esset qđ filius xpi sanguine
proprio pretioso redemit contingeret negligentem custodire · Si
stillantē in cruce dñi sanguinē collegissem · esset mihi reprehensibilis penes me
in vase vitreo qđ et pectori supius apponeret · quod animi habentem
essem · desidiose timoris · Et certe ad seruandū accepi pro quo morientis
nō mysterium ipse unigs sapiēs sanguinē illi dedit · Sed et habes thesau
rū esse in vasis fictilibus et quibus multo plura qm in vasis vitreis im

Nō. obitum ephebeā
plius a si fuit innoxij

Nō. q. deligēn mysteria
qm plura de pubertate

nere pericula videant. Accedit fame ad sollicitudinis cumulum et pondus timoris q̄ ei et meam et proximi ḡsciam seruare nitē ste- neutrum michi satis est nota. vtrumq; abissus est. Ipse tribulus utrumq; mi nox est. et in chilomino exigit a me utrumq; custodia et clamat. custos quid de nocte. custos quid de die nocte. nō est michi diei nec nocti. miquid custos fidei mei sic ego. sed est fateri humiliter nō presumptuosa. nisi q̄ dns custodierit ciuitē frustra vigilat qui custodit eam. In eo tm̄ expectabilis ego vulnerari pōtia debitū exhibeo custodiā pacis et disciplinā. q̄ si priora quoq; ḡnera nō defuerint. diei aut expti plateis et uicis etiā et obscuritā consilium et auxilium arguit. qđ ad iustitiā pertinet nō impatiēs stare nouerit sapiā et fortitudinis hoc videnti. Sex reliquie quas expedit domo quā edificemus sibi et septima quoq; quietis est si forte et eam nobis notā facere ipā dignet. quid vō prohibet sextā iustitiam septimā quoq; intelligi iudicio. neq; enim iustitia sola sed iustitia magis et iudicium preparatio sedis tue. Denuq; si plateis et equalibz et ferentibus reddimus qđ oportet michi nec accipiet deus. Sic et plene qđ debet nemo retribuere potest. q tum copiose accumulauerit sup nos misericordiā suā q tum multa delinquemus et. q tum singulos et michi sumus q tum pleni et sufficientes ille sibi et omnib⁹ omni modo nō expensi. Nec dicit tm̄ ipm̄ dicentē et cui multa et occulta sapiē sue reuelauit q̄ homines regis iudicia diligat. michi qđ in se est a nobis exigit impletis tantū diuinis requisitis nos ḡtuitos et iustificabit nos gratis ut gratia gratie det. diligit enim animam quem ḡspectu cui et sin̄ intermissione ḡsidet et sin̄ dissimulatione diuidente scrutatur. q̄q; iudicia a nobis nō misit nos exigit q̄ si nosmetipos iudicaremus nō utiq; iudicaremur. propter ea sapiens ineptē odit opa sua. sanctē. discrete. diuidenter bñ nata. honorat quippe veritatem qui se et sua cū deo statu quo uerum habet et agnoscit. verecūde et humiliter. ḡsistet. Nudi denuq; manifestum iudicium ate et ḡi post iustitiā. Cū ferentes nos odit que precepta sua debes dicite seruis tuis. Sed plene q̄ hoc est digna sedis perpetue dno magistratus ut et iustitie mādata studeat obseruare et semp̄ dignum sese et tutelam arbitretur. ‖ Sermo de duplici aduentu et de pēnis

Ignem est fides ut totum deus | ardentius.

tione dñi celebretis aduentū deuote mente ḡsolatione sempiterne mentis dignatione ipetrata mentis delectione. nec vō solū cogitetis eū quo veniat querere et saluū fieri qđ peccat sed et illū michi emissū quo veniet et assumet nos ad superna. Vtinā autem hos duos aduentus magis meditatione versem⁹ in cordibus vtq; prius et presentiam ipius promisisse fidem. Vtinā certe dormiatis inter medios cleros. hec enim sicut duo ubera sponsi mei que spensa dormiens habeat. Leua eius sub capite meo et dextera eius amplexabitur me. nā si sinis

tra sicut ē ego sicut alibi legimus diuine et gloria · in dextra longitudo uitas
uite · in sinistra ei⁹ mgt diuine et gloria || filij adam geng. uarie et ambi
guose audite · quid uobis ē tremis diuinis et gla ipsius que nec uere nec uite
sunt · Nigredo et aurū nōne terra · alba et rubea quā solus hō creauit
rit aut magis reputet pretiosum · denigz si uā sit hec tollere ea uolebat.
Sed homo ē mundare nō sumet ea nec defendere ē ei⁹ gla ego uere ego
diuine nō opus sunt sed uarietes quas sibi ipse miscendo parauit ut perpe
tuū diuit fiat · de gla quoq; dr apls · Gla mea hec est testimoniū assistēte
mihi · hec est utiq; uera gla que ē a spū ueritatis ipe cui spūs testimoniū
phibet spūm ee filij dei sicut · Gla nō qua ab hōibus accipit · qui gloriā
que est a sclo deo nō requirit · vana ē qui cum filij hoim · Insipiens ne qui
mentes congregans in cōtubio ppositi qui thesaurū pecuniā habet · ignorans
q; archa ista nō claudet nec semp habet · q̄nto melius ipse
pauit qui thesaurū suū ipi sibi seruant · alijs nō quittit · Verū nūq̄d
semp seruabit · nūquid semp abstondet · Venit ei manifesta cruci
abscondita cordis que uē fluctūs astenuare nō reparebit · hinc est q; ue
niente dño fatuarū uirginū lampades extinguūt · et qui ceperunt
mercedē suā a dño nō sunt · propter deū uobis pīm utile est abstondere
magis q̄m astenuare si quid hūmbrā sunt · et medici ei⁹ claim partis
nō proprias uestes ostendūt sed semimuda membra aut ulcera si habuerint
ut ceruis ad mīam uideretur animā ilenet · qui regulā pdicatiōis illo ser
uauit multo melius pharisco et scō defendit ustoritatis ab illo dest
pillo ¶ Tempus est fiat ut iudicū ipsum a domo dei · quis uā sūmis
cors qui nō obediūt euāgelio q̄d iudicat hys qui thesaurizant nōne
sunt · quāmdiu enī iudicium dissimulant ee iudicio q̄d mox est · quo
pacto hūmi mundi cuius seruus iudex expectet ut magis timeat a
quo ei ipse principe sue seruis essent ereptis · Nos autē si pfecte iudicamur
nō seruis saluatoris expectemus dñm nrm ihm xpm qui reformabit
corpus humilitatis nre configurabile corpi claritatis sue · Tūc fulgebunt
iusti ut sol in regno patris eorū · Erit autē claritas solis septemplex · id est sicut lux septē
dierū · Adueniens ergo saluator reformabit corpus humilitatis nre configu
rabile corpi claritatis sue si tm prius fuerit cor reformatū et configu
ratū humilitatis cordis ipius · Ipse q̄d et dicebat · discite a me q̄ mitis
sum et humilis corde · Considera sane ihū uerbis quib⁹ humilitatis duplex
est · altera regnatiua · altera affectiua que hic dr cordis · Prior ergo
ratiua qua michi sum · homo discimus a nobis ipis et ab ipsa nimirū propa
pestere uolentes gloriā mundi et hanc ab illo discimus qui exinanīuit
semetipm formā serui accipiens qui ex ea que sursum ē regione fugit · que
sinus ad tempus probra et ignominiosā stigmata crucis spontē optulit
metipm || Sint ergo si dormire uolumus nre medici clerici · dest du

de uanitate diuinis gloriis · uerum a uanis uerbis

dns est humilitas ygnatiua et affectiua

de iudicio dei

ob aduentus pene me de augentate ut illam · s. uirtutu fermia temet
mg qua et uerbo et exemplo cumeduit xpus pfens i carne · Jn augente
siquide no dongeue intelligit humanitas eius sed tamen diuinitas · ois
uirtus mia tum longe est a uirtute uera qm longe est ab ea fermia
et ois pena mia ad michil valet · si no fuerit de augentata · Augma
quedam pena est pauptas qui tum cito valet i regno celorum nam i alys
uirtutibus que sequunt promissio fuit spe indicat · pauptas no tam
promittit qm dat · unde et i psa spe enumerata est qm ipsorum est regnum
celorum dicit ceteris dicit hereditabit possidebit et filia · uidemus autem pau
peres aliquos qui si uera haberent pauptate no adeo pusillanimes fuerunt
mi et tristes ut pote reges et regales cele · sed hi sunt qui pauperes esse
uolunt eo tm pacto ut michil eis desit et sic diligunt pauptate ut nulla
copia pcurant · Sunt et alii mites sed qm dum michil desiderant ut regi nisi
pro corporis cibo · potibus aut qm longe sint a uera mansuetudine si leuis
quam offensio · hec aut mansuetudo que hereditabit que ante hereditatem de
flectit ut deficiat · Alios quoq; lugentes uidebo sed si de unde procederet
ille lacrime no ira finale illas seuiciam i eis · mens aut eius abundantius
ociosa et stulta uerba prefluunt · qm pius lacrime · lacrimis hmoi no
di de hys esse no dubito quidq; absoluto diuina promittit qm quod post
illas tum finale absoluto uelis admittit · Alii tum uehementer · cupiunt alie
ri delicta zelando ut uideri possent · esurire et sitire iustitiam sicut a
pud eos de suis queq; pius et idem uidetur sed mus pondus et pondus u
trinq; est abhominabile apud deum · mag cupiunt alios tum i pudenda ps ima
mi estuat sitiper tum i sipiente qm uterlibet palpant · Sunt alii ministe
riales de hys que ad ipos no pertinet qui simulatissime si no dant omnibus
habitandi sic tm ut ipi ne i modico quidem grauentur · qui si ministeria
les esse nt de suo facere deberet multum · si no prie de rerum substantia de
ualentiore bona darent hys qui cupiunt eos fortiter petere uidentur indulgen
tiam · darent dulce signum uerbi boni qd est sup datum optimum ut eorum mentes
ad primum prouocarent · denuq; et hys et cibus quos i primo esse cogno
scerent compassione impenderent et ordine · Alii q; mia eorum nulla est et
nullam uidemus consequendi · Item sunt qui prima sic gustarunt ut uideri po
ssent et desiderio mundandi cordis ad agendi · oia cum i confessione lauant mise
ri que ipi sponte dicunt alys · ab alys patienter audire no pnt · qui si ue
mundari desiderarent ut uidentur no curarent sed haberent in ore gemmas qua
suas illis maculas demonstrarent · Sunt et alii qui si uiderint quempiam
uiter simulatissime inualde sollicite sint quo i pace eum reducere possint et uide
ntur pacifici · misi q eorum remoto si forte quod cupiunt eos frustra dicti ne ui
debuntur uidentur uniuersis difficultatibus poterunt sic dari · qui minime si uere
pacem diligerent · haud dubium qm eam quererent sibiipis · Desargentem
ingrediens penas mentis i xpi conuersatione sancta · et martyres sti inuenit stolas

suus in eius passione. Imitem[ur] ergo quoad possumus eū qui sic dilexit
pauperē ut quidā in manibus eius essent fimes terre tñ nō habuerit ubi recli
nare caput. ut discipulos adhortet et legimus frēne repulsos spūs ma
lus. qui erubuisse cū p̄ salute inseret. quidā tumultuosa adoratione dictus est
et sicut legimus coram tondente se obmutuit et nō aperuit os suū. quē ois
sup lazarū et sup tūbatē flevisse et i ordinib⁹ pugnasse legimus. risisse
vero aut contristasse nusq̄m. qui sic eligunt et sectant iustitiā ut nō propa
pēm habeat tantū p̄ peccatis nr̄is assumpto exemplo sue sanctissime
vnde i euāg alind michil q̄m iustitiā sectabat qui pro inimicis mori non
dubitauit et orauit pro crucifixoribus suis qui peccatū nō fecit et in
positus sibi alaps pēm patienter audiuit qui p̄ universis sibi per
cretis tantū sustinuit. ¶ Sermo de aduentu et triplici huius aduentu

Iximus hyr qui dormiebāt pedes suos dormiendū
nr̄ modicos elevet dicos signantes aduentus sed ubi sit dormien
dū nō dixim⁹. Tertius enī quidā aduentus est medius. ideo illos
inquit alterutrū dormire qui eū noverūt. Ille enī duo manifesti sūt sed
nō iste. In prīo quidē i tus visus et nō hominis gestus est. qui scut
ipe testat et vultus et odor. In postrio nō videbit⁹ eū nro salutare
dei nr̄i et videbit i quē trāsfixerūt. ayedus occultus est i quo sola cū
sc̄ip̄is videnr electi et sūle fruent eo. In prīo ergo venit i carne et
infirmitate. i hac medio i spū et virtute. i ultio i gloria et maiestate.
per virtutē enī puenit ad gloriā q̄ dicit virtutū ipe est rex gloriae.
et ps alibi autē dicit prophā vt videā virtutē tuā et gloriā tuā. Adiuā
tus sicut de iste medius via quidā est per quā a prīo pueniat ad ultimū.
In prīo xp̄us fuit redemptio nr̄a. i ultio appetet vita nr̄a. i istetur dor
miam⁹ nē medius clamor exoriet est et consolatio nr̄a. Sed ne cui fer
te tuentiū videant⁹ que de hac aduētu medio dixerim⁹ ipm audite.
Si quis diligit me sermonē meū seruabit et p̄ meus diliget
eū et ad eū veniem⁹. Sed quid est qui diligit me sermonē meū seru
abit. Legimus enī alibi. qui timet deū faciet bona. sed aliquid plus
dictū sentio de diligente q̄ sermonē meū seruabit. ubi ergo seruet
de scio. Haud dubiū in corde. sicut ait prophā. In corde meo abscon
di eloquia tua ut nō peccem tibi. Sed quo in corde seruādo. In sufficit
sola cōscientia memoria. Ait trō se seruāte dicit aplūs qui sūa implet
dēnigz et medium facile dilectio obtinet. Seruat sermonē dei quo melius
seruare possit cupiscentiā. ira ille primus vitus est et cibus mentis
est. primus timor dei i anima est per a fuge talia. per a mane cor rede.
per vetustate corrupti. ubi nō comedat illud quod horret timor. Hoc
nō custodit verbū dei. beatus enī qui custodit illud. Ergo timeat i bus
corda quidā aue tue. infletur i affectus tuus et i meros tuos. comedat
bonū et delectet in crassitudine aīa tua. ne deficiens comedat panē

f. Nō hoc ecclesie adiutū

f. Volo et quō seruanda ēt sūt mandata

tuū nō aurstur cū tuū sed adipe et pīnguedīe replēt aūt tua · Si ser
uerbū dī seruauerit hō nō dubiū qn ab eo seruet · veniet emy ad te fi
lius eū pīe veniet prophā magnus qui renouabit ihrlē et ille no
ua faciet dīa · her emy fiet hic aduentus ut sciat pertinuy ymagi
nē futurā sīe et portenty ymaginē celestis · Sicut fuit ventus ediū ef
fusus per totū hoiem et totū occupauit in mō totū optinuit xp̄s qui
totū creauit totū redemit totū et glorificabit · quēadmodū totū hoiem
fecit ī sīlībō · Erat ī nubus alīq vetus homo pīnaculata ille · erat ī nu
bus tuis ī manu qui ī ore et ī corde · Jn manu duplicat p̄ sanctos et pla
gatū · Jn ore sīlīter · per nativitatē et detractionē · Jn corde quoq; p̄
desiderata tuus et desiderata gloriose tpōrib; · Nūc aūt si pia nova cra
tum ī xp̄o veteri tūsletur · Et erit sanctus ī manu inveterata · et sīla
gatū contrita est · Jn ore erit nativitatū verbū ofessionis · erit de
tractionē verbū edificationis · et recedunt vetera de ore viri · Jn corde
vō erit cuius desiderata cruentus humanus erit gladius tpalem · et ut de
si nō ī hys tribus xp̄s dī verbū recipiat singula electus quodq; dictū est
Pone me signaculū sup brachiū tuū · signaculū sup cor tuū · Et alibi
prope est verbū ī ore tuo et ī corde tuo · ||

Sermo de aduentu dñi et

Oleo sanctificationis tuō | crismate tuo resurrectionis tue ·

ignorare tempus institutionis mee · sed me illud quidē qđ her
tepore visitet mundus · Nunc alius emy hoc tp̄s est nō corpo
reus assignatus qui videbat longe dignior aūt sit corpe priores sed
sollicitudine naturali vendicet dignitate · Sed et prior reprendi est
qui constat corruisse prece · Nūc siquidē corruptū ī deputā fuisse cor
pus · precq; corrumpet in pena · de reqq; si xp̄i meliora videamy dicet
er · sīquidē nobis est sīc dubio corpus mundū et videbit · Jnus nobis respon
dens aūt sit sollicitudo pro qualitate eius venit et quantū primi mode
ri studuit corruptionē · Corpus nō cum et magis tempi restituemus
et differamus illud dicam qui reformandi gra corpus est metuus sicut
meminit apls dicens · Exhibuerit exspectans dñs noster ihs xp̄s qui
reformabit corpus humilitatis nre conformatū corpi claritatis sue
Jn pace siquidē adiuerit nouissimi precō ut magis hō p̄ceps dicatur
baptista clamat · Ecce mq̄rens agnus dī qui tollit pēa mundi · nō dicit
morbos corpis nō molestus animus sed pena qđ est morbus aīe et corrup
tio mentis · Ecce qui tollit pēa mundi · vnde · vnus ab initio usq; ad
vltimū omnia ab oculo a
vltimo dñi erūt a nunc ipa cui alius ifixi est | Tollit pēa et mun
dus remissa pena Adam · Tollit ab oculo peregrinus cordis intentione ·
Tollit a collo videntis remouens dominationē sicut scriptū est · Sceptr
exactoris eius supra sicut ī die madiam · Jterūq; · Cōpunctus est angus
a fine dei · Et replis lectus diuinus · Vt nō regnet pena ī vno mor
tali corpe · Siquidē alio ī loco ait idem apls · Sed mistq; nō est in

de effectibus aduentus et pe
in scia et aliis

me bonū hoc est ī carne mea · et alibi · Infelix ego homo quis me liberabit de corpe mortis huius · Sciebat nēm sibi nō prius liberandā se esse a pessima illa matre que carni mee est alegata p̄ quē est ī membris nostris donec ab ipō corpe soluamur · unde et cupiebat dissolui et cū xpō esse sciens q̄ p̄ius separans inter nos et deū peccatus auferri nō poterat donec liberet a corpe · Audistis de quodam qui dñs curauit a demonio qui colludens et multū derepens eū demon exiuit ab illo · Ita dico vobis gemis illud peccati q̄d tociens grauabat nos q̄ quotidianas liquor et desidezia mala · reprimi quidē debet et potest per gratiā dei ut nō regnet ī nobis nec dem membra nra arma iniquitatis p̄cō et sic nulla dampnatio est hijs qui sunt ī xpō ihū sed nō eiicet nisi ī morte q̄n sic discerpimur ut aīa separet a corpe · habet ad quid veneat xpus et cui intendere debeat xpianus · p̄ptēa nolo o corpus scripē tpā · potest enī aīe ipedire salutem · tuā ipius operari nō potest · oīa tēpus habent · patet ut mīe aīa pro se laboret · magis aīe cui collabora et q̄n et si reparetur et cum egrabis · Cūtis cuy impedis crāem reparēne mentis impedis tua q̄ nimis ante reparari nō poteris donec sua ī ea deus ymaginē videat reformatam · Nobilē hospitē habes o miro nobilē valā · et tota salus tua pendet de eius salute · da honorē hospiti manenti tecum quē habitus ī re grone tua aīa tua peregrina et exul apud est hospitata · Quesso te quis illustrius si forte nobilis et prepotens quispiā apud eū velit esse hospitari nō libenter in angulo domus sue aut sub gradibus stabuli ut ī pastoribus suis attribuat credens hospiti suo locū sterc dignū est porcorū · Et ne ergo fac sic libere · ne tuas ul' molestias tuis ne reputet meritis tribuat hospes tuus honorifice posse apud te demorari · honor tibi est ut pro eo interim te exhibeas inhonestū · Ne ne fortē despicias aut pupē das hospitē tuū pro ergy peregrinus tibi videt et aduena diligenter attende quid hospitis hui tibi p̄sentia largiat · Ipē enī est q̄ quē tribuit oculis visū audituī auribus prestat · Ipē qui linguae verbum palato gustui · motū membris ceteris ministrat · si quid vite si quid sensus si quid ī te denique est huius hospitis bonitati ascribendū · demū dissessus cui probat quid p̄sentia conferatur protinus enī aīa discedente lingua silebit oculi nil videbunt absim · descendent aures corpus omne rigebit fetore expellescet ī horrē quoq̄ totū redigere · putrescet · et putredū fiet · et de cineribus ī fauillem quoq̄ cedet · Vt quid ergo pro tpālē quem debet debertatem contristas et ledis hospitē ihū cū nec sentire quidē ille mā potens nisi per ipm · Adhuc si tm̄ confert tibi exul et ī mīa tua supra stare dū exercitus quātus tibi p̄stabit · reconciliatus · Nolo o corpus nolo ī pedire reconciliationē illum q̄n gemendo exinde tibi gloria p̄curat patienter ymo et libenter tempus expende ad hoc · Michel dissimulet ad hunc vi deat · reconciliatorem posse p̄uadere · die hospiti tuo q̄ reuocabat dñs

§ Cōgressionē et desiderium mala ī hac vita expiare p̄ nō cōtingit

§ Sermo exhortatorius ad aīam ad corpus quietē venire

tui et restituet te in gradu pristinu. et te me meru mer. Quo enim me
mor erit tui bonu si bene seruierit illi et cui libi puenerit ad diu suu
suggit et de te et loquet bonu pro bono hospite dicens. Cu tulerones
culpe sue exularet seruus tuus pauper quidam apud quem hospitatus si
mercu fecit misericordia et me retribuet pro me dns meus. pmo
siquide cui sua. deinde et seruetpin exposuit vulneribus meis me pu
rens sibi poter me. Tenuisti multos in laboribus frequenti mi vigilis sa
pin modu in fame et siti et in frigore et meditate. quid agit. Profecto
no meruit scriptum q dicit. voluntate timentiu se faciet et deprecatione eo
rum exaudiet. Osi forte gustare possis dulcedine hanc. si forte glo
riam istius valeas estimare. ayun enim dicturus sum sed in verba
et ois idubitata fidelibus. ipe dns sabaoth dns virtutu et exp gloriae
ipe destendit ad reformanda corpa nra et configuranda corpi claritatis
sue. Cuius erit illa gloria. qui ineffabilis exultatio qui inter vniuersita
tis qui pro nobis iustificandis hostiis mte venerut et exultaus prote
gloriandu omnia retro sublimis venit et manifestus. no iam in infir
mitate sed in gloria et maiestate sua. quis cogitabit dicm aduentus il
lius qui descendit cu plenitudine luminis angelos precursores et tube con
centu extremitatibus de pulvere corpus mortis et imputribiles illud clarita
tis in aera. Quousq; egit retro misera insipiens cerna et prudens ista
ma retro transitoria et caduca querut desolatione. imo desolatione si
forte attingat et repelli et indignu iudicari hac gloria magis aut
nichilomenus ineffabile tedium exercuerit pena. Non sic desiderio fixed
mei no sic quisquis delectat in huiusmodi meditationibus aia mea q in era
rotro mea requiescat in spe salutaris exspectans dnm nrm ihm xpm q
reformabit illum configuratu corpi claritatis sue. sic enim ait prophe
ta Sitiuit te aia mea quam multiplex tibi caro mea. desiderabat siquide
aia prophetalis aduentu pueri quo se nouerat redimendu sed multo
amplius caro desiderabit aduentu postremo et glorificatione sua. Tu
enim implebis desideria nra et plena erit maiestate dni ois terra. Sed qua
gloria ad quam beatitudine ad quam dignitate que exsuperet oem stupo
rem ipa sua misericordia pduxit nos affirmat nos ab exspectatione nra
salutare quae exspectamus ihm xpm dnm nostru. qui est benedictus in
secula. ||

Sermo de triplici voluntate aduentus dni sedm tres indigen
tias.

Devote celebrandu aduentu dni | tras.

ad faciendu qd oportet siquide no mo ad nos sed et pter nos ve
nit qui beneficii nri no eget. Verum me quidem indigentia qui
tristem manifestus ipa dignatione eu indicit magnitudo nec no pie
tas ecclesiastica ipe pro medicinam interfecit sed et voluntatem nra
et ex multitudine remedioru. Et quid enim diuisionis gratiu sunt si no va
deant mysteria ulla diuersitas. ||

Et quidem difficile est vniuersitas v

ne sermone prosequi dignas quas expim⁹ sed occurrit michi interim
tras cum omnibus et quod dño principales nemo cui⁹ repit mentis qui
no mecum et consilij et auxilij et pfidij indigens videat. Nimirū gra
lis est humano generi misera triplex et quotquot degimus in regione
umbre mortis infirmitate corporis mentis temptationis si diligenter ad
uertimus tripliciter hoc tribus modis miseri tribulat laborami⁹. nā et fragiles sumus
ad seducendū et debiles ad labefactandū et fragiles ad resistendū. Si desse
rere volumus inter bonū et malū discernimus si temptamur fortiter bonū de
fecimus si contra⁹ resistere male deficim⁹ et supam⁹. Necessarius proinde
saluatoris aduentus nostris est perceptaris hominibus pena xpi. atq; vtinā
sic veniat ut copiosissima sua dignatione et in nobis per fidem habitans
illuminet cordium nrm et nobiscū manens adiuuet infirmitates nrm.
et pro nobis stans singulares nrm protegat et propugnet. Si cui
ille in nobis quis cum detrahat nos? Si ille nobiscū quid de cetero no possi
mus in eo qui confortat nos? Si ille pro nobis quis contra nos? fidelis re
demptor est qui nostri filii cum nostri filiis querat. frater auxiliatus qui
no lacescat. patrocinij efficax qui et ipm sathanā sub pedibus nris ve
lociter conterat et cū martyribus coronet. Nimirū ipe est deus pa
ter cui semp in promptu sit esse deū ignorare. ipe dei virtus cui facile est
et deficere et resistere et cupe perficere. Adhuc ergo tuum cor
dium fiat mei in deliberatione curarum. huic tuum solacium aduoto
rem in operatione tuorum. huic tuum fido propugnatorem in collucta
tione certaminum. mitte nos qui ad hoc ipm venit in medio habitantis
in hominibus cū hominibus pro hominibus et tenebris nris illuminet et labores
leuiet et periculā propulsaret. ||

Seruo premonstratensis domine in

Omnis vox letitie in terra nra
tui meris.

vox exultationis et salutis in tabernaculis pcorū. Audite et ver
bum bonum verbum iustificationis. seruo condicione pleno dignum
acceptione. Jubilate montes laudē et omnia ligna silue plaudite nre fiducie
dñi hic venit. Audite reges et auribus prepete terre. obstupescite et laudate
mirabilis creature sedis magistro homo. Jhūs xpūs filius dei nascitur
in bethleem Jude. quis tam lapideis cordibus cui no lingua sileat hoc uer
bo. quid admirare dulcius poterat quid delectabilius predicare. quid tale me
ritis audiri est aut quid simile tempus mundus accepit. Jhūs xpūs filius dei
nascit in bethleem Jude. O breue verbū de verbo abbreuiato sed celeste si
militer referto. Laborabat affectus mellifluo dulcedinis copia lacus ef
fundē gestiens meo tumentes verba. Tamen siquidē grā est sermonis
huius ut continuo impleat mihi spes si nec mihi certa mutuetur. Jhūs
xpūs filius dei nascit in bethleem Jude. O mirificus illuminator scientie honora
bilis mundi. amabilis hominibus collator magnitudinis beneficij desiderabilis
etiam angelis sancta profundentis misteria. et in hijs omnibus admirabilis

singularis excellencia naturis superare que nec prima visa est silem nec
habere sequacem. Optus solus sine dolore solus nesciens pudoris corrup
tionis gemitus nec esse nouit sed conseruans virginalis vteri replet. O mira
res supra naturā sed per naturā mirabilis excellencia superans sed expers vi
tie misterij. Fides gratulemur istum quis enarrabit. Angelus nūciat
virtus obumbrat. Suscipit spūs. virgo credit fide concepit virgo
parit virgo manet. virgo quis nō miret. Nascit altissimi filius dei de
deo genitus ante secula. nascit denique verbū ihesus quis vel scire meret. Nō
sine ordine natiuitas aut infructuosa dignare nunc scire. Ihesus xpūs filius
dei nascit. bethleem nūc. vos qui de pulue estis expergiscimini et laudate
cetus deus venit. nō silure venit nō vngentes. venit nō gloria. neq e
nim sine silure ihesus. neq xpūs sic venisse nec sic gloria venit fi
lius dei. sicuti ipe pulus ipe vultus ipe gloria sicut scptm est. Gloria pus
filius sapiens. felix nimis que grestatu salutis fructu trahit et reuerti
Todere virginem ut videat gloriam ejus gloriam ejus virginem a pre. Respi
ciens pdin venit ihesus querere et silue fuisse qd perierat. exultabit ceua
lesente venit xpūs qui contritos erigit sanat. vnctione misericordie sue
exultare quoniam est grandis qui pisentes ascendit. ad nos filius dei
ut ergo sui fructus coheredes. Jam obscura sancta me deus et saluator.
silue me fac et saluus ero. glorificet et ego gloriosus sic inde laudet
nos mei dum et ouis que mee me sic. nam sic ego nō prepotentes fructus
oibus signatis meis. sanauerit est infra mitteret medis. expleuerit ei
tenui desiderium nostri. hec tua dilectissimi scipit mi quando nasci ihesus xpūs
filius dei. quare ego virginis nomen ego ihesus nisi qui ipe salue faciet ple
suis a pris eoru. Aut xpūs quare nobis voluit nisi qui ipe ipsi tristes fa
ciet ingens a fisce oleri. quare filius dei fructus est homo nisi ut homines
fructi filios dei. Voluntas aut ego quis resistere. Ihesus qui iustificat quis
est qui condempnet. xpūs qui sanat quis est qui vulneret. filius dei ex
altus quis est qui humiliet. nascit ergo ihesus. gaudeat quia ista ille est
qui perpetue damnationis reos adiudicabit cum sua pena exercebit
quippe pietas ihesu cum omnia gubernat et moderatur. Nascit xpūs
letet quoniam virus ipugnabat. nunquis siquidem nisi fuisse venturus
xpūs nullus eius fuisse poterit morbus aut quilibet incertus. nascitur
tur filius dei exultet qui magnas sidet desiderate qui magnus numera
tor adueni

Fructus hec est hereditas deuote suscipiamus eius sic eius et
hereditas nra erit. qui eius propius filius dedit. quo nō cum nobis simul
cū illo donauit. Nemo desperet nemo hesitet habemus testimonium credi
bile nimis uerbum certo fructus est et habitamus inhabitat. fructus habet valent
virginitatis dei ut esset similes fratribus suis generationis ipse. virgo michi he
sicut pusillanimitas singulorum humane prius ipsa fructus et homo fra
tres. fructus est homo filius fructus est homo. Si et hec homo audiens

¶ In die sancti Nicolai ad vesperas

¶ Ad magnificat antiphona

¶ In die sancti Nicolai ad matutinas

rtedibile fidem astruit oculi. Jhūs xp̄us filius dei nascit̄ in bethleem iude. Et vide dignatōnē nō i iherusalē ciuitate regia sed i bethleem que minima est inter milia iuda. O bethleem parua sed tam magnifica a dño magnificata ut te qui factus est de puer ex magno. Letare bethleem et p̄ omnes vias tuas festina hodie alleluya cantet. Quem tibi ciuitas sideat nec tua decat prosapia illud stabulum et illius presepe gloriari. In vmbra siquidem tua iam celebre ē nomē tuū et beatā te dicent omnes generationes. Ubique gloriosa dicunt de te ciuitas dei. Ubique psallit q̄ homo natus est in ea et ipse fundauit eam altissimus. Ubique magnū predicat. Ubique clamat q̄ ihūs xp̄s filius dei natus est bethleem iude. Nec obest q̄ addit iude. Siquidē ab omnes nos eius que ad presepe facta ē repromissio. nō auferet̄ sceptrū de iuda et dux de femore eius donec veniat q̄ mittendus est et ipse expectatio gentium. Saluus quippe ex iudeis sed saluus ut ait ad finem terre. Iuda aut te laudabunt fratres tui manus tue in cervicibus inimicorum tuorum et cetera que de iuda ille mystice legimus sed in xp̄o videmus impleta. Ipse enim leo de tribu iuda de quo et additur. Catulus leonis iuda ad predam mi quoque fili mi ascendisti. Magnus p̄dator xp̄us qui prius q̄m senat vocare patrem aut matrem similare spolia diuisit. Magnus p̄dator qui ascendens in altum captiuam duxit captiuitatem nec tm̄ abstulit quicquam sed magis ipse dedit dona hominibus. Has inquit et cetras similes prophetarum impletas in xp̄o de eo siquidē et p̄dictas ad videndum inuitemur q̄ de bethleem iude nec dum quidem ut est ultra bethleem possit aliquidem esse. ¶ Sume q̄ ad nos spectat discipuli cum ex hac quasi media sustulit vehiculo quē bethleem vocant nasci. Erat enim quasi forte ex sublimia quedam arbitrantes esse palatia ut ei gloria rex glie susciperet. Sed nō ipse. Hac ait regibus il les sedibus venit. Sinistra eius diuicie et gloria. In dextra longitudo mitis vite. Horum etiam fidelis affluentia suppetebat sed paupertas ne tumeret. Mea. Parce mihi dñe habitabat hec spelunca et nescitur homo preciosus. Hanc inquit dei filius grapiscens descendit ut ea dignos sibi et no bis quoque sua estimatione faceret preciosam. Adorabo thalamum tuum sanctum sed humilitate et paupertate. In his enim patris respicere sibi et matris testimonium phibente hos seruos deputauit. Audiui. Abhominatus est egestatem in munda deo tuo. ¶ Consideremus denique qui bethleem iude nuncupat et sed lucretus esto quia bethleem iude diuicias et iam nec te quidem suscepit de dignatur. Bethleem quippe domus panis sonat. Iuda confessionem. Tu ergo si diuinum verbi pabulo repleris animum tuum fideliter et si nō digna recte quanta potes deuotione suscepisti panem illum qui de celo descendit et dat vitam mundo diuinum videlicet ihūm corpus ut veteres ante corpus tui nouum illa et sue vetustatis cibo reficiat et sustentat quatinus nouum q̄ est intus vi rum hoc solidatus glutino valeat contexere. Si denique ex fide viuas et ne quaquam gemere oporteat qua debitus sis remedare pane tuum bethleem

lecem fructus

leem fructus eis dignus plane susceptione dominica. si non confessio non defuerit
Sit proinde Juda confessione tua. confessionem et deuotione mentis quia mysteriorum
lium ministrus suus xpus acceptat. denique breuiter tibi utriusque commendatura
plius. corde inquiens creditur ad iustitiam ore autem confessio fit ad salutem. Justi
tia siquidem in corde. pannus in domo. Est enim iustitia pannus et bene qui exercuit
iustitiam quem ipse saturabitur. Sit ergo in corde iustitia et iustitia que ex fi
de est. hec enim habet gloriam apud deum. Sit etiam in ore confessio ad salutem et
securus iam suscipe eum qui in bethleem Jude natus dominus ihesus xpus filius dei.

II. Item Sermo de vigilia nativitatis.

Juda et israhel nolite timere. verus Alleluia
men abraham cuius multiplicatio sicut promissa legitur sic videtur
impleta nequaquam enim filii carnis sed filii promissionis deputantur in
semine. Sed nec illi ihesum dicimus que oritur prophetas unde enim illi re
splendet super quam dies floret que data est in salutationem. Illi dicimus que de
celo nova descendit. Nolite timere o iuda et israhel. nolite timere veri con
fessores qui non solum ore sed totum pectus et ex omni parte diuine confessionis
induti confessione sicut vestimento tuo ymo quemadmodum medicina diuina confi
tentes et omnia ossa dicunt. Domine quis similis tibi. non sicut hypocrite qui fingunt
se nosse deum factis autem negant. Veri confessores si omnia opera nostra fiant
opera eius sint et efficiantur ei. Confitentur autem gemina quadam confessione
ut duplicibus uestimentis idest confessione peccatorum nostrorum et confessione laudis
diuine. Tunc enim veri Judei estis si cum bona uoluntate efficiatur vos primates et
digni multo maiorum pena. Deus uos sanctum benedictionis qui pro his lenibus
et transitoriis eternam redemptionem supplicia que meruistis. Quapropter enim
ardenter non desideratis penitentiam habere apibus dicente non magnopere sed penite
ntiam et cum sua non efficiatur culpa. Aut non possit prodesse ei panitentia et sa
diuina non efficiatur bonitate. Vos autem estote veri Judei sed et israhel vera
ut nichil iam timeatis. Est enim ihesus vester pacis visio non possessio cuius
finem dies posuit pacem non terram sanctam nec medium. Si ergo pacem non habetis
ymo qui preterit habet in hoc seculo non potestis salutem habere eam minuendo re
sidentie et desiderate eam. Illuminentur oculi cordis vestri. ad pacem respicite diligenter
mentis vestre ut omnia que cuique faciatis huius pacis que excipiat omnem
sensum desiderium faciatis in omnibus hoc intendatis ut reconciliati patrem
habeatis ad deum. Hoc dicimus nolite timere. hoc consolamini non eos
qui vanam pacem non exhonorauerunt. non si illos dicit. Cum egrediemini cum
multo erit iste non consolatio. Sola nimirum dissolui desiderant et egredi
cupiunt qui pacem habent et sentiunt si terrestres domus corum huius habita
tionis dissolutur quam edificationem habent ex deo et non illam que in semetipsa
versi sunt oppidum delectant. denique hypocrites morientes non tam egressi
dicendi sunt quam ingressi qui non habuere nec habere iuste poterant sed in mortem
sed in tenebras. sed in infernum. Vobis autem dicimus nolite timere cum egredienda

et uam nō erut timor ī fumbus vr̄is ꝯsulto⁹ q̄dē habet⁹ hostes. cr̄uc̄ qua
nullus pōt esse victior hostis. pr̄is stadiū nequā ip̄e vndiq; ꝯcupiscī est.
p̄ceps tenebrosū q̄ uam nunq̄ obsidet⁹ tacere ꝯtendit. Attamē no
lite timē cr̄us egrediem⁹ adest sparsimo. cr̄us enī ī proximo est. Vnde et
iacob stupef aut. Cr̄us respondebit michi iustitia mea. Tu es enī stup dns de
quib⁹ legim⁹. vivificat nos pp deus nos dies in die tra suscitabit nos. vn⁹ sub
adam alter. ī xp̄o. terti⁹ ē xp̄o. vnde et ibi subdit. Ero enī sup eum
ut regnū seruū dñi. Et hic dr̄. Cr̄us egredet⁹ et dies erut nobiscum.
hinc enī dr̄ q̄d dimidiauerut dies suos in quibus post dies ī qua natus fuit
que est dies ade dies pm̄ cui Jhēnias q̄ueq; male dicebat. dicens. ayla dec
tu dies ī qua natus es ī. q̄ nec enī illa nascent⁹ vtinā pereat ī ꝯbus no
bis dies illa dies nebule et caligin⁹ dies tenebrar̄ et turbin⁹ qua nol
fecit adam q̄a fecit timores q̄ dixit. apuer̄t⁹ ondi vti. Ecce nō illuxit
ut nobis dies redemptōis nouē reparōis antiquē felicitat⁹ etēne
hoc est dies q̄a fecit dns exultem⁹ et letem⁹ in ea q2 cr̄us egredet⁹ vn
de nisi de cordi huius stulti de cogitatu huius corrupti de ꝯpedib⁹ nec
sitat⁹ curios⁹ vanitat⁹ et voluptat⁹ que ch̄ristū nobis pedes tenet
affectem⁹. ē q̄d enī ē spiritui nisi ei terrenū. ē Cui nō spiritalia de
sideret spiritalia que sit spiritus sapit. ē Cui sursū sit querite ubi xp̄s
est ī dextra dei. que sursū sunt sapite nō que sup terrā. Sed cum pius q̄d cu
rrupit aggrauat animū et deprimit terrena ihesu christo sensū mutet regnū
tem. Necessitates⁹ multe misteri huius corpis detinet nos. Vasis q̄dē pa
ti desiderij et dilationis tedia volare nō patit. et cursus in hac mente
si fortē alius subleuat. Sed nolite timē cr̄us egrediem⁹ de loco misterie et
de luto fecis. nos ut mundet nos ꝯmundet nisi ipse q̄dē ihesus. Nolite ergo timē
nolite ergo timē cr̄us egrediem⁹ de corpore mortis et de cam̄ corrupte
ne pōt. Fugite dr̄ ihesū ī xp̄o ut ambulet⁹ sicut et ipse ambulauit. qui
cum se dicat ī xp̄o manē debet sicut et ille ambulauit et ipse ambulare. no
lite timē q2 cr̄us egrediem⁹ et sic semp cū dño erim⁹. vel q2 sup⁹ inter
dictū est. et dies erut nobiscū sic intelligam⁹ ut dū sum⁹ ī corpe possim⁹
nos et cū dño ideo adhuc cum voluntate sed nō ille nobiscū ut consentiat
voluntati nre. Vellem⁹ enī cum liberi esse. cupiscim⁹ dissolui et esse
di desideramus sed adhuc differt ille certa ex cā. Cr̄us egrediem⁹ et dies
erut nobiscū ut quicq̄d voluerim⁹ velut et ī nullo a nra voluntate discre
det. Jtaq; Juda et ch̄ristū nolite timē si pfrēne quia desiderat⁹ nondū
peruenit⁹ adipisci sed q̄ nimis habet impfrē quer̄atur⁹ supplear hūle
tas confessionis et impfm vinū videat oculi dei. propter⁹ enī maledicta sua
maledicit custodiri nimis ut vulnerē⁹ impfectione manū defici et nō per
fici impfm q̄d debet fugiam⁹ ad nūm et dicam⁹. quia melior ē misericor
dia tua sup vitas eripiat nō possum⁹ ī vestem diuersā sed uestre ap
pareamus vestis confessionē. Confessio enī et pulchritudo ī aspectu dñi si tm

sicut dyamas diximus nō ours timuit sed totus homo ut ouis assit dicit
dns quis filius est tibi Jacob solus pater pacis tuitus et desiderio reformatus
nis ad deū. Tulit cum dō. O Juda et ihrlm nolite timere cras egredietis et
cum cum a corpe exierit aut amici simul affertis aut desiderata que p vni
uersum interim medū dispersa et lugubria tenent egredient de visto hor
et dns erit vobiscū. Nimis ad quod videri potest si tm ad nos exspectes et
nō ad ea que exspectamus vos. Nōne hor humanus mundus exspectat. ere Horū salutē exspectabis
aturi cum subuertit est vanitas. et videbit hoc quo existimauit dns do
minū dominus suus. principes eius possidebit sue terra simul heredibus et cū
cupiti. Inde distantias aer. tra tabulas ad maledictū et ois subdita
vanitati. nec sine exhibet heredibus donec exponit heredes unde et
in extraplis instituit nigemisit quoq et struxit usq adhuc. nec si
ut usq modo hoc sed et angelis et hominibus spectaculū facta simus. hc
mquit exspectat unus domus exhibuit. Et mirabiles eū die Judi
cij postulauit nō tm ipm vindicte cupidi. sed ppetuo desiderio beatu
dinis quā tue habuerit sue accepit diuū respexit. Sustinete modicū te
pus donec impleant mēs vestri fratres. accepit quidē unusquisq sto
las sed nō vestiend duplicibz donec vestiuntur et nos. Vadua terrenis et
obsidet ipā eoz corpa sīt quibz gestamus nō prius nec ei recipiet sīt nobis.
unde et de prioribus et prophetis aut aplis deo melius aliquid prouidente
nobis ut nō sīt nobis gestamus. Si cognoscimus et nos quo aduentu
meū exspectamus quātū desiderat quā sollicite queruit quā libenter bona au
dit de nobis. Quid tū de hijs luporū qui dilexerit ex hijs que passi sunt
q passione qz et ipi nos angelis sīt desiderat. Nōne de vermiculis istis et
de pulue isto restituendi sum nuncii celestis ihrlm. Putatis q̄ntū desi
derant cives celi istum nuncii cupiunt sue reuisa. quā sollicite sue aduen
ant lupos vīm qui succedisse nō est. quo discurrit medij mē nos et de
um fidelissime exportantes ad eū gementes nīs et ipius nobis gemitus deus
tissime reportantes. plane nō dedignabit ut simus eorū seruj quoz fide
li sum ministri. Nōne omnes angeli administratorij spūs sunt ministerio missi pro
pter eos qui hereditate capiunt saluti. festinemus obsecro diuinū festinemus
totus nos multitudo curie celestis exspectat. Exultate fremitus angelos
qz conuersi sumus ad patriz. properemus et festinemus cupiere de nobis eo
rum letitia. Vbi tibi quisquis es qui deliberas redire ad luxuriā reuerte
ad hominē. putasne plurimus huiusce inuidere quos tanto et tam sparso
premiare vis gaudio. Exultauerunt ei nos ad patriz veniemus nunquid su
per hijs quoq ipa misericordia porta reuertet reuertitur. quid nisi erit si
ab ipa prudentia nunquam reuertit videbimur et alius retro sui eos qui eaz pe
dem alterius habet ipa dyssi. nō et si corpa ifirmus sed corda sanctis. Currite
fratres currite nō soli angeli sed corpe angelis vos fratres exspectat.
Rupere patie sunt sed medū plena domus adhuc exspectant de quibz imp/

rie impleant. Exspectat nos pater et desiderat nō solū ꝑter nūciū nra
trē qua dilexit nos unde et unigenitus qui ī sinu ptis est ipē enarrauit pa
ter mgt amat vos sed ꝑter sermonē sicut loquit̄ per prophām propt̄
merpīm ego faciam nō ꝑter vos. quis enī implendā dubitet qđ promisit
filio dicens. postula a me et dabo tibi gentes hereditatē tuā et terminos
adextus meus donet penam īimicis nos scabellū pedū tuorū. nō contrist
tur amat īimici eius dū nos qui sumus membra eius aligendo ꝑfugiamur. nō
implebit hec promissio donec nouissimus īimicus destruat mors. nam de
filio quis nescit. quēadmodū desideret finctū naturus et tenuis vite qui gus
stat terre. Amūs finctū cruas et mortis sue ꝑcm singulis predicē. No
ne traditurus est deo et ptri regnū qđ acquisiuit. nūne ei restituere
cras est creaturus suas ꝑco quibus illū pmisit mūdus. Exspectat et nos spe
ctat stus. est enī pius et benignus in quā pdestinati sumus ab eter
no. nec dubiū qn̄ velit pdestinationē suam implere. Ergo qz pene sum
nupce et ois nostre celestis sponsus desiderat expectat et exspec
tat curamus nō quasi ī metu. curamus desiderijs et pfectū nostrū
profectū profitēs est. dicamus singuli aspice ī me et miserē mei secūd
m iudiciū dilectōnis nomē tuū. nō sicut ego merui sed sicut misericors mi
serere. dicamus item. sicut fiat voluntas ī celo sic fiat. Sic qz fiat volū
tas tua. Omnis enī qui sine pctō est. si deus pro nobis quis contra nos. aut
quis actus aduersus electos dei. Nm nō iuuat nī inquiē qđ nolo facere.
Hec sit mihi consolatio nisi tm̄ donec egrediam ut dns sit nobiscum.
Cui nra sua magna ad veritatē illam egressionē et ad claritatē illud cras nos
poterit et ī hac quoq; proximo cras visitare nos et nobiscū esse dignet
tur. ut si quis fictus ī temptatione qualibet. detinet ꝑco misericordie qui
pacifice venit clausis ꝑtonē cras egrediat ut cū gaudio suscipiat
amq; cruenta paule regis nri ipē pstante qui cū pre et spū sco vivit et
regnat deus per omnia secula seculorū amen. ‖ Sermo de vigilia na

Odie scietis qz veniet dns et ma / tutinas dicit.

b ne videbitis gloriā eius. Quidā tū genere et filij homīs audite. vos
qui ī pulue estis expergiscimini et laudate qz venit medicus ad e
gros redemptor ad venditos. ad errantes via. ad mortuos vita / venit
quippe qui precepit ī profectū malis omnia prona nra. qui sanct dubios
fortunatos nutrit qui nos propitius humanos ad propria dignatus ī exper
tos erigere. magna est istius potentia sed plus ē admiranda pietas qui sic homi
nes voluit qui potuit subuertere ‖ Hodie nūc scietis qz veniet dns.
verba hec suo quidē loco et tpe in scriptura posita sunt sed nō denique
illa ad vigilias date naturus certū nos assumpsit. certū nūm quos se
mper habuit gratiā et spūs sanctus et dei sui. cui dilecti nō vacat cōmo
ueri ipsum credos sedem principalē possidens et cōseruans. nimirum
ipi est que vulnerauit cor eius et ī ipsum altissimū secretorū dei ostiū

(‖ Hodie cras cras

contemplationis invenerit ut et illi in suo et sibi in eius corde preparare insisti-
at mansionem. Cum ergo ipsa in scripturis divinis verba vel alterat vel al-
ternat, fortior est illa compositio quam positio prima verborum, et fortassis
tanto fortior quanto distat inter figuram et veritatem, inter lucem et umbram, in-
ter dominam et ancillam. ¶ Hodie scietis quia veniet dominus. Sed diem estimare [dies]
non incongrue duos esse dies qui in verbis istis nobis expressius commendantur.
Primus qui a primi hominis lapsu labitur usque ad finem mundi, dies cui sanctus Iob sepius
maledixisse noscitur. Ab illa enim lucidissima die in qua conditus fuerat
Adam eiectus est et in has rerum contrarias angustias diem tenebrosum
incurrit et pene a lumine veritatis extinctus est. In hac die vix tamen vindica-
se si tamen dies debeat et non potius nox nominari nisi quod lumen rationis quasi
quandam scintillulam nobis inseparabilis misericordia illa dereliquit. Se-
cunda vero dies erit in splendoribus sanctorum in perpetuas eternitates cum illu-
cescet illud serenissimum mane cum est misericordia repromissa et absorp-
ta erit nox in victoria, cedentibus umbris et tenebris splendor veri lu-
cis superstiti et dextris intus et exterius totum penitus occupabit. Auditam
fac mihi mane misericordiam tuam, ait sanctus. Et repleti sumus mane miseri-
cordia tua. ¶ Sed ad mediam diem revertamur qui tempus custodia in noc-
te pro sua brevitate dicitur, qui tempus nichilum et mane ab illo familiari
spiritus sancti organo nominatur cum dicit: Quia ecce dies mei defecerunt et desi-
cerunt sicut fumus; dies mei sicut umbra declinaverunt. Pauci
et pessimi sunt omnes dies vite mee, ait ille sanctus patriarcha qui vidit do-
minum facie ad faciem. Et quidem in hac ipsa die homini dominus ratione prestat,
tribuit intelligentiam. Sed notandum est ut expendamus de hoc mundi illuminet
lumine sancte sue non si de ~~bona~~ mereris domo carceris et umbra mortis
extinctus exierit illuminari non valeat ceterum. Ideo quippe unigeni-
tus dei sol iustitie tempus induxit et pelare lumine ceteris huius mundi
carcere illuminatum est accensus ut omnes qui illuminari voluerint acce-
dant ad illum illique ita iungant ut nichil medium sit inter illum et ipsos. Primum enim
non separant inter nos et deum sed illis sublatis vero lumen illuminandi et ipsi
incorporandi convertimur in idipsum. Sic lumine extincto lumen lucenti
et ardenti saltem aliquo medio coniungitur ut illuminetur, quatenus per exemplum
visibilium effectus rerum invisibilium cognoscamus. Ad hoc ergo tam mag-
num et prefulgidum sidus iuxta prophetam illuminemus nobis lumine sancte pre-
visionis de mundi huius tenebris exeamus ne de tenebris transeamus ad te-
nebras et tenebras sempiternas. Que est autem ista scientia? Profecto scire [Illo qui ageret scire quia veniet dominus]
quia veniet dominus et si quando veniet scire non possumus. Hoc est illud totum quod
postulatur a nobis. Ne inquis ista scientia magna est. Quis enim nesciat vel
nomine tenus fidelis quia venturus est dominus iudicare vivos et mortuos et
reddere unicuique iuxta opera sua? Sed non omnium est ista fides mei sed non
multorum, paucorum est, quia revera pauci sunt qui salvantur. Putas qua

illi qui rē maleferebant letant̄ et exultant in rebus pessimis cū audiunt
uel irrogitent q̄ veniet dñs. Si dixerint ipi tu noli credere quia qui
dicit se nosse deū et mandata eius nō custodit mendax est. Confitent̄ aut
aplus se nosse deū factis aut negant q̄ fides sine operib⁹ mortua ē. non
enim in se omnes impunitate pelluerent si dñm venturū scirent ull' formi
darent sed vigilaret utiq; et nō sinerent tam grauit̄ peccare suis
Sed aut̄ istis primo opat̄ gradu penitudinē et dolore ut ersi fructū
cinis planctū gradū meroris conuertat et in cinere displicet sibi q̄
vehementi⁹ ante placuerunt et illa spetialit̄ hereticis que spetialit̄ ap
petebat. Sic enim scriptū est. q̄ qui addit scientiam addit et dolorē ut narrat
et sūe stre dolor subsequens argumentū In sūa nō gradu opatur
correctionē ut iam nō ophydueus membra tua arma iniquitatis putes sed
coherceris gulam ingredi luxuriā. superbiā deprimas. et furias sinistre
tatis struxe corpus q̄d iniquitatis arte struxerat. penitude enim sine cor
rectione nō prodest sicut sapiens ait. vnus edificans et vnus destruens
quid prodest eis nisi labor. qui enim baptisat a mortuo et iterum tangit
eū michil profecit lauacro ergo sed iuxta salubrem sententiā videndū est
ne et aliquid deterius contingat Sed q̄ hec diuersis habeat nō pot
nisi cuius se multa cuiusq; pectore mens indefessa vigilet et attendat
Tertius gradus opat̄ sollicitudinē ut iam inspiret sollicitus ambulare cum
deo suo et ex omni parte structet ne uel i leuissima re tremende illius
maiestatis offendat aspectus. In penitudine accendit. in correctione au
det. In sollicitudine luget ut intueri et expetere queat. hinc iam respi
rare incipit a tribulatione malorū et doloris et timoris in augmentū
spiritali letitia tpare ne sinat inimicitie sed cū salutifera tristi
tia absorbeat. hinc enim timet a iudice. sperat a saluatore cū iam ani
mo ergo timor et letitia obsequiant et ducant sibi plus q̄ timor leti
tiam superet. letitia scripsit timorē expellit et in sua gaudia conclu
det archanis fidei consciā. Iam lucrum meum hesitanter indefinenter cōsiste
re domet q̄d mortale est absorbeat. et vita. domet enim et timor. qui
expers est et succedat letitia q̄d perfectū est. q̄ nō timor sempiternus sed
letitia sempiterna erit et Iam nō sic ardens et lucens nō diu se esse
in domo confidat. ubi sine timore ventorū accensa lumina solebat apponi
et sed meminerit se esse sub deo et utraq; manu studeat opere quod
potuit mercedat. aere enim si viderit esse tranquillū. expente enim hera
qui nō putruerat nutrabit. et si uel ad modicū manus remiserit lu
men extinguet. q̄ si etiam ardor penitentie manu ut quidā fieri solet ad
usserit elegat potius pati q̄d extrahere manu sua. q̄ in momento deum o
culi poterunt exhilarare. Si essemus in domo illa nō manufacta eterna in
celis ubi nullus timoris motus. nullus esset amicus michi esset timendi
mus nō tribus malignissimis et validissimis ventis exposita sumus enim

diabolo et mundo qui continuum illuminatum moliuntur extinguere nisi fallentes
terrena nos desideria mala motus illecebre et carnis ingenite subtrahentes sic vi-
primo[rum] valeamus unde veniat aut quo vadat. Ex quibus et si duo scripsimus mer-
mittur a terra tu nemo unquam sufficiendi meditatus extitit. Sed ut ipsi
manibus et cordis et corpus aut tegenda est ne forte qd eam illuminatum fla-
cent extinguat. nec cedendum vel credendum erat si grauis tempestatum
furor utriusque hominis statum vehementer affligeret. sed discedum est
primum mentis manibus meis semper. Elegimus potius ardere quam cedere
et sicut que in manibus nostris tenemus non facile obliuiscimur sic magis obli-
uiscimur negotium autem mentis et illa cum principaliter vigeat in cordibus
nostris. ¶ Cum ergo sic lubricis actionibus fluctuemur et luctamine ardentes cur
tedio nos sicut vigiliae nostis semper gregem custodientium et actionum matutinum
ut si in prima vigilia vel secunda vel tertia dominus venerit inueniat nos patres.
¶ prima vigilia est intendere opus ut ad hanc quia inuasit ingredi deum ve-
rum exquirere amemus nec tres gradatus finimus quos posuerunt patres
tui in domus vie et vite huius exercitio non declinemus ad dexteram neque sini-
stram. ¶ Sed ut puritas mentis nostre ut simplex oculus tuus tempus lucidum fa-
ciat quatinus quicquid fieri sicut oportet deum et ad horum unde exeunt gressus
reuertantur ut cum plenam. ¶ Tertia est custodia minutissima in qua gressus
nos positus nequiter alienorum tuis inducunt nobis antepona ut non solum sit que
recta sed et cum gressus manentis mentis fiat pertinus deo orans pro omnibus ut et de
quoquo dicat. hoc est statuere matutinum ydeo israel. hoc est qui nobis orat
pro populo et pro omnibus sanctis christi. ¶ Jam ergo christus deus adducat nos
mihi nubes veritatis sue ut nos attendat sanctum templum illius que nos docebat qui
venient dies que sit mortis nostre perpetuum et stabile fundamentum. ¶ Et
nunc magnificabitur gloriatus ergo. O mane. o dies que melior es matutinis do
mini supernilua. qui erit mensis ex mense et sabbatum ex sabbatis cui splen
dor lucis et feruor claritatis usque in altissima illa magnalia terrarum mo
las illustrabit quis de te cogitare nec dum aliquid recentie presumat.
¶ Interim tu fiet edificatum fidem nostram ut si miracula illa quibus reple-
uandi videre non possumus saltem miracula que in nos in tuis sanctis sunt ale
quantula contemplemur. Tua opera tuos mixturus sicut illa manifestis assigne
me non minus tua miracula singularia et singularia miracula ut tibi
mea sancta sint. nec sanctenda amplius sint sicut tuum. Quidem quippe sunt
addiscere. deus et homo. mater et virgo. fides et ars humana. Jam miracu-
lose sunt iste mixture et omnia miracula miraculosus quod tuum diuersis tuum
diuisa adducere unde potuit quisquis. Et primo quidem nature creatione dispo
sitione. expositione creatum. quia in sit inducere et in creatione perfecta. quia in
dispositione supra. in exposition benignitas quia. In dispositione quia sa
pientia cuncta locatum sunt. In compositione quia benigne supima et infima
connexa sunt. tam amabili quia admirabili commutatione. huius cuius lumen lucerno

vim virilem misit ut ī arboribus vnde surgit venustus in foliis in floribus
pulchritudo supor ī fructibus et medicina · Nec hoc gentes adierit cras vim
sensibilē lumoris ut ī petoribus que nō solū viuū hēant sed et sentiāt quidq̄ p
tra sensualiter vigentes · Addidit adhuc honorē lūis nīm et ea vim
rōnalē tribuit ut ī hominibus qui iam nō solū viuūt et sentiūt sed et discernūt
nīa cōmodū et incōmodū et mō bonū et malū et inde verū et falsū · Volunt
et quoq̄ in sūmiora nīa in habitū maiorē gloriā sublimare et contingere
se maiestas ut q̄d melius hēbat vidiuit scīpm lūmoris cōiungēt et ps
na vna sibi fiunt vnitrine deus et lūmen et maiestas et infirmitas trina vni
tas et sublimitas trinitas · nichil enī deo sublimiꝰ nil vilius lūmoris et cū tan
ta dignatione deus descendit ī lūmis tantaq̄ dignatur lūmen ascendit ad de
um ut quicq̄d deus fecit lūmen fecisse credat quicq̄d lūmen pdicat deus ī il
lo prolisse dicit tam ineffabile quā incomphensibile sacramēto · Et attende q
sicut ī illa singularis deitatis trinitas est ī ps̄nis vnitas ī substātia sic
et ī ista spiritali gñatione trinitas est ī substātijs vnitas ī ps̄na · Et sicut
ibi ps̄ne nō scinditur vnitrine vnitas nō minuit trinitatem · Ita et hic ps̄
na nō confundit substātias nec substātie ipe ps̄ne dissipant vnitatē · Sic
ma illa trinitas hanc nobis exhibuit trinitate opus mirabile opus spi
ritale nīm oīa et sup oīa opa sua · verbū enī et aīa et caro ī unā rōnē
nere ps̄nā et hec trina vnio et hec vnio trina sit nō ī confusione substātie
sed unitate ps̄ne · Hec ē prima et supexcellens mixtura et hec prima ter
tres · Aduertite homo q̄ lūmen es et nō sis superbus q̄ deo iunctus es et nō
sis ingratus ¶ Scīa est virgo et mater · unigi et admirabilis et singu
laris · Nā seculo nō est auditū q̄ virgo esset que pepert q̄ mater · est que
virgo p̄mansit · nūqm̄ in carne certū ordinē virginitas est ubi fecūditas
pdierit nec fecūditas ubi virginitas honorat · Sola hec est ī qua vir
ginitas et fecūditas alternatim sibi · ubi simul fructū est q̄d fructū nō fu
erat nec fiet nec tamen q̄ nec p̄ma illam visa est nec habuit sequentem
¶ Terra est fides et cor humanū · Et hec quidē p̄ma et sēda ī scripturis sed
nō minus fortissima fortis · nichil est enī quod cor humanū hoc duobus fidem
accommodauit quo nō credi posset · q̄ deus homo esset · q̄ virgo fuit que
pepisset · Sicut ferrū et testa virgo nō possūt sic et hec duo nequeunt
cōmisceri si nō miscetur gluten spūs dei · Ergo ne credendi est · q̄ ille
deus sit qui ponit in presepio qui vagit ī cunis qui omī infantilia necessi
tatū tractus patit qui flagellat qui cōspuit qui crucifigit qui ponit
in sepulchro et tam duros lapides grandit excelsos et ī mensis · Illa ne
virgo erit que lactat puerū cui mansiones cōmes est cōcubina
in thalamo qui ducit illam ī egiptū reducit ab egipto et solus cū illa
tam longiquā tam sinuosam viam conficit · quomō hec potuit ps̄ua
deri humano generi vnisse orbi terrārū · Et tam fidele tam potenter
psuasū est ut michi illud credibile fieret credentū multitudo · Iunc

nes et virginis sponse cū cunctorū electorū milliū mortalium qm
ut ad monēdū ab ista fide defecerē. Et hec quidē mīra excellens sed
excellentior ē secunda. terra nō excellentissimū est. pmum auris audiuit
sed oculus nō vidit. qz auditū est et creditū est. ipsa ī finē sine magnū
illud pectoris sacramētū sed tm oculus nō vidit. Absit te quidē mr virginē
ventris angustias humano corpori cōtinuisse. Sed nūq oculus videt qz se
credendum et virginē illa singularis virginū conspexit que conseruabat
omnia verba hec cōferens ī corde suo. Cognouit et ioseph nō minus
esse qm custos mire virginitatis. Terruit eū hominē ascendit cū quod
factū est creditū est cū magis oraculo qm oculo videmus. cū que dicta vel
facta sunt teneamus fidelissime nullatenus dubitantes. In prima vide quid. ipse
videa per quid. ī terra iterū per quid deus debuit tibi. debuit tibi xp̄m p̄mittere
iterū sanitatē. In prima remediū est. qz ex deo et homine curatiuissima refer
tum est quod sanaret omnes infirmitates tuas. Confuse auē sic et cōmixte
hec duo spectant in virgine tumefacta et mortuo loculo filii tumefacta
pistillo illius floris emittente. Sed qz tu dignus nō es tanto donaretur
datū est marie ut per illam accipere[s] quicqd haberes que per hevam in
go est expulsum ē pro vene[ra]bili tua fide in causa tua et totius gen̄is humani. Si so
la mater esset sufficeret et ut saluaret et p filium genitrix. Si sola ma
go sufficeret sibi nec benedictus fructus ventris eius mundi p̄cium esset. Cū
ergo in prima sit remediū ī secūda adiuto rui est qz nichil nos deus habe
voluit qđ per marie manus nō p̄mitteret. In tua aūt meritis habemus
et ī fide firmitas est qz qui credidit saluus erit. ||

Item de virgine

Oduc nō sic qđ de sermone ordi | nationis.

mus nīl consuetudo nō exigit sed ratio. Cum enim opus sit cum mi
serū solempnia diuinus occupari et hora breuis sermonis longi
tudinē nō admittat. propterea nō arbitrato preparare hodie ordia nostra
mente solempniter pstrictim cū sit p̄fatissima secundi huius ordinis
perhensibilis altitudo et tenuis sensus vite mee qui magis hauriat eo
magis exuberans nūqm valeat exhaurire. denīq sine quicquid modus
habuerit pro xp̄o tribulatus vere ut vitam habuerit gloriam vitam per ipsum
nam mundulem quidez gloriam vobis offerre me libet. me licet. vobis e
et ad modicū vobis hunc modi gloriam et qđ magis est meritū dei eterni vere
ac salubris cum solicitudine est impedimentū. propterea qui desiderio est et gloria
angelorū ipse factus est pulvis et cinis ministerium qui ī cruce sua mag
nus et sublimis valde brevitur cruci. ipse ī exilio pauper et humilis valde leti
ficat exules. et qui ī altissimus est gloria pris factus est mitia pax hominib
bone voluntatis. pusillus enim datus est pusillus ut magnus deus. magnus et
quis magnificat. pusillus nō magnificet. pastor deū et glorificet magi
nus et gloriosus. Hinc sīc dubio vas electionis qđ de plenitudine pusilli hunc
accepat licet pusillus sed plenus gr̄a et veritate et ī quo habitat. qui plenus

trido dñi mentis cōpulit · unde hinc pardy eructat · verbū illud bonū q̄
hys diebꝫ frequēt audistis · Gaudete inquam i dño semp · iterū dico gau
dete · gaudete mīst de exhibitione · iterū dico gaudete de promissione · q̄m et
ecc plena gaudio et spes plena gaudio est · Gaudete q̄ iam percipistis
dona sinistre · gaudete q̄ exspectatis p̄mia dextre · leua nupsit eui sub
scripsit meo et dextra eui amplexabit me · leua quidem leuat · dextra sa
nat · leua medet et iustificat · dextra amplectit et beatificat · In leua
eui mercēs in dextra uō p̄mia grandia · In dextra nupsit deliciē in sinistra sū
medicine · Sed attende pij medici attende medicū sapienter · Considera
diligenter q̄m noua medicamina portet · Vide q̄m nō nō prosus sed et spe
rosas attulerit medicinas nō solū pulcras ad spectū sed et fructū sed et de
lectabiles ad aspectū et suaues ad gustū · Denuq̄ p̄mū eui medicina pri
mū quid i sinistra portet attende · et inuenies mercēs sine semē ·
Inuenere obstetrix quale sit fructus q̄m nouit q̄m amirabile q̄m amabile q̄
laudabile · quid enim pulchrius q̄m gratia cristi · quid gloriosius q̄m sūa
et sincera conceptio · q̄a michol priorissa est · michol sponsa michol mater
prophetē · Sit q̄m minus fortassis determinet mens grauata licet · amirabile nomi
nat · admirabilis q̄q̄ salutat et admirabilē q̄si dicentes amen delectabiliter · Con
ceptus iste nō mō gloriosus i ipō q̄si exterioꝛ spē sed et p̄ciosus est in
interioꝛi virtute ut sedm q̄d scriptū est · sinistra dñi gloriā fecit et di
uitē dicēdo · diuitē nupsit saluator ei gloriā nouitatis · Quis enim po
test facere mundū de immundo q̄ptus semē nisi q̄ nō q̄ solus est · sīm enim ille
natus et immunda conceptus est voluptate · In ipā enim ordine et origine mun
ditie et impolluntie sue · immunda est q̄ptio mea sed est a qua tollit ista
gressio · Ipse enim tollit i quē solui ipse nō cadit · diuinus saluator hylico qui
libet redimat propē conceptionē impuritatis xpi purissima q̄ptione ·
Addit adhuc dicēs ihū inquā signa immutabilia mirabilia · nā pulcra quidē
ipā g sic tractādo videbuntur · plane enim solus ortus et occasus terre fremitum
ipm̄ uicissitudo mirabilia sūt et magna mirabilia sed terrenis hec videntur
ut omnia sit qui attendit · Immota signa et immutabilia mirabilia · Cetera aut
nouit fieri omnia · q̄ hec aut · Signum unde qui stabitur · ihū nec aqua
plene totus fluminis totus absorbuit · denuq̄ totus uictus hinc enim hybet
me p̄ncipiū nomē eui q̄d est xpūs · Cui pepercit asper · aut durus uidere
qui nec ipse mirabilis i nascitate q̄ueritur aspectus q̄ueq̄ inuidet · letabit · O
vere nouū mirabile · conceptus sine sui pudore p̄ssi dolore · mi
rum est i virgine maledicto euę · peperit enim filiū sine dolore immunis e
nupsit maledicto i benedictione sicut p̄dictū est per angelū gabrielem
benedicta tu i mulieribꝫ · O benedicta mulier es benedicta et mō maledicta
stirps a gñali maledicto libera et a dolore p̄cipiendi aliena · nec mirū
fuit si dolore nō intulit mater qui tulit dolorē mundi sedm q̄ psalmus ait ·
Quia uere languores nr̄os ipse portauit · duo sunt que timet humana

fragilitas pudor et dolor utrique ppter tollere venit unde et utrique subsit
per ihesum xpm ecclia sibi matre et matre turpissima redemptam est ab
aliquis. Itaq ut fiducia nobis daret ppter tollere hec a nobis primus matrem
suam immunem ab utroq seruauit ut nec in concepcione pudoris nec
in partu querele dolorisq existeret ¶ Astruunt adhuc diuine scripture
gloriam inuiolate signa et miracula demonstrant. nam sibi precepisse
et primus sibi dolore sibi et mater est sibi corruptione. Quere nouitas in
audita uirgo peperit et post partum inuiolata permansit fecunditate prolis cui cre-
atris thesaurum et gaudium matris habens cui uirginitatis honorem. Jam si
natus et sperato promissam in gloria resurrectionis in matre matri sibi quod
per eum constitutum est incorruptio in matre sua. Simile enim illa per quem ma
ter ipsa incorruptio non potuit perdere ut et incorruptione incorruptibile
haec incorruptionem induisset resurgendo ¶ Habet sibi adhuc mirabilis
diuinitas habet gloria ampliare. Nam inter est sibi corruptione uirginitatis
filius sibi omnibus pena. non audit et mater eius maledicto. non audit in
prolem generalis illa sententia de qua dictum est per periphrasim. Nemo
mundus a sorde nec infans cuius unius diei est uita super terram. Ecce in
fans sibi sorde solus non habet uenia primo et ueruntamen ipse. Ecce agnus sibi
mundus agnus dei qui tollit pena mundi. quis enim pena melius tolleret et qui
ab aliquo pena non audit. Iste sibi dubio nec lauare potest quia constat in
quinatus non esse hec manus aptum lauro de regum eruli mei quae sola sibi
pulueo est. Iste michi festinum eduxit de ordo qui non habet in tubera in
sinu ymo iste tubera eduxit de meo qui nec exiguum pulueo habet in
sinu ¶ Videmus certe diuinas salutis certe uidemus gloriam eius gloriam quasi
unigeniti a pre. quasi a quo pre. Et filius altissimi uocabitur. hic iste
est quia altissimus ste sed ne quis remanent locus dissimulationis quo ex
te nascetur sibi ait gabriel angelus ad mariam ueniet filius dei. O me
sibi. non dabis dne sibi tui uide corruptione quo nec mirabile deiudicat
incorruptione. Ecce sibi munera multiplicium diuine. thesaurus xpi
Q genit mater et uirgo est qui genitus deus et homo est. Sed quid
dabit sibi michi aut margarite preciosi. Absconditum certe thesaurus mi
nus et pecunia mea. sacrificio expenset. Quid conceptus sibi sibi ma
tris dispensatione. primus sibi dolore. uirginibus pudor et uerecundie. Absten
dat et preuenerit incorrupto legali purificatione. infimitas inocentie
solum cunctis. Absconde mihi abscondi manus meus sedis fulgore pe
ne in presepio. Tunc uelut pannis infantie nec et ipsi primi diuine nec sibi. pro
fecerit siquidem pannis saluatoris omni purpura et gloriosius hec presepe aurei
regni solio. Denique ppti pauperis christi opibus cuncti thesaurus
quid enim hec dicitur quod preciosius inuenit pauperie quia nimirum
regni celorum emit et gen diuina regnum sibi sibi est. Beati pauperes spu
quia ipsorum est regnum celorum. Et apud salomonem. Deus superbis resistit humi

libus aut dat grām. habes cōmendatum humilitatē in natiuitate in hac enī
exemplificat sermo per forma serui accipiens et habitu inuentus ut homo.
Vide adhuc preclarior diuitias et superexcellentē gloriā inuenire. habes
mirabile i passione. maiorē hac dilectionē nemo habet qm ut animā
suam quis ponat pro amicis suis. hec diuitie salutis et gloria singulis
prestat quo redempti sumus et crux dñica i qua cū aplō gloriam michi
nequā absit gloriari nisi i cruce dñi mei ihū xpi. et dicebat. michi au-
tem absit gloriari nisi in cruce dñi mei ihū xpi. et hinc crucifixus. Ioan est
lancea xpus ihūs et crucifixus. nā dextā quidem est ihūs xpus et hinc glo
riosus. xpus inquit et hinc crucifixus. Fortasse crux per quā nos sumus cru
xpus memorat crucifixus. homo enī forma crucis habet qm si manus
extendere oppunct manifestus. Lapis aut xpus i psalmo. Infixus
sum i limo profundi. limū quidē nos esse manifestū est qm de limo
plasmati sumus. sed nec quidem limo pedes figimus nec in limo profundi.
Infixus sum inquit nec pertransiui nec recessi. velut finem usus adhibēs
tremēs scribe. Sic enī olim thamar pariente sancta prius filium protu
lit manū que i uterum matris dimittens coccineo allegatum est filo. Sin
istram quidem tenemus sinistrum sed adhuc clamare nequit est xpi manus
cum matris pertingens dextram. dum extendit nobis dexteram et sinistram no
bis. Glia inquit et dimisit i domo eius utilis qui timet deū. Sed i domo ma
dicit quid. profecto gratia actio et vox laudis. beati qui habitant i domo
tua dne in secula seculorum laudabunt te. oculus enī non vidit aurus non
audiuit nec in cor hominis non ascendit que preparauit deus diligentibus se. lux
est enī inaccessibilis. pax est que exsuperat omnem sensum. finis est qui ascen
sū nescit sed descensū. non videt oculus lucē inaccessibilē i non audiuit au
ris passeres triumphantibilē. Speciosi quidem pedes euangelizantium pa
cem. sed licet in orbem terrarum exierit pax tua que exsuperat omnem
sensum nec ab ipsis quidē erat potuit capi nec diu alueus auriga tenere. aut
enī paulus ipse. frēs ego me non arbitror apprehendisse. fides iudicij et au
dita audimus per verbum dei. sed fides non species et promissio non exhibitio
pacis. et quidem pax est nec erat i terra hominibus bone voluntatis. Sed
quid est pax ista ad illos plenissime et superminentia pacis. unde et
ipse dns aut. pacem meam do vobis pacem meam relinquo vobis. hinc sequēs
que exsuperat omnem sensum et est pax sine pace nec diu capere est. propter
ea do vobis patrem pacis et relinquo mirabilem viam pacis. Sed quid est qđ
dicimus i terra homines non ascendere. utique qm finis est et ascensū nescit
Sicut enī qm finitum naturam est crucis sectura circulum montium undas
declinare sicut septum est. qui enim fontes i circulibus nec medium nec
terminum pertinebunt aque. hoc aut est unde amens septus studeo mirabile
vestrum qm deus singulos exsistere humilitas aut dat grām. finis enī ad alte
rum locum non ascendit qm sit terminus cui propius de quo ascendit ul' procedit

Sed videri pōt sīdm hanc regulā nō impedire a superbia viās grē psertim quille
primus superbus qui sīdm scripturā rex est super omēs filios superbie dicitur nō legit
alicubi ceu sīd ceu inquit filii altissimi. Nihil nō mentis aplius quā ille exta
lit super omne qđ creditur aut qđ colit deus: horret hyrdinus audiens verbū sed
vtinā horreat silere animū arguentē malignū putet et asserta. dicat eis
vobis aplus ille tm sed et ois superbus extollit sup deū vult enim fieri deus vo
luntate sua et superbus vult fieri sui. Jam videt ecclesiā sed attendat male cō
gruam properantem. deus quidem i hys tm que inde approbat sua vult
fieri voluntate. superbus vō et cōtrarie et amice crimē. videt quā ultro ad
et nō illuc puenit fluentem grē. nisi quatenus fiat eius magis et efficacius
sitim patiens iste. sit autē deus qui ē fons vite i quo hylaritur et inde manat
plenitudo omnis gratie. nō intrabit i regnū celorū. para prorsus viam
aggere terrene et claue cognitionis dissipe. cōfer mare filie horis nō
pmo hoi qđ fons grē i cor hominis mundi habitat et premiū nō asscendit. O
celū quoq; purgatū videre possis necessitas legis et autem tua dilexi ad
obediendū ut qđq; pcepta ad quietē perpetuā et pacē supne patrie. Lux e
nim est pater secundum carnem. pax propē inquilinatē. fons pter affluentiā
et cōmunitē. fontē assigna pri cuius filius nascit et spūs sanctus procedit.
lucem filio qui est utriq; coeternus vite eterne et lux vera illuminans omnē
hominē in hunc mundū venientē. pacē spūi sācto qui mirifice supabundem et
quietū reqescat nec hoc dico tanqm propria sint sine singulorū naz et
pris lux est ut sit filius lumē de lumine. et filius pax est pax nāt quia fe
cit utriq; unū. et spūs sanctus fons est aque siluentis in vitā eternā. Si
qis adhuc pueriliq; admplebus me dnē lectione tua valeat tuo. Gau
deamus ite qm visitauit nos oriens ex alto. Istis gaudentibus exsortitus est
tenuis spem in aduentu sōdo. Sed qm venit plenitudo lectionis non de
memoria sed de presentia. de exhibitione nō de exspectatione. Magistra
nra autē aplus nobis sit silius hanc dūs prope est. dignū est eis
ut et modestia nra nota sit cunctis dūs dei nōn christi pōt modestia custos
monstrat. quidem magistre gregis qm ut imitemur agne hanc con
sortis propriae ministrat qui quidē apparet nr hodie magistra dns
mansuetus. discite inquit a me qm mitis sum et humilis corde ut possi
tis magistra vite certis interesse. Jam qđ scriptum dūs prope est. de
deserto debet diligi. naz a sinistra ipe loquit. Ite ego volustis sum
cibus duby usq; ad consummationē seculi. prope est dns scriptum michel
sollicitus sacris. proximo est et circus appetit volutre defixe volute lis
sacre. quemcunq; eum dum inuenit post inuenire eum dei prope est. prope est
hys qui tribulatur sicut corde prope est exspectantibus eum exspectantibus
inuocantes. denuq; vis nosse qm prope est. audi sponsam de sponso
cuncta qm ecce stat pa parietē. parietē istū scripsit tua diligit qđ
obstaculū impedit ut eū prope est nodū valens inuenire. propheta paulo

ipē dissoluī rupit et cū xpō esse et exclamans misterubilis. Infelix miſt
ego homo quis me liberabit de corpe mortis huius. Sic et prophā ps xl
mo Ebus miſt de cuius anam meā ad confitendū nomini tuo. ‖ Item

Sanctificamini hodie et estote parati cras de vigilia
nim cras in vobis mirabilia dei i vobis. Celebraturi domde
natiuitatis ineffabile sacramētū cure quide maiorem fiducia mōi sibi
traxit preparatu. Audiat cum sua sponsa audiat ipē qui dicit. Sāctificamini
ego sanctus sū dns deus vr. Aliqn quo dabit sibi cumulū et margaritā petas
mst prius illi abnegare et ista ab illecebra voluptatis purgari de cetō tota
sollicitudine figuram. Illa quide vomitū ista voluptabilia luta. ‖ Susceptura
olim diuina mandata cum malis israhel sibi sordescebat illustrib⁹ exemp⁹. Iba
prosternebat vanis idolis et hostib⁹ que nō poterāt impetu gladiorū
pfectu fluere seruiente. Verū hec quide omnia tēpore transiere nimi
rū ut nos ad tēpus exceptionis imposita. qđ utiq; iam aduenit. Oportune ca-
go ex hoc iam pfecti nobis indicat sanctificatio interna mandat ablutio exqui
tur mundicia spūalis dulte deo. Vbi mirabo cuiq; qui ipi deo vacabit. Ad hoc
nouimus facti ad hoc nati sumus ad hoc vocati sumus ad hoc nobis dies hodi
ernus illuxit. Erat aliqn nox qn nemo poterat hec opari. Erat nox v
niuerso orbi ante veru lumen orbi an xpi natiuitate. Erat nox ei singu
lis quibusq; mens ante sua cuiusq; gustum et mentem regnabat. Sed nō
profundissima nox et densissime tenebre erant super vniuersa faciem
tre cum olim pfecti nri fructuosos colerent deos et misero pene⁹ sterile
gio lignis et lapidib⁹ adorarent. Sed nō ei cuiq; mens nostra nox erat
ei tamq; sine deo iher sterile viuendo et ambulando post genitus nos
cuq; sectatores mentis nr⁹ illecebras. nō detemperemus desiderijs sterilitatibus
cuq; exhibendo membra nra arma iniquitatis peccō. ei seruiendo iniquitati
ad iniquitatē in quibus nūc moremur crebescente tenebrarum. qui dormiūt nocte dormiūt aut
plus et qui ebrij sūt nocte ebrij
sūt. Et hec quide fuistis sed expiatum est sed sanctificati estis sed in filiu
lucis estis et filij dei nō noctis neq; tenebrarū. Siquide pcō dici est ei ille
qui clamat. Ebrij estote et vigilate. Et vide ne i pentheceste de rendis
cipulis loquebat. quomō hi ebrij ai sit hora diei tertia. Sed hoc ei est
qđ completus ego aut. nox pcessit dies aut appropiquauit. Abiciamus er-
go opa tenebrarū et induamur arma lucis sicut i die honeste ambulemus.
Abiciamus iuste opa tenebrarū sīpndū sanctus saluator ebrietatē qua ut sup me
minimus qui dormiūt nocte dormiūt et qui ebrij sūt nocte ebrij sūt sed
ut tempus i deo nō dormiamus sed ambulemus utiq; hec quidē honeste nō
temulente. Videt hoiem cuiq; ad cenā bene dormire aut ei qui pre tedio
i tenebris est utiq; ad hec. Videt mebriare absq; cibo supercenā plus
qm̄ oportet nō ad sobrietatē cuiq; nec ceruleus visu nec auris placeat audi
tu qui peritiam aut sltē aliquid diligentie nō faciet longam instau- p/

dropeti sitim libens filius noctis est et tenebrarum nec finale septimi hec duo
dicente scriptura. qui ideus est omnipotens hec est ineffabilis ois sempi
nalentus. Sanctificem⁹ ergo hodie ac parati simus pati quide hodie nostra-
rum expectando sopore. parum sufficiat nichilominus pungam⁹ hodie ab ebri
etate nocturna cupiditas noxie ferendo fructe. Jesus enim duobus manifestis te
stis lex perdat et prophete que sunt delenare a nullo et fuere bonum. veru
hec hodie. nam custodia nec ineffabilitate erat nec preparatione sed mistio
ne utriusq maiestatis. Custodia mihi dicebatis maiestate dei in nobis.
hoc est quod aut patriarcha Jacob. cum interrogaret mysticam meam. hodie
enim justicia celi nos respondebit. hodie experiet eius sanctificabitur.
alienigena qui non circumcisus erat homo nec metet nec maiestate tua videbit
qui congregat interim scintille nec oriet ei sol glorie cum sol iustitie or-
tus non fuerit. nec illuxerit dies custodia cui non lucerit hodierna.
nimirum idem ipse qui hodie frustra est nobis a deo patre iustitia appe
bit cum vita mea et assimilet nos ad scipsum ut et nos appellamur reges ipse
nglia. hodie enim paulus misericordia nobis ut non apponat homo magnifi
care scipsum. sed quantum magis et efficiamur pauli. Cum exhibebit
magnus deus et laudabiles nimis ut ipsi quoque magnificem⁹ in laude
ei videbimur esse vanitatis laus eius. nimirum quos hodie iustificaverit
eius magnificabit et assimilabit similes fuerit sicuti deus visio maiestatis. Nec
iam visio que non nisi assimilitudine constat. sileat enim ei cum qui videbit
eum sicuti est. unde et hec quoque non simplicia videbitur maiestate dei
sed addita signanda in nubes. hodie nimirum tympanum in speculo nos in eo vi
demus dum nim⁹ suscepit eius videbimur ei in nubes qui eum sua denabit
ra extendit nubes scipsum et assimilet nos ad scipsum. hec est ut mansue
tem iste ministrum fore promiserit de cui interim plenitudine non
primi no⁹ sume gloria pro gloria sed gratia pro gratia sicuti scriptum est. gra
tiam et gloriam dabit dominus. Ne ergo crepuscula para munera si sequentia
deficiat nec frustrabuntur prius edulia edulia si vis accipe que sequun
tur pro ipso seculo in quo apparemus quod apparemus summo nec creatis. sicculum
enim imputabile sicut sibi pacificus corpus et incorruptibile aptum sibi
in quo saluti epulas ministraret. nondum datus erat spiritus vide incorruptaq
illud utique de quo gabriel ad mariam. quod nascetur ex te sanctum vocabi
tur filius dei. Ille hec ergo sto hodie sanctificem⁹ ut maiestate eo quibus dies
illa aspicere queant videamus. sequendo duos sanctificatus illuxerit nobis dies
salutis non gloriose aut felicitatis. demum donec possimus sic sto ad mirandi
qui mirum in modum passus videat in perpetuum mansuros diebus dicit
Sanctificum hodie et estote parati sanctificum magis de incertitudine in certitudine
predicendo et estote parati ipsum venturo. In quibus nos sanctificabimur. Lege de
quadam dicente scriptura qui fide et lenitate ipsi sancti sicut illi. ne
q⁹ enim hominibus sic lenitate non plus quam deo sic fide placere possibile est.

nec ideo reprehensibile desiderium habeo sed si ibi quaerendum est ubi vere nec
minimum. Hoc enim ubi vere sine vno sine altero ipsi vnus summum bonum si
ma gloria summa utilitas summa voluptas. Nihil hoc quidem quoniam iterum
cupio possidere expectatio nostra est et promissa nobis vita maiestatis
nobis ut sit deus omia in omibus omne utile omne honestum.

Vidimus audiuimus ple || Item de vigilia.

nus gaudium accepimus. Ihesus christus filius dei in bethleem Iude
nasci. Nunc nova lux refulsit in terra sermone iste sed et spiritu me
us in prophetis meis est nuntiata nobis et exultemus salutari nostro
bis desiderio exultemus festinanter. Ihesus saluator. quid tam necessa
rium quid tam optabile miseris quid tam utile desperatis. Nihil hoc inde
salus. inde ulli tenuis alicui spes salutis. Lege prophetas. In corpore mortis
malicia hac diu et libere affligemur nisi nova nobis et insperata nascetur
Non ne forte salutis optatus sed exercitus accelerante tempore studio pa
tet et gratuitus propere assumus reformidas. Ne timeas christus est
saluus plane et miser et multe misericordie virtus alicui tempore per
peribus suis est nimirum qui licet non ipsum plenitudinem de plenitudi
ne huius accipiunt virtutem. Ne nos saluet audiens sufficiunt fere au
tumes saluatore addit et filius dei. qualis enim pater talis filius cui sub
est ei valere et posse. Nunc fortasse nobis salutis et coronidatore hac
tenus audiam nisi quod salomon minus puto et de honestate sollici
tus. saluatore tibi gratulatus adesse utpote uicens patricius magistra
to aut magis me thabin et thesaurio seruiunt. Nunc amplius nichil re
stat nisi ut diu esse medicum nec gratulari ut medemur ne tibi fortasse
stulte nubulum videar breuis ipsa curatio quin diuturna egritudo. Ge
mimus iste ipse hodie multi pene medium fugientes qui ihesum quidem no
uerunt sed crassi nescimus. Hoc ne sensu de multitudine et multigenera
te morborum patet sibi medele et molestia est maiestas. Iam nos si certus
es de saluatore et michi omnia christus es rogo ne ut tente curare
cui sed unguento nec ustione sed uictoria curande. Vnum adhuc arbi
tror ingenium posse nouum inuenire ne fiere quod absit saluatoris hunc
nos satis condigna valeat esse persona. Puto in me ipso adeo nimis reus
est et gehe expulsus aut zelotes homicidas ut ad unoquoque a nostris me
is si precature posset hinc grauis suscipe detractores. Nunc si angelus
aut archangelus esset ut et superi queunt ardore spiritum breui mi
nuto animos tuos quod curasset habet. Nunc aut nunc amphore
tibi deuotione susceptus est iste saluator quando differentius preter
alius nomine habemus ihesus christus filius dei. Et uide si nos euidentius hoc
habet ad pastores loquens angelus cum dicit gaudium magnum quod
euangelizabat exponens. quia natus est nobis hodie saluator
qui est christus dns || Exultemus ergo fres hinc nichil et nil impli

vtis expedientis in grandiu ergastis gnis presturu solorem sudoristis con
mu vestes velut stole nobza alaz eis et sub pedib eis sp̃mes: Requid nõ
singule natiõnes saluatoris audita damastis i credulitate huius diuersis mirbi
mur adhere deo bonũ est aut petrus illud qd̃ idem prophta aut deus sole
cetmestro sua mera. Infelix quippe minicia quisq; sicte presbiterus cu
de crucifixo reperis habuerit. Est enim qui habuat neqd̃ medicina aube
cum plenu sue dolo. quis enim ministre sua minus ydoneu mimis sen
te. Semmoda minus pauet. pauda minus deuote sfugiet. adeune
dia arte saluaris minus offendisse se subiecte deo minus fidelit psultat.
Dne refugiu factus es nobis huius adeuntes minus accepta huius pu
stratio minus vera huius habitatio minus hinc huius etiã vituperii gra
et minus munda fides. quod in dicit. bñ qui nõ videruit et credidertit
ysi nõ videris ipm credere quodãmõ amy videre. Sed aduerte diligenter
cui et qm dictu est et vnde qui augendu q; q; videsset credidisset. neq;
enim cupiu est videsse et inde credidisse qd̃ credendo videsse. Alioqn alterius
pene quoniã nõ diuersi hinc videsse diem nisi credendo credendus est.
Sed illud quo accipiet qd̃ hic vere continuo est nobis sufficiens hodie
et esterne patrocinia enim de viribus maiestate dei i nobis si nõ mete
videre est pia deuotione cepire et credule fide nõ fictu migrare illud ma
gne petrus sicinedi qd̃ manifestatiõ est i nouo testamento est i sperne
appuit angelis pdicatiõ est gentibus credituõ est mundo assumptiõ est i glo
ria. Semp ergo nouu qd̃ semp innouat metes nre inueterat qd̃
fructificare nõ cessat qd̃ perpetuu nõ marcescit. Hac enim fide qd̃ no
dat videre cruciptemur. hic nouus homo qui nullis vetustatis capax
enim est quotidie renouatur animo assimilat i veritate existentia nouitate
Inde est q; etiã i psalmo tuo vanitatissima admiratione si aduertistis cogitue
satis dicit non tuus natus esse qui nasci. Ihesus xpus filius dei nascit bethle
em Jude. Sicut enim quodãmõ inuolutu adhuc quotidie domet mortem
cum ãmirabiliu sit videre et nasci diu fidelit representamus eius natiuitatem
Die enim christum videmus maiestate dei sed simul i nobis nõ i specie vnq;
maiestate i humilitate. virtute i infirmitate i habitu dei. Ipse est enim
emanuel qd̃ interpretat nobiscu deus. Et audemus inde verbis mysti
cis fretu est et habitabit i nobis. Amicis extitit et domesticus videmus glo
riam eius sed gloria quasi vnigeniti a pre. vnigeniti plenu gre vidimus et ve
ritatis. Non enim gloria petrus aut iacobus sed gloria patrone petrus
gloria gre de qua replus. Jo laudet magnet gloriose gratie sue. Hic ergo na
scit. Sed ubi pastores. Jo bethleem Jude. Neq; enim deret nostra bethleem
petre. Tu nostra q; bethleem dicit pastores nõ bethleem pñsentia
quod enim si pauper vitulus est qd̃ si videt minimus i Juda. Ne id quidem
tangeret et qui dñs dicet ecce nos pauper fructus est et cui esset
magnus diues et laudabilis minus pudus natus est nobis et dicebat beatu

tere offerunt ut nr̃e est aurū id est substantiam huius mūdi ut vidētes
fidelis populus in parte dextera gstituetur a iudice mēturo audire
qā esuriui et dedistis mihi mādūcare. porro manassēs si tamē is esse
voluerit cui appeat deus mīrum offerat mortificatiōis quā quidē
a nr̃i specialiter arbitro professione requirit. Et hec dicta sint ne
ad eam partē tribus manassē que extra iordanē sibi erat primā
mis sed obliuiscam magis ea que intra sue extent et interiora ad
tendat. Nunc vero videamus usq; bethleem et videamus hoc verbū
qd factū dns et ostendit nobis. domus panis est ut iam dixim⁹. bonum
est nos illuc esse ubi enī fuerit verbū dn̄i nō deest utiq; panis qui q
firmet cor dicte prophe. Confirma me in verbis tuis. nimirū in ver-
bo qd procedit de ore dei viuit homo viuit in xpō. viuit in ecclesia. Ibi
autem dū apparet. nec odio amat trubans cor aut vacillans sed sta
bile et confirmatū. Si quis murmurat si quis hesitat si quis mutat
si quis cogitat revolui in luto ire ad vomitū mutare propositū non
est bethleem nō est domus panis. sola enī fames et fames valida in
egyptū eū descendē. porcos pascere. siliquas esurire compellit utpote
prodigū agentem a domo patris. quā merito nos pambus hūdare nos
mutat. Nō ergo in cuiuscūq; corde natus est xp̄us cui deest fides fortitu
do utiq; panis vite scriptura teste. q̄n iustus ex fide viuit. q̄ videlicet
veri ac vite que ipe est nō nisi per fidem interim habitet in
cordibus nostris. Alioqn quid in illo natus est ihūs quo salus esset illa
q̄n quidem veri ac certiq; sententia est q̄s tamē qui pfecerit ut
usq; in finem saluus erit. nā q̄ minime dicemus in eo xp̄us nec de
eis sit quibus dicit. quia vacuum habetis a sancto. ex eo ut maxime
constat q̄ sīn dubio erat aperuit cor eius ex quo oblitus est comedere
panē suū. Quid ergo mihi aut ad filiū dei pertinet qui cuiusmodi est q̄
non nisi pace sue quietis et humilem ac tremētem verba sua requi
escat spūs eius nec sit ulla sanctus exhibitio et tante mutabilitā
ti. et qui est et eque nūq̄m in eodem permanet statu. Ceterū q̄mlibet
fruat fructū q̄mlibz fortes in forte q̄mlibz pan⁹ q̄mlibet pambus
habūdantes ipe quidem largiente cui cotidie orantes dicim⁹ panem
nr̃m cotidianū da nobis hodie nec habemus addere gressum. dimit
te nobis debita nra aliqn si dixerim⁹ q̄ pctā nō habem⁹ nos ipos
seducim⁹ et veritas in nobis nō est. Nimirū veritas ipa est qui non
simplic in bethleem sed in bethleem unde natus est xp̄us ihūs filius dei.
Procedamus ergo fratres eius in confessione ut flentes petre et pan
uemamus et nos bethleem unde angeli nascentē dn̄m vidēre mere
amur in nobis. Ceterū si q̄s eorum ipz proferat qd quidē multū est ad nos
ut sit fecunda virgo sit stella maris sit plena gratie et sapiētem
habeas in se spūm sanctū. puto q̄ nō meā sed ex ea quoq; nō dedignabit

nasa · Nemo sane id sibi arroget presumat nisi quos ipe spiritalis desig
natione numeri dignos dominus construxerit dicens · Ecce ego mater et fratres
mei · Enimuero audi vnus existens · filiola mea quos iterum parturio do
nec formetur xpus in vobis · Si enim nasa videbatur in eis ut formabatur
in eis que nec etas alicui simplici nasa eam dicere quis presumat qui in ipsis
eam quodammodo parturiebat · ¶ Et nequidem impia spurgetia hec filia
um nobis pepisti offensio quedam mater sed nec mater affirmo · excussis
ti eam de simu tuo extra cubitum deiecisti et clamasti super terram numquam
diceris ecclie gentium pater et ecclie penitentium questi es · Nec mi mer
vehis sit sed dubitat · Dubitat inquam non inter veritatis sed ab veritate ·
Expulsum enim et exulatum et quodammodo mutum ut nec intus esset
meritis nec terram ferro vulnerasti ne fructu vel herbe vel il
lac exercet vel videret ate separans a ventura puerperia neutra
puerperia illarum · Seua nimium mi ipa abortuum fructu reluctans dum es
set qui extrahi posset extraxisti · Nigre ergo quid prosteteris primo cum
nichil prosteteris intrare · vndique enim egredietur filie syon ut videant
regem salomon in diademate quo coronavit eam venerandus mater ad
horet exori sue ut sint duo termini vnus · Et cunctis pulsus atrij ex
altatus a fratribus cum tribut ad se quippe qui est super omnia deus bene
dictus in secula amen · ¶ Sermo In nativitate dni

Randis quidem est dilmi hodierne diei natalitius sa
lemnitas sed dies breuis regit breuitate sermonem ·
Nec miru si faciemus nos breue verbum qm et deus pater
verbum fecit abbreviatum · Vultis nosse qm longum qm bre
ue fecit · Celum inquit hoc verbum et terram ego impleo ·
nunc verbum vero factum est in augusto cesaris in presepio est · Si secu
lo aut prophetis et in seculum nec deus ait esse factus est infans dei
unus · Sed quid hec fiebant aut que nemus fuit ut sic examinaret se
sic humiliaret sic abbreviaret se dns nisi ut vos filios reconciliaret ·
Jam clamat exemplo quo postmodum predicaturus est verbo · discite a me quia mitis sum et humilis corde ut vestre animabus quies de
ritis · Que caput chus fuit et docere · Obsecro prudenter et plurimum re
go fiet non parcatis sinu nostre tue presentem exemplum · vobis exhibi
tum esse sed confirmamini illi et renovamini spiritu mentis vestre studete
humilitati que fundamentum est ceterarum virtutum · Secretum illum que sola
potest saluare anam vestram · Quid enim magis indignum · quid detestabilius
amplius quid grauius puniendum quam ut videns deum celi penitus fractum
ultra apponat magnificare se homo super terram · Intollerabilis
impudentie est ut ubi sese exinaniuit maiestas verendus insolet
et tumescat · Hoc ergo est quod exinaniuit se formam servi accipiens qui forma dei pri equalis erat sed exinaniuit se maiestate et

potentia nō bonitate et misericordia · quid enim aut ipse appet
enim benignitas et humanitas saluatoris nri dei · Appet ante potētia
in rerū creatione · appebat sapiētia i cantu gideonitarum sed benigni
tas misericordie nre maxime appet i humanitate · Innotuerunt Ju
dee potestas in signis atq portentis · vnde et i ewangelio scriptū
ego dns ego deus · phis quoq habitantibus i suo sensu maiestas ino
tuit · qm magna apli verba quod notū est dei manifestū est illis ·
veruptamen et Judee potētie ipa pmelauit · phi structuram maiestatis
appremebant a gloria · potestas subuertendo · maiestas exigit ti
mentem · neutiq ministrantem · Appet dne bonitas cui possit homo
qui ad ymaginē tuā creatus est assimilari · Nam maiestate potes
tatem sapiam nec imitari possumus nec expedit emulari · quous
q angustum est mea tua in sola anglorum pte · exclusos omnipo
tentie tue iudicio ex toto pene humano genere · Dne i celo misericordia tua et ve
ritas tua usq ad nubes terrā vniuersam adumbrans et aeream po
testatem · dilatet misericordia tua fines suos extendat fines expandat
sinus attingat a fine usq ad finē fortiter et disponat omnia suauiter · Fe
stinatus est dne iudicio sinus tuus solue angulos tuos et bene misera
tionibus affluens supplicibus succurre · quid te timet o homo quid te
pidas a facie dni q venit · et venit nō vindicte sed saluare terrenum ·
olim tibi persuasum est ab infidelibus quadam seueritate furtum tolli et i
poneri regia diadema capiti tuo · Aphensius i furto quid in time
re quid in fugere a facie eius · Fortis enim iam gladium vibrabat et
intus · nisi i exilio positus in sudore vultus tui vescereris pane tuo et
esse vagabundus esset in terra q dnatoris aduentu · quo ibis a spū eius
et quo a facie eius fugies · Noli fugere nobis timere nō venit ut animas
nō perimendas sed saluandas requirat · Et ne fortis dicas etiā nisi videro
tuam audaciā et abscondi me · esse infirmus est et sic vere · Nam magi
cus vere misericordia magis est qm tremenda · aut si cui fortis terre
bilis sed nō tibi · Quibus fortis est tenere medium virge nō pannus
allegat et adhuc timore turpidus · vel i hoc scies q nō venit p
dere te sed saluare cuncta nō lugere · iam aduersus hostes tuos dimi
cat iam sibilorum et sublimium colla tremunt dei virtus et dei sapientia
militat · duo tibi sunt hostes primi et maximi diabolus mors cuncta et ad · vnū
q abbellaturus aduenit · Alter quoq saluabit te noli timere · Et iam quidē
primi i parte prima victi qm humanam naturam sibi ille contagione sue
rupit · grandis enim pars fortis est violenta et iniqua expugnatio ce
te cognoscere · qm naturā quā se totam ipse fecisse et occupasse gloriat ab
eo penitus alienā i xpo inuenit est · Adhuc persequit inimicus tuos et
comprehendit eos nec conuertit donec deficiant · omnes primi dominos
i quibus sua verbis pietas et exemplis oppugnat sed i passione sua

Allegat illud. Allegat plane finem et diuersa uasa eius. ¶ Jam uero eadem ordine morte quasi pussupat. ipse cum resurgit primitie dormientium et primogenitus mortuorum postmodum abellaturus cum pietate nobis oibus qui uidebit sustinebit mortalia corpa nra et destruet nouissimam inimica mors. propterea enim resurgens decore indutus est ne horrenda nascens pannis inuolutus est. propterea qui prius nre sitis affluebat. ne iudicium quicquam resurgens perpetuo se et uisione angelo uidet quodammodo affluente sitis nre collegisse qm ex tue perpetue ad iudicium qd i nra resurrectione futurum est nra et propterea pulueris nre uenit ut nram purgaret et futurum iudicium pauentis nra repararet ||

Licet enim pulueris ad nos uenerit ne pariu tamen attulit ne pariu contulit nobis. Si quaeris quid attulit. primo enim attulit mortalitatem sedem qua teste aplo saluos nos facit. neq hoc tm profuit quos tot pestis tulerit sed finis est qui nullum potuit exhaurire. finis nobis est xpus dns unde lauemur sicut scriptum est qui dilexit nos et lauit nos a peccatis nris. Peccatum nre non iste fluuius aquarum uiuus est ut tantum sordes ablueret sed et stimulum extingueret. Stulte uero sapiens qui i sapia moriebat et i uisione medebit. Et post paucos quem inquit sapientie salutaris perdidit illum. Bene sapientie salutaris qui sapia carnalis mors est et sapia mundi etia ipa inimica est deo. Sola que ex deo est sapientia salutaris que sedm beatum Jacobi diffamatione primum pudica deinde pacifica est. nam sapientia carnis uoluptuosa non pudica. sapia mundi tumultuosa non pacifica. Sapientia uero que ex deo est primum pudica deinde pacifica est non querens que sua sunt sed que dei ut non sua quesita fructus uoluntate sed considerata que sit uoluntas dei. Deinde pacifica non habitudans in sensu suo sed alieno magis acquiescens consilio uel iudicio. ¶ Terrenus aquarum usus est irrigatio qua prosecto nemo habent nouelle maxime plantationes aliquo autem minus profuerit aut ex toto precluserit puto. Querit ergo deuotionis aqua quisquis seminauerit bonorum opum semina ut irriguus fructu gre bone quereferendus ortus non exuresat sed perpetua uiriditate prosiliat. Dicit enim propheta et hoc eructuum tuum pinguescat. Sic et i laudibus aaron legis qui sacrificia eius redundasse ignis assumpsit in quibus oibus michi aliud intelligendum uidet nisi ut bona opa feruore deuotionis et dilectione spiritalis gre redundent. ¶ Puto nos diem iudicii posse quietus fluuius ut paradisum irrupere quatuor fluminibus ne irrigatione amenissimi. nam si diem iudicii paradisi domino nobis reddendi ne spernamus quo irrigui celestis spalium. Si diem iudicii quem dixi nobis et ne credamus quod et si dixero uobis celestia credetis. Nunc autem ut de exhibitione putem firma sit expectatio futuri paradisi habemus multo melioris et longe delectabilioris quam primi parentes

huc ruit. et paradisus nr̃ xp̃us dns est in quo tres quidem fontes in uertice quarti quaerunt. habeamus de fonte misericordie abluendas culpas aquas remissionis. habeamus de fonte sapiẽtie adpotãdam sibi nr̃am aquas discretionis. habeamus de fonte gr̃e ad irrigandas bonorũ opum plantas aquas deuotionis. quaramus ad dexterã dos rivos aquas fructuosas aquas emulationis hec nimirũ conducunt et desiderii affectiones mãs et exhilarãt de fonte enim trinitatis inde aut propheta Concutiatur cor meum intrinsecus et in medio ventre mei expauescat ignis pleni quaeso zelus inquit domus tue comedit me. Siquidem ex dilectione dei deuotionis diligens ustionem ex feruore emulationis odio habet iniquitatem. Et vide ne forte de fontibus istis pdixerit psalmus. haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. nam ut promissionem huius vite presentis esse noueris nõ futurę illud attende qđ sequit. dicetis in illa die Confitemini dño et inuocate nomẽ eius. Innotescite inter populos studia ipsius est sicut septẽ est. Innotescite mei die tribulationis.

Porro ex his quatuor fontibus tres quidem proprie queruntur videri tribus certis ordinibus singuli singulis. nã primus quidem omnibus est communis. in multis enim offendimus omnes et nemo nostrũ hodie mundus a sorde. necessarium est cibus sancti nr̃i et pari voto debent ad hunc fontem nocturnis et orationibus prouenire. de certo tamen quidem magnus fontem sapientie querunt qui ipse magistri nr̃i medios laqueos nubilationis ut magnum videant si a malo deliniet. Danielo tñ curandum est ad fontem gr̃e cui nimirum puro opus et laboris abstinentie deuotionis gr̃e necesse est pugnare optet enim ut nos opus nr̃e in hyeme ornata fructuosa qui hyemem datorem diligit deus. verum tamen nr̃i mysterium fertilis est huiusmodi semis tunc scilicet quo putamus pibus fructus cruentabescet vel quo fructus exaresce. nisi crebris irrigationibus adiuuet ut meruerit creatore dñm huiusmodi gentium sibi retribuam nomine panis reddere petamus. quin etiam nobis timendum ne forte cadat super nos terribilis illa maledictio prophetice imperationis. fiant sicut fenum tecti qđ priusquam euellat exaruit. fons vero emulationis nre spiritus renouent. qui maxime placet deo hic zelus. quatuor itaque fontes istos adhuc in carne viuentibus nobis in semetipso xp̃us exhibet. qui fons vite post hoc seculum repromittens ad quem ste sitiebat propheta ait dicens. Sitiuit anima mea ad deum fontem viuum. fontem ysai. et hos quatuor fontes quatuor flores uulnerantes est adhuc viuens in carne. ysaias enim cum traderetur spiritus tristitiam tunc viuebat adhuc qui fodiuntur et manus et pedes ut quatuor fontes nobis

Vide supra

adhuc viuentibus ex scripo proferret. qntu ptulit volens rum uim ex
pmisset ut ipse michi loqnn stinte spiritu nolus pfolutu aperet. Sed du
leginu de misterijs natiuitatis dnicę inq; cpente ad struendu sibi mo
re dnice passionis nec mirtu ihsu. qm q; passioe qd natiuitate sua exp
attulerit. tm enq; ostendit sacru pectus que latebat i pmu nostre re
demptois effudit. ||

Item de natiuitate.

Magna opa dni aut prophete. magna quidem omnia opa eius
sunt sed quidem magnus ipe sed adhuc maxime spectant que in
eis maxima esse videnf. hinc est quidem qd psallit idem pro
phetes dicens. magnificauit dns facere nobiscu. denq; qm magnifice no
bisc agat spectatis tua quotidie cu opa clamant pme nre catholice. spi
ritus redemptois et future glorificatois. qm magnificati sunt opa
m singulis opa tua dne et tua est virtute opis tuoru animare pfec
tio nos opi filiu opa nra silemus. || Triplici fide geminone in
hijs tribus gsistere est celestis plane opis et diuine nature. una in
prima quidem ope gditois nre de limo terre plasmauit homine deus
et ispirauit i faciem eius spiraculu vite. quales artifex quales unitor recte
ad cuius nutu sic gglutinant sibi limus tre et spiritus vite. limus quide
uanitate cathus erat qui i principio creauit deus celu et terra. at spiritus ta
men non genuine sed propinqu habet gditois nec i massam cathu sed sin
gulari quadam excellentia inspirate. Agnosce o homo dignitate tua
agnosce gliam gditois huius. Est tibi cu mundo corpus sic enim decet
eu qui gstitutus est sup omnia hui cathi tempore indem aliquid sibi
ui ei expte. sed est tibi cum sublimius aliqd nec cum rumpendus ceteris
cathizus. Compacta et gsideratu sunt mihi carne et cum illa plasmatu
hec ispirata. Sed cuius interest hec geminone. cui hec unione pstitue
Etenim cuiusli sapiam siluestri huius seculi uilu sordant flumina ifecunda p
ualent qui potatorem habent et hortulo rubus uentus pro libitu suo. Co
ruscat stultus minus sterne. videt sapiens videtur. simplicem fallit astu
tus. potens despicit uehemens. nec sic i ope tuo deus nec sic i tua geni
tone. nec adhuc seruasti spiritu limo sublimiter hominis digniu et excellente
cathecuminu alacrem et fortem masse. quis non uideat fide quotidie experi
ri aut ex multiplici non truncus esse mysticulis carne cathe. sic alu ex
pulchritudo. alia ex fecunditu. alia ex claritas ipsius et sensus uersi.
denq; sensibus cetis alia est. Caritate mi ista quotidie generat. carne
tamen i hac epa gditois prepue pagina lego. caritate i ipo spiritu pa
tiu non solu gdiuit sed migrauit in manus benignissima creatois. Et q
dem magna hec quotidie dilectissimi sed si sibi pma fuisset mee aut
licet dino fuerit munita sigillo. ad imagine quippe et similitudine sua
creauit homine deus. hinc diuturnu est sigillu et uanitas dissipata. pace
dem alle pessimus latro ereptis adhuc sigillu fregit et sic multitudo

Tria quidem opera magnifica dicuntur esse in nobis per quae nobis per ipsum et in ipso glorificatur

sílitudine diuina rompitur est miser homo in mentes insipientibus et
stulte factus est illus. Fecit quippe fieri deus hoiem aut hec sílitudo cuj
de que scriptu est qz fecerus deus deus me et me est iniquitas i eo. Veritem
quoq et iustu fecit eu sicut et ipe veritus et iustica est nec veritas ipsa
posset dissungi du sigilla huj integritas pmanet. Verú supuenit fil
sarus qui tdoctus sigillú promittens melius se ne fregit quod erat
manu diuinitus impressum. Cuius mist sicut dy scientes bonu et ma
lu. O malunole o maligne ad quid eis huj sílitudo scé. Smr certe sicut
dy certa iusta veraces. sm sicut deus i que ee no cadit pmu hec quippe
sigillo sancte scribit veritas illa. Jam exprimu miseru qd nobis psuasit
versuta dyabolus sinudis. fracto nqz sigillo scripturarum arcanu desidiu triste
dolorem. ubi est qd deposti regnu. regnu mortem. Certe enz maximus
omes et ipe est homo qui vivat et no videat mortem || Sed quid e
cit dns deus nrs me expabit opus tuu et qui recreauit no adiuuet ut
resurgat. nec est qui resistat nisi qui fecit. Stulz ppter miserum to
pum et gemitu pauperu nro exurgam dicit dns ponam i salutari
fiducialiter agam i eo. siquidem nichil proficiet inimicus i eo et filius
iniquitatis nec apponet nocere ei. nomen mist ego fuero qui pturam
nrz expressius et evidentius pono sigillu eu qui ne ad ymaginem meam
factus sed est ipa ymago splendor glorie et figura substantie no fac
tus sed genitus ante secula. Et ne forte timeas esse finitge du acut
ingenii mentis testa virtus mea sed mlis testa quu nec ipe mulcebs
vniuerse terre nec ille me passit. Sume eu prima ex duobus facta
est. sed iam quamixto sit ex tribus ut dissis ex hec ipe ad scm metu atte
dere trinitatis. verbu qd erat i principio apud deu et deus erat. aia que
de nichilo creata est et ante no erat. caro de massa creaturis sine
creaturis aliqua diuino segregatu officio qualis nulla caro anima e
rat mercula idissolubili i pleme recepit veritate. habes in hijs tripley
genus potentie qd no erat creatu. qd precat exparu. qd supuenit
paulo minus ab angelis inuentu. hec sunt elementa illa satis simu
ne que pter fermentum ut sit pane angelorum que manducauit homo
panis tritici manna cum hoibus. felix mulier benedicta i mulieribus in cuj
ntis visceribus sanctificatus ignis spus scti erectus est panis iste. felix u
que mulier que i hac tua fama timuit fidei sue fermentu. siquide fide
concepit fide pepit et aut beata elizabeth beata que credidit quu pfectu sut
mea que dicta sunt ei a dno. nec mirum si ex fide eius mediante verbo dei
ceu verbu meum siquidem et carne i pnu de eius mente suscepit. Sume
ne hoc quidem plenu expositionis obuiare pat. qd de celestis regnu dicit
silitudine. nequis eius indignu videat si celeste regnu fidei mare rumpat
qui et expatur. huius itaq uniuersi uniuersis nulla dubio soluit pcessi
creaturis siquidem nec principis mundi huius habet in eo quicquam. nec ipe

iohānes ſoluē dignus eſt resurgā cū alleluiā · quid tñ · Soluat scripte aliquatenꝰ nostre eſt aliqñ qđ dissolutū eſt nō resoluat · panis integer thesaurus absconditus sapiēcia occulta que utilitas ī hijs oībus · ageret flebat iohānes nō inuentus qui aperiret librū et solueret signacula eius dū eum clausus staret nemo ex nobis diuinā illam attingē sapiēciā posset · Tu tñ liber agne dei māsuetudo verā fiducia expone nobis manus tuas et ſſſſ pedes ut procedat qui ī eis latet thesaurus salutis et copiosa redempcio · stringe dextras tuas petre tuus solus enim stringē petes qui solus ut ſſſſta soluat sancte petes et ipā amplectēs solus potestatem ponē di habes animā tuā cū volueris ī resumēdam · Tua igitur misericordia soluunt aliquatenꝰ replā hec sed nō penitus dissolui · Separatē alia nro sed uerbū sine et carnis seruet ī resurrectione et aīe plenā reciperet libertatē ut sola mē mortuos liberet agne educens vinctos de domo carceris sedentes ī tenebris et umbra mortis · ponat a nūmi sanā nunc īmaculatā sed resumēdam tuā dic ut morieꝰ mortem plorat et vitā habeā cū resurgente resurgat || Item factū est · dilectissimi et ita factū gaudemus · agente illa mors mortua est et ingrātā sumus ī spem vite per resurrectionē dñi ihū xpi ex mortuis · Jam qđ futurū sit ī unione tertia quis loquet · Nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit que preparauit deus diligentibus se · Cōsimiliter et illa cū tradiderit xpus regnū deo pri · et erit deus omnia ī omnibus una sed ī spū uno · Eterniz si adherens carni uerbū factus est caro multo magis qui adhesit deo unus spūs erit cū eo · Et hec quidem unione me dia humilitas exhibetur · et humilitas magna minus ī ea nō qua expectamus adquā suspiramus pfecta nobis si tñ nobis exposita gloriosius est · Ch si nemo mē ī prima generatione qua ex aqua et spū ingenitus est homo maturā generatis merito eminet humilitas ī secunda ipa sola est uotis humilitas lecti expiatio criminis · parcit qui misit · timuit ad mortem tremo refpi oīa nō est humilitas assentire si quidem non ex deliberatione pro pria cuiqꝫ misceat sed cedendo īmittitur · īmittendo cedit · Nasse sine illo spūs qui cū esset magis humilis ipe humiliatus sine reditu ascen sit · adempto cornu unctionis agentis cū humilitate stringat gloriosius ipa sñ cornua mihi prodesse potest · et nemo nisi qui se humiliat exaltabitur · || Item de natiuitate dñi ·

"tria

Vō quē dam ceteri generis finitres ī hac natiuitate dñi assidere nō solū diuersi sed et dissidia valde · Si quidem puer qui nascitur deus est et mater de qua nascit virgo est et puer ipe sine dolore est · fulget ī tenebris lux nova de celo quidē magnū angelus euangelizat · Laudat multitudo celestis milicie dicē gloria deo pace hominibus bone voluntatis · Currit pastores ī uenit qđ ad eos dictū est · uerbū narrant · alijs quoqꝫ audita admirant · Hec et hijs similia dilectissimi

diuine uirtutis fuit nō singulariter humane · uisi fuit et aurea et argentea
quibus pauimenta splendentia diuersa diuitis egenis quibusq; hodie mi
nistrantur · nō est melius tollere ista · nō melius aureus disertus diues aut
sophus sed qui deus est orbis est et potius · diligenter considera aut sapiens que
apponuntur tibi · et ego certe agnosco in eo esse mirabilis huius temporis
et loci · infirmitas corporis teneritudine pueli vagitus et ludus sed
et ipse cum quibus primo nutritus est nutritius siluestres pauperie pastores atq;
vigiles · agrestes fuit hec prorsus fuerunt nō apponuntur nō preponuntur inu
tilia ||

Hyemis natus est nostre natus est xpūs · Numquid credimus esse
fructus ut in tanta asperitate elementa et tenebris nascatur · cum et hyemis
et estatis dux et rex · nō eligit pueri etatem nascitur quippe quibus
nox adhuc tripertitus uiuere nullus subest interitus usus · nulla eligen
di libertas · sæculum nulla deliberandi · xpūs fieri et si homo nō erat
erat tñ i principio apud deum et deus erat eiusdem cuius mos est sapientie
et potentie utpote dei uerbum et dei sapientia · nascturus utiq; dei filius
cuius tabernaculum erat quandoq; uellet eligere tempus elegit quo molestus
est presertim pueris et pauperis matris filius que uix panes haberet ad uictum
diu presepe ad ecclesiam · et ei tanta esset mentis nullam audio fieri pe
culiū mentionem · primum adam pellicem uestit tunicis pānis stupa circum
cutem · nō est tale indicium mundi · aut iste stulte aut mundus errat sed
diuina stulti impossibile est sapuisse · agnito prorsus et minus prudentia
merā siquidem et ipsa timuit est deo et seculo quoq; prudentia stulticia
nominatum · quid enim xpūs unquā qui nō stulte elegit quod minus est mo
lestus ad ergo melius ad utilius ad potius eligendum · et quisquis aliud do
cuit ut suadeat de eo tanquam a seductore cauendum ⸢ Jam nunc etiam nos
te uolunt nisi · ubi sunt qui tam imprudenter ostentatur gestiunt sentent pop.
xpūs elegit quod salubrius iudicat nos eligimus quod reprobat illo · quis
prudentior e duobus cuius iudicium ueritus · cuius sententia semper · denique
nescit xpūs nō se extollit · nō magnificat · nō potentat et cetera timuit cum
angelus laudat multitudo celestis exercitus · et tu quoq; qui xpūm sectaris
tuentur abstinendo thesaurum · anna nescire laudat te os alienum silentium tuum ·
⸢ Adhuc autem in stabulo nascitur xpūs et cum presepio reclinatur · et nunc ipse est
qui dicit meus est orbis tibi et plenitudo eius · quid ergo stabulum eligit ·
plane ut reprobet gloriam mundi dampnet strepitus uanitatis · nocturnum lugu
bria et querelas q̄ de eo sunt clamat pudenter euangelizant · Ipsa quoq;
infantilia membra nō silent · tacitus mundi audacia ingruit subuertit eo
fruitur · quis enim homo si deus esset cepisset nō magis eligeret · robustum cor
pus et etatem intelligibile qui infantilem · O sapientia que de ceruleis
truncis olere temperata et relata sapientia · et tu fides ipse est promissus
olim per ysaiam puerulus fiens reprobare malum et eligere bonum · ayalum
ergo uoluptuis corpis bonum nō affluens est siquidem et hanc eligit et illa

reprobat puer sapiens verbū infirmū verbū enim mro strictū est et mro
infirma mro infantilis mro tenera mro impotens oīs expes oīs laborus im
patiens. Et vere fiat verbū strictū est mro et habitabit ī nobis. dū esset
in principio apud deū luce habitabat inaccessibile et nō erat qui capet
illud. quis enim tuos tegumen sensum dei aut quis assumat eius fiuit. Cu
malus homo nō percipit ea que spūs dei sūt sed cum capiat et mundus ap
fructū est mro. Si michi pter mundū nouū audire erit verbū mro stric
tum est audiat illud uel ī carne. O homo ī carne tibi exhibet sapiā illa
quondā occultā. caro iam ipsa sese ingerit strictus enim fuit. cū male
tractat ut ī deceptum possit tibi. fuge voluptatē q mors pestis est strus
mundi delectamenta. age penitentiā q per hanc appropinquat regnū.
hoc tibi possit stabilire illud. hoc presepe clamitat. hoc medium est ifm
filia manifestat loquit. hoc lacrime et vagitus euangelizant. plorat
quippe xpūs sed nō sicut retro. aut carne nō quare retro solebat. hyalus
strictus ī xpō pusillus affectus. patitur ille nō agit ut pote nec ipius
adhuc usum voluptatis habentes. Ille ex passione lugent xpūs ex appas
sione. Ille ingēs gemit qđ est sup omnes filios adā. xpūs filiorū ade per
ceptū deplorat. Et carne pro quibus nec lacrimas fundit postea fundet et
sanguinem. O dulcis verbi mei vena dñe sicut verbū tuum strictū
est ita et caro mea carnem fiat. sicudem et hoc pulcrius ēē per pro
phetam. Auferam inquit a nobis cor lapideū et dabo vobis cor carneum, cor
fiet lacrime xpi michi et pudore pudet et dolore me. Ludebam ego puer
in platea et ī sterquilinio regalis cubicula super me fingebat ludicra mea re
putabant hec vinculā eius erant posito diademate sacro vestitus as
pius cinere caput mudus pedes plenā et cum lacrimis q morte dapnatus
esset flagellus eis. Intuebar illā subito procedentē super nouitate cau
sam percutior et audio. Quid fleamus sum. probat me ludere et
deludam lacrimas eius. plane si flamus sum et mente ropti nō sequa
cia nec simul cū lugente lugebo. Erit vnde pudor dolor et timor vn
de. Vtinā q ex hac infirmitate remedij pocula mei estimo q mortē nec
redemptorem sensus nō videre. et carne mortē filius virginis filius dei alter
sum et videt erubescit ut vulnera tibi mea pro sanguine illius vulnere
medeat. Negligere homo qui grauia sua vulnera pro quibus mortē est
xpūs dei vulnerari. Si nō essent hec ad mortē et mortē sempiter
nam nullū pro eorū remedio dei filius moreretur. pudet inquit delectus
sum propria negligentia dissimulare passione cū tanta a me sit
tanta exhibita video passione. Lacrimat filius dei et plorat homo pa
titur et erubescit sic et medicine est mutus et dolorus mi et timorus exan
gemens est. Verū si diligenter discutiam precepta medici curatio cruc
latus arrisio. sicut cum grauis egrotus morbū cū tumore appropinquare me
dicina sic et ego hec opa nō inutilem esse coniector. neq cum prudentis

mus spēr fiustra insumāt medicus stipendiū cū ipā stipendia. potest fiustra insumi constat nō solū si aliqs eā esset finalis curatio sed multo magis si eā esset impossibilis. Animat itaq; ad primum et ostendit unhemeticus desiderū spēs concepte ‖ Sine cessat adassistentem ipā quoq; que pastoribus vigilantibus exhibita est visitatio et allocutio angelorū. Ve nobis dilectissimi qui habetis assistentē virum ut unum nō me reamini habere celeste. quis multi enim nobiles sidem recipere quis multi potentes quis multi sapientes huius seculi horas illas i quibus mulieribus quiescebant et nonnulli eorū dignus habitus est nouā videre lucē seu magnū illud gaudiū. angelos audire cantantes gliā excelsis deo. Agnoscamus ergo homines qui quis in labore hominū nō sit visitare ab angelis nō meretur. Agnoscamus quis placeat stipendiis cuibus labor cum spōnsus intentio et quis quidem et eos qui pro victu corpis corpis regendo ministrare laborant suo dignant allaqueo et allaqueo tam felici. Nimirū huiusmodi mercis est ordinē quo constituit deus ut i studio voluntas sui vescat adam pane suo ‖ Obsecro vos dilectissimi considerate diligentius quātum fieret deus per vestra exhortatione et salute nec instructiones huc natus i nobis sermo tam vanus et effimere sermo fidelis et omi acceptione dignus. sermo nō tam ecclie quis apis. putruit fieri parui mihi molestū esse si hec ipsa verba qbus nūc loquor ad vos nascētia et sine aliqua valitura depire de cordibus vris nossem. Et quis sum ego aut quis est hic sermo meus. Si hec tantilla vocis labores tantum ec dolerem homo pusillus et ignotus et nobilis quis ministros dignabit dis ministros si tantum ego opus mā aut duxero aut negligere gliā gaudia. Quaerat hoc a seruulis suis qui pro eorū salute mouere dignatus est formā serui vnigenitus dei pris qui est supra oia deus benedictus in secula amen. ‖ Item de nativitate -

Ver- natus est nobis puer- antiquus dierū puer- forma corpis et etatis. antiquus dierū intelligebatur sola verbi eternitate qui quis etas i ipā sua diei antiquitate et si puer- nō est nouus tamen est- ignotus nō tam nouus est qui ipā nouitas in se semp manens et innouans omē quodcūq; eas preuit. credit. tuetur. preuit. reddit. innouat. Et nouo quodā modo unde antiquus inde nouus quis quidem eternitas ipius sit intra nascendi sit defectu intrascendi ipsi est et antiq nouitas et nouitas antiquitas ipius ‖ Illud tm est nouitas huius tpalis natiuitatis qua puer- natus est nobis innocentis. qui ab eterno deus natus est angelis benedicendus. Illa quidē natiuitas ampleruf gliā sed ista possessores mee. Istā siquidē pater- me qui mihi digeram quis misericordiarum et misericordia quis explicare nō poterim. Ostende nobis dne misericordiam tuā qui nondū gaudet sumq; videre gloriā tuā. Apparent benignitas et humanitas saluatoris nri dei ut per hanc dignū efficiar

mus- et ydonei quibus appetat maiestas et diuinitas mi dri. Ostēdē nobis
dne mām tuā nām medicū misericordie et nouo misericordie gne de ipa mise
ria misericordiā opante i remedia. Ad hoc siquidem aduēt mē beatitudinem
dri et misericordiā hoīm i unitate mediatoris tempauit ut opante sacra
mento unitatis per-uenire ad resurrectionē ultricio misericordiā absterget
mortēq uitā deglutiat- et totus homo glorificandus i dīne gloriam na
ture mīstrat- Vsq adeo aūt omnes sās infirmitates auerrit i quibus ob
culpam humana caret natura absq culpa uidebitur- dignatus suscipere di
uina ut nec infirmitate exclusa retineat mortalia quā cūctis habet condicio
seruare uellet- excepta sōla exceptione ppter spūm sanctū immaculatus nascēs
de immaculata uirgine mē magnus emundabit- atq sicut de materiis rebus
sacramenta decreuit- ita populus noster est nobis- Et deus maiestatis ex
materiis sanctificandis nō solū sacramenta mortalium corpori sed etiā ipsarum ac
pusillæ infantie consequenter erat- O beata infantia cuius misericordia ac
stabilem seruans ac sapientiam est- cibus hominis qui nāturā dri uictus accipit
pueritia sua i nupē diuina operatur i humanis- huius siquidem infantie in
fantilis principē mundi triumphat- serpē antiquū lugat- crudelē hostem
captiuat- et captiuitate mortis absoluit et liberat- huius infantie mu
ta et elinguis simplicitas linguas infantū facit disertas- Linguis hoīm
loquēs facit et angelorū linguas diuidens ignitas- Iste infans ut uidet
ipe est- qui docet homines sanctitatē et angelis tanquā uē dri sciam sapia
dei et uerbū- O sacra et dulcis infantia que uentura hominis condicio
nem tantum ipudenter pre-cucurrit ut cibus eius i uentre matris conficeret
fieret- nō pusilla ministrante natura- sed humanitate sensus
et pectus mortis- pueris nos filij ade qui nimis grandes estis in oculis
uris et i gigantea enormitate exercuistis- Et supbum nos iuuenes fue
ratis et effectu sicut pulueris iste- nisi inuenerit altitudo uestra nō erit ad
mittet- ibus humanis tamen- Ade nāturā cognoscabet impia i tam mul
torū et qui clare accedit repulsi capite illuso cadent i retrosū- qd
enim? adhuc tu magnus es oculis tuis puppā deus factus est- pauis sub
oculis tuis- Ille sanctus ex nimio ut pene uideret- nichil ee sibi
quo factū est- nichil et tute i mensū nisi uanus et extollens existimas
te aliquid esse cū nichil sis- ipe te sedens clamat- aplius cū et si aliquid es
sis si magnū aliquid esses tuntō magis humiliare te oporteret- quoniā quid
sapiens magnus es humiliate i cibus et incunctis grauis cede deo qui sup
bis resistit humilibus aūt dat gratiā qui et ipe tibi fiet- exemplū cū esset
nusq nisi omnia factus i humilimus et minimus omni- parū erat et ut
fieret minor angelis condicione mortalis nature nisi et humilis minor
fieret etate imberillis infantie- Videat igit pius et humilis et gloriae
tue- Videat impius et superbus et offendat- videat magnū immensū- quā
lium factū et infantulū adorandū stupendū misteriū redemptionē pro

rum gloriā hūiliū iudiciū impiorū regnā superbiū · O venerāde ac stupēde misteriū quīs strīs et terribile est nomē tuū fons miāz et abyssus iudiciorū · quis de hoc sciēre libet et nō amauit · quis abyssū assiderauit et nō expauit · qui nō amauit nequā et impius est sicut qui nō expauit uerus et insensatus est · michi tamē cui iudiciū expauescēs sine aduersus uiam misereris · et ipē siquidē mallet amari quā timeri magis libet ac uoluntatem affert affectū filiū quā coactus extinguet metus seruorū · Jaco et mecū primo se manifestauit mentula puerū se malue exhibere magistū amabilis quā terribilis apparere ut qz seruare ne uideret et nō iudicare pferret interim uide prouocaret amore differret uā meritē posset timore · Cū fiducia igit accedamus ad thronū gre eius qui nos regnare sū timere potentiā & throno gloriae eius michi hic terroris michi seueritatis qui metuas sed cū medā benignitatis atqz mansuetudo de qua psumas · Et si potius et terreat apud ipm̄ & totū timē interim dissimulat donet penitenti petit confitenti erubescat · ne sit tibi scrupulo ppetuū dilexisti nescit puer lesus · nisi aut si uoluerit fiunt pōt placere · Vere michi placibilis cū huius pueri qz thronū ipm̄ pace sue sanctitatis pcedit puerqz legatos de pace mittit ut qui eius est uelis reconciliare · tantumnō uelis et bene pferre qz uelis nō nō ueniam indulgebit sed et gratiā accumulabit · sanguis iesu nō mediante deputamus quem recepisse patrem dum festū agit regnū angelis · Congruebat ergo cū diuina mansuetudine eius innocentis ac pueriles infantie simplicitatē conuenienter et cōmode saluare primū ab hac exercitus est omnes ut quos eorum proprie tueretur festū spes restauraret nō deficiles intelligere || O puer dulcissime ihū bone qui magnus est nudo dulcedinis tue quā absconditi timentibus te et pfectis sperantibus in te qui tantā exhibuisti mentibus te · prorsus dulcedo tam pabulis et pastus teffabilis cur deū qui creauit me uideam puerū creatum pro me deum magistrum et glie nō solū nō sitis fiat corpis veritate sed eius mansuetudine et uelut humanus indigens magis appetat eius infirmitate · vere tu puer saluatore uultus mei et deus meus cū totus sis dulcedo et desiderium dulcedine tui te facit nō teneritudo misericordie · hoc mirū te cupribulem facit sensibus et affectibus puerorū qui modū ydoneū sumere supra celū · dulce nimis dulce prorsus et stupendū regnare et peregrinare puerū deū qui est efficax est et apparuit ad medendū et ad dulcorandum si quis nobis est amor · amoris sterne amatorē mentis hausisse nos · nesz enī credidissem ulla seruisset et meritū fuisset huius diuine dilectionis locū ire ut tristitie sed eis indignatus et amor amatorē in ei malicia tollet a nobis · Jta fiet ut qui si nō genitū infinitē nō genitū infinitē dum digne laudemus et ineffabilem patrē et nouā ex ore infantū et lactentiū pficiat laus infantes et lactentes deū ihū xpm cui cū pre

et spū scō laus et vbilatio per eterna secula seculorū amen. Item
Exultate fili mi dño quia de de nativitate dñi.
dnā illa sermo suscedit que singulare terribus vite vendicat
principatū. que est ad cui nomē huiliter flexis genibus hoc
reuerenter assistis cui medium cogitet. scripturis. hec est que huic
affectibus suauis mulcescit. q magna multitudo dulcedinis cui. spūs e
nim eius sup mel dulcis. i qua dulcis dñs nō si sua dulcedine supuenit
Cuius enim fecerit deus aut opa sua valde bona hō melius fiunt cū sterni
mens sūi ordinatore suū auctē ut post tumultus angelorū et hoīm et
reclinaret et requiem inueniret. hec est q̄ natura mūdi. i medio
angelus victus homo stupescit celū extremitatis. i sermus exhaurit
Jesus huius vero maiestas altissimi miscebit. lucifera flores. adipe et
pinguedine replens. terris infudit celos. inferna respsit. hic exami
nat sene tripū excelsius et dimensius mensuram bona et confecta et ex
gitatum mittens. i sinū virg. hic diuinis. mundus. uultus oleo letitie
et sicut adulterē. i signū pontifex consecratus. de altero hoc adarum
cruce. astendens propō cruce tuā. in altius gressus oleo pfusus iam
nō sibi assistentes. sed cōsternes tuū cupis. machine mūdialis largio
re lucamine cōsecrauit. fructus. q̄ merui tristitia fugat. dimi
net dolor. cruce absedat. cubitat. vacare et videre ei meyse vsione
hanc grandē qualē deus. i hoc ventre cōpuat. decipiat. diabolg. re
pulit. pdita. mihi tuā. recupat. Totū me trahe. affectu sed aliter de
fleo. duces cogitatu meos. pumptue. splendet. ferueat. terrena. et i
undosam ebullit altitudine. sed frigidus lingue cumulo refrigerat
expumantes. quid est basilica. Mūdicitia sensum tuetur. mis ab
dormiam ut ibi mutus sim. ubi dñs loquit. patrum. veritatē. nō tace
bo et nō quietum donec egrediat ut splendor vultus tui. et sermo
de te conceptus. si nō ut lampas. saltē ut scintilla accendit. hoc
fratres q̄ disponēte deo permit. cruabiles future et multis annis mi
libus tuis celestia. q̄ terrestria. mussā sciuit. videnti. semuntes illos
stas diuersis. Sicut illa magna cīus ciuium sue. mansitate finitima. et
a stellantibus palacijs multiplex habitatiū multitudo propellit. obscu
rant stellas. ignes solem. lucos. et luna. et stellas. et multa sui luminis
claritate mutant. Terra maledicat. cū dapnat. hanc sceleste. et cū
dicta impetrauit. igemiscit. et pcurat. Tacet deus. dissentiens. et ordina
tionis. ei⁹ omnipotentia tantum dissimulat. q̄ subsidiū. Tandem misericor
mitia. et ad miseros. animos. egredient. spem. dant. spectatum. q̄ ipm al
leuat. deū. et diuinitatis oculos. in se. conuertit. Vide. quid. mali. dicat
ille. nō mimus. explorator. secretorū dei. Audi. et vide. et tibi. ma. autem
tuā. abluisse. populū tuū. et domū. pris tui. et concupiscet. rex de. vir
tutē tuā. quia ipse. est. dñs deus tuus. Germinat. q̄ virgo. pesse. de tortuosa

rudice generis humani et primi chaos rudore altitudine et crassitudine
cui pensi omnem ignorat nodositate filorum tenebrosi mistice structuram
quem non habet. Videt et audet ille vehemens amator et totum cythara
lauri ceu laudibus demutat. ubi manifeste sponsus inducit sponsum
amore sincerissimo nec ultra valens dissimulare quo patre. Exoritur
strepitus celestis ille concentus et super prophetam erat deus canalem auget
consilium fructu sermone ex angelus de restitutione eorum de redemptione
hominum de clementia reconciliatione. Illos stupendibus et mirandis prodigiis
quem ut modus redemptionis et structura de thesauro divinitatis mirae no
men exhibuit et per patrem et cum patre et de patre et cum patre totum hoc fuisse dux
decernit ut sicut sicut illo nihil est factum sine illa nihil decretum est. Tan
dem ecclesia gabrielem mittens salutare virginis concavo exemplaris plen
itudo gratiae gloriae magnitudo mulcendo letitiae gementes. Missus ergo angel
us gabriel ad eam antequam ad virginem pervenit fecit deus virginem
illapsum visceribus et maiestatem dei virginalis ventris hospitio re
clusam. O venter diffusior celis terris amplior universo elementis qui te
nem claudit ova gestantem quae deus gloriae verbum et archange
lus nec ait fluxa mutua splendida sed plena. non deus venit in te sed dis
cessit quia non totum eum sibi impetrat spiritus sanctus et celestibus insignis
rat ornamentis. Jam transierunt erat in loco voluptatis de quo flumen ille
debebat assendere qui universam terre superficiem irrigaret. Sacre hus
usce sparsim verba et voluptas sermonibus diversis pertractamus mul
tiplicatum hoc si forte alicui dignum clare valeamus. Fluvius autem egredie
batur de loco voluptatis ad irrigandum universam superficiem terre
qui inde dividitur in quatuor capita. Fluvius iste est deus meus ihesus qui
de duobus locis voluptatis egredit ex utero patris et ex utero virginis.
unde propheta. Deus deus meus fluvius gloriosus exiliens in terram sitientem.
Sed ineffabilibus differentiis longe aliter a patre qui a matre egreditur. quae et
si haec temporalis nativitas gloriosa est multo gloriosior est eterna. hortan
tibus vobis de verbis gratiae volo aperire quod sentio ne quis aliquid expo
nere presumat ex hoc ultra cum modestia quo magis ultra modum sit et ex
treme demittere sit velle fieri ineffabilia maxime habens impetu no cum
abluerus sum salomone dicentem. Sicut qui mittit cum cedit mel ex omni
illud sic qui structurae est magistrus opprimet a gloria. de verbis eius p
prophetam dici puto. Gratione cum quis enarrabit quia et prius illa
ineffabilis et intractabilis est ex nulli penitus creaturae. Hoc sensu cre
do apostolum dixisse ex deo qui solus habitat lucem inaccessibile ex eam
pervenire naturae tantae cernet creatura intuitus nec possint irrupere
tantae claritatis abyssum. Ipse enim filium protestatur nemo novit filium
nisi pater neque patrem quis novit nisi filius et cui filius voluerit revela
re. non sicut est sed sicut capere potest cui tanta dignatio revelatur

vnde et illa sublimis ait que usq; ad tertiū celū in diuinas gloriē mētis
fuerat diuisa. Ego nō arbitror me comphendisse. Verissima ergo diffi
nitio est q̄ illam gignentis et genitī generatōnē nullus oīno pene
hui⁹ intellectus. hanc et de matre oīm humane nature ecclesia dei
et nescio utrū de illa excellentiori natura valeat comphendi. Quis enim
comphendat vnitrone⁹ mētis et verbi q̄liter deus et homo i vna psona
gerēdam salus impetrabilis⁹ preparauerit. vnusquisq; i sen
su suo habūdat. ego hanc omnem sensū superedit ordo veteris vsurpa
re vestigijs nitarer⁹ q̄ super hec sinas et ingressus sinas reliquerit.
Sed patriam ingē gratiose irruere dei⁹ loca voluptuosa paradisum esse
fatemur cū deus illocalis sit. sed effectualis ubiq; nisi per vulgatos sen
suum⁹ explicare nō possumus. In spē aut oēm voluptatē esse mellē
git qui legit apli dicentē. q̄m ex ipo et per ipm et i ipo sūt oīa. Et alibi
ex illo die nō apte sūt structuram. omne datū optimū et omne do
num pfectū desursum est descendens a patre luminū. spē etiā filius dei
est vita etna ut cognoscant te solū et verū deū. Cognitio ig̃
patris vita etna est et ubi vita etna ibi sempiterna voluptas. Egredit
ergo fluuius de loco voluptatis q̄ gignit de utero pīp. deus de deo lumē
de lumine de deo deus. Egredit aut ydemptitate q̄ idem est q̄ pater.
Iam deus secūm substantiā nō secūm psonam. Egredit et equalitate q̄
pater omnipotētiā respicit genitorem ei omnia que possit pr̄ possit her
et filius sicut ipe testat. Omnia que habet pater habet et filius mea po
test filius facere quecūm nisi quid viderit patrē facientem. Egredit⁹
et eternitate q̄ licet genitus nō est posterior genitore sed unde vnus
antiquitatis sit⁹ sine principale nouitate nō ephoretus q̄ licet quadrigo
nō significet q̄ diuīt longe trī est a sue maiestate. Egredit⁹ sublimi
tate q̄ sūl est pr̄ patris ymago splendor glorie et figura substātie
eius. Egredit⁹ alīmode q̄ alius est ab illo. alius deus nō aliud. Ego m
quit et pr̄ unū sumus. unū dixit nō unus q̄ unū significat⁹ sed substātie
unitate sumus nō pdonatā propietatem. Sic ig̃ et longe excellen
tiori modo de patre filius egrediens sundit angelicas sinceras q̄ ex
ore salomonis fons sapiētie verbū dei i eloquijs. Cytharedus puer de
hac fonte pleno ventre potuerunt nō dicet. apud te est fons vite
et i lumine tuo videbimus lumen. Apud te inquit est fons vite q̄ tu
nō solū vita sed et filius tuus fons vite est. Et ut patenter q̄ sentire
bat ostenderet subiūxit. In lumine tuo videbimus lumen ad utrūq;
damq; vniuersum superioris terre. quemadmodū est illa celeste sumita
te repositum qua pter-fluat et irriget fluuius gloriosus⁹ regnum
celorum sūt vniuersū est. Vnde cordis videre bonū dei⁹ sūt iniustū et
placebo deo i regione viuorū. Fons sempiternus hec indefessus est debitā
quippe angelis ab vbertate domus dei et torrente voluptatis eius potatus.

hic quid dicam nescio qz plenissimus stupor sensū oppimit assurgentē.
vbi sūt oratores sermones quos ī sterquilinio rethoricorū vis ille philosophorū
cōfluunt chorus. vbi sūt gigantes a seculo nōmina qui ab ethna fluc
tib⁹ magna structura struentes bellū langrebes cōtra pugnas turbarūt.
Nūquid nō magnus ille gygas pluto ī tenebris ab dei cōmuni pace
sūme veritatis repulsus est. Nūquid ī cōmuni mentis ingenio ingens
sed nō attingens diuinitatē dei dicat. vnū tuens qđ cuncta operatur et
aliud per qđ cuncta efficiat. Petrus audiat nō petrus tuentē. sed spe
ritu sācto instructus qui illi nō caro nec sanguis sed reuelator⁹ magis
est qui reuelat paulo que oculus nō vidit sed cordis capacis gloriatur.
Nobis nunc reuelat deus per qđ capit. per spūm suū nō per speculū
nostrū quē speculū phī et studiosi sui et sed querunt. Ille nō physicus qui sup
ferus et super omnes doctores sit intellectus qđ super hos structure audacis
mundi fugiens mentes migrat de supernubes suis. de sublimioribus quo
pe angelos qui nō per speculū in enigmate sed facie ad faciē ipsum
dei substantiam numerus infinitus assistens contemplatur. || Sequit qui de
duodecī ī quos cepit. Jn que quatuor cepit. Diximus breuiter quia
grandes nobis restat via. Jn cōmunitatē qua ut singulariter applicet
nos humane tribus de tenente voluptatis. tetri obstrepet illa degnere
tatem de cunctis gloria et gloriē cunctis. Jn puritatē qz nō mistet ter
reo sed cremeo nectare haurit aquas ī gaudio de fontibus saluatoris.
Jn sanctitatē qz etsi ī eā desiderent perspicē nō in desiderii ministerio
ut nostris misericordia maiestatē sed misericordiā nō et semp desiderant
ut semp sancte et semp sanctificent ut semp desiderent. Jn stabilitatē qua
de sua stabilitate certi phēnibus gaudys inter grauia et sperantes bea
tum spem et aduentū gloriē magni dei qui fecit vitā dulce et tuus pas
tor et supna illa ethera cōsummabit ī adytis. Hic affluit fluuius est p
angelicas effectus sed hec cū fidei capit. nec sit cruce intellectus egre
dit humanus. hec sūt fluuiorum illa ī quos que vas electionis fidei qua
termizo ī epla ad hebreos vidit diuersos. nō accessistis inquit ad mentē fla
mantem sed ad montem syon. ad ethera cōtrectum dei viuentis ad multorū
milia angelorū frequentiam ad ecclesiam primitiuorū assignatam in celis.
|| Nec attingimus nos ad videndū qualis egredit de virgine qz egres
sionis dulcis et affectuosus est humane misērie que ī eternū potens
genitor creauit oculos et labia fletibus multis mutuū profuit. Hō lo
cū voluptatis ceteris nutrit intellectū ī quo cumulauit omnes delicias delec
tatis dñe. de cuius delicijs spūs sanctus administrans sermone ī amoris cruci
re crucifixus. que est ista que ascendit de deserto delicijs affluens. Nū
quid in angelis voluptatis habet altissimus ī quibus ipse expertus perue
nit. Nūquid ī assistentiā ut scintillationē stellarū quarū alie ex
ercitus in singulis. alie radiat de celo alie ī tenebris obscurant

mistres mirifice tres. Vnū aliud dignū vos videtis. Verū nō omnia possumus pstare sermone cum tria festa dū existimus. Habet ergo gaudia nostra dulcoris proprios que festiuissis virginū ordinibus dulcedinē placendi. Duos enim nō elementis sed sanguine lucidissimus sanguis vndis aquarum pbis sui corpis hodie mundus emundauit. Spūs enim pungētibus stillis nouū purpureum arcum reflexū et claues pacis et mundi et lucem lucis cum tribus arcubus pacis sanguis emisit nouū aspersione sua. Ad hoc transiit in patrē virtus in virginē. Virtutis in nouum. Xpūs ergo homo lucens et ornatus in celos homo patens et apertus in celis. Illic de virgine puer. Hic egreditur de virgine virgineus. Illic bimus puer erigit vnctū hic mortuos tuū mortuum. Illic diuidit puer in quatuor angulos immobile hic dolorem. Dolores dñi dolores dñi quia ille dñs meus mihi mortē. Hi dñi mei mihi portū. Iuuat nos mater ad filiū filius ad patrē spōsa ad sponsum qui est deus benedictus in secula amen. || Sermo de natiuitate dñi. Ad eccl pastores ite inuenietis infantem et Joseph et infantem.

Gnosite fres dilectissimi quōm st hodierna sollepnitas
cui et dies tremus et fides angusta est latitudo loco pietas et
spes dilatatur. Nostra pōtemplatur celi explet angelorum chorus. Nox
enim ut dies illuminata est et in tempestate nostra hanc pastores circum
fulsit lux nouū de celo. Et ut mirentur quos loco sollepnitatis huius
expectat gaudia celebrare qd cum angelus esset factus omni populo
gaudiū euangelizat. Sed et celestium adest diuinus psonarum laudibus
celestis exercitus multitudo. Hic est qd sollepnis ducat nox iste pcibus
in psalmis ymnis et canticis spūalibus. Et hinc potissimū in vigiliis sinilla
hesitatione credendū est celestes illas psonas pueros cum tertio psallentibus in medio cum celato tympanistarum. Sed qm multa hodie gemmis
et auro fulgent altaria qm vobis pallis pictis adornatur. Putas
ad hec decorem angelis et pannis hodie celebrandis. Hinc est cum
pastoribus omnium magis appetit qm terre regibus qm sacerdotibus replet.
Cur et ipe stabulum cum celato pauperi et augenti sacrū in suo corpore
dedicat pauperie. Aut ete cur pauperes pcium stabulum emerent ab
angelo. Nec enim sic certe rem misterij pānis stabulum eligebat et
panis in presepio qm ad manifestē in signū nobis cōmendat ab angelo.
Hoc ingt vobis signū inuenietis pānis inuolutū. In signū po
situs est pānis tui dñe christe sed in signū cui a multis usq hodie contradicit
unitas quippe humana sed nō multa eterna et ideo nec signata. Aggressa
certe aggressa christum magnum sacerdotē sacrū vestibus cū altaribus
tuis cū diabolo. Spernebat sceptrum regum et quibus nō egentem et pro
phetarum visio zacharie. Vbi vō exaltatū e caput meum sicut cornua nō
strua ex hoc plane mutauit vestē deorum christum amictus est lu

mine sicut vestimento exeplū dedit nobis ut et nos eidem fiamus
valeat siquidem ī aplectu lorica fieri qm̄ stola linea tegat omnia illa
sit her honesti. Et ut cū et mēbra singula capiat ut corpus cum mine-
sīt vno pillar spūs et dicit. Convidisti sicut meū et cervicosti me letetur.
¶ Inuenerūt magi ihesum puerū cū maria matre ei et posuerūt ī psepio. Et post
paucū. venerūt ut evangelistā testimoniū et inuenerūt mariam et
ioseph et infantē positū ī psepio. Quid est qd stola ab angelo nūciata
vidit humilitas nr̄a sola a pastoribus inuenīri. Forte speculum ei mon-
strat angelus humilitatē qr̄ cunctis ceteris per singulos ipe ihesus
misericorditer psentasset. Nunc ite propterea celitus admonuit humilitas qr̄ her
quasi propriū virtus diuine cōtemplande sit ministra. Sola tm̄ nō pote
et inuenīri qr̄ semp dat gr̄am humilibus. Inuenerunt ergo maria et io
seph et infantē positū ī psepio. Sicut enī saluatorē infirmitas ma
nifestum pfudit humilitatē sic per virginē genetrix. iustum per io
seph virū iustū ut enī lauis est ī evangelio nō immerito designat.
Sine genetrīa debuit quem̄q; nosse. Iustum vō virtus est qđ sin
est cuiq; tribuere et her ergo proximos est nemīnī. Porro humilitas do
nos erroris ut do fieri esse subiectos dū placet ī nobis sicut ut vi
go bīa respexit deus humilitatē nostre. Struz qui fermentū perdit
ī corpus sūm qui tumorosus est ī proximū qui exhilarat et ī plateā ī deū.
fermentū sterquilinū dehonestat. Tumorosus molestat proximū elatus
q; ipse est dū ihonorat. Gloriā meā alteri deo alii nō dabo. Et superbus
ego mihi cum lucifer nō debeo usurpabo. nec enī placet ei angelos
distributio dans gloriā deo pace hominibus. nec ergo volat deus sed
adueniens deo expellit impetus plume et infidelis. qui enī pectus mū
cultus dei. quis vō deū colat nisi qui videt eum et subiectus est et sicut
ancilla seruiendi ī omnibus dñi sui sic omnia credit sua ad dñm deum suum.
¶ Ut ergo veniat semp ī nobis maria et ioseph et infans positus ī
presepio sobrie et iuste et pie viuamus in hoc seculo. Quia per hoc enī
pueri gratia dei crudelis nos ut abnegantes impietatē et per hoc
quoq; gloria illius appetat. Sic enī habes. Apparuit gr̄a dei saluatoris hominib
erudiens nos ut abnegantes omnem impietatē et secularia desideria so
brie et iuste et pie viuamus in hoc seculo exspectantes beatam spem et
aduentum gloriae magni dei. Apparuit ī pueris gr̄a dei ad eruditionē et
hic erit magnus sicut de eo gabriel locutus est. et quia puerulus e
rudierit ad humilitatem credis et magnificabit post
modū et glorificabit magnus et gloriosus aduentus ihesu xpi dñi nr̄i
sicut
¶ In festo nativitatis sti stephani sti iohis et scōrū innocentium sermo.
Eruditus qui venit ī nocte dñi deus dns et illuxit nobis. hc
nō dicta nomē gloriae eius qđ est sanctum. neq; enī orestē vemē
qđ ex matre natus est sed exposite diffudit nomē et gratiam

sanctorum

3

ſanctitatis · nimirū inde ſtephanꝰ ſeruꝰ inde johānes ſeruꝰ inde ſī et ī
nocentes · vnde prōde diſpoſitōne triplex iſta ſolēpnitas natale dñi ce
mittit ut nō me inter gregnas ſolēpnitates deuote gemma pſeueret ſed
et fructus dñice natiuitatis exinde nobis velut exquedam pſentiē e
uidencius innoteſcat · Siquidem aduerte eſt in hijs tribꝰ ſolēpnitatibꝰ
triplicē quēdam ſpeciē ſanctitatis nec facile pōt hec tria ſimul ī gloriā
quēq; aliud ī hominibus poſſe ab intra inueniri · habemus ī vno ſte
phanū martyrē ſimul et opus et voluntatem · habemus ſolā voluntatē
ī vno johāne · ſolū ī vno innocentibus opus · biberūt hi omes calicē ſa
lutaris · aut corpe ſimul aut ſpū aut ſolo ſpū aut corpe ſolo · Calicē
quidem meū bibetis aut dicit johānes et ī johāne nec dubiū eſt de paſſi
one calicē legi poſſe · demū cū petro dicerēt · Expuere me euidenter
cū admonitionē prouocans paſſionis ſue ſocios fugit ille vidit diſcipu
lū quē diligebat ihūs ſequentē nō tam greſſu corpis q̄m prompte
deuotionis affectū · Et bibit ergo johānes calicē ſalutaris et ſecutus ē
dñm ſicut petrus et ſi nō omō ſicut petrus · qđ enim ſic magiſter ut nō
etiam paſſione corporea dñm ſequeretur · dicunt ſicut ipſe aut
ſic eū volo manē donec veniam · Ac ſi diceret vult quidem et ipē ſe
qui ſed ego ſic eū volo manē · An vō de innocentibus eiusmodi quis dubi
tat · Ille pro xpō truncatus infantes dubitet mē martyres ceruina
ri qui exēplaris xpō nō credit mē adoptiuos filios mūdi · Alicuius
q̄ coactus ſibi puerus puer ille qui nobis natus eſt ppter ſe pate
re occidi qđ utiq; ſola natiuitas potuit prohibere niſi melius cuiuſq; pro
uideret ut quēadmodū ceteris infantibus tūc quidem ceremōnia mor vō
baptiſmi ſibi ille precepit voluntatis vſu ſuppleret ad ſalutē ſic michelo
mino ſuſceptū pro eo martirii illi ſufficeret ad ſalutē · Siquidē
eorū apud xpm meritū ut coronentur quēcūq; et apud herodē cruda
ut truncidentur · An forte minus patris q̄m herodis impietas ut ille
quidem potuerit ſanctos meos dare xpō nō potuit ppter ſe occidi
coronare · ‖ Sit ergo ſtephanꝰ martir apud hoiem ſanctus voluntate
paſſionis euidēs appetitor · vt ille martyr ſanctus qui ipō martyr ſanctitudo pro perſe
quentibus q̄m pro ſeipō ſollicitudinē gerebat · ampliorē vincēdi in eo ſen
ſit ſcripce paſſionis ſitim q̄m paſſionis affectus ſuſtinuit illorū magis ſtudens
q̄m ſua vulnera plangere · Sit johānes apud angelos martir q̄bus
tanq̄m ſpiritibus creaturis ſpiritalia deuotionis eius ſigna certius innota
erunt · Certū innocentes hi ſitq; plane martires tui dicunt ī quibus nec
homo nec angelus meritū inuenit · ſingularis tue pietatis gratia
euidentius hinc datur ex ore infantū et lactentiū pfectus laudem · glo
ria in excelſis deo angeli dicunt et ī terra pax hominibus bone voluntatis ·
Virgines quidem ſed audio dicere nec dū pfecta laus donec venit qui
dicit · Si nitor puellos venire ad me q̄ talium eſt regnū celorū et pax

hominibus etiam sine voluntate vsu in sacramento predicatis. Considerat hic qui de voluntate et opere grecorum solent disputationibus exercitari. considerent et aduertant. neutrum negligi oportere ubi non videt deesse fraternus pfectum cui utrique si alterum ubi tum fraternus deest etiam non ma saluare gratie possit sed sanctitate. Sed et hoc queq; firmiter teneant q; possit prodesse quod opus sit voluntate non aut cum voluntate ut unde saluari tur infantes sine ulla penitus damnetur fieri accidentes. nichilominus sic ne in quibusdam voluntas sine opere sufficere non aut cum opus sine impietate quis i bona voluntate sed medii pfecta medii pfecta nequeat sustinere. Quis illa audeat pro hac imperfectione negare saluare. frequenter enim pfecta non sinit in illam grauem temptationem venire ne deficiat et dampnet. Nunquid si i hac tam infirma voluntate maneat tempus eam que sup. pm est temptationem nec voluntas inbecillis quis illa dubitet defectum et negligentiam et si i eo mori contigerit etiam dampnadi. qui enim tribuerit ne cum hominibus crucifigam et ego cum aut dns cum angelis di. Ita ergo imperfecta voluntate in qua saluat ubi deest fraternus opis non cum possit saluari pfecto defectu opis vl opus defectum. Jam vo et negligentia possit accidere. Eandem promat caritate et sectem bona opa fiat nec fiducialis nec ignorantie pena ullo modo pensandes. magis aut solliciti et timo rati agamus grias benignissimo et largissimo saluatori qui hanc saluti omissionem tam repose caritate pepulit. ut i hac voluntate et opus in hac si opa voluntate in hac etiam si voluntate opus saluti fuerit letet qui vult omes habet saluari et ad agnitionem ei veritatis venire. hoc est enim vita eterna ut cognoscant te verum deum et quem misisti ihm xpm qui unus ex eo verus est deus sup cia benedictus in se cula amen. ||

Sermo de Circumcisione dni et nobis eiq.

Octavo circumcisionis fuit dies octo ut circumderet puer tem
pus est nomen eius ihesus. sic circumcisus deus modum accepit et in
thal unguem imaderatum illi placuit equitatis. hinc fuit q; no
mo in pondere et mensura et numero gaudet universa. sed et ipse hoc
pretium modum pscripsit mandatum gratie dicens. ex omni ligno paradisi
comedes de ligno aut scientie boni et mali ne comedas. Largissime pla
ne manducas et largus cibus mensura. sed transgressus est homo pscrip
tum sibi modum et statutum sibi termini pretergressus unde et auertens
ab eo factorem suum deus vite tandem i dicta absentie amici sui plurabilis
fieri impatiens remansit modum instituit promulgauit legem sed non
priori silem usquequaq. Ea siquidem ad cautelam facta sunt. hoc ad me
delam. Ibi prohibitio facta ne sic pfectus subintret hic cum ido
neus absistio est ut sacramenti remedio que subministrauit tollere tur
postremo illa quidem i arbore data est ne fructus eius vescentur. hec

m̄ propriū corpore ut mīo prepuiū sīm̄ dret: ꝑ̄ dubiū sine q̄ re
pm̄ q̄ꝫ hūāū corpꝰ mēbrū addimēt̄ illud leuiathā corpa
ret venenū. si ḡpistēdo et īmedrute aut̄ tardiute illecebā ho
luptatis ut generalis q̄dam abstīa omīb⁹ nocīa videt̄. Cetīm
q̄ singulorū abstīa mēbrorū hūane mīe singulas et ꝑticulas
etatis ifirmitas nullatenꝰ sustīnet. pce medicīnale dispositio supra
prouidit ut ea potissimū ꝑ ḡpistēdo castigaret. q̄ui vehemē
tius cum sensū cōstringit et violentꝰ mitigat. Jn omī siquidē cōt
dictū spūs rebellione mēbrorū sēlū illud ipsū a deo cōmīxe iuenīt
ut cum omīb⁹ voluīt⁹ deliberatiōnem ad ih̄m̄ et illustres motꝰ
assurgat. nam q̄ hec cupiditas ostīa fiebat die spem q̄m̄ dubiat
regni celestis q̄ habituret. ad p̄mū īplexus dieī cupidus ꝑtrue q̄dā
dam eterne spem videt̄. Hinc est q̄ octaua potissimū dies post se
ptēpūctū ꝓpriꝰ celebrat et īstitutione dñi p̄me b̄ītudīs copula
tu. octaua ut celestis regni demū etatī promissione cuidēt nobis
corona fabricet. Hactenꝰ sine dubitatiōne puer qui natus est
nobis saluator nomīt̄ q̄ videtur. ex hoc tm̄ cepit q̄ saluū fecit nos
strum. Jmo saluat illū pro nobis singulis fundens. nec enī tam ꝑfecte
est xp̄ianus cui valuerit xp̄s dns cruciari. propt̄ hoc sequendum cu
cruciatus est ꝑ̄. q̄ natus ꝑ̄. q̄ passus. nichil horū ꝑ̄. si sed aut
ꝑ̄. dicit nec ꝑ̄ genitus nec a p̄re crucifixus nec mortuꝰ est pro
p̄re suo magis aut ꝑ̄ dilectu mīo. quod uerissīm̄ est magis ab magi
lo prestīm̄ ī uerbo ꝓpetur. Vegetū plane nō pestis nempe et hec no
men est ab ethno. a mitrum propt̄ habet. ut sit saluator. dictum est aūt
nomē nō mediū ab humana uel angelica natura. Sed quid ducemus q̄ e
gregius ille prophetā hec ipm̄ puerū multis mīb⁹ appellandū fore
p̄dixerit hec uana promisse videt̄. q̄ solū ut p̄nenit angelus ut nos
mitte. euangelista uerissīm̄ est nomē cuius exterruit ypocrisis ut vide
ret hec dicta et audit et gratulat̄. Amīb⁹ et letat̄ gentes laudibusq̄
et laudans deū. puer natus est nobis filius datus est nobis et fact⁹ ē
principatus sup humerū eius et uocabit nomē eius admirabilis consiliarius
deus fortis pater futuri seculi princeps pacis. magnū quidem nomē sed
ubi est nomē q̄ est sup omne nomē nomē ihū. in quo omne genu flectat
fortē ihū. his omībus unū illud deficiebat sed expressū quidē et effusū. mīb
et ep̄m est de quo spūs sc̄s in mīre admīrat⁹ oleū misericordie effusū nomē tuū. ihū
bene ergo unū ihū his omībus appellatiōnibus ihesū nec cum aut uocatū posset
aut esse saluatū. si fortē horū quippiam defuisset. Nunquid nō uere
admirabilem eū singula simul expti. īmutatiue utiq; inuestigatum diuinum
hec nempe est saluatoris mee principium ei in primis respuo q̄ dilectionis
dolore mīe letitiam impletū q̄ timoris mei. q̄ fugiendum opinor
q̄ ꝓspiciamus. Jmmīnubilis plane qui hec optauit. mīnubilus. Sed

nichilominꝰ et consiliu[m] sibi exhibeat necesse est ꝫ electione penite
cie et vite ordinatione ne fiate sit nobis alijs studiu zelus et voluntas bone
prudentie desit. Sane opus est ut deu[m] quoq; precemur ꝫ remissione malo
rum delictoru[m] q[uo]r nos sine hac sola nobis constare pot et nemo potest
dimittere p[re]ter unus deus. verum ne id quidem sufficeret ad salute nisi
finitem quoq; expiam ꝫ expugnando ip[s]i ingruentes nos me ab eisdem ru
inam precipitemq; super[ne] et sunt manifesta mea adversa preteritis. vide
mur me iam desse aliud salutaris plane desset q[uo]d maxime e nisi et
pater esset futuri seculi ut per eu[m] saluaret ꝫ mortuos et resurge[n]tes
qui per p[ri]mi seculi patre[m] gra[m]m[at]ica admorte. neq; hec sors si no[n] eti
am p[ri]ncipis patris p[ri]mi nos reconciliaret cui inimici essemus regnu[m] ne
scire sine filij p[re]sentia. utriq; no[n] saluatis resurrectura videmur ad
penam. Multiplicabit sine cuius imperiu[m] et meritis saluatus destru
ctam per multitudine[m] saluandoru[m]. Et patris no[n] erit finis ut verum nunc
ius esse saluete que no[n] possit time[n]da aspernari. ¶ Item de nativitate
Octavo nonas Januarii sit dies octo ut | domini.
nativitate[m] puer verum est nome[n] eius ihesus. Audiuimus pau
lus expressius magnu[m] petrus sine metu[m] audiuimus egregium
lectore[m] uerbo abbreuiato q[uo]d fecit dies superius. Abbreuiatu[m] enim
tacite me amplius abbreuiatur. Susceptus etenim noster nostris sedi ap
ostolice paulominus ab angelis dei filius naturis humanum induit
sed tm ne ipm exspuens remediu[m] humane crucis plane multo
minoratu[m] ibi esse habet hic magnu[m] documentu[m] fidei habet et ma
nifestu[m] humilitatis exemplu[m]. Ad quid enim filius nostrum qui prius
nec genitus nec exortus. q[uo]d ipe no[n] fecerit etsi ipa manifestat.
q[uo]d ne exortus multo certius probat prius dominus et integrius ma
nsi. Summus sacerdos ex quie nec sup[er] nube nec sup[er] pe[n]nis mundi
prophetaru[m] lege est perfectus q[uo]m mundatus. Est enim pater ad eterna
sed deus est in quie prius ne videtur est et nec ex tempore sed puero nec
patre petitur sicut ascensio ascensionem. Super-hec uia nativitate[m] pue
ri agimus sin matrila et si no[n] egerit tame[n] voluit nativitate nec vestigiu[m]
quidem nullu[m] vulneris habens. Allegatum vulneris no[n] refugit. Non
sic impij no[n] sic no[n] sic agit puer sanctus clarissime. Humane. Erubescimus
vulnera legatum qui de vulneribus medium etiam gliscimus. Que ne
mo pot negare de prio ipe pri remedio et veredo pene et hau
sti sine ulla nequitie susceptu[m] nec repulit culpa lapideu[m] ignis sole
ferus ulla rubigo que crudelior no[n] fuit. Nos erit inuendi ad offe
nsione culpe crudelissimi agere penitentiam q[uo]d extreme demere est
male prona ibi ulcera pena ꝫ remedia nec inde. qui prius no[n] fecit no
dignatus est se penitere reparare. nos et ee nolumus et nolumus es
timare. Ita ne sine opus est medicina et no[n] male habentibus. sine vero

ium me esset medicamine nō egere sed medicus. quis homo tantæ sibi
nō deum gloriæ sed uel mortem sensibus ejus animum tra- manū curæ
dentis admittet. Xpūs vero peccatū quæ nō impune exsiluebat qui
venerat purgaturus fuerat nō suscepit delictum. Sed dimisit quod nō
recepit punitus. Vinum nō quod nō susceperit hostis et maledictus. quod in
obmutescat nam tendente quo nam tendente obmutescat rerum
crucifigente silua. Nec ign nō illi erit difficile meæ suum regnum
conseruare me frendere qui fremunt ne virginalis uterus portā reperiat
suo aperiendo. nō erit difficile puerulo prohibere ne mea illa corrumpat
tua. ign nec mortuos fecit difficile custodire ne resurgā pēnā. pessimi er-
go æstimatis sua deos esse ut corrumpat tua. puer- veritā est nomē eius
ihūs. iuuenis et mirabile sacramentū. Corrumpit puer- et veritā ihūs. qđ
sibi vult iste commercio. Corrumpit nempe magos seruando. non saluato
re esse videt et saluatore magos corrumpere deceat qm corrumpi. Sed ag
nosce meditatore dei et hom qui ab ipō natiuitatis suæ exordio diuinæ hu
manæ seruat una sanus. nescit ex mulcere sed cui frendituros fructus
sic accedit ut nō deridat flos virginitatis. pānus audeat sed pānis ip̄i an
gelus laudibus honorant. Abstondit. præpuo sed præcipit stella radiis
de celo. Sic et corrigendo veritatē suscepte hūanitatis probat et nomē
qđ est super omne nomē gloriā indicit maiestatis. Corrumpit tum
qm verus altithe filius. Ihūs veritā tum. qm filius dei. nasc emg ad instru-
ctionē meus iste ihūs nomē veritatis aut aue portat. nō est rex magis
nasc umbra sed veritas celestis siquidem indicta nomē euangelistæ testa
tur qđ vocatū est ab angelo pastoribus et vitæ grege- Et attende uer-
bi profunditatē pastoribus natus est ihūs veritā ab hominibus qđ veritas est
ab angelo pastoribus et vitæ grege- Adam quippe et angeli saluatore et
homine ab innocentiæ angelo ab ictu caduce- veritā est aut nomē eius
ihūs qđ veritatis erat ab angelo. In ore ergo duorū aut trium testium stet de
uerbū et ipm qđ et prophæ abbreuiatū manifestus et euangelio legat
mihi finem. Nec fiet mei nō respice hoc parabola xpūs enim ma-
gistros egregiū testimonio aut humano sed ut scriptū est aut ipse- electos. Ut
plenius proinde queratis nobis propriæ salutis testimonia nec forte videam
assumpsisse nomē dei inanis. Et nos emg fiet corrigendi nomē est et sa-
nomen salutis semper. Corrigendo sine nocendi sed spū et veritate. corri
gi nō vno membro sed toto corpe simul luctet emg magis vera pro iusta
audiri mandati est correctio regnet. Additamentū leuiathan qđ a malo
est et imperatur debet- vniuersam tū corripiet nunc. a planta pedis us
qđ ad verticē nō est. i nobis sanitatis nec est aliqua pars que nō tribuat sa-
nos vomeres. propheta sunt. pueruli adhuc. i fide et dilectione ihūs con
gressi sibi mandati exigue correctionis accepit sacramenta. ubi creatis. i veritā p
fectorem toto uiuet corpe baptismi que totius est hominis integra

dendos. Itaq; in maioribus quidem omnibus patribus et hominibus et super eam omnibus creaturis verbum manifestum datur salvatoris exemplum infirmum figuris velatum. Sed antequam ad hec discutienda veniamus dicitur aliquid prius de ipsius et tam manifesta dignatione loquens. Habent angeli gloriam puerum et presentem sed non nostram sibi gloriam. Veluti gloriam unigeniti a patre gloriam unicam et affectus veri patris gloriam precedentis ex ventre patris et patria plene viscera exhibentis. Omnes enim permanent aut apostoli et agent gloriam dei et alio loco. Michi magis absit gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu christi. Quid enim gloriosius quam ut ipsum existimavit nos deus. Quem illa major gloria quam tanta dignatio et benignitas tanta erga nos utique divinissima ipsum genuerit. Nisi et pro impiis mortua est. Videns quidem frater et pro quolibet. Pro quolibet autem non superbiamus. Quidem non despicamus. Propterea ut quemadmodum non spiritum habet hunc mundi sed spiritum qui ex deo est ut sciamus que a deo donata sunt nobis. Nolite obstruere fieri sicut equus et mulus sicut pullum iumentum quod aut. Ut cum eis frenum sit apud te et ego semper tecum. Illa enim jumenta regnaturi possessuri sunt et pascue domini sui. Quo postea est eis pessimum frenum ipse qui primus est angelorum. Ipse est enim primus virus de quo unde debuit homo sed qui homo secundus factus est et primus factus est frenum. Ut ille minuat de eo. Et hujus quidem mutationis sicut natus die natalitius celebratus est qui verbum caro factum est cui sit eis caro frenum. Ipse ergo die memorabilis est ille angelus et habitus iucundus ut homo. Hodie non minabilius aliquid audio. Jam non mortuus est nudus enim angelus qui non habet frenum humanum sed frenum habet primus et insigne velut quedam mutuo latrones. Quid est enim circumcisio nisi supplementum et primitiarum. Jam de deo christo quid est supplementum quod circumcidit. Homo tu verus es deus de deo prius. Homo verus sis ortus de virgine matre. Quid frustra circumcidunt me. Putatis quia supervenire possit illa sententia. Qui salvos cum prepucio circumcisi non fuerit pubet aut illa de populo suo. Peribit obliviscatur pater filium ut ei sui aut non cognoscet eum nisi signum circumcisionis habeat. Jam tu si quo possit non agnoscat filium quo ei bene placuit et hoc maxime signo potuit agnoscere eum in carnem in eo circumcisione quia primitivus ipse providerat ob purgationem utique delictorum. Sed quid mirum si caput pro membris acceptum circumcidi quia tibi ipsi pro membris nostris sepe pro unoquoque nostrum alii adhibet curatum. Dolet caput et in vertice fit vertigo. Dolent aures et fit tibia. Sin vero die pro tetris corpus putredine cruciatum quodam ipsum est in capite. Denique ut quid mirum si pro nobis dignatus est circumcidi pro quibus dignatus est mori. Totus siquidem in datus et totus in nostros usus expensus est. Ego enim audiens quia transit ad eum filius magni regis inquit altius gemens et inenarrabiliter exclamare dicens. Fili dei miserere mei. Sit ille sicut be

nigníssimus. quis nam mest est fletus iste et vlulatus qui audio? et
dicit ei. Ipse est adam predicte. ille qui per me introibi stare in ecclesia
domus et gaudere quibus illum supplicus fierem mihi. quid igit cum na
turali benignitas eius proprium est misereri semper et pietate descendit in
terram venit in edenie vocibus de domo eius. Iudeis vo non inuenio
responsum quo edicunt patrem exorent illum in filium. vnde et ipse ait. ipse
odierunt et me et patrem meum. quid ergo fecerunt nisi quod gaudium
erat eius ad videndum. Hoc est magnum horum venie admirans eum.
Sic ergo audierunt agnum dei et sicut quidem pro eorum stulticia
illi eius sanguine agni fuerunt nos attrahimus et salutem illis. Percipimus
nobis salutaris et nobis letabundus qui profanus est. Ecce unde gaudia
mus magis nunc pauper dies celebrantes quam diues. Hodie in ecclesia hymnus
nunc est. dies natalis. hodie nos celebramus qui mortem et miseriam
non suscepit. hodie qui pro nobis factus est ut eius absolueret inopiam nos
mus. Eccli ecclesia est nunc hodie sub lege factus est qui legem dedit.
Sed dicendum est iam quid hoc nobis sit necessarium nobis speculari indi
gendum. magis est sic eum sibi lege propria non sic eum sibi deus repleta
tum est ut ostenderet deo fieret nobis esse. Sed quis cognouit sensum
dni aut quis consiliarius eius fuit. Assit mihi nunc desiderius aduocatus
spus qui secundum deum et edissentes nobis sermonem. sed ostende dicen
do cognoscamus iam optime hominum nisi domine nra ihesu hoc sibi natus e
filius dei. In primis siquidem nascendi amici et necesse habemus renasci
gratia de christo nato p quidem propinqui sed non propter secundum vitam
nunc primum misericordie dei virtus gratie in nobis apparuit in manifesta vite et
lucem. Ergo nisi hominem qui sol iustitie orbis in duo primum illuminatione
nobis hominibus dei Iudicium mundi abiecti ab effectu adducens ad cor
rectus mundi breue dierum numerum et finem necessitatis. hoc plane ve
spera est ad quam admirabile fletus et necesse est addi matutinum letitia
ut audiri fiebat nobis mane nouum. sic enim fit vespe et mane dies
vnus. Est autem dies iste nisi deus reddens cuique quod suum est nobis misericor
diam dei. In hac die puer natus est qui ex hijs que diximus ad omnem pe
nitentie et eodem primum animum exoratur. Sed periculosum est si forte vel
mihi simile nobis agit primam alii mimici alij venenatis pestiferum
alij vndique exemplis peioribus ad primi illecebram alij adulationibus in va
nam gloriam alij denique vndique in precipitium animi cuius decurrit. precedat ergo
nemo est prudentie iudicij audiat quietus et qui in portum pacis tutum hanc
gratiosum optimatis et ciuis primum affectum mundus et migrant. qui
debuit sit ad illas hominis animum maxime qui primum assuetudine sit nutri
tus. In hac ergo die prudentie elegit de primum simile magnum fugit discus
sum periphie. odium etiam malignitatis et eum impius non sedebo. Sed non
dum sufficiat hoc. forte cum velit elegere solitudinem non satis attendens

prepcuum ifi-mittere et predatū dyabolū luctū. quid enim pcloſius q̄m
ſolū luctū cū antiquo hoſte vereſtutis aq̄ videat et q̄ vide nō
poſſit. Itaq; cum ſtructudinis dnm habet metuendū ut meream⁹ cuſto
diendam ad dnm ſtructudinē et ī arce mudicie parat pugnandū eſt
ſe q̄rentē dam ubi tot ſint angelorū q̄ſi ſcut et tuos q̄ dirē poſ
ſint cū aplō q̄a nō ignoramus aſtutias mimici. Longe egritudo enim
pro ſtructudine ſua terribilis eſt ut cuſtodiā actus ordinatū. ne aut ſo
li q̄d ſi cederet nō haberet ſubſidiū tem. Q̄ſi cuiq̄ exanimatus pa
tribus grauis hoſtis grāſſam audiendo nō expedit temere ſe ingerere
huic periculo nec aptet tempnere dei ſicut et magi nō de anachoretis
loquebat. q̄ nō ſine ſtimulis nequit ſtare nouicius ſed monaſterij pa
tratū ductui ſe dederit cū dyabolū multorū ſolacio cum docto
pugnare. Itaq; ī hac ſtructudinis die ad id q̄d cum cepit adſit oduc
certū malignantiū cuneus adſit q̄ ſtipatus. Lamabo me ingredi mona
ſteriū. Verū ei elegit eſſe ī congregatione multorū. magiſt elegit eſſe
magiſ. q̄ nō ſolū diſcipulus ſuus. et doctor q̄ docet dicitur magiſ. q̄ nemo
aut ī ſe aut ī alijs motus ſtrenuabiles poſſit tempare. Nemo enim ſua
odio habuit. quō ergo poterit ſi unus magiſ ſuus fuerit iſte q̄ſi ſubdi
tus alijs ex implius q̄ ſtimulatus redſcendit. Illuc erit ergo
duc tempnere ut q̄at q̄ tempare et reſtenare poſſint ſtimulo
res motus uoluptuos beſtiales motus ex noſtris ſeruiciſi motus ela
tionis ſue. Elegit abiectus eſſe ī domo dei ſui et ſubiectus eſſe magis
ſubdito q̄ ſimagnet ergo uoluntas et obediētie ſtimo q̄ poſſideat expurgatu
ſcriptū q̄d aut propheta. Impoſuiſti homines ſuper capita nr̄a. nec adiungadu
ſtimo q̄d preſſit ī dno ſequendo nō eſt ſeruus maior dno ſuo. Ille ergo
cum cum cognouiſſet errore et ſupbiā et ignoraſ apud deū et homines cum eam
duodecim annos eſſet et remaſiſſet ī templo mediis doctorū magiſtris et
Ioſeph cum filius putaret ī medio doctorū audiens illos et interrogans
eos deſcendit cū illis et erat ſubditus illis. Et tu ergo ſubditus eſto pue
illis. ||| Sed cum tibi ī pā obediētie via aliqua ſtrenuiſſe duxit et aſpe
ritatē poſſit ut aſperas meditū preceptū nō mollis que leuet ſilua
ſint minus mine ſuauia videant. hoc ſi moleſte expſ ſuſtinē. ſi diuidi
mur plāni. ſi mutuo ſtare ī corde etenim ſi exterius impleas q̄d iubetur
nō eſt hoc virtus penē ſed velamē malicie. Neceſſe eſt ergo ut tibi il
lucreſcat dei pacē per q̄d cum deo et aſperi mentis ſimplicitatis coſti
cantes te magiſ diuidentes et diuinus augeſcas cui mimica diſplicere
que ad ſalutē ſpē et ī cogitatione tua ſemp preſto magiſ q̄a ad pacē
aduerſus tentatiōes cunctos tecū ſalutis ſcrutare opus nō magiſ exerci
re laborans. ℣ Verū ī hac loca cuncta tibi ſtudiū ſtudere ſtipulo. magiſ
nū eſt enim dño ſe uincē ſtemptiōi. Melior eſt enim patiēs uiro fortī et q̄ dnatur
animo ſuo expugnatore urbiū. Conſidera

denuo q̃m manifeste prophꝫ docet necessariũ esse humilitatẽ post pace
ram decens verissime deo subiecta est anima mea q̃ ab ipo pacẽ mere
nẽe vidit hic omnisone pacẽtere nonpnitentiam sensisse supbie · ne
esse est ergo ut illuminet cor tuũ indues humilitatẽ et declinet quid
ate sit quid a deo ut nõ alteri sapias q̃m deus superbis resistit humilibus
aut dat gram · Jam vo tibi hyb dilectus frater exortatorius regia dixi
tibi lumẽ deuotionis dum sacre missarũ et salutarẽ medicinã quo tuũ cor
tue mlcẽ tabores vniuersis diuus altꝫ libere dilatetur minuãt cor
de curarũ vanarũ mandatorũ dei ut q̃ prius cõtra rutudẽ et exactõ
ne tui spus fructus dilecte iam cõ suãua dulcedie pagus et dilectabi
lyma in stillor petrolat qui aut · Remitte michi ut refrigerer · ac si
dicat · quousq̃ in labore et dolore isto crucior et morte affligor tota
die · remitte michi ut refrigerer · Verũ ad hanc quidem pfectionẽ
pauci in stillor pueniunt · hac vita · meliꝫ emy si quis alius videt hanc
habere continuo credat sibi nocet est maxime si nouicius est nec per
pfectos ascendere gnduꝫ · puer emy dicit pusillos cre · Blandys stilibus
solet allici sed nouerint qui eusmodi sunt gram hanc pfectionis sibi no
dantur ut q̃ die honorũ memoresse mlorũ et q̃ die mlorũ no memine
rit sue bonorũ · longe alter · qui exortatores habent sensus deuotio
nis huius felix cõsideret structura · Sed multi tota vita sua ad hoc
tendit et multũ pertingit · quibus tñ si pie et pseuerãter cunctis sup
stantibus ut de corpe exeat reddit ipe in hac vita dispensatorie est ne
gratã illius pducere cor sola gra q̃ quo prius tendebant · ipi cõ gra ut
gsumati · bene cõplentes ipi multa · Illis nõ q̃ ad hanc deuotionis
gradũ puenire vnũ videt restare periculũ et eis timendũ ne ab demo
nio diane Ipe emy sathanas trãsfigurat se in angelũ lucis · hoc er
go timendũ et qui tenti delitiose cibi sitiat ne dũ spiritus affligendo
corpus destruat · p̃ immoderatã exortationẽ ac deinde nonne habent
no sic magnos spiritales exercij defectu cordis debilitate corpis curiosi
ores · Ergo me hec monente qui cupit illuminari necesse est lucẽ
discretionis que mater virtutũ est et ipsã matrẽ pfectionis hec
monitio docet ne quid nimis atq̃ hec est octaua dies in qua cuncta
dicit pueri · q̃ discretio vere cuncta dicit · ut nõ plus nec minus fiat · na
q̃ minus est fructũ bone opis abscindit · nõ cuncta dicit stare q̃ re
pidus est et minꝫ fruit · In hac ergo die nomẽ ipsum et nomẽ sa
lutis nec de eo q̃ sit querendũ dubitet dicẽ q̃ sua ipius salutẽ operatus
vsq̃ ad hec emy diem dicẽ possit angelꝰ q̃ nouit secreta celestia
sed ego mee pñs et fiducialẽ salutis nomẽ ipsum · Sit tñ q̃ dño cre
in isto anno est in terra huius discretionis locus · velut fides suppleat
virtus obedientie et michil plus michil minus michil aliter q̃m impe
tum sit fructus · ||

Sermo in die Epiphanie de verbis apli

Appuit benignitas et humanitas saluatoris &c

Appauit benignitas et humanitas saluatoris nr̄i dei · grās
ideo per quē sic habuit consolatio nr̄a in hac peregrina
tione in hoc exilio · hic misericors · Euphyes nāq; spūs vos
admonet currere ut mūdū mete excedat peregrinos vos &
longe fluctos a prīa patrīa hēditate · quis quis enī desola
tionem nō nouit nec consolatione agnoscē pōt · quisquis desolatū nes
ignorat esse necessariū superest ut nō habeat gaudiū dei · Inde est q̄ homes sc
culi negotijs et plurijs implicati dei misericordiā nō sentiūt misericordiā
nō attendūt · vos quibus nō frustra dictū est vacate et videte q̄m su
auis est dns · Et de quibus idem propha vocante mīst agnus suorū dñm
talat populo suo · vos mihi qui nos dñm amet scripturo studiosus atten
dite q̄ nā sit consolatio spūalis vos qui nō ignoratis exilium audite
q̄ de celo venit auxilium · Appuit enī benignitas et humanitas saluatoris
nr̄i dei · priusq̄m appareret humanitas latebat benignitas siquidem et pri
us erat nā misericordia dñi ab eterno · Sed vnde nostra cognosci potē ut
promittebat et nō sentiebat vnde et a multis nō credebat · Aut vnde
quippe multitudo medijs lequebat dns i prophetis · Ego inquiens cognito
rem iniquitates patris et nō affligentes · Sed quid respondens homo affligitur
non sentiens pene nescias · quousq; dicitis pax pax et nō est pax · Ut
q̄d angeli pastorum cetus gaudium dicentes · dic quis credidit auditui nr̄o
Sed nec credant homines vel versus suos q̄ testimonia dei credibilia facta sunt
nūs ut enī nec tutatū quidem latere oculis in side possint tā miracula
sua · Ecce pax nō promissa sed missa nō delata sed data nō prophetie sed p
sentia · Ecce quasi sacrū plenū mūdū sua deus pax misit · Et in sacrū nūm
i passione q̄ sidendū ut effundat q̄ in eo latet pacē nostrū · Sacrū vnq; et
si pacē sed plenū · pudus siquidem datus est mihi sed i quo habitet ois
plenitudo diuinitatis pacē enī venit plenitudo tpis venit et plenitu
do diuinitatis venit enī i mundū ut vel sic carnaliter exhiberet et q̄
pter humanitate benignitas agnosceretur ubi enī dei monstret humani
tas ibi cum benignitas latere nō potest · In quo enī magis q̄ mediatre
patrit benignitate sua q̄m sua suscepit deo cum mūdū · mūdū mundū nō cu
nem ade dest quale ille habuit in culpam · Quid tuntope declaret
cuius mūdū q̄m q̄ ipam suscepit misericordiam · Quid tm pectore plenum
q̄m q̄ dei verbū pectore nostro factū est plenū · Dic quid est homo q̄ repu
tas eū aut quid apponis erga eū cor tuū · Homo attendat homo q̄
tā cara cuius sit deo homo sciat quid de eo cogitet aut quid sentiat ·
non mihi regis o homo ea que patet sed que passus est ille q̄m te fe
cit et hic que pro te passus est agnosce ut appareat tibi benignitas eius
et humanitate · quanto enī minore se fecit humanitate tanto maiorem
exhibuit clementiā · et quanto pro me vilior tanto mihi carior est · Appuit

inquit apparuit benignitas et humanitas saluatoris nri dei. magnum plane et manifestum benignitatis dei humanitatis et magnum benignitatis iudicium de datum est qui humanitatis adde dei nomen cognouit. Et quidem ad mariam missus gabriel angelus filium dei loquitur sed nō nominat deum. benedictus deus qui tulerat nubes & nubes ipse angelum adduxit nō ipse supplerent qd ille nō dixerat. nō et ipse spm dei habuit et cum spu locutus est qd nobis valde necessarium fuit. quid enim ste instruit fidem spm roborat. ministerio autem quo humanitatis dei. Sed angelo nō id restringatur est qd alij nequeunt nec enim omnes ita dicere congruum erat ut a diuersis diuersa colligere gratulemur et debeat singulis gens reficiamus. Attamen vnus est iesus quem nouit apls et angelus qui de xpi natiuitate loquunt. i. nouit saluatorem. Sed mariam quidem tantum plenum edocuit per spm gabriel loquens indicat nomen solum et virtutes magnas nomine eius ihesu. Ad ioseph veni ens angelus nō solum nomen protulit sed cum sua eius interpretatione docuit dicens et verbis nomen eius ihesu ipse enim saluum faciet populum suum a peccatis eorum. Sed et pastores quoque admirati gaudium magnum natum illis saluatorem xpm dominum. Sole qd paulus loquitur. Apparuit benignitas et humanitas saluatoris nri dei. bene dulce nomen nullus expiet meritis quo hoc nr nomen fruit. Maria quid agerem audiens dnm venientem. Ne quid me fugeret eram sicut adam qui a facie eius fugit sed nō effugit. Marie despectum audiens quia venit ille cuius legem ste puniretur sum cum patre ste. Maria sum cum leprosa tum ignotus inuentus sum. Quae vero maior potest esse gratiarum quam indulta peccatorum remissio petra et ipse dicit qui nō venit ut iudicet mundum sed ut saluet mundus per ipsum. Jam confidenter accedo iam supplex fiducialiter. Quidem tremam qui saluator venit domum meam. Et sedi petrae. donatus erat quicquid dulcerat ille. Vtique cum luceat et qd vult facere. Deus qui iustificat quis est qui condemnet. aut quis accusabit aduersus electos dei. propter gaudere vos oportet qm hoc venit. nisi ad indulgentiam fragilis erat. Amicus paulus est locutus plurimi pet. qb cum nescirent qui pueri fragile donat. Ecce si nō fuerit nobis piu mmo possumus reuelare piu mmo. pro nimia nupsi nō sit penitentia. piu pcb sumus parui dare possumus attamen reuelare possumus piu piu ille si volumus. Totum quoque dare possumus misterium corpus est. illud si dederis satis est. si quem mihi addo corpus quis. nā istud de meo est et meum est paulus cum natus est nobis et filius datus est nobis. de te dne supplex qd mihi habeo tibi me. O dulcissima reuelatio o satisfactio suauissima o ve reuelatio fragilis sed pretiosa satisfactio qua sed nō propter debita eternis quam fragilis mihi tam difficilis erat pestem. et sicut me nemo est qui reuelari nō possit ita post paululum nemo qui possit. quis sicut benignitas apparuit vltra deum spem vltra deum est misereri filium ex

spectare possimus iudicij distructionem. Nolo ergo timere dei misericordiam si me vult structura edificare sed ruinam sed dedignatione me sed emulatione sed furore dñe ne in furore tuo arguas me neq; in ira tua corripias me. Vt enim scriptum est quia destructio venerit tantum illa multitudo piscium. Et magnitudine indulgere magnitudinem videamus attende immensus est enim deus et infinitus in substantia sicut et in misericordia. Ad ostendendum multos ad videndum. Sed nunc quidem pauca sibi vendicat ut si voluerimus destructo tuere me non possit in quo seruat petrus hoc enim benignitate peregerunt ut per eum reconciliata securitate videamus seruum. Propterea voluit me solum ad eius descendere sed et inimicum me solum nasci sed et agnosci. Denique petrus hanc agnitionem dum sibi ecclesiam habet et insignis dum apostolus. Hodie enim magi ab oriente venerunt alium solem iustitie requirentes cui de quo legitur. Ecce vir oriens nomen illi. Hodie adorauerunt nouum virginis puerum sequentes nouum sydus ducem. Nunc et hic nobis est magnum consolatione simul illo de quo locutus simus apli verba. Ille dixit deum esse me non vere sed opinione. Quid fremitis o magi quid frustra meditamini populi adorauit in templo vili vilibus panis. Ergo me deus est iste. Deus ecce in templo sic suo deus in celis sedet cuius et vos cum quereretis in vili stabulo in mangrem o. Quid fremitis et animum offertis. Ergo rex est ipse. Et ubi aula regia ubi thronus ubi curie regales fierent. Numquid aula est stabulum thronus presepium curie fierent regales herodes et magi. Quid ibi nisi pueri sancti simplices viri sapientes ut adorent pueri despectibile tamen sue paupertate etate quam pauperie suorum. Insipientes stulti sic ut fierent sapientes et docuit eos spus qd postea docturi erant apli. Qui vult ee sapiens fiat stultus et sapiens sit. Quia enim per sapientiam mundus non potuit deum cognoscere non potuit placuit deo per stultitiam predicationis saluos facere credentes. Nunc tamen dei erat sic ne scandalis sanctus vir ista et illustres se crederet ei tanta indigna videret. Nunc regia mittitur ubi regem querendo gentibus ad bethleem villam pauperem dirigitur. Ingrediuntur stabulum inueniunt volutum pannis infirmulum non illis sedet stabulum non pannis offenditur. Non scandalisantur hostiis infantia prestatur veneratum ut regem adorant ut deum. Sed prestito qui illos adduxit ipse et instruxit et qui per stellam signi amonuit ipse demonstrato cordis edocuit. Hoc igit dñs declarauit clarificauit. Hunc diem et magnum diem venerunt deuota fide et venerabile || Nec sola hec oppino sed alia quedam sicut a patribus nostris accepimus hodie celebrant que et si longo post tempore tm facta reddit hoc ipo die. Cui enim iam triginta annos exegisset in carne qui sibi dum nascitur idem ipse est et iam cui non desisterent matres papulares turbas ad baptismum iohannis aduenire. Venit magnum vinus e populo qui solus erat sibi primo qui nec credere

filiū dei · quis putaret dñm maiestatis · videlicet quidē humiliatus dñe mi
mis abscondens sed iohānem latē nō potuit · Nōne ipē est qui p mater-
nū uterū te nōdū natū nondū natus agnouit · Nōne ipē est qui puer
qz natūm uirū pietes te agnouit et qz nubes clamare nō potuit si
tem matrē suam more ꝓfetarum edocuit · Nūr aut quid · Videt eū
iohānes aut ēuangelista uenientē ad se et ait · Ecce agnus dei qui tollit
pcā mūdi · En ipē qui purgaturus ueniet delictum · ecce sententiā nos
tram purgaturus aduenit · Et tū post hoc testimoniū baptizare uult
a iohāne · Timuit ille · quid mirū · quid magis mirū si timuit homo
nec audet attingere sinū dei uerbi · cuius ꝓpter adorandū angelis reuerē
dis potestibus p̄mendū ꝓcumbunt · baptizari uis dñe ihū · Ut quid
enim aut quid tibi opus fuit baptismate · Nūquid sanc opus est medici
na aut mūdano mūdo · Unde tibi primū ut baptisma sit nēm · Nūquid
a patre · Et patrē quidem habes deū et equalē illi deus de deo lumē de
lumine · nā m deo primū nō inde posse quis nescit · Nunc uō de matre ·
nam et matrem habes sed uirgo est · ipē ergo primū ex ea trahe pote
sti que te sine iniquitate concepit et salua integritate pepit · quam
maculā habere potest agnus sine macula · Ego magis iohānes a te debeo
baptizari et tu uenis ad me · magna utrimuz humiliatio sed nulla compa
ratio · quis enim nō humiliaret hominē ꝓtra humilē deū · Sine nō inquit dis
ce enim decet nos implere omnē iustitiā · Tunc iohānes et obedit
et baptizauit agnū dei et aquis lauit · Nos abluit sanctū nō ille qui
nobis lauacrū aque regenerationis abluere · Sed fortassis minus credi
tis testimonio qz et ipē homo est et potest habere suspectū argumentū
cuius est cui phibet testimoniū · Ecce testimonium maius iohānis
tum audientes celebre · Nec itaq; nec ad iudicandū agnū dei uenit ce
lebra qz michil melius agno queunt quā celebrē · qđ agnus i celibus
hoc ꝑ celebri tantibus est · Sancta utriusq; nouitia sancta nouitia
do sancta simplicitas · Quid enim sic alienū ab omni malicia sicut ag
nus et celebs · nocere neqm̄ nescit ledere nō nouerit · Sed ne
fortassis nisi id euenisset auctoritas ante testimoniū dei pris ecce deus
maiestatis iterum · dns super aquas multas · et uox pris audientē
hic est filius meus dilectus in quo mihi bñ placuit · Uere enim hic e
tiqm nō est qđ pri displicuit qđ oculos maiestatis eius offendat ·
Unde et ipē ait · Ego que placita sunt ei facio semp · Ipm magis audite
Ecce dñe ihū ul' unum unū legite · quousq; silebo · quousq; dissimulas ·
dñe meus et valde dñe · uel unum unū loquendi licentiam habeo a patre ·
Cum dñe dei uirtus et dei sapientia quasi ihēm us aliquos et insipientes
quos latebat ꝓlem · cum dñe nobilis ex et ex tribu filius te pate
ris appellari potuit et putari · Et enim lucas ultimus testatur cum adhuc
filius ioseph putaretur ‖ O humilitas pietas ypi quibus confundis

superbiam mē tumentis. parū aliquid strouil' magn strue ñ video
et cum silē nō possim ꝑuidenter-me et ꝑuidentē ingerens et esse
tans promptulus ad loquēdū velox ad docendū tardus ad audiendū.
et ꝙpis ei tanto ꝙe silebat ei stipen abstinebat-nūquid timē glo
riam metuebat. Quid timeret ab hūm gloriā qui est vera gloria
patris. Vnigz timebat sed nos ꝑbi. nobis timebat ab illa quib; no
uerat esse timēdū: nobis timebat nos instruebat. timebat ore sed
instruebat ope et qđ postea docuit verbo unm clamabat exēplo. desti
te a me q̄ mīes sum et humiles corde. Nam de ipsamet dñi parū aliq̄d
audio ex nīe unm ussq ad hui tempus ānī michel tacemo. Nūc vero
iam latere nō pōt qui iam manifeste demōstrat a pzē. nāz ꝑmus ap
paritione ei virgine mē valuit-apparere qđ vēnīdus quedam ī virgīne
tate significaret. Terna quoq; apparitio ei ī euangelio tuemr et hec
michelming hodie celebrat. Iuuenitus enim ad imperus dñi vino defi
ciente apparuit eam vēnīdie aquā mutauit ī vinū. hoc etiā signū aut
euangelista signorū eis fuit initiū. Itaq; ī ꝑma apparitione homo ve
rus inuenit ubi me vinū mēs infirmus apparuit. Ivi scīā nō verū esse
dei filiū ꝑcepit testimoniū. Ivi fraus nō verus esse deus manifestatur
ad tuū imperiū naturā mutare. Tot testimoniis hodie affirmat
fides mā tot indiciis roborat spes mā tot ītentiis ꝑficitur caritas
nostra. ‖ Item de ephm dominica Sermo.

Res apparitionis dñi legimus. vna quidem die sed nō uno tē
pore facta: et quidem mirabilis. sed mirabilior tertia sed
ꝑma apparitio mirabilis admiranda. mirabilis aquam mu
tato. mirabilis ihāmis et crebre ꝑcussis aere patrem verus attestato.
Sed illud mirabile manus ꝑ agni nos est a magis: nam ꝙ deus agnos
cunt indicat adorato etiam indicat thurus oblato. nec solū deum sed et
regem agnoscut. qđ designat ī auro et ī hijs nō latet eos magnū pe
etuus sacerdotiū. vñ et ī mirra indicat mortuū. Adorant magi et
offerut munera adhuc sugenti mris ubera. Sed ubi est o magi ubi
est purpura regis hui. Nūquid vilis pannis quibus est inuolutus.
Si rex est diadema eius ubi est. Sed vos eū vere videtis et diade
mate quo coronauit eū mr sua ī sancta matrimonii de quo ipse
gens aut. ysa concedisti sancto meo et non addisti me loquens. Egredimi
filie syon et videte regem salomonē ī diademate quo coronauit eū
mr sua ī die desponsionis illius et ī die leticie cordis eius ī
vi. sed ī corona non ī diademate quo coronauit eū mr sua. Et hijs
dictis ussq nō cruciatus. hanc hastenus dilectionē nō gustatus. huic
tus sublimitatē eius sed humilitatē amara nō hauisti. Egredimi igit et
videte regem salomonē ī diademate quo coronauit eū mr sua. Ve
ruptimē nō est opus illis nīs exhortatione qui ipsius desiderat

in illā prosperare. Ille enī qnto sublimior nobis mō hūiliorq; prosi
or et amabilior est. Vnde licet nobis mucr ste nupa lētrie nobis enī natus
est et nobis datus tñ ipi nos pcedim ipi nos exheredē probat hoc ange
lus qñ grandiū magnū euangelizat pastorib; et cū eo subito ē multitu
do celestis exercitus. Vobis ergo dicimus filyi syon nūc secularēs delec
te filie et nō filyi in quib; michil est fortitudinis michil virilis animi. E
gredimini filie syon egredimini de sensu carnis ad intellectū mētis de serui
tute mundialis gruptie ad libertatē spūalis intelligētie. Egredimini de terra
vitiī et de regione vie et de domo prīe vie et videte regem salomonē
diadēmate quo coronauit eū mr sua. nā ubiq; rex est licet enī regnū eius nō sit de hoc mundo tñ rex est enī hoc
mundo. nūc regnat sīquidem ergo rex es tu. Ego natus
sum et ī hoc veni ī mundū. hic ergo rex vere est. mortē ī cruce destruxit
mortuos ī regno distribuit premia. Egredimini proinde filie syon et
videte eū ī diademate quo coronauit eū mr sua ī corona pugnātis nū
cupī corona mīstice nūc. Siquidem coronatus est a nouercā sua cor
na spinea corona mīstice coronādus a summa sua corona mīstice qñ
equitet angelis et tollat de regno eius omnia scandala qñ veniet et ad
iudicāndū et mortuos ppli sui. et pugnabit pro eis cibus tūc amīs
satos. Coronauit eū et pater corona glorie sue aut pstitūit. Glōri
et honore coronastī eū. Videte eū filie syon ī diademate quo coronauit
eū mater sua suscipite coronā pudi ppter vos regis vti et vna cū ma
gis humilitatē ipius adorate quorū fidē deuotā videlicet preponit hodie in
exēplū. Cui enī comparabimus et cui similabimus vultus tos? Si la
tronis fidem si centurionis confessionē considerē. ceo superexcellē videtur
esse q̄ iam tue misericordie multe fuerūt ea tue paciētie multe a mul
tis facte adorate? Attente cōsideremus quid dixerit et ille. Clama
bat latro de cruce. dñe memento mei dū veneris ī regnū tuū. Ego ne
p supplicem ille videt ad regnū? quis indicauit tibi qm optent pati
xpm et sic intrare gliam suam? Tu quoq; centurio vīs eū nosse? Vi
dens q̄ sic clamans exspirasset. vē iste homo filius dei erat.
vere rex et omī admiratione digna. propterea vos regū filiī et vide
te qm ornatus sit filius qm mater oculos habet dilectionis q̄ deitatis.
Cognoscite dei filiū lucentem cognoscite lignū pendentē cognoscite mo
rientem. Siquidem latro ī paradisū magi ī stabulo agnoscit. Ille da
mnat iste quem ī solutū centurio vē virum agnouit ī morte. Il
le dei virtutē ī teneris crucifixū minime. Ille suam spem ī exspiratione

ista dei verbū infantia cognouerūt. Quapropter quemadmodū illi ste
bus ista muneribus gaudent. Sic nos regē eternū dei filiū sll'et hodiernū
prouidentē. Et hec tria magorū indicant munera nā gē thure nō tri
dei filiū mostrant qm deū. Obstupescamus ergo tm prosit nobis tantis
rans qua nobis deus manifestatis exhibuit. tanta humilitas qua susce
tanta benignitas que nobis per ppm hūanitatē appuit. Agnoscamus gr
redemptorē et mediatorē nrm per quē nobis motum tm bona ergā
nos habeamus dū prēs. Siquidem nihil aliud nouimus cuius amōr ut nō ime
rito dicamus. Sic curramus nō quasi incertū prosequamur tale est regnū dei
patris ergo nos quale nobis expressit qui de eode eius pncipatu
Item sermo de epha domini.
Expectauit nobis videt fieri sedm scripturā sacrā sacramentū redemptionis
nē et sacramentū hodierne nobis expone intendū enim
eius nouū testamēt et gentilitatē sermonis pueile sed dubius
reteris videt optimū diuinare. Festiuus autē et magnificus pcipuus sacra
mentibus magis eorū que sacramentū sue significandi videt ut pate
et eruditū animū et exercet affectus. Quo enim celebratus est nostris aut
que scripta nisi admirabilē habeat obscuritatē hyemē qui sit de
ge patri si parui doctis moremur exigit nrā curiositas. Credo
enim me apud quendam suos equales esse fructuosus si minus eruditis minus
populariby verbis grossiores pauis appetuerit nobis. Item nō appetet si
finitime mutatis intuitu placuerint est que nostra sunt nō pateat intelligē
tibus et si fortasse sibi minus videant necessaria. Sic aut fragmēta post
modū intelligent sibi apis si diligentius congregantes sibi lucra quoq; tri
cum media audita cumulauerint que parui intelligibiles aut p subtile
mine effugerint. Solemnitatis ergo hodierne dies adoratione no
mē accepit. Epha quippe adoro est. Hodie ergo adoro dñm celebra
mus nō trina sed trina sicut a patribus nris accepimus. Hodie enim gentilis
ctas nō pauci et maxime duobus tribus stella declarante primitias gentili
um adorat. Hodie quoq; ex eis trigintā fermē i dispersione mundi e
gressi ad nos qui sedm diuinitatē idem ppe est et ad eum cuius nō defecit mi
ter populares tribus abstenderūt ad credendū suscipiendus aduenerūt sed de
patris testimoniū inuenit. Hodie nichilominus ex discipulis suis duos
ad imperata deficiente uno signo ad miracula sue potestatis aquas i vinū mu
tauit. Sed adeste enim quoniā infantia salvatoris sacrū est adorationem
diligentius intuere qm et dulcissima est et spiritus nostris hodie cele
bratio. Hodie ergo sicut audiuimus i bethleem iudee magi adorare de
mum venerūt ab oriente. Ageritq; stella ab oriente venientes qui solis ius
titie nouū nobis ortū annūciant qui letis radiibus totū mundū illuminat
qui sedm uniuersis illustrauit. nisi q; ifelix tenebrarū error adhuc
gentem nouo clarificatus obtenebratus et caligantes corda cū chorusatum

te rudo solis etiñ multo magis exprimit. Venientes ergo ab oriente ma
gi quid deputat audiamus. Vbi est qui natus est rex Judeoꝝ? qm̃ vidimus
stellam ei & venimus adorare eum. Vbi est qui natus est rex Judeoꝝ? pa
rum audire nate regis rex herodes timore turbatus exp̃auit. Nec
mirum si turbat herodes sed q̃ ihesum quitus dei q̃ verus pacis rex herode
turbat quis nō miret? Videte fratres quam nouam rem nascat̃ aliqua potes
tas que aduersus celestes quoq; siue conferatur ꝓsperata. Misera plane res est si
quis regnare herodes q̃m herodianus sit dubius princeps erit maiore et ad
huc salutis ortu herodiana turbatione mouebitur. Confido ego in
deum q̃ natus vobis minime regnabit cum si adesse cognoscat q̃d et ipm̃ a
uertat deus. Nisi et herodiana malitia et babilonica crudelitas est nas
centem velle extinguere religionem et allidere pueros istos. Si quid ergo
salubre ꝓmeres si quid religionis optes quocunq; resistere quocunq; repug
nare plane cū egregijs pueris istis geramus nemine omnes pius cū
herode nascentem ꝓsequi saluatorem. ⁊ Sed iam meo arbitratu persti
nuo hystoriam. Credo si quis curiosus est huius rei studiosus cognoscet
de ortu et herodiana expectabit. Nam me silere expectat̃ dicet. Ergo quat
tuor magos regem Judeoꝝ et scripturarum a scribis herode nihil nouit
locum illum iuxta prophetam nouit. Cuiq; recessissent magi
et refugissent Judeos ecce stella quam viderant in oriente precedebat eos.
Hoc manifeste deo dilecti q̃m humanum flagitium ꝓsilium diuinum amit
tit ducatum et reuerentiam ad tantum documentum signum celeste descendit. Vnde
et relicto herode ceteroq; gentili sue gentilio magno valde stella cuius nec
debuit eos visus diu venientes statuere sup̃ ubi erant puer. Et introeuntes do
mum inuenerunt puerum cum matre sua et procidentes adorauerunt eum.
Vnde nobis hoc admonet? Nisi cum inuenimus tantum fidem in isto. Ne vos
nō offendat vilis habitus stabuli nec pannosa ne pateat. Nec vos pauper
tas pueri nec humilitas infantie scandalizet. Denique apostoli thesauros suos
aut euangelista obtulerunt et munera aurum thus et myrram. Si stella obtu
lissent aurum vultis fortasse potuerunt pauperem matrem voluisse ꝓsilio ut
haberet minime unde puerum posset filium educere. Nec aut offerre nec
petere aurum thus et myrrham sine dubio spatio obtulerunt gentes sumere. Aurum
enim nec diuinitatis simulacrum vidit expelle quod pecunia gratiam omnium nos deuote
obtulimus saluatori cui pro eius nomine ex nostre gratulationis salubri hunc mu
dum. Iam vero nemo est ut qui ꝓferre tricenia gratissimum flagitium desiderio celes
tia requirimus. Sic cum offerimus et thurem adamantem quo munera ut
apertius dicam iohannes legat signum ostendat sterile. Vnde et propheta ꝓ
Dirigatur inquit oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Sic et in loco legis
alio. Qz celos penetrat oratio nostra. Oratio inquam nō muliebri studio nam
qui mentem suam ne audeat legem orationi exigere expectabilis poz

ro si iustus es noli uelle ut non auerte animam meam a mandatis dei ne anima
me et ipse sua a precibus tuis necesse est ut non solui possis seruili seruitio
nasci sed et meum ipsum instruges et sibi nasci seruituti. Nemo igitur deputet nisi
quis abrenuntiauerit omnibus que possidet non posse meus esse discipulus
et alibi. Si uis esse perfectus uade et uende omnia que habes et da pauperibus
et ueni sequere me. Idem ipse alio loco ait. Qui uult uenire post me abneget
semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me. Quo exponente apostolus
quicumque aquam sitit ipsum intelligit sitire qui ait. Si quis sitit ueniat ad me et bibat
Quasi ego alius habeam ore quo non egeam et non sitiam. Verum quia
deitas penetrare et diuinam naturam intueri non possumus per humanitatis
formam ad diuinitatis gratiam peruenimus. Hoc ergo nomine saluator
se appellari uoluit quo nos ad amorem et timorem
sui uocaret. Quia uero anima sine uita mortua est et ideo mortuum
quod mortuum est uitam perdere non potuit. Hec breuiter pro
mittenda nuptiarum oblatione sint dicta. Cetum quis appetendus homo sit
se dicamus quem ea appetat dignum est ut quamus. Verbis sacris uerba aptemus
patriarchis et hominibus siluestribus siluestres. Ecce enim in euangelium ter
tium audiamus quis nuptiarum dominum inuitauerit patrem ad nuptias mittere
suas in finem corpus quod uirginem meretur et gremio. Quod nisi uera
nos susceperit mater appetit. Quod deus pudicus ad nuptias inuitat nisi uerus
homo et uerus filius hominis declinat. Jam uero et in sacris appetendum uide
si non manifeste uerus pater ueri dei filium approbat. Celi uidi aperti
sunt super eum et descendit spiritus sanctus corporali specie sicut columbam et uox
patris audita est hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui. Certe
quidem manifestus est et hic ipse sanctus euidens et indubitabile quis dei filium
nisi est deum esse nunc et filium hominis hodie et ipsum quoque spiritum sanctum
eodem in ore gemi esse nemo est qui dubitet. Verum nunc ut multi scripto
rum errori inuoluti sunt quos in primis appetendus uerus homo et filius
hominis declinat. In sacris uerus michi nunc dei filius. In terris nunc uerus
deus et nuncius mittitur probatur ad nos mittitur. Nos ergo
dilectissimum ihesum christum diligamus ut uerum hominem et sanctum nostrum honore
mus ut dei filium adoremus ut deum. Seruire credamus ei seruire ei credamus
nos ipsos sancti nunc non nisi per potestas deest saluandi nos cui sit deus uerus et
dei filius nisi bona uoluntas deest cui sit munus unum ex nobis uerus homo
et filius hominis. Quod namque nobis erit impossibile quod sanctus
est sibi nobis possibile. Jam si desiderium super hoc appetendi aliquid
ad eam edificationem morum audire illud attendite si primum omnium appetit
pueri cum uirgine mire ut simplicitatem et ueritatem ante oculos quere dei no
bis donari esse. nam et puerus simplicitas naturalis et cognata uirgini
bus ueritas est. omnibus ergo nobis in quemlibet tempus nulli magis ue
rus est nemini qui simplicitas hyemis et gratuitus ueritas. In secunda uero
appetenda uenit saluator ad aquas baptismi non quidem lauandus sed ma

gis a patre testimoniū accepturis. Hec sūt hēmē dei ūbis in quibꝫ mihi
mdulgere pbeū sed hūc placuit quē ut descenderet i nos spūs adop
tionis filiorū testimoniū phaberet spūs meꝰ ꝙ sumus filij dei ut melliflue nō
bis de celo vocem videamꝰ audire ꝙ vere deus pr̄ in nobis complacuerit scribe.
Nec pauū distat mē hās hēmas deuotissimꝰ et cunctis utilis cum utilissi
mꝰ cās quas primeua etas mē infantie vagiens emisit hēmas utilis primo
et ꝑfectissimꝰ. Verūptamen longe ampliꝰ utilis prelatꝰ Alie quedā hēmē
quibus et ifundit super vim. Illis mē hēmas vere i vinū mutare
dignum quē finalē ꝓpassionē affecta i fluore predicū mutatis pro qua
et ad hoc mīsus ī me noꝝ esse fabula quadam elucidate vidit. Sermo
ī octo ephē de circūcisione et baptismo et ihu dñi ad nūptias.

Opilo duit cruoris cultellus erat necessarius et lapidis crudelis
merito rubra lapidi debebat quilibet a chō mucro factus circū
cisio membrorū. Nostra aūt christi nūptijs agnus mansuetus deus ab
studet hausta carnis. Dum agnus ēs ō lamia et lacte veneris auferē
me obstero cultellū estū durū cruz vult et prudens pudor circūcisi nato
cultrū lapideū adhibere. Hic agit misterium durum durus congruum
sterus filius cōmutauit i mansuetudinē ut rubigine pr̄i originalis chō
vix cultellus crudere poterat ex hoc iam cū dicitur ꝙ fluxit lanci
aqua. Nichil ergo mirū si pro duricie tēporū mutatū sit sacra
mentū ut duretur cruoris ꝙ ēs congruū erat. Ipse vō xp̄us utriusq sexꝰ
pius ut primus lapis angularis utriusq parietis cohereret ac si durum cru
tum congruū consuetudo cōnecteret flens et passiui figuratiue cōple
uit et veru promissū ihesum. Sed et propter valuit circūdere ut os
tenderet auctore se esse veteris legis sicut et euangelij qui qui per se
ipm aut. nisi quis renatus fuerit ex aqua et spū sc̄o et crediderit ipō
idem per seruū suū pius deperit. Dicebat enim precursor meꝰ circūcisi
nō fuerit perdet de populo suo. Ut si sibi baptisma susceperit vi
dere potuit refugisse circūcisionē primi michi ad sc̄ificandum.
Si vō circūdaret et nō baptizaret ꝙ michi psuadere posset bap
tismū circūcisione relicta. Nunc utriusq ꝓ circūcisionē baptismi sus
cipiens illud michi tenedū medio ꝙ ultimo loco susceptū. Denuo
cultrus amputet et circūdatur qui habuerit fieri vnig mortis dānū
quod cultrus abstulit. Hic enim simulatus actus videntes eū nō circūci
di sicut hebreus simulatus circūcisus cultrū si infantie videret nō baptizatū. Nec
sibi crudus et vnctus tenui cōmendare sed hebetudine valuit ephi
lere ut leguntur vulnerato eū susceptū qui sibi erat abstulit b̄ dicere.
Hinc dicit enim apl̄us. Misit deus filiū suū i medio nato ex mulie
re factū sub lege. Verū ne quis fieri dicat ꝙ circūcisus est potest fie
ri putet quidē enim erat. Unde trigesimo octauo ad baptismū ihū pertet.
Incidimur sub baptiste manibus imputet tremedū potestatibꝫ principatibꝫ

adaptandū quod

adorandū. quid mirū si baptista contemnit. quis ul' ꝑ negligentiā
ne nō grauem sentiat. Oēm altū cuiuslibet iudicio superbū qđ nō se tenuerit
et vertex qui nō tumet humilis videt. qm̄ sublimis et excelsus tuos appe
bit. Sine q̄ nō inquit se decet eius nos implere oēm iustitiā. Hiquidē
qui ꝑ plenitudinē ipse venit et ꝑ quē habemus oīa plenitudo dominatus
regalis michi nouit nisi plena mihi et legem nō venit soluere sed im
plere. Est aūt iustitia quedam stricta et angusta valde imitanda
nisi pedem velimus ꝑ ꝓximam nimis nec ꝓponere se equale nec e
quare ꝓposito. Huius diffinitio est reddere cuiq; qđ suum est. Alti
latior est implere iustitia nec equare se pari nec inferiori ꝓponere
Sicut enim grandis et grauis superbia est ꝓferre se equali aut equa
re pari. ita magne humilitatis est inferiori se exhibere equale aut e
qualem inferiori. Hec autem et plena iustitia est inferiori exhibere eam
ipi inferiori. Sicut enim summa et nulle culpe subiecta superbia est superiori se ꝓpo
nere ita inferiori subdere summa et plena iustitia est. qđ ioh̄es dicit. Ego
vte baptizo baptismo aque penitentie qui superiori se subdidit. qđ aūt xp̄us fecit
de plena iustitia fecit. si quidem ille stremuit sua se manibus redimendo. vide
at nūc quisq; quid intersit. Hinc an ego opus habeo a te baptizari et tu
aut reliqua. Studemus et nos obsequi xp̄o ad implendā oēm iustitiam
ipi enim est via per quā ad letitiā ꝓuenit. nam letitia finis est iustitia
vero medium et materia. nam de ipa iustitia erit letitia nūc qui xp̄us appe
bat vitulum et nos eū ipe in gloria qui ipe est qui petre est nobis ad
pascendū iustitie. Verum nō quis erit nunc de letitia letemur et exhilarem̄ in eo
sed cum ysaia flagitemus mel de petra oleumq; de saxo durissimo. Nunc enim vi
detur laboriosa iustitia sed veniet qui in suauitate et consolatione sit om̄
labore desideret et habeat et amet et ꝓpter qui fruendā ipa iustitia ve
niat hinc qui ꝓcedendū viam qui ad electam iustitiam a vanis et transitoriis le
tiam queruntur. Cū enim de transitoriis quereris letitia nō poterit nec transi
re nisi cum ipis hinc de quibus erat. Sicut enim lignum de fructibus cognos
cit sic mundus transit et concupiscentia eius hinc dubium qui letitia queat.

Sermo de annūciatione ubi ꝓmittit miraculū sancti in ꝓpss.

In hodie sti euangelii hodie fratres audiuimus qui dns nr̄ iuit
ad impium fructum ergo qđ alibi monet et studemus sibi facere
hominibus exspectabit dns suus qui venturus in ꝓpssimum tempus
mercedem ꝓpter vendentem aliquid aut ementem ꝓximo nō dicimus quid
exspectas nisi enim sibi fiat exspectabit. Et vere quis videns stellā in ce
lum pulsare retrorsum stupens ad terram sine dubio michi mirū si dicat
quid exspectas. Illa ergo stella exspectandus quia nō simulate aut
ficte. Venite et videte qui ego sum deus. veniet deus exspectabit eum
inuenire qualis erit qui dicit. Exspectans exspectaui dñm. Venit ta
men inuentus. impium ꝓmittit. Homo mutatus et immemor iniquitatis nos

trarii. Veniet no exspectantibꝫ numꝫ rex aterꝰ a nepꝫ tuis qꝫ potens ampliabitꝰ a uno. Vae ebꝛiis et inemoꝛ misericordie suaꝛu. Cui enim gentiꝫ ad illos obliuiscet misꝛeꝛi deus veniet iuste et iudicabit cꝛudeliꝫ gentiꝫ fꝛuctibꝫ suis. Dne ne iudicium tuo intꝛes cum seꝛuo tuo. Hec no no tmy de psentibꝫ nupꝫ qꝫ pꝛ eaꝝ euasione dicta sunt. Jam uꝝ scꝝm una ex discipulis ad inpꝛas eoꝝ dmꝫ ut uideꝛet qd fuctuꝰ est pꝛi ꝛedaꝛet cum illis. De fuctu uno depꝛ mꝫ ihꝫ ad eos. Vinu no habet. Compassꝰ est eis eoꝝ uendie sicut misꝛicoꝛs sicut benignissima. Quid de fuꝛte pꝛetuꝛꝰ pꝛocedet nisi pꝛetuꝛꝰ. Quod mgꝝ miꝛu si pꝛeteꝛ ephaben uꝛsum pꝛetuꝛꝰ. Plene qui ponit manu sua ꝛetꝛoꝛsuꝝ dimidia die ꝛeliqua diei pꝛe pomis seꝛuabit odoꝛem. Quoꝝ ergo uisꝛe in illa uictuꝰ pꝛetuꝛꝰ affeꝛt mꝫ quibꝫ nouꝫ mensibꝰ ꝛequieuit. Maꝛ et mee mentꝫ implebit qꝫ uentꝫ. et cꝫ pꝛocessit ex utꝛoꝝ ab aꝛa no ꝛecessit. Dnus fꝛuctus fꝛuctosse et austeꝛus uideꝛi possit ꝛisso dmꝫ sed no uenit ille cui loquimꝫ et quis legiꝫ illa no ignoꝛabit. Denigꝫ ut suas qui cꝛisma ipm accepit aut qui de filiꝫ benigne pꝛesbꝫ aut ministꝛus. Quedamꝫ pꝛoꝛsus uobis fiante. Erant aut ibi lapides ydꝛie sex posite. Has aut ydꝛias puꝛificandi uꝛus Judeoꝝ no ait sed spꝰ. necesse habemꝫ appendꝛ. ut magis appositis demonstꝛe. quia e nim nodꝫ pꝛecepit ecclia ad pfectum puꝛificationem qꝫ sibi cum ypꝰ ex hilaꝛet gloꝛiosum no habentꝫ macꝛulam aut ꝛugam aut aliquid huiꝰ modi. Aquiles uꝛum puꝛificationibꝰ opus habet quatinꝫ sicut halum dant pnam habet et indulgeꝛia. sicut multipliciꝫ misꝛeꝛi sꝛ et nra. nisi q no sicut delictum ihm et domi. gꝛa enim no solꝫ pnam tollit sed meꝛitum donat. Sex igit ydꝛie posite sut hꝰ qui pꝛ baptismꝫ i pnam labꝛit de hiis enim loquimꝫ qui de hꝰ sumꝫ. Equum tuum uetꝝ sed heu pauꝛ ꝛendeꝛing eum. Luuum pedes meos sed pauꝛ mignauium eos. Sicut ego qd alius mignauꝛat lauat alius. Sꝛ mignatos a nobis lauaꝛi opus est et a nobis. Alicna lauat aqua quos culpa mignauꝛat alicna. Nec tꝫ sꝛ alicna diuꝛsum ut negat nemo. Alioꝝ nec mundꝫ nazaꝛet. Sed alicna est qꝛ adam omnes nascendo peꝛmiscuit. Mꝫ quia et si i alio nos tꝫ peꝛmiscuimꝫ et nobis iusto dei iudicio ipsi mutabat licet omnino. Veꝛissime ut uꝛum no sit qd auctoꝛ o homo cꝛedidisti uoci ade dicꝫ tibi obediencia xpi ut si gꝛatis ꝛemundatus es gꝛatis et ꝛedimꝛis si nascendo i adam pꝛius nascendo uiuificꝛis in ipo. Nescisti qꝛ ad lignum ueteꝛ uenis adam extendit manꝫ negauit. nescisti michaelem nus qꝫ in ligno sibi uꝛo inopias manus xpi extendit. Si pomo hoꝛe i te manauit mozula qui inquinatus es a xpi latꝛe aqua qua mundatus es. Sicut uꝛum ignoꝛis culpa pꝛopꝛia. propꝛia michaelem aqua mundabit ab illo tꝫ et pꝛi illum qui sibi est pugnatoꝛ fiet pꝛ eneꝛgia. Pnam igit ydꝛia pnam pugnatoꝛ i ignem est de qua legi

mus. Qui ꝙ quotidie horis ingemuerit pro omi iniquitate ei⁹ no⁹ recreda bor. Secunda vo confessio est ora siquide ꝙ confessue lacrime. Tertia lu gitus dicit hec ei⁹ habes ꝙ ultimo die dicim et ois nuda sit no bis. Quarta e remissio iniuriaꝝ sedm qđ orates dicimꝰ dimitte nobis debita nra sicut et nos dimittimꝰ debitoribꝰ nris. Quinta est afflictio cu poris vig et oratiꝰ ut mudi per abstinetiaꝝ deo animaꝝ gloriet. Sexta est obedientia preceptoꝝ sicut audierunt discipuli qđ vna audire mercam⁹ et nos. Vos mudi estis ꝙ ꝑ sermone que locuti sum vobis. Mundi ꝙ estis sicut hy qui dr. Sermo meus no capit in vobis. Si in audita verbi obedierunt et. Hec sunt ydrie sex posite ꝙ purgatione mundi que vacue sunt et plene vertte si pro iam gloria obseruam⁹. Aqua replent si timore dni custodiam⁹ qm timor dni fons vite. Aqua timor dni est. et si minus sapida sed optime refrigerans animaꝝ nrarꝫ desiderijs estuantem. Aqua est que ignea iniqui ignea possit extinguere. nam nec ista dissoluit qui aqua semp ima petit et timor ad ima regiminis deducit et in infernalibus imorat. Atqui habenda loca pauida mente col lustrat ut ipm illud. Vadam⁹ ad portas inferi. Sed diuina virtute aque mutat in vinu qm ꝑ sermonis gratiaꝝ fontis mutat timore in dilectiꝰ cui lapidee ydrie no tam ꝑ ueteris quam qui ꝑ ueteris stabilitate capiebat singule me tretes binas uel trinas. Duc metrete duplex timor ne fiat tarditas ꝙ che nam ne fiat ab ea vinu continget excludi. Sed qz de contingentis fu turo sicut ista et blandiri sibi aut potest dicens. postea aliqn deo ꝙ delectabi tibus tuis vacetis ages penitentiaꝝ nec ista una mutatus nec putans illa bona est adhibere et tercia qui utraꝫ specialis noster est eo utilior quo de puta est. Tamen ei⁹ qui noluerit spontanee spiritale cibu ne qm fiat fina dent eo. cibo siquidem fortis egent qui manu miserat ad fortia. Vnde de palea egipti qui destruuntur in operibus luti et lateris. nobis fortior cibus est nativitas qui nobis grandis exstitit ꝙ ambulem⁹ in fortitudi ne cibi illius. Spes est panis angeloꝝ panis vitus panis cotidianus. Hic est de quo promissum est qz centuplu accipiem⁹ in hac seculo. Simile enim mercenarijs et cibus cotidianus dat ope et merces seruit in fine sic dns vite etnum in fine reddet et mercem centuplu repromittit et exhibet. Quid ergo mirꝫ si timor nedu hanc gratiaꝝ qui unus ex secretis est ei⁹. Hec est materia ista qua sub distinctione signaꝝ posui cogitio omnis est qz nec alius centuplu est promissu sed solis qz omia reliquerunt.

II Sermo de mutatione aque in vinu.

Nobilis operibus dns fuit et minus capaces auꝝ exteriora consi derando pauit et qui magis exteriora hunt sensus solidiores intus cibi inuenit et suauiorem tunc in adipem medullamꝫ frumenti. Sunt enim exteriora spes deambulat et interiora virtute mudo deambulare qui eadmodu ipe quidem exterius quam speciosus erat forma ꝑ filios hom

vnde tibi tam desiderabilis gñi ut ei⁹ sponsa mereris esse? quæ desiderit
angeli ipi prospere. vide tibi hoc ut ipe sit sponsus tuus cui pulcritudo
dñe sol et luna mirantur ad cui⁹ nutū vniuersa mouentur. quid retribues
dño pro eo qđ retribuit tibi ut sis soror mea sponsa soror regum storax & mirra
thalami ut introducat te rex in cubiculū suū. vide cum quid de deo tuo sen
seris vide quem de eo phantasieris. vide quibus brachijs uterine matris refouea
dus et amplectendus sit qui tanto te estimauit precio qui tanto te fecit de
lectando cui⁹ suo te formauit qui pro te obdormiuit in cruce et obijt semp
nū mortis aculeo expertus. ipse te adeo pie exquirit et matre spūm sequi re
quirit ut adhereas ei vnus cū eo spūs efficiaris. Et tu ergo audi filia
et vide et considera quem sit ergo te dignare dei tui et obliuiscere
populū tuū et domū patris tui. desine mundi affectus secularesq; mores
deosse abstine a pueritia viriss. reflectendumq; nequis obliuiscē. quid ei
putas? nōne sint angeli dñi qui secum te meditam si forte qđ auer
tat ipm ab amore admisceri mortem. Jam enim desponsata eis illo tam imp
rato pmundi relebant. nam rena quidem in celo et in aula eterna patrie
uerisimile quid ibi vmq; defuerit? absit. Jerusalem ibi ab vbertate
domus dei et torrente voluptatis eius potabimur. patria est profecto illis
impressa flumine bono. bonis mentem qđ literaliter rem significat flumine impetus
letificat ciuitatem dei. Nunc autem qm grandes nobis restat via pmundum
quidem attingimus hic sed nō in tanta copia qđ plenitudo et sinceritas rone
reseruet etne. h ergo nō mirum vinum deficere gñi. s. dum querimus et seruo
mirantis. quoniam mihi necesse est fieri post hebraistas quæ nimium vos
tras exponere mirem ministrorum die ut suggerat suo benignissimo filio qm vi
num non habeant? et ipa dicto nobis tam si pie a vobis pulsata fuerit nō de
sit qm ministrorum et matris ministrorum die. una si deficit vendue illoq
a quibus fuerint tanta multo magis gratiam nobis si pie fuerit tuorum
re. placent ei impie me excipient ad eam multo amplius illis nimirū
de cui⁹ utero nimium e thalamo suo celestis sponsus processit. Sed quæ
nō mouebat qđ nimpsit illis inde dñs benignissime ac sapientissime mulierū
sue. quid mi et tibi est mulier? quid tibi et illi est dñe? nōne qđ filius
et mihi? quid ad illam pertinet quæris cū ne sis laudatus fructus ventris
eius imaculati? nōne ipi est qui filium pudore corripit et sui corruptore
me te peperit? nōne ipi est cui⁹ utero nouæ nuptiarum mortalis ex. cui⁹
virginis uberibus lactatus ex. cui⁹ quia iam diuinum amorem fructus de ope
rum descendisse et eius fidelitatis illi. Nunc ergo dñe quid molestus ex illa
dicens quid mi et tibi? nondum peruenit hora mea. Sed manifeste cum videret
qđ nō vellet indignans aut offensus videns virginis matris teneram lacrimam
diam deperiri? quid mi et tibi? nō vehementer ad te impetu matris propter mi
nistrii michi curatus fructus? qđ illa suggessisset. Ut quid ergo fiet
ut quid sic videamur prius? Vnde vtique factum est ut ad dñm cum no

est fortitudo mētis. Sexta quoq; ydria disciplina est qua nō nisi arbitro
sed alieno vtimur ut Adeat quemq; disciplinare vinc̄do deliḡmus. Lapi
des siū hec dura siū hec sed necesse hēm; ut hys lauare si forte volumꝰ
ppter fragilitatē mīs accepe a dño libellū repudij. Itē ideo q; dicit lapi
dee nō solū durities sed multo melius solidatis p̄ intelligi q̄m nō liceat
hec nisi firmata stabilitate ministrare. Nut ergo dñs ad ministeriū ymplete
ydrias aqua. quid sibi vult iste sed dñs ait ministris siis stellatis de vini pe
nuria et tu dic̄s implete ydrias aqua. Illi a postul' exigunt et tu propis ut
vasa purificatōis implent. Sic oīs sic suspirauit mea ad michaelis am
plexus hyeā p̄ce supponit. Nobis siēs qui ministri sum; et stami vēt p
ypm̄ nobis p̄cepit impleā ydrias aqua quotiens desit vinū. Ac si dicat.
Illi deuotōne desiderant vinū. resuit feruore flagitant sed nō dum
venit hora mea iplete ydrias aqua. Que est ergo aqua sapie salutaris et
sic a deo suauis nisi timor vere et sancte sapie timor dñi. Dicit ergo mysterij
Incarnate mētis et spūs timoris nō tm vasa q̄m corda replete q̄ ut ad ple
nū p̄ueniat in eis timandi siū a timore ut dicam et ipi timore tuo dne nō
repimur et plenissimū spm̄ saluatis. Sed quid implebūt ydrie. p̄ceperat
ergo ihūs celestis cupientes singule metr̄as binas uel trinas. Que sunt
due metrete q̄ trina. Vtiq; duplex timor. casti et mundi. sic trinus
quidem minus casti et minus mundi. primus timor est ne cruciem Ingre
hendat. Secūs ne excluso a visione dei premat tam dest̄mabili gloria.
Tertius replet. nam et stellati nr̄i me timidam ne forte destruat a gra.
et quidem oīs timor dñi sicut aqua extingui ut ignē sic extingui pti
gia pristina. Sed ois maxime ad omnem emptionem sibi mercis ne
forte stringat amittē gratiā ut sibi dicitur homo labat rotidie de malo
t pena de periculo mortis grauiore culpam quales utiq; multos videmꝰ
ex stellatis suis stellas descrere adhuc. nam aduersus timorē istū nō est
vnde sibi blandiat aut sine de morte forte q̄ timere pōt sine de emenda
tōne futura. Talibꝰ enim blandimentis impeditur diligentem duo primū ge
nera timoris. Propter ergo nobis dñs ut hec aqua ydrias impleamus
Sit enim aliqs vacue et plene vento siquis timeat deo ydoneus est ut
eo p̄ timoris studeat ille quem̄ pdiximus obseruare mercē perpe
tua vacuitate ut sit similis virginū fatuarū vasis olei nō habentibus. Inter
dū aut̄ ste pena est plene quidē sicut sed plene veneno q̄ est studia mun
di timere timōr. et detrectare. propter hoc ne subiacerent iste duo timo
des est inbere implere ydrias aqua ut dilectionē mandata dñi timore
que tue mutate timōr expellere. mutate et implete dū fe
uore spūs et iocūda deuotōne. Sermo de Conuersione sancti pauli apo

Erste quidem ad expōnē eius debemus reuocare
dilectissimi tuorum deberus gentium ab vniuersitate gentium
festiuus hodie gaudijs celebrem. multos enim ad hanc indeo ira

mos prodisse videmus. Conuersus paulus ꝯuersionis ministerium
est vniuerso mundo. Et multos quidem olim in ecclesia adhuc sedente cum
stolis nunc ambulans pdicatorum officio ꝯuertit ad dnm. Nisi ipse
lucens ueniens et apud ipsum ne adhuc quide cessat alloquens ꝯuersionis
dei aut exemplo diuine doctrine. Propter denique ꝯuersionis eius
meam uel firmetur. qd et ipa memorabilis eius incipit. In hac ei
memoria et pter spem uenie geritur ut proficiat ad penitentiam et si
iam penitet pfectę quersionis accipit formam. Quis despexit dei pro ma
gnitudine cogitet. cum qui quidem sancta audiat adhuc spiritu
minarum et cedis in discipulos dni sitiens fratres uas electionis se quis
dicit iam iniquitatis pondere pressus assurgere ad studia melioris no
valeo ipse ipse ipse ipse. quo singulorum sileris pximum datum toto pecto
re uirus effutiat pscutor crudelissimus fidelissimus repente mutatus
est pdicatorem. magnifice siquidem hac uia ꝯuersionis et mee
magnitudo et efficacia gratie commendat. Subito aut lucis circumfulsit eum
lux de celo. O ve testimonibus diuine dignatus pretulit. Illustrat celesti
fulgore uel a fronte intus adhuc lumine semper qui mundum ipse
potuit diuina sapientia circumdare claritate. Et vox facta est. Lucas et
uocis testimonia facta sue credulus mundo nec dubitare est de ueri
tate que sese ingerit per utrasq; aures stilo et auribus fenestras.
Sic mundum sibi ordine quoq; suo corpus dni et cruoris apparet et
vox sonuit. sic et in monte qui transfiguratus est coram discipulis claru
tus visa est et vox michi omnium prius audita. Saule saule quid me p
sequeris. Vere diaphonus est studiis. non est dissimulande lucis. non est
fraudanda vita negande. In membris suis ecclie crudelissime sequentem
auctoritatis exercende potestas migue. quid me pscequeris miser.
Non pscequebat ppm qui ppi membra premebat in terris. sed me
pscutus suis ppm qui sanctissimum illud corpus cruce affixere patibulo
et me pscequebat eum qui aduersus corpus eius qd est ecclia est enim
corpus eius eram ipa odio furebat iniquo. Denique si propium sanguine
dedit. pretium redemptionis nostre nos tibi videt gemuisse. Ac si sustinet
pscutione qui suggestione malegna exemplo pernicioso scandalo ecclie
me auertit. Ac ea nras quas redemit qui. Iudee qui sanguine illum
fudit. Magnificate dilectissimi expauescite consilia eorum qui filium
ipedunt nostra. Hereditas pentes sacrilegium qd et ipsum vultum
expede fixum qui duo maiestatis manus sacrilegas fecere nec. Videbat
iam cessasse pscutionem tempus sedet pulsum fuisse inuidie. Est pse
cutio xpiano sed nostis ppe. et mire qd gemuus est ppm pscequendi qui
ad eo utiq; xpiani dominici. Domine tui deus et pergens admo
sum te appropinquare et stetisse. Cum audisse videt tonante te uniuer
sitas populo ppium a minimo usq; ad maximum. a planta pedis usq; ad

vatice capitis nō est similis ville. Egressa est in quietus a semoeth Judi
alus victus tuus qui videnē regē ihm̄ tuū. nō est unus dicē ut ihūs sit
stent sicdos qz nec sic ihūs ut sicdos. heu heu dnē deus qz ipi sūt ī pstru
rōne tua pmi qui videnē tentia tua pmisti diligē gratē principiū. Sute
syon ostupuerūt. apprehenderūt mimitēnes et unūcauim dnoep
lue et potūne tradūt medio ītrare. Mistan cōi cōuersatio plebis
tue misericordie subuersio est. Neqz uenit sola hac pte nequit. assert
finire qui domicā pmonitus et pmunitus exhortatōne duxit operum.
ipōtuū exēplū imitari sed detestare precepta. Nuc aut dum sūt sceri
gnduis in omissionē turpis lucri et questū estimant pictute. Corpusis
sime siquidem pictutis tuemūdus. susceptā ymo accepta magis
auru cura sed hs. apud eos cura minor et de auru salute nouissima co
gitato est. Ny uō saluatoris auxiū grauior ulla patuit esse pstructo.
Jnique agūt et retī cōtē xpm. multqz sūt mūs tēporibus xpi
ancto tp et crudelioē cum cōtēst pstructōnē pro acceptis beneficijs et
grauioem sentet pro pōnte qui propijs sustinet ministris. Licet a
ly quoqz multa cōtē pximoru saluti multipharie multoqz modis et
varijs omissionibus agere uidēnt. hec uidt xpūs et silet. hec saluator
patitur — et dissimulat. propter quoqz nos dissimulemq nocisse est et
silendo minimq maxime. qz de plurib mūs magnis crimūn. Sic mūnus
sic placet et ipis ut credant — nec humane iudicia ueritatq semel g
ue judicū hys qui psūnt et potent patent tormenta patentes ||| De
uero dilimne quis finte sit et ī nobis dūs pstructor qz manifesta do
cet intro impedire saluti esse pstructi saluatoti. quas ergo de salute a
nime nec fili illi gnis agere possimq qui michi propiciat detectōis
finitne venenū. hoc autō detectores do adulet distributu — tunqm pse
cutores. quid et ei qui exēplo suo ad remissius agendū cetetos prouo
cat aut singularitate turbat aut iquietis curiositate aut impietū
sua et mu-mūtione molestat aut quoqz mō gt̄ stat spūs dei
qui ī eis est sm dilectus uim de mimis istis credentibus ī eū. Nōne et
hic manifeste pstructus — xpūs. ut ergo pstructū et nomē et crimen
longe sit semper a nobis. obsecro uos dilectissimi benignus semper mi
tes exhibeamq nos ūicem supportantes. Cum pacia et ad id qd melius
et pfectius est alterutū proficientes. Quis enim sterneus sufficere sibi pu
tet nō pstiqui dnūs sed nec destiqui dnō. quia habitaturus est gratis si
ut nō resistat sed nec assistat quidem. Denqz si quis ad deo pusillanimis
est ut sibi reputet — nec pstructōē esse nec cruciatoē dei au
deat quid ipe loquitur — qui nō est mecū contra me est et qui nō colligit
mecū dispgit ||| Saule saule quid me pstrigis. Et tu ille. quis es do
mine. Hinc profecto datur intelligi qz uere cruciata erat ille clari
tas nō infusa. Audebat paulus dūm uere sed fructe dūm nō habebat qm

nem dissit et ipē sēdm̄ datum sibi gram̄ hoīb⁹ subuenire negrē cū
pitem. Videte fr̄es nō sī diuino ḡsilio factū esse ut hyems cuniter dñi ver-
tutis nr̄i ḡ deum in diuinam dilectē validitatem. plene qui te saluū fec-
rit et conuertit cor tuū ad desiderandam voluntatem suā ipē tibi dignet
surgere et ingredē cunctatem. Sed audi qm̄ manifeste in hys que scripta
sūt. Valentina simplicitas et ꝑfecta ꝓuidet̄ mansuetudo. Nonne
de lis michi videtur ad manus tractabat. Ab hys qui comitabant eum
fidelis certus est qui male quondam illuminati ꝑ penitentiam mentis ꝑ
cunctationem oculi salubriter expertus. Hinc ḡ tridui paulus sine
cibo manet ꝑsistens ꝑ anime adeps maxime ꝓficit qui nouit semp
abere mentem ꝑ celestis ꝑsolationis respectū. Sustinuerunt ergo
et ipi dies ꝑ dei patientia sicut sī nimis esset. quarter petierit pulsā
tes q̄ aperiet eis pr̄ celestis ꝑ tempore opportuno. nō obmutescet ꝑ fine
veniet et nō tardabit. Si tridui sustinuerit eum nō habens. quid mā
dicet Carpit. q̄ ministrauit et ministrauit dñs remanū te nō dimittet
Equidē iubet manus nr̄as ponere semp sed nimis bene eruditus
non statim adiecit. Vide enim si nō erras paulus ipē docens hinc de
nullo tradit discipulo. nemini nos cito manus ꝓposuerit. Videt aut
dns virtutem veritatem et ꝓnūtiam sibi manus ut iusti recipiat. Fecit
paulus hoc cū videret nec statim illuminatus est. Nūquid nō exspectā
ut anime manū q̄ ventrem cū forte ꝑ semp̄ pudet. ꝑ hoc ipsa
varro ne quis fortē me vos qui sole sitis septimo ꝓsumat illuminatū esse
nec iam exparamini paratum. ad manū mihi sed ducere sitis ꝓfecte
atum. Alienū cū nec dū ministrantem cum quem est cū nec dū re
dim dispensatore cū nec dū ꝓpitius est ut videat et pruedat hys qui
apter oculos habentes michi videnti. quis hoc ꝓsume temptat. nisi
qui meditat anima et ipsi semp̄ mala sectat. Caueamus ḡ hoc ve
no fiebi. semp. q̄ ꝑ melius est illuceri dignum esse. ad manus tribi mi
sericordie et humilitate dilectes. ꝓpē dñs cui est honor et gloria ꝑ
la secula seculorū amen. ‖ Sermo sēdus de conuersione bti pauli.

Conuersus est hodie paulus imo saulus conuersus est ꝑ pau
lum. Siquidem factus est tunc ille mirabilis ille paulus de
quo dictū est. nisi conuersi fuerint et efficiamini sicut paulus iste
non intrabitis in regnū celorū. Frater enim serpēs dicebat. mirū ipē
dns et laudabilis nimis ipse paulus qui dictus est saulus. nec ꝑ hoc mag
nus interim sed paulus exhibet ut serpēs fiebat. gratia et efficax ne
cessaria penitentie exemplū. ‖ Ad paulū igit̄ sit conuersio tua ut dis
cas paulus esse te quoq; cū conuertens paulus fias. Sincere audi
qm̄ euidenter ipē tibi ꝑ quo constituerit finem quo conuersus paulus ma
nifestet signum ea que sint pauli ꝑ hoc mirabilia proponens. dis
cite inquit amare q̄ nitet sum et humilis corde. Gemma penitentie humilitas

et masuetudo. et illa interior ista exterior. puritas animaz tñ nō pua
est virtus. nēpe qñ paulus ille tam magnus viū magisteriū profi
tetur. ‖ Hodie ergo cōuersus est paulus. hodie desiit esse saulus. ho
die pietus est hirtus et mitis corde. probat ois confessio cordis humilitā
nē dñ clamat. dñe quid me vis facere. magis aut probat ipa colla
tā grē magnitudo que nisi cū multa ei multa humilitate data nō
fuit. ⁊ Cetū masuetudo qñ exterior quedam est. de cuius partibus
et ob hoc manifestior est triplex nobis i conuersione hui cōmenda
tur. Triplex quidem velut arcte masuetudo nīa pulsat. verborum
tumoz damnis. rerū temporis lesione. In his tribus sibi exhibere
parce ois exactatio masuetudinis. probata illa est virtus qua michi
hoīes videt. penitē potuisse. Considerare libet. qua admodū paulus
super his omnibus i ipa statim sua conuersione temptatus vere az pau
lus fuerit. hanc ptem vere mitis et patiens. Saule saule quid me
psequeris durum est tibi contra stimulum calcitrare. durū equidem verbum
virtutū imperatarū plenum cōminatione. Sane ipō ad corpis primum
terribilius est et prestantius mētis. In hō et damno quoz probatus
est. et valde. siquidem ipius et lumen oculoz ademptū et aptus ut
scīptū est oculis michi videbat. Egptus est i his tribus et exactum pa
tā ob que i hac virtute optimatissimū deus exemplar dedit. Sed ne
hoc illustre relinquamus vestigandū. Sufficit monere nos formā vere
conuersionis magnū ex parte in hac masuetudine gestatū ut puderet
eos qui conuerti esse deberent. ut i corpis lesione i damno. rerū vel
qđ magis indignū est. verborū iniuriis inuenti peruersis pentius et
peruersis. ‖ Sermo in purificatione beate marie virginis de
triplici mansuetudine.

Odie templo dñs i templū dñi virgo mr introivit. Joseph
quoz sisit dño nō sicut sed eius filiū dilectū i quo ei bñ
complacuit. Aggressa est iustus que expectabat anna que
ap vidua confecta. Ab his quatuor pmo hodierna pu
rificatio celebratū est que pmodū exultatione vniuerse
terre in omnī loco et ab omī gente celebraret. Nec sine miraculis tunc
peracta fuit quāquidem puncta quis suspicabit. Nullū ibi loci pcē
habuit omēs iusti. omēs sci omēs fideles pfti. Sed magnū hostiis sal
uatis dñs. Exierat corpis assumpto. hoīes et jumenta
saluabis dñs. tū multiplicauerat animaz turba densa. In sedā una parasse
ne pcūt turbe. turbe sequentes. nec virgo portat. sed agella. Ne
mīnē itaq adignat me ipē qui suscepturus erat munera sanctorum
sanctorum suo. nō adignat munera sed si aplius vestimenta. nō adsint
si doctrina eorum si mores illustres si alia si curatus recipiat multitu
dinē penitēt. ex horum peruersionis sue gloria nō cōsequit adig

nos magis vñ et ipsam que tam pauis collata videtur nobis. quæ ab
ipo dicitur est reseruata. quid nisi resurgeret posterus. quã et pregra
uit intrepus. Dauid rex et prophã exultauit ut uidet die. stetim
uidit et grauis est. Aliquam si nõ uiderit uã psallebat. Suscepi
mus magt deus misericordiã tuã i medio tẽpli tui. suscepit hanc mise
ricordiã dauid suscepit spmeam suscepimus et nos et quisquis fuit pro
dimitat ad uitã siquidẽ xpus heri et hodie et tẽpus. In medio enim tem
pli mãa est nõ in angulo aut diuersorio qz nõ est pstratus accepto
apud deũ. In tam posita est. offert oibus et nemo illius oppõ nisi
qui uenit. diuinitus aque tue fontes dne deus michi uenimus time
fontis tui tibi propius est et nõ habet alienig exed. Qui tuus est nõ
uidebit mortẽ donec uiderit xpm dñi et sternus dimittit i pace. quid
ni dimittat i pace qui xpm dñi habet i pectore. Ipe est enim pax nostra
qui per fidem habitat i cordibus nrs. Tu quidẽ hanc exibas aut mi
serã que duce ituras ihm ignoras. Ignorãtia enim dei quidem hmõi
hoc. Nempe qz lux uenit i mundũ et dilexerũt homines magis te
nebras quã lucem. Et lux mãt in tenebris lucet et tenebre eam no
comphenderũt. Ne si dicat. Et i platea diuinant aque et alienus
nõ bibit ex eis. Et mãa i medio tẽpli est nec tm uacuũ quicquã ma
net etnũ dampnatio. Audiã uerũ sint o misere que hoc nostris
ut moriebar. interim uideris xpm dñi nr i pace dimittentem sed po
cius inpacatum a cruce uenientem pacatus ad esum. Suscepimus deus mia
tuam i medio templi tui. Longe est hec gratia uetus a ueritate illa ge
mentis. dne i tabnãculo tuo et ueritas tua usq ad nubes. Quid enim
valet ne tibi i medio fuisse mãa et apud sodos eligeris xpus habere
tui. Et ubi sine mediatore est xpus pacificator. ab angelis fructus
est dei et hoim mediator. et uelut lupus angulatus pacificauit per sa
guinẽ suũ que i celis sũt et que sup terrã. Et hoc iam plane suscepi
mus deus misericordiã tuã i medio tẽpli tui. Certum enim et nos nutri
fily ie sed assertu sumus misericordiã. Cum ie fily et quia mãm reste
nit. Nempe fily ignominie. ignauie aptum nitis et existentia supbie
uanitate redemptionem. Ignominia mulieris seductæ expectauerat nos
mollitiem uite abstinentie et electi a propio scripserãt enervauerat
nos. malicia diaboli expassit nos. Hic et
ge nascimur uniuersi. primi quidem hec omnes habuimus prorsus
ignauiã. denique miserabiles et ignauiã ut et si notã esset nobis mala uite
prepãtis ipedirem. et detinerem certa. postremo captiui sub pes
simo crudelissimoq tyranno ut liceat prudenter esse mus. atq; ebetes ip
sa anime misere structura opprimimur. condemne. Nunquid nõ mãa et
misericordie multi opus habet puto misera. Nec certe si uam stul
tam sumus debitor tenebimur. per ihm xpm qui factus est nobis sapiã a

deo pr̃e et ūstra et sanctificatore et redemptore. q̃m nobis hodierna
opus est dilectissimi ne forte q̃d absit tuemini nouissima nr̃a pauora
priorib⁹ si dr̃o q̃ingat eam ī dubiū utpote q̃ nō naturam uim sed
propr̃ie uolūtat̃e filij nr̃e sim⁹. Implectam⁹ itaq; magi q̃ca ī medio te
pli susceptim⁹ et cū bñ anna nō dimouebant̃ a templo. templū enī
dei sanctū est q̃d estis vos aut apl̃us. Prope est hec mā⁹ precepta ī uer-
bo tuo in ore tuo et corde tuo. denīq; ī cordibus nr̃is per fidem habitat xp̃us.
hec tēplū eius et hec sedes eius nisi forte aliquid uobis q̃m aliena sa-
des sapiat est. Quod ergo fugiendum. primo et semp ī nobis q̃ rapiat fides
nr̃as obscurat et mentē nr̃am ambulemus ī nocte ne displiceam⁹ deo. nō si
mus amici huius seculi ne dei efficiam⁹ inimici. Resistam⁹ q̃ueq; dya
bolo et fugiet a nobis ut libet eum ambulemus ī spū et corde sancta con
uersatione nr̃a sequendum et corpus q̃d nr̃ipiet aggrauat et obruat
et effeminat. cum et pena habitatio sensus multa cogitatione dep
mat ut ad celestia nō assurgat. Vñ et sapia huius mūdi stultitia ē
apud deū. et a maligno qui sapit ea et seruus eius erit. Petre ī cru-
ce suscepit nr̃a ī corde habitat xp̃us ī corde loquitur. pascit in plebe suum
et super eius suos erit eos qui gubernatur a deo. ¶ Item sermo ī
purificatione b̃te marie de ordine et modo processionis.

Fratres redemptori nr̃o q̃m cum corpusculo nr̃o in templo
5 dedicandum offerimus sacrificium non solum ut nos in bene
dictionibus dulcedinis spiritualis gratie sue gaudia nr̃a multi
plicemus. Celebrantes siquidem pauperem in templi dedicatione
apparentem eius festa. Hodie nobis obscurum ignis diem illuxit. hodie
nubes sidera fulgentia fecit splendere. hodie placabilis et deo pla
centia hostia virginea manibus offertur ī templo portatur a pontifice
bus et exspectatur. Offertur ut sapiat et manus sacrificium mysterium. Sy
meon et anna suscipiunt. Ab his q̃ueq; celebratam processio est que p
quatuor orbis climata splendebat hodie gaudijs ad medium reno
uata. Quia ergo festum hodie et nos spiritualiter celebremus de
lemptissimi actum sumus processionem nr̃am debitam ordinem medi
us et ordinem diligentius inuenti. Processuri sumus binī et binī cum
dextris hymnis ī manibus. pacis sustentatis nr̃e quelibet agmen sed qui
pus ī ecclesia sacerdotali laudemus fiducia assistentes. Adhuc stamus sub in
processione nr̃a nouissimi primi et primi nouissimi et stabimus in vita
dñi q̃m magnus ē gloria dñi. Agmen sancte binī et binī procedamus so-
cium ab ecclesia dextre matris et strenue vite misses a silua
terre discipulos euangelia sancti testimur. Turbatur processionē si quis
salutaribus medere curat. nec sibi soli nocet sed et cetris est molestus.
Hoc sit qui segregant semetipsos animales spm nō habentes nec sollici
ti seruare unitatē spūs in uinculo pacis. Jam nō sanctū nō est homi
nem esse solū sed exspectare deum uarium atque prohibem. Cum enim

arguam⁹ oc̄sionis ip̄i quos nemo ḡdixit quia nemo ḡdixit sibi si
oc̄si inuicem fuerint quid mereb̄ntur. Fides quippe sine operib⁹ mor-
tua est. Ip̄i denq; opa mala feruore agendi sibi et ad desiderio vi-
dis ut sint lucerne ardentes in manib⁹ nr̄is. Nec sm̄ timendu est ne fin-
te tepidos nos euomat ih̄us qui in euangelio loquit̄ discip⁹. Ignē
venit mittere in terrā et quid volo nisi ut ardeat. Hic plene sacer-
et ligatus est ignis qui p̄ spiritū sc̄m et missi in mundū et in ligni
nr̄i et crucis sicut scriptū est. In cruc̄ ligatione dei dñi. habet enī ecc̄a
aduersarios nr̄os corpore peruersis desiderijs opum emulatores. habet
nichil igne sui et ripe ignē cupiscētie mundi. igne iudicij et am
bitionis que saluatore in nobis nō extendē sed extinguē venit. denq;
sequit̄ hic alienū ignē in diuino offerre p̄sumpserut sacrificio et si pe
nem hēat aaron meret in medijs tuis. pecu. super her que
de secreto vitij et fictum dilectōe de operib⁹ bonis et feruore sanc-
to dicta sūt. Hinc ut ait vultus magna magnis nequit est ut ho
nore priuatus inter nec me pares sed et ipse iumentis sibi quos
ip̄e preponit. ad memoriā huius scripti est et iustitie plenitu
do. Et qui hybernem datore diligit deus et fructus temporis gratiā
est in spū sc̄o contemni ut dicti est in lege dñi. qui magnus est gladi dñi
Contemni dñi sanctū nouit qui nimbulum fecit. In quib⁹ cibus si ass
fuerint preter dissimulāt et prosperi de virtute in virtutē proficit
quisquis humanū est in ecc̄lia nō p̄ressuris se deficiat nō et in re
gressione nō peregrinū ingredi est in michi adhuc in eode stadio pug
nat. Petrus profectus nr̄i deo assistit ut scripsi dixisse me memini
ut nichil arbitrem me appehendisse sed semp extendam in anteriora
et cotidie ieiunia et malus et ip̄e nr̄i dñe nr̄e de nr̄is ingre
tur expugnauis. ‖ Unde supra.

Verificatione libi virginis hodie celebratur quia secundū legem
moysi factum est tractatus ministerio dñi quadragesimo die.

In lege enī scriptū erat ut mulier que suscepto semine peperis
set filiū immunda septē diebus octauo circūcidet puerū. Deinde abluatur
et purificationem interim abstineat et ab ingressu templi triginta tribus
diebus quibus expletis offerret filiū dño et mundabit. Sed quis nō
aduertit ipsū sine hoc tempo liberum matrē dñi ab hac precepto. pec
tus enī quia dicturus moyses mulierē que peperisset filiū immundam esse
nō timuerit sup meritū dñi blasphemie crimen incurrere. et idcirco primū
suscepto semine. Alioqui nisi puerum precedisset sine semine que ne
cessitas erat de suscepto semine fieri mentionē. Patet itaq; q lex ista
matrē dñi nō includit. q nō suscepto semine peperit sicut patriarchā
chenium q nouū fecit dñs sup terrā. queritur ad huc. Ambiet. mise-
ricordiā tuā. nō ab altero nisi ex te suscipiet. nō humani lege cōi

piet hoiem sed mr viscera mitissima et integra virgo claudet-insane ut
mirante et exeunte deo iuxta aliu prophetam petra ozemlus clausa ut
gigtet-pfluere et. putas ergo no pterit mater amorem ergae dei.
quid mihi est opus purificatione. cur abstinebam ab ingressu templi
cum uterus nesciens virū templi fructū est spūs scī cur no ingrediar
templū qz pepi dñm templi. Michol in hoc exprobrat i pte imperii
fruit ut illa crimē ut purificandi nimiū cū prolesq; esset fecus puerpe
ris sit et purgatione sua veniret delictum. quid me legalis pur
ficet mandatum obstetrix que purissima facta sum ipo pturi mira
culo. Vere o bn virgo vē no habebis mundissimū nec tibi opus est pur
ficatione. Sed quidquid filio tuo opus erit cuncta suppeditabit. Este mr mulie
rib tantū una earū nā et filius tuus sic est i mlīb puerorū. Cui tu
di volunt et mr multorum magis velut affectu. Offer filiū virgo sacer
tu et benedicta fructū ventris tui dñm deo representa. offer ad templū
dñm redemptionem hostiam sanctam deo placentem. dimo accipiebat de
ub pcr patri oblationē nouā et pciosissimā hostiam de qua ipe
ait hic est filius meus dilectus in quo mihi bñ complacui. Sed oblatus offa
fert spūs delectata videt ubi tm sistit dñs redimit auch et illuc repenta
tus venit qm no in templo offerebat mr nec in brachia symeonis sed qz
tā cunctorum natus in templi brachia cucurrit. Venit qm no redimebat alienos
sed redimebat suos sanguine proprio. qz redemptione eos misit deus pe
plō suo. Illud erat sacrificium vespertinū. istud est matutinū. istud quide
est credibus sed illud plenius. Istud enim tempore natiuitatis illud cum in
plenitudine etatis. de virgine tm petebat scripe qđ prophā predixerat. oblā
tus est qz ipe voluit. nā et no oblatus est no qz opus habuit no qz
sub legis edicto fuit sed qz voluit. Et i templo michole enim oblatus est
no qz Judeus putabat no qz ipe meruit sed qz voluit. Voluntarie
sacrificabo tibi dñe qz voluntarie oblatus es pro mea salute no pro tua
necessitate. Sed quid nos pcr offeremus aut quid retribuemus illi pro
omnibus que retribuit nobis. Ille pro nobis obtulit hostiam preciosam
qua habuit nimirū qua preciosa esse no potuit. Et nos ergo faciamus
qđ possimus optimū qđ habemus offerendū illi. qđ sumus utiq; nosmet
ipi. Ipe scripm obtulit tu quis es qui te offerre recusas. quis michi
tribuat ut oblationē meam dignet mactatus tuus suscipere. Duo mu
nera habeo dne. cor pcr et auru dico. utrum horū tibi pferre possim i pri
ficia laudis offerre bonum enim michi longe qz gloriosius aliq; utilius ut
tibi magis offeram. qm̄ desiderio mihi nā ad recipiendū aliū mea structura
fructū moriturus dñs uidens mortuas hostias offerebat. Sed cum mortuo
no ego dicor dñs nolo mortē peccatoris sed magis ut conuertat et viuat.
no vult dñs morte mortui et no libenter offert illa victima mea. hec est
enim placibilis hostia deo placens hostia viua. Qz i oblatione illa tres

fuisse legitur - et hic quoq; tua michelomina a deo requiratur - fuit
in ea oblatione ioseph sponsus marie dei cum filio puerabat - fuit et ipse
virgo mr et puer ihesus qui offerebat - Sit ergo i oblatione mea restri
cta virilis sit gmenta nimis - sit gstricta humilis - Sit mihi i proposito a
nimus virilis - sit i gmentis ministris virginalis - sit i gstricta simplicitas
et humilitas puerilis - ||

Sermo i septuagesima -

Dignu mihi gsolatio est fres mei i verbo illo dni - qui ex deo
est verba dei audit - propterea enim vos libenter auditis qui ex deo
estis - nec ignoro q; i loco alio dicit sptus - ex ipo et per ipm
et in ipo sut oia - Sz multo aliud sut ex eo qui stdm bn iohannis evange
lium nec ex voluntate carnis nati sut sed ex deo - unde et nemo ab ecclie
iohanne i epla sua scripsit - ois qui natus est ex deo no peccat sed gene
ratio celestis gstruat illu - no potest - dst p prem no manet i pec
cato q; gstruat illu neq; ut prius no possit ea que filii no pot celestis
genitor - Sine no potest - dst medicina est ac si no peccet - pro eo stat q; no
impetrat et pena genitor enim celestis etia i hoc pte gstruat illi - Sz
genitorem istum quis ostendit - quis pot dicere ego de electis sum ego de
predestinatis ad vitam ego de meo filio - quis mihi pot dicere redarguite
me in sptum neste homo si sit dignus amore an odio - Certitu
dine utiq; no habemus sed spei fiducia gstamur nos ne dubitatione hu
ius anxietate penitus crucietur - propter hoc data sut signa quedam
et indicia manifesta salutis ut dubitabile sit eu esse de numero electo
rum i quo ea signa prestitit - propter hoc mihi quos pstituit deus Rom 8
et predestinauit gformes fieri ymagini filii sui ut quibus certitudinem
negat nostra sollicitudis - ei fiducia pster genitura gstabimus - hoc enim
est unde semp sollicite i timore et tremore habendu nostre est sub po
tenti manu dei qui quales simus nosse possumus nec ex pte - quales au
tem futuri simus id nosse penitus nobis impossibile - Intuitu qui sunt vide
at ne cadat et i ea forma que salutis iudicium est et augumentu predestina
tionis pficiat atq; proficiat - / porro me in que fiducia pstamur et
maxima spei unio id maximum est de quo nunc reprimo loqui - qui ex deo e
verba dei audit - ideo multos enim sic medii audientes inuenies ac si mihi
il ad eos pteneant - que dicit no intrare rex suus no discutere mores sub
ditos no regimare ne forte qd audiunt deum sit ut ipse eos - magis aut si for
te sermo dei vivus et efficax qui suus est no ego qui loquitur - ab re effec
tu - quorumq; voluerit - si mihi manifeste adversus vitia illa procederet
ut quibus scisse illi stendit obligatos dissimulant et auertut oculos cor
dis aut quilibet adiacentione palliant - vitia et studeut misteri scipos
In hoc ergo salutis signa no video magis aut verear ne forte prop
terea no audiant - verbu dei qui no sit ipsi ex deo - In vobis fres genitus
deo vere inuenio aures audiendi mimi - cu i eis dicendu sit no

ra appeat finaliter verbi. Sed etiã me loquedi fiducia nõ mihĩ ego
sencio fecisse studij vti. Etenim quito habundancior fuigerit mens aplꝰ
replet vbera virtꝰ spiꝰ sci et tanto copiosius dat qđ propinet vobis
quito citius qđ propinet humanis. propterea scripsi vobis eniã p
ter-gsuetudinẽ ordinis mei sicco enim quis dixerit. Si qđ sup erogauerit ei
reddetur reddam tibi ¶ Iniciũ septuagesime fiet hodie celebrãt enim no
men tibi virtutũ ecclia celebre sancti hemu. Jam vñ dico vobis tamen qa
plurimũ i hac nocte opatus mihi ipi et remouet tam me spũs meus sic
spirans ubi uult ad priam illam ubi nec mus est nec mesura nec pon
dus. qñdiu enim i ponde et mesura et nõ vniuersi corpis et nõ bona
rempo. qñdiu manemus i domo pris mei hñdum panes egre aut
hic fame pereo. nam de corpali cibo ad adam dictũ est et precium usq ad
me. In sudore vultꝰ tui vesceris pane tuo. Sed et cũ laborauero pe
nis datur. nõ i pondꝰ pensi i mesura pulmenti i nõo. Et de corpali qui
dem scio. quid vñ de spirali. vnde pisces remedium suspiro. unde vnã
ei suspirare et flere ul singultu exiguũ mitu de celesti cibo
uno etiã nunqm satiabor. de mensa que cadit de mensa dñi sui. O
thesꝰ ecclie virtus regis magni qui ex adipe frumenti saciat te et qui flu
minis ipetus letificat te nec pondus unde nec mesura sed sufficis est
et affluentia tua. Sed nec habes numerũ quippe cui preparatur agni
dipni. Ego vñ qui tenuis sum i uerissimũ et nõ qui veniam ad tuã illã
quã requiro. nõ qui sicubi appendar gloriã tui dñi. nõ rebus bonis ubi
beatitudo domus tue et torrente voluptatis tue nõ pondus me. Nec etiã
tum exigua sũt stillicidia stillamina sup timum ut nec gluttire quidem pos
sim sitiens mihi. Sic dñs est sic ingens est sicut qui mundum i pondꝰ mundum dãt
et nõ et mesura sed venerit dies qui sue cessationis. nã de nõ iudi
cabimus qui scripte illis nõ est nõ. Et i alio loco apud eundem propheta. Ad
letificabis me dextera tua usq i finem. Iudex etiã apud aplm pondus fiji pen
dere. Sup modo mihi i sublimitate eterna pondus gloriæ. Iudex pondꝰ
etiã sed attende qđ ponistis sup modo. Sic et xpus iudex mensura sit
mensura promittentis. Mensuram nusq conscripsit exigentis et superfluen
tem. Sed qui venerit iste. Profecto i finem patris septuagesime qđ e tem
pus captiuitatis mee. Sic enim legimus qui captiui babilonis filij israhel
finem accepere nisi septuaginta annis quibus peractis reducti i sua cum
templum nec est templũ et ruinis recedificatum. Sic nec captiuitatis nra finit
qui finiet quę ter anis ab isto mundi pretendit. qui labentibus
adhuc ruinis iste qui restituebat thesꝰ ecclie. unde sancti sta. Unde applcta hac
septuagesima que ex denario et septenario constat ppter decem man
data que accepimus et septem spiritus quibus a mundatorem obediũt re
mediis. primum enim spiritus nisi est occupatio grauis. ipa est me
ritus huius muneris. qđ dum mo semper nec alium mo vestre ecclie

q Excepte i predictis quibus
ecclesiasticis mundatores obtinet

silia que cur hanc debeam ita frequenter impedire nos ab exercitio spiritalis se
cundo loco ipedire videtur. Ita enim est. Venientis siquidem ad nos Lucifer
& mortis Lucifer apparatus est. Et illa que modo exponenda nobis sunt. Tertium
et quartum impedimentum scilicet prosperitatem huius seculi et aduersitatem
Quia enim corpus quod corrumpitur aggrauat animam sicut dicitur in
libro sapientie sensum multa cogitantem. Utrumque ergo nunc a Lucifero repromittitur
et querit anima iustorum a dextris et a sinistris quantum impedimentum gra
uissimum et periculosissimum ignorantia nostra est. Ita multis eorum sine merito
habemus quid agere debeamus. Item ut quid oremus sicut oportet nescimus.
Septimum impedimentum est aduersitas huius seculi qui tanquam leo rugiens cir
cuit querens quem deuoret. Nunc vana illex tribulationum ista est libertas
rem ut ulla in septem nos tangat nec malum nec apprehendat nos periculum
malignis spiritibus. Vana sola impugnauit nos malignus spiritus suggestionum
bus suis et michi nocuit hoc primo exemplis persuasionibus ipertinentis. sermonibus adulationibus ut detinentibus nunc aliis mille modis. Vultis scire
quem nostrum sit ut aduersus hec septem pericula quibus impedimur septiformem
sancti spiritus unctionem subleuemur. Prius hyssopo mundemur septies quibus ab obscuratione diuini | Ad quod agitur septuagesima
gitur exterminium. Iustum primo septuagesima postea agitur. Vos et exterminemini
interim alia sed tempore et hucusque tuis gressibus hystoria ministrabitur ab
exordio exterminii. || Dominica in septuagesima de duplici sapore.

Dimisit deus saporem in Adam. Immisit et in serpentem fructus est mi
xtus sed deus Adam sed est distantia finite ne plus. Ille enim sapora
tus videt per expressa contemplationem expiri nisi creatorem. Ipse ut
in illum saporem immittat veritas in hunc mittatur nos vivificet. Ut
enim ydolatres alienigenas deos mentis est. et ipse dicit. Ego sum via ve
ritas et vita. Hanc saporem Christi solum meruisse fuisse nemo dubitet nec
nominetenus christianus. Siquidem accubuit ut leo nec vertus plane sed ver
tex potentie preparat penetrat. Quam stupenda mortis experientia prepa relet
patet. Cum quidem et ille sapor fuisse dicendus est ut credendus quem misit
deus in Adam in quo sit sensus dum dolores immutet edentium nostri sublata
est de hac documentis. Nichil quidem nec nisi incommutabilis veritas
tis intuitu et abissum diuine sapientie corpoream excedens sensibus obdormis
si videat quod exercitus mortibus ut maxime remissi patet. Reducens mentem indi
cit quo abisset dum nunquam eorum de cella vinaria veniens et creatu
ras illud magnum sacramentum quod tunc post in Christo et ecclesia aptius commenda
retur. Hoc nunc inquit ossa ex ossibus meis et caro de carne mea. Propter hoc relinquet homo pa
trem et matrem et adhesit uxori sue et erunt duo in carne una. Sic tibi pe
nitus obdormisse videat qui in hanc vere exercitus erupit et ne magis
dicam potuisse. Ego dormio et cor meum vigilat. Verum id quidem sic pu
dino dixerim si nunc finire alicui visi fuerit maxime si quod alibi sacrum patrum
paginis inuenit. Nunc enim cum adhuc fuisse saporem aut nisi sibi

finem nram.

Odie dilectissimi sancti quadragesime tempus ingredimur tempus
vilitie ppitie. Non nobis singulare est hec observantia vna
omnium est quecunq; tenemur eadem fidei cognitione vinciri. Quid nr̃a
ne sit xpi communio cibus ppitius. Quid nr̃a caput suum membra sequantur.
Si bona suscepimus ab hoc capite mala autem quare nō sustinebimus. Non
respuere tristitia voluntatis et nr̃ie vocabuli. Si ibi est indignos nos fa
cere hui⁹ participatiōne probamur. Oē enim qđ patit ille pro nobis est. et
si tōpe salutis nr̃e ei collaborare piget. quo deinceps vadiatores nos
exhibemus illi. nō est magnū si cruciet cū xpō qui sessurus est ad me
dium pris cū xpō nō est magnū si capitis membra capiti cui quo et glo
rificanda est. fidei membra qđ hoc adhesit per quod capitis et sequi
illū quocunq; iussit. Alioquin si forte abscindi separarique contingat prius
tu-stitiam nr̃e est enim spūs vite. quicunq; enim capiti pario nō cohēt
vide et cum sensus aut vita. Vter sine dubio qui expositis artubus
ut ne per singulos sit abscisi capite. Germinabit incursus vndiq; multi
tudinis vere nr̃i capitis cum pullulabit. Illud magnum caput qđ in eo cō
truncat ad nullum fratris mei crimen dico aut qđ per eum regenera
tus est in spem vite que nobis filii ire nr̃i mortalis ediderat. Vide
bit ergo cum si fuerit qui reuelatos habet oculos cordis et spiritus in
manu habentibus dñi nr̃i xpi hoc caput aut demonis habere
nō solū aut sed etiā cruce sine dubio nouissima hanc illius penam perhi
bui vipeā illud caput qđ prius fuerat apostoli nō absq; septē mendis
inuenitur. quis nō solo tremuisse audeat. Tollens membra xpi fingam
membra demonicorū. Absciss a corpe saluatoris sathane miste mortis
ubera. Aut procul a nobis semper experiamur illa communione ficta. nichil
cum adherere. tibi bonum est o caput gloriosū et benedictū in seculā in
quo et angeli prospicere concupiscunt. Sequar te quocunq; ieris. Si tri
sticia per ignem nō euellitur. ut nec timebo mala cum mecum ei
Tu dolores meos portasti et pro me doluisti. tu pro tuis persecutori
passionē fecisti nec lacrimis plenis sequebaris negantē. quis nos
separabit a charitate xpi. Spā enim est per quā omne corpus proficit
et nutritum crescit. Hoc gluten bonum cum meruit ysaias hoc p
quā bonum est et quem videbit habitare fiet in vnū. Hoc vngueti qđ de
scendit a capite in barbam descendit enim in ora vestimenti ut ne minima
quidem fimbria carere videatur vnctione. In capite sapiendi plenitudo gratie
& qua accipimus omnes de capite vniuersitas misericordie. In capite ihesu 1090
stus sanctus pietatis dñe. In capite affluentia totius spiritalis vnguenti flore
scripsit est. Vnxit te deus deus tuus oleo letitie pre participibus tuis. Ipsius
tamen qđ tum capiosse pi vngueti caput maria virginis nō perfecte ca
mant quidem discipuli sed discessuri. preca veritas qđ bonum opus fe

oratu. Denigz et nobis hodie quid ꝓpat i euangelio. Tu inquit
es ieunauerus unge caput tuu. ayun dignatus. Spus dñi super eu
et michelemus tꝫ euangelistas pauplus aut. unge caput tuu. Cꝫplu
cet sibi pr i filio et dei uox sonuit i ethe indit spus i columba. putatus
fuit qz xpi baptismo crisma defuerit. ymmet dñi spus supuenit et
unctu illeo qui dubitet. hic est filius meus dilectus i quo bene
gplacui. Hec plane spualis unguen flagitauerat est unguit pater fili
um pre ptcipuus suis i quo p ceteros singulariter cꝫplacet filiu pater
emꝫ diligit filiu affectu utiqz diuino et iexpto omi crimine. Unguit u
dñs p ptcipuus suis actionibus super eum uniuersa creaturis de
ingentis magistrodis suis gratis habundantius i replens eu uiscerib
mie et misericordie. Unctu denigz misit ad nos qui nobis ephebuit
plani gre et pietatis. Sicut pr unctu est caput nrm michelemus po
stulat a nobis unguj. Ei ieunauerus mist unge caput tuu. ut ne a
qua petat arundo fluui indifferens. petit sꝫ dubio aut cte repetit
magis. Sd fluuius emꝫ undi exaut fluenta i uacuat ut ita fluant.
No ind ut minꝫ habens qd dederit i repetit xpus sed ne ꝫ peat quicqd
ad eu i referre uoluerit. Sicqdem emꝫ fluuj aqua si siccare cepit et ipa
ꝫ aqua esset et inundatione fructa superueniens i repellet. Sic plane ste
gnitas i esset deuersus ubi i eruersus no fuerit nec nro michil augetu
ingnate sed qd accepat et uarie i pricem fidelis aut i modu ceste
tu degressus minue ampliore. unge ergo caput tuu i effundens i emꝫ
qui sup te est quicqd mte est deuotionis quicqd delectationis quicqd af
fectionis unge caput tuu ut si qui i te est gratia ꝫfectis ad ipm nec
tuum queris gloriam sed ipius. unguit emꝫ ypm qui benignus eu edoc est
i omi uerbo. Ayunctu sane aduersus ypocritas hoc processisse sciamꝰ
nolite fieri sicut ypocrite tristes. nec ꝫmodum nobis tristitia indicat
sed que i facie est cordis hominis. Alioqn non superuacue ubi tristitia et
paulo quicqz discipulos contristasse no pigeat pro eo qz tristitia sit ad
salute. non est talis tristitia ypocritaꝝ non i corde sed i facie est. Extra
minuit emꝫ faciem suam. Notu prorsus qz no deperiit nolite esse sicut
ypocrite tristes sed nolite fieri hoc est fingi sic quippe uulgo dicit.
Tristem se facit aut magnificat se et qui se tristificat i cordem se in
ducit et alia que similitudines sunt no ueritatis. Tu aut cu ieunaueris
unge caput tuu et faciem tuam lauua. Extenuat illa faciem ꝫ aut lauua
re uelueris. Est aut faciei que i facie est cordis ostiu. hinc fidelis xpi
seruus lauat ne qd offendiculi pbeat intrinsecꝰ. ypocrita magis ex
terminat dñi singularia magis et iusticia sectat. Sed nec caput un
guit cuj affectu elongat. appo et uanis gloriis delectatu unguit
pomus semetipm ut purpuie fingulantem opidoꝝ exspgat. Sunt re
te qui manifestu est nos esse caput ypocrite xpm. nec sine ꝫ qualecu

qz caput vngē perfūt cuy meritū nō progē testimoniū cōfitere sed
adulatorēbus demulcet. date nobis ait frātes vngnet de oleo nostro
cū hoc. quia i vasis suis oleū nō habent. Sed nō est prudentum
hūiusmodi oleū dare. qđ emy sibi facere nolunt qz pi fuerat alijs. Nudi
autē prophāy cui mētis et consilia sapiē sue reuelauerūt deus. oleū
unxit pedes nō impinguet caput meū. Ennit oleū istud ypocrite si
cut deus ait. Nunc dico vobis vt repellat misericordiā suā exterminans
cuy fructus suus ut apparet hominibus remanet. Vide quā bona ser
mone ypocrite singularitatis notat et augit vanitatis. Vide etiam
quō pauper cetam deo studet bona et cetā hominibus prouidere. vnge
caput tuū et faciē tuā lauā hoc est. Sic te irreprehensibilem fingas et
habe ut diuinum tibi conferatur studens grām et ante oculos hominū nō
propriam querens gloriā sed auctoris. Post mūdū et alio nō dem fa
cies gsciā pura et honestū caput. dulcedo unctis domini. Et sic de priuatis
aduersis duplex vitiū qđ maxime solet appetere ut remittes hoc
duo. verba abluere mis et unctionis dicta valent. Alius emy remittat tibi
deus vanitatis et hoc dicit faciē tuā lauā. Alius remittat tibi impietatē
tuam et hoc opus est ut caput vngat. Est aūt caput istud mens
interior que sine vngē i remissiōe delictorū deo. Nihil tibi
nouū inducas. et vnguy caput vngi cauēdo. Ego plus dico etiam
impinguat. Nūquid nō legisti qđ scriptū est. Vnxerūt eos i fame. Est
ergo remissio capitis capitis unctio et gratie. medū reflectio cordis
quod ut dixim̄ aliquā dyabolum unctione que et modest vel mendax
et ypocrisim remittendā docet. Caput igit ypocrite remissio sed
oleū pectoris. ego mea misceam nō verendo remissiōi et ipsi mūdi
oleum. Quo vngitur a vngit magnum caput mūdi. ne quid fictū mun
danū aut preparatū sapiat. Nō solū aūt qđ sibi et gliare in ecclia
intrinsecus sicut dixit ipse. Gloriare nūquā sed alienū studeo vanitatis
ut sit etiam frames cordis ab oleo pectoris. Ja Capite remissio
quomodo reuocetur ad memoriā ad deum.

Ondere tuum ad me i petra mea i remissio et flecte et
plantet ad studiū cordis tui et nō pestimeta viā tuā ut despe
ras. Spera in illum dilectissimū qz propter deus ut reducat
ad eum. Vnguy cuy est etiam oīa repleat et michi nunquā repletē uni
uersa. Quo me vertam nisi remittat ad te deus meus. Si ascē
dero in celum tu illic es. Si descendero i infernum ades. Quid tu inuoles. quo
quo queratur ad te supra eam ista ad dextram an ad sinistrā. Consilium
istud est fiat mea sed tua. est qđ solet credat amicus. misterium regni
dei est. ipse regnet in me. Nunquam tutus nichil de ipso pauo la
misi quasi regnet in me. et efficiamur sicut paulus iste nō mi
hi sed i regno dei eramus. Ingressio plane quo inducit ut remittamus

tant ad ipm. Hoc aut ita fiet si nō nisi sedm ea dolens aut letetur: qđ
eni pernersi magis qm letari nō maledicetus et i rebus pessimis qđ
tare. Sed et ea que sedm natnā est tristicia morte optime. Si pro tuo
sine primi pēdolesi bn̄ facis et hec tristicia est ad salute. Si gaude
as ad munera grē hoc gaudiū sm̄ est et securū gaudiū i spū scō. de
bes et i dilectōne ppi sinceriq; gaudē pessimis aduſtimis q; nō
dolere sicut scpm est. Gaudete cū gaudentibus flete cū flentibus. Verū
ne ipa quidem ē pensipendenda corpalis conuersio qz spūalis huius ām
mirabilē nosse ē nō pūt. Inde est qđ i libro hoc dns cū dixisset in tribo
rede addidit primis i ieiunio qđ utiq; corpis est. Volo eni ām mihi
esse fletū meos obstruendū illud nō alicuius tm̄ sed alienos illecebras car
nis et uniuersa corpis voluptate. Finis vō ieiunādi est longe ampli
or uigil qm̄ a cibis. Sed est primis a quo vos ieiunare volo ne forte defi
ciatis i via et si nō fueritis pane diu ieiunatis. Scriptū eni i Jeremia et
fletu et planctu. Exigit eni planctū a nobis conuersionē penitus pe
nitentia exigit fletū desiderii future beatitudinis. Fructus sūt ni lacry
me mee panis aut prophā dū dicit ni corde ide est deus tuus: panis
eni placet huius uite nouitus qui mecū bella plangit mecū plangit
admissa pcā. mecū plangit repus amissum. Si nō plangis plume
nō sentis aie vulnera ipsius lesionē sed nec futuram patet gaudia cele
stis si nō corde postulas ea cū lacrimis. Animus tuus notā sūt si non
retinuit consolari aut tua donet veniam. Addit deinde propha et
scindite corda vīa et nō vestimenta vra. quibus uerbis manifeste pa
tet ille ppm̄ indecoris et durum corde et pane suppstitionē arguitur.
Credim̄ siquidem apud eos scissio vestiū sed nō cordiū esse celebrat. qm̄
eni scinderent corda lapidea que nō poterant nec corrumpi. Scindite
inq; corda vīa et nō vestimenta vra. quis i nobis est cui nō debeatur cura
vnius aliqđ delicti abstinentie ieiunii. Scindit cor gladius spūs qđ est
uerbū dei. scindat istud. et i multis festinat ministerius ministras dei
pcri. Aliqđ nō est quare ad dnm i tempo corde misi scisso corde domer
eni vna illa ny accipias i ihelm̄ cui est preparatio eius i ipsis. multa
tibi iterum preparat et si i uno offenderis fructus ab omi cessis. Spūs de
mini multiplex aut sapiens non potest sequi multiplices sīs multi
plici scissione. Inde deinceps hortem quid sedm cor suū iuenerit deus
patrē inquit cor meū deus patrē cor meū. patrē ad adiutū patrē ad pro
spera patrē ad hostia patrē ad fidelia patrē ad uniuersa quatenus
prepeus. Vis pastore animum fieri vis regem costitui pleriq; pa
trē cor meū deus patrē cor meū. quis ut dicunt fidelis ingrediens et
regrediens et pgens ad impia regis? Et dicebat de petrō ly cruciā
latro est sicut hic cor cor ecce vō legem tuā meditatus sū. Inde ait
cordis duritia inde animi abstinentia qz meditatur quis nō legem dei

sed preparam voluntate. Gerendamq; ergo mihi dilectissimi quatenus
integra prorsus vestimenta sterneng. vestes enim mee virtutes sunt. bona
vestis aurata bona vestis alba est. beatus qui custodit vestimenta sua
ne nudus ambulet nudus. denuq; bis quoq; totum sibi primi et ultimi aptat multi
tudinem populi. Gerendamq; erga sponsum est ut hec vestimenta mee
genti conservemq; quecadmodu conservata est tunica salvatoris. nec nos
servat integram vestem scissio cordis sed et calcate eam fuerat et polluti
tum quale a sue patriarcha uerbo accepit filius qui per cetera mutabat. hinc
nempe virtutum pullulantium. hinc ille vestium pulcre discolor varietas. hinc
illa est gloria filie regis in fimbriis aureis circumamicta varietatibus / po
test hec et aliter hec scissio cordis intelligi ut si quo pravum fuerit scinda
tur. ad confessionem. si durum ad compassionem. quid ni scindar vestis ut sanc
et effluam. quid ni scindar tota ut viscera ipsa appareat pectoris. utilis
prorsus ultroq; scissio ut nec clausum lateat penitus in corde meo deget
ti parcemo claudamq; viscera mea ut et ipse meam conspiciam a domino me
o ihu xpo qui est super oia benedictus in secula amen. || De secundo ser
mone de verbo fiat voluntas tua.

Jam voluntas tua sicut in celo et in terra. voluntas dei fit que pus
F angelos eius facientes eorum pgnodii ei est factum legimus. Sicut
enim verbum quod erat in principio mecum suscepimus dei et vere dei fac
tum erat sic voluntas illa eterna in angelo facta est cu angelum ordo iste
absorbuit voluntate. quid ni dicat factus angelo ei angelum factum e.
Hec enim illa summa felicitatis est hic voluptatis celestis torrens qui di
vina voluntas ipsa facta est eterna angelorum ut quecadmodu placet deo
universitas administrantium sic et ipsi in omnibus delectent. hec
igit oramus ut sicut in celestibus facta est eterna fiat etiam in terris ut
sicut angelus sic et homo adhereat uni cui spus est. God hoc me
quoq; destruat separam quoq; prohibet impedimenta. obicit iste malitia
medii aduersi inimicus obicit corpus et ignorantia mea. Inest enim no
bis a natura magis aut ab exterminatore natura affectus quedam pes
sima et libido nocendi ut exstinguibilis humana inimicis aduersi mali
malum detrimento. quid vo longius a voluntate divina. plane christus mag
nus noster et illam fortunatus est in hac pte cui semper ei delectet presta
re benigna et ingratis. Nobis enim suggerat affectus crudelissima crimi
na nolle nocere. hinc odia inde amarudes germinat hinc inde hinc
detractiones hinc dissensiones pullulant hinc silescat timere. sed
hec quidez germina virulenta prohibe semper nocere est fidei custodire qua
validz extirpemq; a nobis ne cui fiamus quo voluntas nobis fiat sed que
voluntas ut faciam nobis hec est et nos est eadem faciamus. Cinderella
tis aut exhibeatur. a cordibz nris odia mala pariter malitia donec in mundo fu
erimus que pestifer est in malignos. Contra quippe serpentes emptus sed

expz̃i est frequẽter silentiũ eis ꝯ̃ misericordie. Sed̃ licet ipa quaq; ꝯ̃ripiẽtibus hui⁹ ifirmitatis ꝯ̃patiẽdi ne voluntas mea diuine valeat cohẽre. Nobis quidem ꝑ̃ molestũ sentimus nõ ꝑ̃ nõ displicere et frequẽter. Hec voluntatis mee a dñica dissidet voluntate seu me pemtus aduersẽ sentire cogit nobis merita que sedat spes est virtutis. Ner sola impedit affectus ꝯ̃pis impedit et gr̃a pisces quã multiplicibus et ex plebibus distinctã desiderus. Quando aut̃ pcipiet an sanctuo sa et angulis plena voluntas ei mẽ tis que rectissima est et diuidis ꝯ̃ distorta. Heu me deꝰ deus q̃ vndiq; mi bella vndiq; pericula vndiq; ꝯ̃ pedimẽta. quicquid me vertam nulla securitas et que mulcẽt et que molestant hinc et esurias et refectio et semper et vigiliꝫ et labor et requies militant ꝯ̃ me. Diuicias et paupertes ne dixeris. quis sapiens numeret q̃ vndiq; lucrosus undiq; periculũ. Q̃ si reprimit ꝑ̃pia cupiditatem hec quippe huius modi remedium est et quidem et vno vnum nõ nulla sed plena nõ erit. Hinc et aliud de sic futuꝝ. Ego pẽ aut̃ nulle q̃stionis legi determinẽ aut̃ legere pñs. Ex pte ergo rehetes et ex parte dissidet donec uacet q̃d ꝑfectius est et q̃d ex pte est euitet. Quanta est ignorãtia q̃ et ipsam nobis plurimũ ob esse nõ ignorare. quis enim pacto voluntatẽ pcipiam sequi ubi ignoro eam. Cognosce aut̃ timẽ ex pte et nondũ sicut regnãtis sum. pro pria quereda sua nobis cui desiderio inerenti prudẽte ut magis ac magis nouã faciat nobis dñs voluntate sua ut sciam q̃d acceptũ sit ei omne ꝑ̃. Hec veritatis q̃stionis nõ nouã illam tam sedulã tam desiderabilem q̃stionabat ut sit nobis cũ deo una voluntas et que cuiq; ei placent placeant simul et nobis atq; hec nobis erit ut de angelis scriptũ est dio ꝑfectis coꝰ. Orandum aut̃ ut aduenias regnũ dei que vndiq; nobis plena sit de regno pacis securitas. Q̃ aut̃ petimus ut sanctificet nomẽ eius dio sup nos cui nocere ꝓpere quipiam ubi mimũ nobis cui nobis et felix securitas et secura felicitas cui quis sup nos est totum iam spes inchoata impiet. Sanctificet nomẽ tuũ. nomẽ eius gl̃a eius et illa q̃s nõ sanctificet. Fiat tu dñe sanctificatio gl̃ie eius cui sanctificatio gl̃ificat nobis sanctificet et voluntate que prima est in nobis fiat petimus q̃d maximũ est ut nobis gl̃ie illius interesse sanctis illabatur. Expedit q̃d et nos spectat ea petimus et regnũ petimus ꝑ̃ sanctificatione et voluntatis regi in nobis perfectionẽ ꝑ̃ obedientiã. Sed q̃s ne cedat illa ꝑfectio quicquid nos sit magno labore diuine possimus obtemperare valeamus opus est pa ne cotidiano sepius quoq; aberrantes ab ea et delinquentes hoc est delinquentes eam nostro pio deuotoq; supplicemus dicentes. Dimitte nobis debita nra sic nos fiat ut eandem recipiamus post acceptã veniam pcio grandius a nobis id enim pẽ est ne duceris nos in tẽptationem sed magis educ nos et libera a malo. ‖ In qua diligentissima

de Jeunio.

Ego vos dilectissimi tota deuotione suscipite quadragesimale
ieunium q̄ nō sola abstinencia cōmendat sed multo magis sancta
mētis. nam si deuote usq; mane ieunauerimus usq; hore sexte tempore
ieunandi nobis est multo deuotius. Si quid enim addit ad pleniorem ab
stinendi modū minuit nō valde indigne est ut nobis aduersus est q̄
cetera pariter vniuersa nobiscū. Hactenus usq; ad nonā ieunauimus
sabbato nunc usq; ad vesperam ieunabit nobiscū pater vniuersi rex et
p̄ncipes deus cū populo nobiles et ignobiles simul diues et
pauper. hoc idcirco dixerim fratres ne quis forte me uelit repusillanimi
mitate spūs et ieunii p̄sentis mei deuotione suscipere dū se fortius
se nouerit posse priores quoq; ieunia pondus sancte difficile tollerasse
hoc enim quisq; potest laborat aduersarius noster ut holocaustū no
strū deuotionis pinguedine vacuet ut et minus acceptū sit deo et re
frenata mētis spiritalis gaudio minus exhilaret sicq; de pusillanimitate
tollerande etiam cum sancte pusillanimitis gaudet. Cuius astucias nō ignora
tes tota obsteterō aduersus eū sollicitudine vigilemq;. Et q̄ hylarem da
torem diligit deus et ipā quoq; ecclesia nōn ampliori ex me fiducia subla
uatur ut deuotiora sint mea ieunia sollicite nobis totius ecclie propo
namq; exēpla. Sed quid de hijs loquor quos habemus in hac ieunii
observatione conscios quasi nō mea excellentiores habeamq; in ea de
ces p̄mo et sexto horis. quātum deuotione suscipiēdū nobis est q̄ dū ista
magne trinitatis hēditatio cuncte tradit creature spale p̄cepit propheta pro
gratiam fame ad finem duret loquebat q̄nto fortiore est amplectendū
q̄d helyas ille cōmendat ignem cuncta consumptus in celū. Ecce enim q̄n
multa milia diebus illius gentis idolo mortis tunc erat. helyas tū usq; ad
hunc ecclesiastice dnō nunc seruauit. Jam vō si cōmendat ieunium
pleni magnes et helyas q̄nto magis nos ecclesiastici. q̄n cōmendat illud
ipse xp̄us dns noster q̄ et ipse totidem ieunauit. Quales ille est nō di
cam monachus sed ypocrita qui mihi deuote ieunium suscipit q̄d ei tra
didit ipse xp̄us. Denique tanto deuotus est nobis dilectissimi xp̄i ieu
nator exēplū quanto certius est ipsum nos ieunasse. nō ipse scripsit.
Jeunemus ergo pie et deuote ieunemus sexte hore ieiunium ipse
ita sane ut nouerimus quadragesimā nostrā nō solere quadragenarium de
ces habere. cōmunitas enim nobis est quadragesima octo diebus mise
runt viri duo per angelici gregis quemq; quatuor euangelistas cōmendat
nostre est decalogi legis implere. Errant plane qui paucissimos di
ces istius ad penam sufficere credūt cū tota vite huius tempus ipse ad
nichil aliud nos instituerit. Querite dominū aut psalmis nō solū quadragin
ta diebus sed dū inuenti potest. inuenite eū dū prope est. nescit enim
tarditatē cruciandi respicere qui nouit parcere cruci sed alius quidē

pſens dñs vero mihi valde remotus. Interim sine ex eo q̃ proximus
dñi manifestū et q̃ mandū habeam et timeam et diligam finale pōt. quis
mihi videt proximus fuisse ei qui incidit latrones. Vnus q̃ fecit eis
misericordiam. Ergo q̃ toto hoc tempore mihi proximus queritur dum
timeri pōt dimittit eū dū prope est. Descripsime pōt q̃ peregrinā mihi
si nobis est timere quia videbis quia nō solū pauci sed et scientes est totus
tempus huius. propter si forte duby certi studia vitā diligentes interpretant
dignū est ut mihi timere spūs remittant. Et si quia sola permanet
sola quia remanet et sufficit. Si vō pereant et melius extra me nō
remanet extra. Remanet ergo auditus qui deputatus est mihi remanet au
ris. remanet lingua remanet manus. remanet et mea ipsa. remanet ocu
lus a curiosis aspectibus et omni periculosa vita. Ibi habitat ipse
medicus qui male ulcera vulnerat in culpa. Remanet auris requirens pru
dentes a fabulis et vanitatibus et quecūq̃ ociosa sunt. et ad salutē mihi
proficua. Remanet lingua a detractione et murmuratione. ab iuriby
vanis atq̃ scandalosis verbis. Iurgiū quoq̃ ob grauitate silentij et ab
ijs que videri poterunt. metuā. Remanet manus ab ociosis signis et ab
operibus alijs que nō sunt imputa. Sed et multo magis mea ipsa remanet
alienis et propria voluntate sua. etenim si remanero hec et cetera a deo re
putabunt sicut scriptū est. quia dñe remanerūt viri vestre voluntates re
stre tuentur. ¶ In quadragesima de eo q̃d scriptū est Penitentiā
remanēs vocate etenim.

Vna remanens quadragesimalis tempus aduenit q̃d tota deuotione sus
pe moneo curiate veniā dignū recte. Aliquatenus exponē quo
structu et quemadmodū oportet remanere. Primū quidem fieri pos
se q̃ absq̃ quoq̃ lectus abstinentia ea nobis que prius genuimus illecta
gdoluimus. Quid vō est gdoluisse remissa nisi remanere breui remanere vi
ri stimulum et Gehennam quoq̃ memoriam nec remanere ubi nulla vmq̃
cibus est gsolatio nulla terminus nullus ubi gustum aque dulcis postu
lat et nequā nō meretur. Bonum est ergo et salutare remanere quo recte
mutue et una supplicia dū remanebat hec mō pena. Nō solū aut absolute
est perdere sed extremo vicinū. nō solū optimet veniam sed metu
ginis. nō solū delet pena preterita que genuimus sed et repellit futura
que genere poterimus. Dicimus vnū adhuc q̃d fidele aliquis septus ni
fallor experientia ei rei deuotione et fiducia donat. Et vide quidem
modū sibi iuuenis remanere et ordo seruetur statuta scriptū est. Finitis adu
nus feriatus ambo gsolabitur. Ordo vacuus impetrat remanendi et re
manendi gratia promotus. grandi. Remanere ei tempus celebrat. ordo scripturā
remanere et dñs representat. quid enim nobis remanere prodest si relin
quat in tempore q̃d absit. Subeuntes ergo remanere pena quedā ordinis.
Verū hinc ne forte minus sufficiat alterū quoq̃ nunc est seruari. ordo

iustitiam scripturum penetrauit celos. Sine ergo Jacobo nō ut fiscile celos penetret ale dū dēmissa leuat anz iustitie. Justitia uō que ē iusti que cuiqz reddit qđ suū est. Nolo ergo quasi solū attendere deū de bitor ēs eius plateas et fistulas tuas. nec uult deus ut pupe rdis ēē ipē quoqz mūc pupendet. Neqz enī sic iusta aut aplius prouidē tes bona nō tantū cēta deo sed etiā cēta hoībus. dicebas fert assē sufficiat mi si tantū deus approbat qđ ago que mi & huūio cum iu dicio. Sed certe sic qđ ei mīme placet quātū ad ēm scandalo filiorum eius et cum uoluntate ipius ferens rui obedire te tamen ea oportē bat uicario. Confitere mīst ecclīe uocare cētū. quid est cētū vo care & unātē seruare diligē pace fraternitate amare. Duplex ille phariseus ecclīam habuit ecclīa sufficiens qui mīam et ecclīa nauit bis i sabbato et ginās ego deo. Si nō uocauit cētū dicens. nō sum sicut cēti homi rapaces iniusti adulteri aut ut uelut mitens ecclīam cui nō paruit in celum. Vos ergo fmī lauate manus uras in sanguine prophete et ei no sollicite estote ut alas duas habeat ecclīa uestā sōnoīā sī et pacem sic qua nemo habet deū. Confitere ecclīam ut pura ten no et deuota cōē illud diuine offerat maiestati. Venite cētū et ex gremur uultui. laudate dīm i tympano et choro ut cētus sit mor tificatio carnis. Potest ista et de Jeremia et de iustina aliq̄ depraua digniū est ut de ordine pauca loquamur. Hec enī ipto efficiatur ē si fiat ut dixi tanto rabidius inpedire ab audiendo studet. Iu dum enī grauius impedit oīo a pusillanimitate spūs et timore timoderato. Hec aut tne solet fieri cū iste cogitat homo proprium indignitatē ut nō conuertat oculos ad diuinā benignitatē. abyssus abyssū enī abyssū inuocat abyssus luminosa abyssū tenebrosam abyssus mīe abyssus misericordie. profūdū quidē est cor hoīs et impscrutabile Sed si magna est iniquitas mea multo maior est diē pietas tua. Jacobus cū adhuc in ipīa turbata fuerit cū mea memor sit multitudi nis tue et respice ad ea. et cū intuetur i peccatis suis vide manu tuā iustitie tue solus. Vereor mīme sicut periculū est si fuerit ore nimis timida sic i contrariā pte nō mmy ad et maius periculū est si forte fuerit temeraria. De hys qui sic orant audi quid loquat ad perphām dīs. Clama ne cesses quasi tuba exalta uocē tuā et ānūcia populo meo scelera eorum et domui iacob peccata eorum. Ipse etenī quesiuit qz sūper nēdū iniquitates. Nec hoc dico ut peccatis nostris oīnde fiduciam sed uolo eos orare nimis gentē que pcm fecerit nō iustificā. Orent pro indulgētia peccati suorum ut deo amicitie et spūs humiliatis quēadmodū publicanus ille. deus mīe propitius esto mi peccatori. Tene ueritatē enī dico qui ab i deum ascendere pcm adhuc aut uerū aliqđ i regnat ambulat i magnis et mirabilibus super se

nunq̃ sollicitus pro periculo aliq̃ fuit. Periculū est si sit ordo repudiatus nō ex vitio affectionis procedens. Timida quidem ordo relinq̃t nō penitus q̃ restringit cum timor improvidentis ut ordo nō divinus nō absq̃ deo nec procedat q̃ncq̃. Repudiatus vō ? absentia linguescit et desiderio eo q̃ nō habet cui gaudeat. nec temeritas ascendit sed resilit. resistit enim et nec tamen optinet gratia sed meritum offensam. q̃ue vō fidelis et humilis et fervens ordo fuerit relinq̃t sibi dubio penetrabit vix certū est q̃ vitia ordine nō possit. ¶ Item de triplici nō ordine.

Certus q̃a pro vobis sollicitus sum frēs mei cogit ut loquar vobis et vigente ea multo sepius legitur. nō tam multis ordinationibus imperatum. nec mirū si sollicitus sim pro vobis cum tenuiam ? mentis propositum multa multū et admissione sollicitudinis. quo rens enim proprium ministerium et multimoda attendo pericula haut dubium q̃n admonitionem computabit aliena. nec minor mihi sollicitudo et pro singulis q̃ubusq̃ viris si tm diligo vos minime mirum. Nouit ipse qui scrutatur corda quoniam ? corde meo propter sollicitudinem preponderat sollicitudo viri. nec mirū si multa mihi est sollicitudo et timor multus me conturbat ne sup̃ vobis quos video ? tanto ministerio et tam tenebrosis constitutos esse periculis. Ipse enim ut manifestum est gestamus lapidem nec nobis ubiq̃ proprium certissimum tenere minime audemus hunc loquor de pede natura ? pede mitratum scripturā nimis ipse diligine sed multo amplius pietatis q̃suetudine vicatim. Hinc est q̃ tam acriter aduersus spm̃ scripsit ordo q̃ assidue murmurat et impatiens est discipline q̃ illatam suggerit q̃ nec item obtemperat nec inhibet ullo timore. Hinc accedit hanc admittit hac utiq̃ ad impugnandos nos alacrissimus stipendia cui nullū aliud desiderium est nullū studium nullū negotium nisi effundere sanguinem nostrum. Hic est qui machinatur nullum q̃ desiderat mentis insidias qui scripsit ecce ego mittam vobis diabolum venenatos suggestionibus sibilat illecebras motus inflammat pessimos parat et mille nocendi artibus corda hominum temptare nō cessat. Hic est qui manus mihi prope angelo allegat et ut diabolo nō noscat ut mihi q̃ data est nobis ? adiutorium ? nostrum nobis et ? laqueum fiat. Sed quid prodest meditasse pericula si nulla ad salutem nulla adhibeant ? remedia. Grande quidem periculum est et grauis hostis aduersus domesticum hostem. Magnum ne nos aduersum sensimus et ille civis ille suam habuerit ? regnum nos exules estimet et pegrinos. Magnum quoq̃ discrimen aduersus diabolum fraudis aperte ? non ardor ymo contemnos habet afflictus. q̃ue nec video quidem possimus et q̃ue minus astutia fierent tum natura subtilius. Ipse longe expertus malitie huius. Verumptamen ? nobis est si vincere volumus et ne mo nostrum ? hac certamine deiecta ? tutus. Subtile est o homo ap

q̃ de pictis hoīm et pte eē cauēs a malignis

petrus tuus et tu dñs illius: potest inimicus exterminare temporalium
motu sed tibi est si voluerus dare seu negare assensu. In tua facultate
est si voluerus inimicum tuum facere servum tuum ut quod tibi nocere
esse cupit inimicus desiderium tibi vanitatis aut impatientie aegri
tudinem ingerat aut exterius libidis motu te sibi ne assensum et
quotiens resistere sis. totiens coronaberis. Verumtamen negare non
possum fieri molestias sine horrore periculosa. sed esse in ipso certamine
si viriliter resistimus pia quedam tranquillitas de assistentia domini.
Credo etiam si negligentiores essemus quin tibi nobis adversitas non patum
remoram sed spu vehementi animus adversus illas exurgit quin inimici
confusus abscedat nec tam libenter illum revocet. Sed qui sic
nos aut que est nra fortitudo ut tam multis temptationibus resistere
valeamus. Hoc erat certe quod quaerebat deus. hoc aut ad quod nos p
duxit sathanas ut videntes defectum nrm et qm non est nobis auxilium
aliud ad eum nam tum humilitate nra. propria ergo vox sit ut
semper ad manum habeat fortissimum ordinis refugium de qua erat psalo
qui mentem nec finem sermonis esse locutus. Verumtamen quotiens de
ordine loquor verba quedam humane cogitationis audire mihi videor
tecum vir quae et alias sic frequenter audivi et me multum exterruit sum
ma in me metipso. Quid enim est qd licet nullum ab ordine cessemus vix un
quam exspiri videat aliquis nisi quis sit ordinis sui fructus. Sicut ad
ortum accedimus sic et redire videmur nemo nobis multa verba ne
mo quemquam dormire sed labora esse videmur manifeste. Sed quid dicet de
evangelio dns. Nolite aut judicare sed non fiere sed justum judicium fa
cientes. quid est autem justum judicium nisi judicium fidei qui justus ex fide
vivit. Ergo judicium fidei sequere et non experimenta tua qui fidei quod
verax est sed et experimenta fallax. que est ergo veritas fidei nisi pro
mittit ipse filius dei. quicquid orantes petitis credite quia accepistis et fi
et vobis. Nemo vestrum finem pertendat ordinem suum. dico enim vobis ip
se ad quem oramus non pertendit eum pfecta egressa sit ab ore nisi ipse
scribi eum jubet. Libro suo et omnes de ejus membris debitum spiritus passionis
qui aut dabit qd petimus aut qd nobis novit esse verius. Nescimus quid
oremus sicut oportet nescimus sed miserere illis supplicationem mentis et ora
tionem benigne suscipiens qd nobis aut duo non est utile aut non tam cito
dari necesse est minime tribuit. oratio tua fructuosa non erit. Jam sane si
fecerimus qd monemur in psalmo id est si delectemur in deo. Hic enim sanctus
david. delectare in dno et dabit tibi petitiones cordis tui. Sed quod propheta
non ait tum absolute monet delectari in deo. Nisi ad manum nobis sit hujus
modi delectatio. Delectatione tibi semper quietis et otium quietis tranquillitatis
nostrum. deus aut qui delectatione habet ut eo delectemur efficit mei
saeculares hos deus prius vos non patestis. quis enim primus est qui non sepe

exptus sit cognoscere bone delectationē et qui nō gustauerit saporē
nisterij huiusmodi arguitur. Nō est hoc delectare sibi nequ petrus aut
filius cuiuslibet rei. Delectare hō est et maior cibus illis. dulcis cui est
et nō carnalis delectatio et ōi hoc delectamur. plene delectamur dū
sic firmissime credimus modo quo affectu hoc delectabilem et dulcedinē super-
nā et filiū unius expectamus. Quātū ad repromissionē. iterum exem
plū. multoq; verius agit si virtutes. pax nō pro delectatione quā
expectunt sed pro virtute ipsi et pro sola implantatione dei toti inten
tione et si nō tota affectione desiderāt. Nec dubiū q̄n optime applicat
qui eiusmodi est prophē intentionē quā dicit. delectare i dño q̄m
nō de affectu loquit sed de exercitio. affectus enī ille est beatitudinis exercitū
vō virtutis. delectare magis i deo. ad hoc tende ad hoc contine ut dns
dilectus et dabit tibi petitiones cordis tui. Sed considera q̄ petitiones
cordis dixit quas approbat audiendo dōs. nec habes unde confidas
sed unde magis time vel affectu i gratiā actione versetur q̄n quidq; tem
ta super te cura est deo tuo ut queramus ignorantes quesq; q̄d tibi tunde
est nō te audiat super hoc sed moneat illud utilius dono. Sic et pa
ter carnalis pueris quedā panē libenter porrigit. quedā vulcl
lū quē nō necessē putat nō ostendat sed magis ipē panē eripiē de
derit finniget vel ab aliquo ministriū fingi precipiat ut ille mihi
il habeat pueris mi libens. Porro petitiones cordis in tribus re
do consistit nec video quid preter illa eligas quasq; sibi debeat poste
lare. duo quidem huius temporis sūt idest bona nāe et bona gratie
Terciū vō est beatitudo vite eterne. nec mirus q̄ bona corporis a deo dex
eram esse queredā q̄n eius sint corporalia ōia sicut et spiritalia bona.
Video ergo est petendū et sperandū nobis vīa possimus i eius seruitio sus
tentari. Verissime pro mentibus nāe orandū nobis est et fiducie
cus et fiducie huius idest pro optimā gratiā dei nāq; virtutibus. Sic et pro
vita eterna tota pietate et tota nobis orandū est desiderio. ubi nō
mūdū et corpis et nāe plena et perfecta est beatitudo. In his ut
cordis petitiones sint tua nobis sint observanda. nam et i pena quidē
suppliciis et i fide ipsorum et claro mēdi subripe solet i terena.
nō magna cum spiritus queri solent ad voluptate virtutes ad ostē
tationem sed et vera et nam firmissis aliquā nō i humilitate queruē
sed pinguē i fiducia suorū meritorū. Nec hoc dico q̄n acceptū gra
fiduciam dongat orandi sed nō opter ut ea ostentet. quisq; fiduciā
impetrandi. hoc solū conferre hoc forma dona ut alica mea que tri
bunt hoc sperent et eam implorent. Sic ergo ois que pro spiritu libus
est cum solis nāibus restricta. sit oīs que pro virtutibus nāe est ab
oīs petitione aliena. Et cum solū beneplacitū dei intendat. sit ea
que sit pro vita eterna i aīa humilitate pstimens de sibi ut dignū

¶ Hō. tua q̄ quibus est
orandum

est ministerium diuina. ¶ In feria quadragesime de pegrino et
nostro et crucifixo.

Obsecramus vos tanq̃m aduenas et pegrinos abstinere vos a
carnalibꝫ desideriis. q̃ueadmodum in seculo isto aduenas
et pegrinos exhibetis immaculatos se existentes. Ego enim
non habemus hic manentem ciuitatem sed futuram inquirimus. Abstinemus nos
ergo a carnalibꝫ desideriis que militant aduersus animam nostram. aduene et
pegrini. pegrinus siquidem via regia incedit. non declinat ad dexteram
neq; ad sinistram. et si forte inimicum viderit non attendit. si mulieres
aut choros ducentes aut aliud q̃libet spectacula mundi. intuitus quia pe-
grinus est et non potest ad ea de quibꝫ. Ad patriam festinat ad patriam
tendit. victui et vestitui habens non vult alys onerosus. Breuiter plane
qui sitim sic ingressus sic deplorat incolatus dies suos dicens. Quoniam aduenae
ego sum apud te et pegrinus sicut omnes patres mei. ¶ Augustinus hec quí-
dem sed fortasse grauius aliquis aliter est. non pegrinus et si non admis-
cet cum alijs fruitur delectatione videre que fiunt aut audire ab alijs aut
ipse narrare que viderit. Ysaac et Jacob et si non permansit cum illis
detinet tñ et retinendi desiderium minus incendit. Prius mori uoluerunt
desiderio. quam et uxores patres Ysaac ut uxorem non solum reuocaret et mi-
nus rato habuit sed et remanens ex toto nec unde quidem pudebit.
Quis igit est magis alienus ab actibus seculi q̃m pegrinus? Profecto
quidem quidem dicat aplus. Nostrum enim est et vite vestre abstendere
tui est cum xpo in deo. Pegrinus animum patet finale consortium vultum plus
q̃m optat et detinet. precedendo et peregrinari patrie. Nonne si
deest ipsi sepultura non sentit. Sic uituperantes sicut laudantes sic ad
ulantes audit ut detrahentes. Imo vere non audit qui mortuus est.
O felix mors que sic immaculatum seruat. Imo penitus alienum facit
ab hoc seculo. Sed nonne est ut qui non uiuit iste uiuat ypocrita ille. hoc
est q̃d dicat aplus. Viuo autem iam non ego uiuit vero in me xpus. Si
diceret sed alia quidem cum mortuus sit non sentit non attendo non curo
si quia non sit xpi h̃ me uiuit inuenerit et patri. nam si non aliud possit
saltem sentire placet. q̃ ad eius honore fieri uelit. displicet que alit fiunt
¶ Augustinus dum grandis est iste ac fortissime patet aliquid adhuc scipsum
inuenit. In quo ergo queremus? In quo ergo patris mei in eo de quo mihi
loquebatur qui ingressus est usq; ad tertium celi. quia enim prohibet terre-
nus celi dicere si quis grandis scipsum patris inuenire. Audi igit ipm de
minuta altitudine non iste gloriantes sed dicentes. Michi autem absit gloriari
nisi in cruce dñi nri ihu xpi per quem mihi mundus crucifixus est et ego
mundo. non solum mortuus mundo sed et crucifixus q̃d est grauius
nostrum genus mortis. ego illi patet et ipse mihi. omnia que mundus amit-
tendo michi sicut delectando omnis diuine humanes vane hominis laudis. que

vere mudus reputat crucē illis affixus sum illis adherere illi tam ā
plectar affect. Dn nō mutor iste est seculo et primo gradu. peregrinus si
prudens est et nō obliuiscat sue peregrinationis licet ei labore plurimū
et nō magnopere secularibus implicet. dignetur eque blanda huius secu
li species aspectu. qui vō inplet est aptus ad fruendū celestib; nupsit e
nim nō mundus habet et his adharet que mundo cruci esse vident.
quāuis hijs verbis aplī illud quasi nō derogare posse intelligi crucifixū
et mundū reputantē ipm vō mundo crucifixū appassione. Cruci
fixus enim videbat sibi mundū obligatum by vicerū et ipe mundo gebat
ei per appassionis affectū. Pensemus singuli. quo gradu quisque
sit positus et studeamus profici de die in diem qm̄ de virtute in virtu
tem videbit deus deorū in syon. maxime vō in hoc sēo tempore in om
nibus puritate conuersationis studeamus ubi et certus et breuis iter ā
mīb positus est. Nec desperet humana fragilitas. nam sicut nobis assi
re solitus est dominus ad resurgendum puritate mē qui lapsus. qui nō
desperat. Nec aut motum breuis diei mei omnes alumni tpīs neg
ligenciam emendare ut ait iste iustus my dilectionē pfectē puritatis et si
de incepta ipē iuuet primum mihi ste huius aperuisse vestigia dum resple
dant. Comendāt igr̄ finē hor̄ repulsa tibi dilectione suscepte et mo
magistrum spatium reparare. Nec enim generalis quidam totius orbis
exercitus omnē finem silentio egredit. Beati qui sub tali duce sub en
ne militarunt. Tales sequendum anno domestici regis fiducia mi
litant et assidua est in bellorū promotione. semel aut et certe tempore
vniuersi imperii gentis aduersarie expetita. Felices vos qui domes
tici nominari esse quibus dicet apls. Jam nō estis hospites et aduc
ne sed estis ciues sanctorū et domestici dei. Quid ergo fructus sit qui
tanto animo pugnare reperiet qui et ipi crudelis et vinclis pene spi
ritualia nostra corrupit. Vnus silentio amplius sollicite quis est
insistē pugne et magna quedam victoria regi nō ad gloriā no
bis proficiat ad salutem. Sermo in natale sancti benedicti
de eo qd scriptū est et erit nimis legimus apō plenissime est ic.

Omnemēntibi vobis in mō ad audiendū verbū salutis mag
nus michi timor fuit mei neglectus fortē animi dignē illud
recipiat et in sinu recipiendū est verbū dei. Sed cum timen
que sepius supueniente ille recipit imbre si fructū nō fecerit ic
perlatum fuit et proximis maledixit. Ne ego vobis si possim benedicens
vobis dare nullam et nō maledicens. primo nō spem benedictionē celestis
vitaq; pfectē vite nō mea qui ex ipo quidem dignitate accepturi per ob
mea opa vobis benedictionē numere semp nec in maledictionē possit mu
tari. Celebramus hodie magistri nri gloriosi benedicti natale pro eo vobis
et de eo silentium ex more sermo debet. Cum dulcissimum nomen

gñē ſpūlis et aque que ſup celos ſunt laudent nomē dñi. Laudet celos celoꝝ laudatores firmitatē ut laudet. Stagna ignis et plantatio stagnorum ut nō arescant nō nocentiū quorūlz fluctus sicut ſcripte ſunt. Si ſpūs habentis potestatem super te ascenderit locū tuū ne dimiseris. Nulla enī vobis tempestas nocebit si nō ī malignis et nimbulis ſup vos ruinabitur ſed pmanentes firmis ī dulcedine ī humilitate ī domo ī aggressu dan. Sic plantatus ſtruis dei ſicut aquarū ſimilitudo iste ſcripsit dñs fructū ſuū dabit ī tempore ſuo. Sic enī qui fructū nō facit. Sicut qui fructū facit ſed nō ſuū. Sicut qui facit ſuū ſed nō ī tempore ſuo. Sunt nonnulli arbores ī fructuoſe ut quercus et ulmi et ſilueſtres arbores alie ſed hiſmodi nemo plantat ī orto ſuo qz nō faciūt fructū et ſi quē faciūt nō humano eſui aptus eſt ſed porcino. Dilecti filii huius ſeculi agentes ī ignominiis et obscenitatibus ī rebellionibus et ī pudicitiis hūmodi nimiū porcinis cibis ſunt cordi quos iudeus nemo prohibet comedere quibus xpiānus nō debet adherere. Sicut enī porcino cibo comedit nec adhęret carni ut eam ſibi vnā cum ſe transgressor precepti domini ſpūtus ſibi ſpūs ſeruat et adherendo ei vnus cū eo efficit demon. nam et idolo ī ſacrificijs prohibetur aliud offerri qz ſpūtus ſpūs īmundos deſignet qui relicto ei mundicia ſolus ſibi ī ſpūtibus ſuis replacentur voluptē et animū semper rerū delectāt tactui. Unde et ī euangelio legit illa maledicta dñi ereptū ab homine mundū ſibi ſibi aut' potest postulat nec negat. Hyē fructū ferunt arbores ī fructuoſe id quarū indoles ſemper posita iam videtur. Arbores aut que fructū faciūt ſed nō ſuū hypocrite ſunt ei ſymone cyrenco crucē portantes nō ſuā qui religiosā intentionē ſectantes emulantur et que nō amant amore gloriē quā deſiderāt finē appellatiue. Nam ī deo qđ dicit tempore ſuo arguit tu quidam ante tempus fructificare volentes. Nōne enī et arbores nisi ceruus qui optat pullulantibus tumentem diu fluvium ī pestiferā. Sic ſunt aliqui quorū fructus qđ nimis properē minus perfecte. Hi ſunt qui ī mitra conuersionis ſue alios ī domino velle fructificare pſumunt contra legis decretū dantes ī pmaturato bonos et ouis tondere pmaturi feſtinantes. Videt nosse qui ſollicite id vitium ut ſtrix iſte magiſter vi- c. Et hic rumū vobis appono qui arbores animis ſibi deo notas hominibus manifeſtat ī cognitus fructū quidem multū valet ut ipi cernitur ſed ī tempore ſuo. Nescit enī arabit tempus eſſe fructificandi qui tantū curas temptatione generatus eſt ut pene te deiect pene deſperatet. Ego enī nec iſtū quidem rumū pteribo qui etsi hic ſiluerit quedam ſpinarū aculeis quibus ſcripta dñi laudatus in uere ī ulus eſt dño. ulus uncto dñi pter. fructus temptationū nec in eis inuidat conſentiendo ſed magis reſiſtit et inualē agit ſuſtinē

atq; dñm nr̄m dispect⁹. hic ergo fige pedem cumentis xp̄i et discre
qm̄ tm̄q; accedat temptatio scruciat nō credē propter dilectū te
esse a deo sed memineris scripm̄. Immersa me i die tribulationis eru
am te et honorificabis me. Ergo ut dicere cepim̄ nō credebat bea
tus licet dictus suus esse fructi fiendi tēpus qm̄ adhuc minus temp
tationibus vigebat sed venit tēpus et i tēpore suo fructū fert. De
fructu ei⁹ sit tua illa que supius tetigi sanctitas ei⁹ nostra eius
pietas ei⁹. Sanate infirmos mundate leprosos ei⁹ nostra⁹
pulsate mortuos xp̄i immos filios viri sterniores verendos floribus omni
bus fructū. Super aspidē et basiliscū ambulabis et conculcabis leonē et draco
nem. Sed quid tibi cum miracula. Nūquid ut fiat miracula velis. Nequa
Sed ut miraculis cum ministris videbat ut ysaias et ezechiel assimilabi
pastore positus es q̄ patrocinii tantū habere meruisti. Deo enim
valde potens est in eius qui tam potens extitit i terra sedm̄ magni
tudinē gre magnitudinē glorie exaltatus. nā et uxori iudei quā
titatem rami prodire nostrum et quot in diebus arbor mutetur fo
mis ut ait. decorat. Sic ergo licet nō habeam⁹ nostri ysaiā pro
magna nobis esse debent prodigia nra miracula. Doctrina vō instruit nos
et diligit gressus nros i viam pacis. Pagina vite nostra eos roborat
et animat nostis tm̄ magistris attendam⁹ ad agenda que docuit quā to
ti sanctis cū nō alia docuisse q̄m fecerit. Sermo quidem vivus et
efficax exēplū opis est plurimū fructus suadibile q̄d dicit duc mon
strat fructibile q̄d suadet. In hac ergo media stans refrenet petrus i
formet iustina ysidorus. Quite cum pietatis fruit q̄ nō sola p̄mia pro
fruit sed etiam pro futuris sollicitus fuit. Nō sola hys qui tūc erant
fructū tulit hec arbor sed usq; hodie cuius fructus crescit et manet.
Dilexit plane a deo et hominibus cui nō sola prima i laudibus fuerit
sterit sed multo solido dilexit q̄ sibi deo cum regnū sed et merita eius
etiam nunc i ecclesie est. Nam et usq; hodie i templis amatus domi no
fessionem triplici hoc fructu pascit dñs gregem. pascit virtutū. pascit doc
trina. pascit et intercessione per quā ingressum aditū fructifere et bea
tissimi q̄m i hoc positi estis ut cibus et fructū afferentis. Unde cibi
vobis a vobis ipsis sicut scriptū est. Ne voluptatibus nris decerte. nam et
dñs legitur q̄ exiit seminare semen suum. Ergo et hic habem⁹ semē
suum sicut prius fructū suum. Immensa et hinc fructū q̄m adhuc venit
ut fructum nobis tribuat et via nos ducat. ||
fortissis et ipse
dñs arbor est et debem⁹ ab eo quoq; immos accipe q̄ eos nros pedi
bus apponam⁹. Immo nō fortissis sed magis vere ipse est arbor
et planta celestis sed i terris plantata sicut scriptū est. Veritas de ter
ra orta est. Ab eo igit hoc ipsum vobis appono ut sicut scriptū est
mutat hec ipsa scriptura i vobis nisi q̄ nō tm̄ ego apponō q̄m apl⁹

apud quē legistis. hoc sentite ī vobis qđ et ī xpō ihū qm nō ī forma
dei esset nō rapinā arbitratus est esse se equalē deo sed semetipm ex
inanīuit formā serui accipiens ī similitudinē hoīm factus et habitu in
ventus ut homo. et vos ītm exinanite vos. humiliate vos. seminate
vob. pdite vos. seminate corpa. mundicie et resurget corpus spūale.
pdite aut vos et ī vobīs etnam structuralis eris. Vultis nosse quō id fi
eret apls ipē qui docuit. Sine mgō mōte expedimy deo sine fo
liis sicuy vobis. quid ergo tibi. Ego mgō fructus seminauī vos pdidi.
Bene scripm pdit qui nichil imundi per se fieret sed cis cui intentio
et omē desiderium tendit ad dei placitū et utilitatē sīm suorū. ISchy e
nim qui seminat ī carne qz de carne metet corruptionē. Alibi nō scīp
tum est. Bti omes qui seminat super omes aquas. animabile quodcz
istud est. quō super omes aquas. Forte sup eos de quibus legit. et a
que que sup celos sūt laudent nomē dñi que sūt virtutes angelice
et celestes populi. Ita plane qm spectaculū factus sumy et angelis et
hoīnibus. Seminemy igit hoīnibus exp̄plū bonī per apm qui semine
my angelis gaudiū magnū per oculos suspiria et per cetera humanā
que solis eius sūt notis. gaudiū enim est angelis dei sup uno penite pe
nitentiaz agente. hinc dicitur apls. prouidentes bona nō tm̄ coram
deo sed etiā coram hoīnibus. Coram deo dixit coram eis qui videnī eum assistere.
ipse enim magnime placet cui nos valent occulte cogites aut cumulan
tes psumi. aliquē aut male aliquid facientes. Sic seminate et vos sic
fructificate ītm. Seminate et vos qz tm̄ multi ante vos seminauerūt
fructificate qz vobis seminatum est. O genus adam qm̄ multi seminau
erūt ītē et qm̄ paucis semen. qm̄ male plus et qm̄ merito si pauci in
te tm̄ti semē simil et seminantiū labor. Cui pdictū tradens ab agricol
la si ante pauci hoc unicuiq. Seminauit ī terra mā totū triticū
seminauerūt angeli pīcī et apli seminauerūt martires et confessores
et virgines. Seminauit et deus pr̄ de cede sua sanctum suum verbū bonū
seminauit et filius ipē eius est qui exiit seminare semē suū. pater eius
nō exiit sed filius a pre processit et venit ī mundū ut qui prius erant
registrum patris ī corde pris fierent ipā pax mūdi ī terra mris. Seminauit
et spūs sūs qz et ipē venit et apparuit discipulis dispertite lingue tam
quā ignis. Ita toti totis ītimis seminauit pater. prime de celo. filius veritatē.
spūs sūs caritatē. Angeli quoq seminauerūt qui redemptoris alis ipsi
sternerūt. dixit enim lucifer. ille iam nō lucifer. sed tenebrifer. et ves
perus. Scandet mea ī monte testimonii et similis ero altissimo. O impudens
o imprudens. nichil mihi nocebit et ecce tres centena milia assistunt
et tu sedebis. Cherubin aut prophā stabunt et nō sedebunt. quid le
visti ut iam sederis. Omes administratorii sūt spūs ad ministerium
dirigit aperit salutis et tu sedebis. quid seminasti ut iam metas. nō

est mei nō est meū hoc sed quibus patī est a pr̄e. quid est q̄ dicis. p̄fectō
ipī sēdebūt ipī mihī vēnundi fac iudicium et sedebūt et nunc nō sta
bis sed et iudicandus astabis. Nescisti aut aplūs q̄ et angelos iudicabi
mus. ipī utiq; qui expectes ibimus et flebūt mittentes semina sua. ve
nientes venient cū exultatione portantes manipulos suos. duo mirabi
lia sūt quos quereris scribere homines et quietis sessionē affines et altera
dnē sed nō sic impie nō sic. nō colligis q̄ nō seminasti. qui semina
verūt labore et vilitate metent honore p̄cio et quietem. pro aspe
ritate emy sua duplex et eadem mercēs duplicia possidebūt. vir
dicebat quidam. vide hēditatē meam et laborē meū. hodie audistis
i evangelio promittentem dnm et dicentem discipulis. sedebitis super
sedes iudicantes duodecim tribus israhel. Ecce quies sessionis et honor iudicij.
nam et ipe dns voluit adhere pedibus nris per hēditatē et laborem
vie et morte impiissima redemptus est mercenarius tremuerit et de
probus sustinuerit utiq; ut meruit minister effugisse ipe petre et
omes qui ministrant ei et peregrinant viam. Ipe est omnique ipe est
qui sessurus est i sede maiestatis filius altissimi et excelsissimi et hoc
utique registrauerūt angeli sti qui cadente maligno aperuisse illum
nō dissimulauit nobis eloquentes explicit quēadmodū ipi elegerint
ministrare sic et nos faciamus. Mercēs et qui laborem fugiunt et honorē
captant illi se noverint minime qui sessionē alterutrumq; quesierint
et si nō sibi tenuerit eos illius culpa tenuit ul' vendā. cui emy non
fuerit dicendum est firmatus sit ad illudendū et ei q̄ emy eternus
preparatus est ille. Ad hec videnda prudentiam nobis seminauerit an
gelo qui pius cum alijs erroribus teneretur. Sed et aplūs hanc ipis se
minauerit nobis ipis verendentibus hijs qui sapientia huius mūdi stulta
huic q̄ stultitia est apud dēm et prudentiam mirus q̄ mortē apa
tur et et timuit est deo. ipi dno adhesit. Scandalizati sūt emy illa
audientes de sēmēto mirus et singulis et ulti nō erit in eo. discipulo
vō mirāti sunt et ipi vellent alere videbūt. Ad q̄ ibimus verba eter
ne vite habes. Necesse hēmy sit hanc prudēcia mirari q̄ multi
adhuc in chi ambulant donec veniat ad edendam eius carnē et bibe
dū sanguinem illius. ad cūmdū. passionibus eius. hoc emy et verbi
illud et ipm sēmēto significat. ex tuo aut scandalizat nos et ab
eunt retro dicentes quia durus est hic sermo. Nos ei aplūs prude
tes sumus et dicimus dne ad q̄ ibimus verba eterne vite habes non
discedimus a te et vitam sentibus nos. Non i solo pane vivit homo sed i
omi verbo q̄d procedit de ore dei. nō solū modus habet deliciarum
sed multo magis est i verbis tuis vis et propheta. q̄m delicta sperabi
mus eloquia tua super mel ori meo. Ad q̄d ego emy. verba vite
eterne habes o dne et ea sit sup omnia que mundus potest habere. no

sūmus ipa vita

6

solum ipā vitā sēd et promissio vite eterne et exspectatio ustoꝝ
lenna est et tanta letitia ut omne qđ grepserit ei nō valeat compara-
hinc ergo prudēcia nobis apl̄s sēmauerūt · ignauis vō manifes
tum est fortitudinē seminasse · parce vō qđ sēssibres seminauerūt · us
tria quia i omi vita sua seruti sūt · hec enī mē est mē martires
et confessores qđ et inter petrū simī oīa relinquentem et discipu
lum mūdi · flamas vsus expendentē · sic enī illi restimauit i breui
explenerūt tempora multa · Isti vō et longa et multimoda tem
pora martirū · virgines sēē plane est quia temperātia seminauer
unt que sēe libidinē calcauerunt · ‖ Item seruo In omnibus
none domēca de illo psalmo ·

Habitabit gloria in terra tua misericordia et ueri
tas obuiauerūt sibi iustitia et pax osculate sūt · Gloria
mihi hec est ut aut aplūs testimoniū ghabeam mē · non
quidem tale testimoniū quale scripsit ille pharisens habe
bat seductus et seductrice cogitatione testimoniū phibens
de scripō et testimoniū eius verū nō erat · sēd ei spūs ipē testimoniū
perhibet spūi nrō · parce hec testimonia in rebus consistē medio · ne
esse est enī primo eum credere qđ remissionē pcōrū habē nō pos
sit nisi per diuulgatam dei · Amplius qđ michil prosint habere quā ope
ra bona nisi et hec dixerit ipē · postremo qđ vitā eternā nullis po
test operibus promereri nisi gratis tibi detur et illa · Quis enī potest
facere mundū de immundo conceptū semine nisi qui solus est mundus · vn
qđ factum est nō potest nō fieri ipō tē nō imputante erit quasi non
fuerit · qđ prophēa quoque asserens aut · Beati quorum remissē sunt
iniquitates · de operibus quoque bonis certū quid est qđ nemo ea habet a
seipō · nam si stare nō potuit humana natura adhuc integra quātomi
nus poterit per seipsam resurgere iam corrupta · Certū est ad sta
tum origines omnia spūalia quotidie i est tendere et i eius proficien
tiam semp esse pronū · Sed et nos qz de michole creati sumus constat
qz si nobis ipīs relinquamur i pronū semp qđ michol est declinamus ·
‖ Iam vō de vita eterna stimus qz nō sit condigne passiones huius
temporis ad futurā gloriā nec si omnes omnes sustinerent · nemo enī
iustus fuit homo meritis ut petere ea vitā eternā deberet exigere aut
deus timere aliquid faceret nisi eum donaret · nam ut sciatis qđ me
ritis oīa dei sunt dona et ipi homa magis petri · ipē deo debitore fe
cit deus homo · Quid sunt omnia merita ad tantā gloriā · Denīq; quis
melior est prophetis aut deus ipe tam insignē testimoniū phibet
dicens · Vere iacem stimulū tuū mei · Verūptamē et ipe habuit ne
esse deus deo · nō mireris i iudicio ni stramen tuo · Nemo itaq; se secu
rum qđ si hūi cogitare voluerit timebit prosidubio qđ nec cum

Iob 14

de domatoꝝ pdon

derem mihi possit ostendere et qui in vigenti milibꝫ venit ad se-
Verū hoc quę nūc dicturus nō omnē sufficienter sed magis minūs quo
dam et velut fidamentū fidei sue hoīdē. Itaq; si ex lege pmissa non
posse delere nisi ab eo cui sola permissa et ī quę pmissa nō redit. hoc
ipse. Sed adde ad hęc aut hoc ex lege qđ per ipsum tibi pmissa donant. hoc
testimoniū qđ phibet ī corde nro spūs sancti discernas. dimissi sūt tibi pmissa
tua. Hoc enim arbitrant aplūs iustificari hoīem gratis per fidem. sta
de meritis operis si ex lege nō posse haberi nisi per ipsum nō sufficere do
cet phibet testimoniū spūs veritatis qđ ex habet per illū. Hoc et
de vita etna hęres nostre est testimoniū spūs qui dum sit diuino munere
pcurrens. Ipse enim pmissa donat. ipse donat meritū et pmia michi
omnia ipse redemit. Porro testimonia istis credibilia facta sunt mihi
nam de remissione quidem peccatoꝝ validissima teneo argumenta
dominicę passionis. Vox siquidem sanguinis eius clamat multo plus
quam vox sanguinis abel clamans ī cordibus electorū remissionē om
peccatoꝝ. Tenetur est enim petro pmissa nra. nec debuit ei peccatori
et efficaciori sit mors illius boni quam pmissa mala. de ceteris
aut operibus argumenta michi omnino michi efficax est resurrec
tio eius qui resurrexit petro iustificationē nostrā. Porro de spe p
missa testimonium est eius ascensio qui ascendit petro glorificandę
nostrę. Hoc tuū ī psalmis habes dicente prophēta. beatus vir cui
non imputauit dns pccm. Et alibi. beatus vir quem elegisti et assumpsisti habitabit ī atriis tuis.
Hoc est gloria vera gloria habitandi qui de eo est qui per fidem habi
tat ī cordibus nris. filiis nō adam gloriā que ab initio est querentes
gloriā quam solo deo est nō volebant et sic gloriā externus fluen
tem sectantes habebant gloriā nō ī spū sed magis ī alys Dat
nosse mihi homini sit habitans gloriā ē deo breuiter qui admissum fe
stinat intento nō et ea sola proposita ī cursu illius prophetas
tinestigare sed replexit ad mortalia oculos pmia spūte aplūs
sermo de mutua gloria et testimonio fidei. Sit ergo habitare hoc
gloria cum hoc ī tuo nō si misericordia et veritas obuiauerit sibi
et iustitia et pax osculate. Peccatoris siquidem misericordia
et veritas confessionis nō occurrit mente est. Ne de cetera sermonum
sectemur et pace sit qui mente habet deum. Vbi enim spiritus dns
ibi et misericordia pcurrit sed negligam negligendo donec ei
veritas confessionis occurrat. permane dno aut ipse david ad nathan
prophām nō de adulterio et homicidio augustino. Et dns transtulit pe
catum tuum a te aut prophē. nimirū misericordia et veritas obuiauerit
sibi. Et hoc quidem aut delinquis a malo. Iam nō et fructus boni
ī tempore tibi et thezo pfulgendi est ut ipsi mortificatio mors

tue et pmē fructus ac ⁊ustitie opa ⁊ unimite et gaudia fluunt qm̄ unus spūs unicuiq̄ est pficiens: nec ad dexterā nec ad sinistrā declinauerit: stat enī q̄ recti dexterā est dexterā diligentis: pharisei ille cum suis memoratus nō erant sicut reti homīs et ipē sibi ut dixerunt testimoniū perhibuit sed nō uerū. Sane quisquis ille est ⁊ quo mira et ueritus obuiauerit sibi ⁊ustitia et pax osculate sunt fecere gloriā sed gloriet̄ in eo qui sibi testimoniū phibet ⁊ spū unde ueritus est. Vt habitet gloria in terra nra mira et ueritus obuiauerit sibi ⁊ustitia et pax osculate sunt Si gloriam pris filius sapientis est sapiā ipa sapientes nemo liquet pro fecto gloriā pris ypm dei uirtutē et dei sapientiā esse/ quia ergo multa pharisee multisq̄ modis de eo pdicta fuerant ⁊ prophetis/ ipi ⁊ terris uidendus fuerat et inter- homes quae futurus/ quo nā modo id factū sit et impletus que de eo per os omīm prophārū dicta fuerint Habitauerit gloria in terra nra psalmista ait dicte his uerbis se si manifestius dicat. Ut uerbū nrm fieret et habitaret ⁊ nobis mira et ueritus obuiauerunt sibi ⁊ustitia et pax osculate sunt Magnū sacramētū fuit et diligentius pscrutandū nisi et dilectus mysterio et ipi ⁊ quoq̄ dilectū uerbi dei sunt. dico nō uerisq̄ modum ad qđ scripto si fuerit ul' omissione dixisse uidear sapienti. Videre nō uidear dilectissimi quattuor hos uirtutibus amictū habere primū ab ipo sue creatore exordio et ut prophā me mini uestimento salutis indutū. Est enī ⁊ his ⁊ quos salutis murus sic ut nec sibi ullus possit ⁊ sistere sibi pfectum eo nec possint ee uirtutes si alibi usquā separent. Accepat igit̄ hanc munimentū custodem scilicet atq̄ pedissequā ut ipi pareret ipa et seruiret ei. ipa quoq̄ protegeret et ⁊ seruaret ubiq̄. Vide quale mutuū gratie paulo suo deus quidem dedit pedissequā hanc uerens arte. Sed erant illi nemini quidem eruditae nimiū nisi nec et rudi cuiusq̄ ut nō sicut iumenti. qđ cus traducet sed nimiū paulus educaret eum sane magisterio nemo potuit aptior reperiri qui ipa ueritus que eum ⁊ agmine sanctorum pduceret ad ipm ueritus. Iustum ideo ne sapiens inueniret ut fieret malis est stratq̄ pena et nimiū stulti bonū et nimis fructu ⁊ustitia quoq̄ qua negotium accepit. Adhuc et pace qua fructus et adiuuet addidit meus benignissima ac ueritus. pace utiq̄ duplice ut nec intus pugne nec foris timores. adest nec enim quapiam aduersus spūm nec esset et ne aliqua uilla fermenti. nil et uestigij amplius lucere impossibile nota et serpens ipe q̄ uiolentia nō pstiterit fraude cum magis aggressus est. qđ huic decrat quae ministeria dia ostendebat. docebat ueritus. ingerebat ⁊ustitia pax firmabat. Sed heu homo iste ad multū pacem et ⁊ spiritum sibi dixit de ihabitū ⁊ habitu sed quidē modic ⁊ latitudines a quibus et ante cui legit despoliatus ⁊ tm nō despoliatus qui deo veniente nudus se esse animaduertit. nec nō potuit uestitu ul' ablatu sibi re

ripe vestmēta mſl ypūs ſua amittēt · Sicut enī diuinitꝰ ſua amiſit
mūdicie corpꝰ mortē ypī nō potuit · ita nec ſepulture ſuꝫ eius de
ſpoliatione · Et vide ſi nō ypūs hic ſuas partes vestimēta q̄ amiſe
rat primus et verus homo i eden quoq; diuisa ſūt ſtrūdi et nuꝺi ho
mīnis vestimēta · Nō finite queruſ et truncum inſepultum q̄ nō di
uidet ſed ſorte proueniꝫ · Ego diuina arbitror eſſe ymagīne que
mūdicie nō aſſūpta ſed inſita atq; ipi impreſſa nature diuidi ſcindiq;
nō potest · Nā ymagīne nēpe et ſplēdōrē dei ſortꝰ eſt homo · Tu
bitur ymagīne libertatē vt arbitrꝫ habeꝫ i ſplēdōre · Et ſplēdor quidē
pcepit verūptamē i ymagīne primuſq; homo · ymago ſequendi i ge
hēnā ipā vti potuit nō exuit · nudē ſed nō abijt · Hec ergo nō ſcin
dit ſed ſorte proueniꝫ et quocūq; proueniat aūt ubi erit ſimil' et ipſe ·
nāq; ſplēdor nō ſit ſed aut manet in homīe aut ſi pmutat aūt mu
tatꝰ miſerabiliter tamentꝫ inſipientibus ſilet ¶ Sed q̄ ſpoliatum
virtutib⁹ quatuor hoiem dixerim q̄ quoꝺ nō ſingulis ſit ſpoliatus ꝯ
gruū eſt ut dicamꝫ · Perdidit homo iuſtitiā in cuius ſcientie adam
malecij vocē obediēt potius q̄m diuine · Erat tñ reſidua illiꝫ q̄ ap
pharendē poſſent · ide deꝰ ſiue ille ſcrutinio inuehat ſed abiecerit
eciam illud ſcrutiū ſuū ſua malitia ad exprobrandū exprobrātiſq; pro
prium cuiq; iuſtitie portio nō permixte ſtrūdi per penitētiā dampnate
pene · perdidit et miſericordiā ſi ſic exquiſit eam i ḡhēnā ſua
ut nec ſibi nec vxori nec filijs parcat miſereatur ſimul' cuncte terrebile
maledictū et nequitie mortis aduersꝰ · Adam quoq; ingratitudinē diuine
malicie pro qua permanent obiecit · quaſi poſt tergū eius voluerꝫ
declinare ſagittam · Videt enī mulier lignū q̄ eſſet pulchrū viſu
et ad vescendū ſuaue · et a ſerpente audierat ymaginē dei ſeſe fle
xuoſi · fruendi⁹ triplex difficile cupiditatis voluptatis et ſu
perbie · Hec ſola mulier habet concupiſcentiā carnis concupiſcentiā oculoꝝ
et ſuperbiam vite · Hinc obſtructa et illecta mulier deū crudelē mate
abiecit · ſicut et adam qui mulieri male miſereꝰ eſt ut eā ei pmit
teret vnde voluit miſereri aut pmā ſuſtinē pro ea · Pulchra eſt enī
mulier ueritate primo quidē male deteriorē q̄ audierat morte mo
rientē et decus ne finite moriamꝫ deniq; ſerpentis credens premiꝫ abne
gauit et decori naturaliq; moriendi · Pulchra eſt enī ſeipſa adam veritate
ubi eam erubuit confitēti voluntatē exquiſitricē operimenti pretendens ·
Siquidē ipe dicit · qui erubuerit me et ego
eum · Pcē quoq; protinus miſeruit q̄ nō eſt pax impijs dicit deꝰ mi
rādē enī mentiendi legem didicerat i membris ſuis quos de nouo pa
dere cepit meditatꝰ · Dimui miſt eos q̄ mundꝰ eſſem · nō ſic miſer nō
ſic pauloꝝ timebat nō querelas fidei lucet corpe mundꝰ ſtet et nō
|| Et hoc ſime ut perpha ipius pulchrum proſequam qui ſibi obuiaſſe

cas et recessimus ⁊ solido meo zelo. Ginus quidam mee virtutes vi
de⁹ eam contentio. Siquidem veritas et iustitia misericordia applaudebant
paupertati mee zelo huius expetens iudicabat magis esse prandii. Sicut enim
collectanee hec due sibi quedammodo et priores. Unde et finem est
ut per structuram illius ydropice et penitentiam hinc inde redentibus
et pudes molestias finem simulantibus remuneratione suppliciy ille se
redderet in me prius redeuntes ad omnia qui addit illas. Solus siquidem per
regnabat regimines pacis in affectibus plena dum viderent. Sed adhuc
non cessabat pax nec enim mihi dabat silentium sed pro quadam suscitare
pectora pulsantes vestra legimus. Numquid meum prodest deus aut
non apparat ut complacear sit adhuc. Numquid obliviscet misereri
deus aut continebit in ira sua ⁊ non finis. Et quis dum multum vidisse
sit dissimulare putet. misericordiam et medium scrutatus est zelo iustitie et
veritatis. non tamen iracundiam fecit supplicium in pertinacy sed quam
dum est tempore opportuno. finite enim me pellantibus mihi dicit dedisse retro
prosum. usquequo pectus vite. arbitror finem et secundis vite quis ac
cusatus videtur ad faciendum vindictam in matribus iustitie et veritas
vocent venient et super hec verbo pater confessionis. festinate
ergo legatos celestes. et cum videre misericordiam hominem et crudelem plagium
ut prophe legunt angelo pacis amare flebant. quia enim fidelius que ad
patrem sunt querit quam angelo pacis. Sane ex deliberatione non asse
dit veritas ad constituti diem sed ascendit usque ad nubes medium pla
ne lucida sed subobscuram et obnubilatam adhuc zelo indignationis.
fructuosus est ut legimus in prophe. Domine in celo misericordia tua et veritas tua
usque ad nubes medius aut potentiam resedebat et utroque pro pe
sua quo habebat utilius loquebatur. quis putas ille colloquio meruit
interesse et indebitam nobis. quis audiuit et enarrabit. finite me
narrabilia sunt et non licet homini loqui. Summa tu contra sic patrus
hec fuisse videt. Egit misericordiam creatrum crudelissime mihi quam
misera facta est et miserabilis valde. venit tempus misereri eius
quia tempus tempus. Erubuit veritas. oportet me implere ser
monem quem locutus est domine totus adam meruit. necesse est nobis
qui deo errat quia due veteres pennas in penitentiam gustauit. Verum
ergo aut mihi. ut quid me gemisti pro certus patrum. Sicut enim Erat
veritas pro quo mihi tua precipit et nulla est si non alius misereris.
Filii aut et illa creatrix legitur. quis enim me scivit si patris pro
pitiatus simus meritis causetur. pyt nec prouidebit iam meta
mus veritas tua domine. Erue me inquit de elementis adiuvans pulmonem
suggerit esse mitridem quo flatu inquit datus est anime iudicium. Et
in eius ergo aspectu mihi et veritas obuiauerunt sibi eadem que
supra memini verba quasi mone repetentes. finitum aut veritas

zelū bonū habet mā sed utrāq; stolā scindit. nec aut quid. puniri
tori parcit qui scissa indutus esse prendit. Ait tu mihi nō irascaris
pacis sed tuta ingratitudine seruis ī pniciosissimā ut videas petri
et sordem. quid male meruī. Si quid habes aduersū me dicito
mi. simulate quid me psequeris. Circuit conscientia fictā et intrin
ta mentis deceptricē. quis nō illic diceret bonū nobis erat si natus
nō fuisset homo iste. Hic erat dilectissimi cui sic erat. nō videbat
quid simul gestari possent mala et bona. Cuiq; adhuc verbis ipm
quasi iudicem pcis sue meritū retorquere dicens. Cur ēdū cū me
flagret ultrā verbū pcis ne sermo minus et efficax qualibz offensio
ne euacuaretur. quesso aut pro pte verbis hugnet. nō vastā
lus alterutro dicet. virtutē est mihi honestū contemno. parce Judex
delinquo sed digito scalpebat in terra. Erat aut verbi septuge que
pro ipō legit. Tanquā oīm ea sequendo propius assideret. hec dicit
pius si adam nō moruit et hec dicit pro nō multū consequat. fiat mors
bona et habet vinū qđ petit. Obstrepuē omes mi verbis sapiē et
firmā repellēs petri et Judeni. Siquidem manifestū fuit mul
tam eis querimoniā ademisse relinquit. Siquidem fieri possit qđ
vinū petebat ut et moreret et resuscitet minus. Sed id quo
fieri inquiunt. Horrib; crudelissima et amarissima. mors terribilis
et ipō horrenda audire. bona fieri quā nam potest rōne. Sit
ille horrib; inquit pōtēs possima sed possit fieri mors sanctis
sīm nō erit possit si fuerit amaritudo portus glie. possit inquiunt.
Sed quo fiet ostend. fieri aut potest si ex curiositate moriat quis ut
qđ mihi dicat morte. Neq; enī dictum potuit mors inquiu
sed ferabit aut septē est maxilla leuiathā et destruet pcis medius
saluet qđ chaos magnū qđ inter morte vitiq; firmatū est. Ni
mirū curiosus fortis ut mors primo et fortior morte si fortis illig in
truere ut arcū alligabit eū et diripiet utriq; vasa eius sed et ipō
fortiore suo ponet profundū maris uiam et transeunt liberati
boni pastor est primo utpote fidelis et dignus oīm accipiēs hz
ubi ille potuit innocens diuersi qui mori curiat nō ex debito nō
ex malo meriti sed ex beneplacito suo. Curiosus veritas orbem ter
re et nemo mundus a sorde nec infans cuius est unus dies sup
terram. Sed et mā omnē celū plusquā et angeli quoq; ne dex
erim primitē mortē fuerit curiositē. Nimirū aliq; hec virtutem
delectat quo nauare nemo habet curiositē ut animā suā ponat pro
seruis turbulēs et indignis. Nam et si pōt unus nō dicit mors seruos. hec
ipm i mensē dilectus est et exime dignatus. Nec aut etsi omnia
que pcepti sui nobis fuerimus quid aliud dicē debemus nisi qz seruī
turbulēs sumus. Si quis eū sup hec curiositē pstumet. Redeat ad

constituti dum veritus et mia angie plurimi no ducento qd desidera
bant. Tuc no sursum pax resplans eis: vos mgt mestis quia pm nr
regimtis. no est qui fruat bonis hoc no est vrbi ad vnu quo ns libi
debit frui angeli. Intellexit rex quid loqret et ait. permist me
fecisse homicidiu. perma mgt me tenet. in nabut sustinu pena pmteri
am agere pro homie que mrauit. Tuc ergo dixit. ecce veno. no
emi potest hoc silex mansire nisi bibam illu. et accepto protinus gla
diole. vade mgt dic filie syon. ecce rex tuus. festinauit ille et ait.
pderua thalamu tuu syon et suscipe regem xpm. porro ventura
regem nia et veturis pcessit sicut scptu est. Mistuordia et
veritas precedent faciem tuam. iustitia thronu preparabit sedm illud. Justicia
et iudicium preparatio sedis tue. pax et regio venit ut prophe fidelis tue
mirabil dixerunt. pax erit in terra cum rex venerit. Inde est q na
tu dni angelorum chorus canebat. pax in tra hominibus bone voluntatis. Sed
et hic iustitia et pax osculate sunt que no modo videbant
hactenus dissidere. prout emi si qua erant ex lege iustitia no absolu
sed accusatu magis habuit virgines timore qm proximum diligere. Ex
nec habuit illa reconciliatione sperare habet nmr que ex fide nosset
esse iustitia. Nunq quid erit q nec abraham nec moyses nec te
tri iusti tpis illis debuit suo pacto illam beatitudinis eternae apprehendere aut regni portas potuerunt aperire nisi q nunc adhuc
iustitia et pax sese fuerint osculate. Ex hoc sane dilectissimi fraternitate
nobis zelo sectanda iustitia est. siquidem iustitia et pax este
lite et indissolubile amicitia inire fedus sunt quibus testimonium
iustitie stetit tulerit habitu vultu oscu et amplexibus letis expuit
a pace iudicium dormiens et requiescens. ||

Item de septiformi
spiritu in xpo i Dominica infra octauam.

Considerare est fidei in solemnitate hodierna dnice in
nuptiarum uelut mensissima quadam plenitudine simplici
me repatrans historia. Ingressus rex regius angelo gabri
eli et nomen virgo prophetici meriti nomine salutationis honorauit. deinde
Antiqua expulit maledicto mulierem nouam nouam matrem accepit bene
dictionem. Implet peregrinum quem gentium nescit ut spiritu superueniente
altissimo parit filium quem uiri dedignatur admittere. Intrat ad nos
eadem porta salutis antedotum quam venenum serpentis ingrediens uni
uersitati generis operabatur homini. Innumeros huius remedii plenos ex
his fluuiis est legere prato. sed diuersa medium metiendo profunditatis abyssum. Abyssus plane inscrutabilis sacramentorum dominice sepulture.
abyssus impenetrabilis. verbum caro factum est et habitauit in nobis.
quis eum tuebitur quis attingat quis apprehendat. Potens altus
est et quis habebitur nisi deus. Veruptamen scalet me dei superposi

spūs sed timoris. Jn cibus enī et potus omīa peccata principio timoris dñi p̄fectus est. et solus. pē est qui totū sibi debet. hoc enī vendicare Jn hys ergo tribus timore pcare scīa medit̄ nō recūlauit ho mines deo. nam i consilio et fortitudie de manu aduersarij liberauit. Consilio siquidem prudēt hostē data patūt ut mag misereret innocenti. fortitudine pualuit ne violenī possit. et timo redemptos dñi victor ab miseris redyt et vitā hoīm ei ereptā restituit. Et mā cibat nos pane vite et intellectus potat aqua sapiēcie salutaris est enī intellectus rerū spūalū et diuinarū verus. nec panis corruptibilis ut nīg. et ad omne opus bonū roborans. et exhilarās spūale. Cuna lus auit homo qui nō p̄cepit ea que sūt spūs dei sed stultitia illi videt gemat et lugeat dicens. Dixit ei mei q̄ oblectus sū comede panē meū. Bene enī mera et pfecta sententia est nō prudisse hoīm si mūdi vniuersū luceat. nec sine detrimēto finiat. Sed q̄n ad superna possit aua rus. Sine causa laborat quisquis et psuade conat. mihi hec. Nempe q̄ stultitia illi videt. quod verus q̄n magi xpi ee scīaue. Appone ho mini stulticie et vide si nō lapidem q̄n panē reputet. Et certe huius modi intelligētia veritatis mētē vitat. dei et hic cibus est spūalis. nō enī i solo pane vivit homo sed i oī verbo q̄d procedit de ore dei. Neq; primū donet sapiat veritas nō sine difficultate ad scīa tua mentis vbi nō i ea capis oblectatiōem iam nō cibus sed pondus est et si difficultate mētis aduersū quo tabescat spūalis cibus intelligētie pone sapiēcie digerat. ne ipius interioris hoīs artubus adsit affectus. affectibus sentētie laborātibus onerī magis sit q̄n voluptati. Ex omnibus ergo que stul mundi fuerūt electi nemā michi penitus defuit salutaris. Jpe est enī de quo p̄mit psalmus. Egredietur magi de inde posse et flexū de inde cum ascendit. et requieuit sup eū spūs dñi spūs sapie et intellectus spūs consilij et fortitudinis spūs scie et pietatis et replebit eū spūs timoris dñi. Illud sane diligenter attendat q̄ flexū hinc de inde posse nemo de magis dixerit ascensurū. Etenī si nemo xpi erit i magne creatus est sit ex michilo q̄d estimauerūt nō multi nō de inde flexū sed recte de ma ga deū potuerat ascendisse. Nec aut qui predixit de inde sine dubio rōi aborigine probat habuisse cornu mediū. nam q̄n sup eū spūs requieuit michil i eo minus dicendū fuisse declarat. Jn nobis enī sā nō dū supior est spūs nō requieuit cuius mētis aduersus spiritū et spū aduersus carnē cōcupiscētie aque nos affectus liberet. in quo michil sibi sanū nouus homo et vetus homo qui i carne carnis nostre suscepit originē sed vetus fermēti cōcupiscētie nō sustinet.

|| Sermo i dominicā de adulteri et sup̄ma et
nī dñs est i mēti qui magni | lectori mysti-
ficis i ecclesia in gnī qui mundi sponsus dñs deus noster. Non

est qui filius sit tibi munerator copiosissime remunerator equissime pi
issime liberator · gratis respice hodie iuste iudicis mortes misericordi
salvas etiam peccatrices · hec sit dilectissimi que nobis in mesopotamia hug pa
trissimi vas sancti testimonij sepulture · hodie quidem si diligenter aduerti
mus sepulture copiosius appenditur · minus hanc copia nobis parentum
que pater genuerit sacris videlicet ieiunijs et sanctissima diei
dominice similatione · hodie enim in aurelia nazareth adulterio mulie
ris medicina redemptoris absoluit · hodie in nocte sicchar samaritanam
lauacri · hodie quoque binis magne singulari munere gratuite largitor
implouit · quignam omnium ut puto nobis nisi iustitia gratie apprimitur
Nequid ne mea esto homo salutaris · vide et effice ad modum · Nequid
ne etiam iustitia prius credis · Et quidem optime ysaias illud repete a
bunde studiose ad memoriam · denique hec quis eiusmodi illis qui ipsi sitiunt
tu · Nequid ne abs te gratie dei sui · Dulcissimus sane et ceteris habens
se suauitate et alimentum superius prius ne hec sibi putet · aut venditis
no me dicunt sed credunt · et medet · Accedamus ad mensam huius fratres
mei et ex singulis dapibus vel modicum aliquid degustemus · In lege mo
ses mandauit huiusmodi lapidare · aut de permittere prudens · de adultera
phariseis · Sed ad diuina lapidari credis mihi ille locutus est · Ihesus autem ele
uans se ait dne ihesu celos tuos et descende · Iustissimus se et ad omnia
flexus mens eius audaces credis erant · digito scribebat nec iam lapidi sed
in terra mens hec tua semel sedit quasi duplex sepulcra sicut apud mo
ysen tabule due · Et forte veritate et gratia scribens et iterum scribens ter
re impressisse videt sedit ipse aliquis aut · Lex per moysen data est gratia et
veritas per ihesum christum facta est · Considera denique in videri possit de ta
bula veritatis legisse male reflectet pharisee quem ihesus primo est testem
primus lapidem in eam mittat · Verum quidem aliter minime sed huius et
efficacie et meritum gladio penetrabilius · cum gratuite enim adueniet
hec species credi possessi cum vehementer · hec imo contrite sit lapidee
fiantes crudeles ipse ihesus et clandestinus predauit altissimus · Venerit sed
adulteram lapidari sed si eis prius gestat qui dignus nec est etiam ipse pa
ratus · is presumit · Aperuit ure exigit ultione qui eandem nec exigere non
meruit · Nunquam ne sibi viderunt ausi temptare · nisi prius sententia ferat
et creatus iudicium hec veritatis · Certum adhuc minus est · et si accusato
res reflectet hec veritas sed eam medium absoluit · Seruat iudicium
gratia legat et audacia · Nemo te condemnauit mulier · Nemo
domine · Nec ego te condemnabo vade et amplius noli peccare · O vox mi
sericordie o vox auditus letitie salutaris · Audiam fac mihi mane mise
ricordiam tuam quia in te speraui domine · Gula mihi spes apud te misericordia opta
ret lenem nec oleum me nisi misericordie penus sed est fidelis fiducia

solum utrū male dicendo ꝓximo an nō maledicat i spe pmissionis quā nō habet i spe pmissionis
ducia illa dicenda sit sed mēsibilitas quedam et dissimulatio pñcipis
que cum fiducia et qui periculū nō attendit · aut qui dei timorē remedi
imputabit nec timor sententie nec materia ipi timoris: fiducia stabilem est
nec eget ille solacio qui letatē nō maledixerit et i pessimis rebus ma
gis exultet · Regenerat utrū sicut videri nobis quidem habemus ꝓpositū
tes et pmū salem ꝑ mā et doctrinā nobis desiderium ostendi · Scrutem mo
as nostras et studia mea ꝑ cuncta et uniuersa peruigili intentione perspi
ma · dicit quidē ꝓuocare suo iudicio ad penitentiā ut eam nō mi
sericordia dei miserendi respuerem · hoc vero habemus fiducia ascribere
tē et intentis deo dō suo · hoc nemo vere fiducia cui mala nō negat et
prophā attestante qui supplantatus est dñs sup timentes eū et i eos qui spe
rant sup misericordia eius · nec quia utrū suppetit nobis i nobis quidē timo
rosi ipe autē fiducie capti · Suauis et mitis est et copiose mē pietatis
bilis super malicia multus ad ignoscendū · Credamus sine al' ītimici
qui ꝑ eos aliud ꝑ unde offensione structe callidine operet ipsorum
cōparet aut permutet nec sibi obiecta pareat illatorem credi · te
nebat utrū manifestus aduersarius legis cū deprehenderet lege damp
natū · Ivit turba pharisei caput tota mē malignitatis aduersus te
terquet · diffidentes nostre qui nudum subtfugitis: nam illa quidem
sūt iniuria legis abstulerat que sic sit accusatore redimitur · Sed cōsul
rem fieri que nā hinc alterat pharisei · videtis ne duas stercoris naz a
stercoris exire reperit quod ꝑ pomerio machim ostenditur · Qui
suam querit operē eius stercus est nā in qui cogitatione plen
sit cum eius · Consentire nobis aut stercus aut phisici aut lupi q
ab altius paulo mee licet carnalis oriole fuerit deuentione stercus
tati consentire nobis et cōmisce nobis · Inuenit dicit malorū me
accusatus adulteri modo adulterium suadetis sed hec est tota iustitia
uiri et que palam arguitis eadem agitis i secreto · Hinc fluit qui exis
tis uni post uni cū ille cum ceteris adulteri uenis tum valde pro
fisset ostendat dicens · qui sit pmū est uxoy primus i eam lapidem mit
tat · Ingreditur prandē ad discipulos veniens aut · misi habuduceret
iustitia uiri plusquā scribarū et pharisei nō introibitis i regnum
celorū · Nuchā dicens dicit cum te testimoniū · Genery chymaum et
nō nuda me hec quidem mysteria lege mandauit · Ivi qui deprecat
adulterium lapidare mandauit accusare pudicum · Ivi qui cassat adulte
rium lapidibus eius cassat etiā cum insontem testimoniū fieri · Imo
vero stupri adulterium sic etiā falsi testimoniū nō ipunitū esse precipit ·
Sed qui gladium i lege per legis punitionē dei ignoratis ·
Ingemuit suspirans et aut · Angustie mihi sūt undiq · undiq enim mors
hinc quidem imperata inde spiritus · Si hec inquit egrego mors mihi est

si aut nō egero nō effugiam manus viri. viri ophariſei mang adul
tra effugit nec pudicā. viri accuſatores nec pietē euadet. diſſimila
tis pietā vīa ubi fuerint aliena. Alienū si quis forte ſuū nō habet
viri ei impingitur crimen. Quid tunc ſuſpiria fiunt nīſi morte aut
videret et corpus vindicta angustiet. Melius est nō nasci aliqd
morde tnang hoīm qui de elinquere legem dei nec. nimirū ſtrebat
iſta qui hereditā ſit morde tnang dei vindicta. nā homicē quide
ordinē corpus aie nō habent. Quid aliud fiebat. Ille tnecdg est
qui petrā eum habet et corpus et animā perdere i gehennam. Quid ſi
milia zacharias tradit. Currunt post posticā. nā in pomerio clamor
audit. clamor utiq; superū gaudiū et balantis ouicule inter eos.
Sed nō patet ab eis inopiam diuertere qui ab ipis erūt fluctibus tam
diguanter eripit etiā eripi nō merente. Merito primā in ductu
ad montē fm eā erat fiducia habens i deū quē usq; ad o tm̄ussset
ut timorē eius proposuisset hūanū et ipius legem simil' vite pteriisset
et fame. nō em̄ dictis fluerat alicui hugremedi sermo de susan
na. sed et pectis eius usti fuerant et vi. eā hermitrez cum iudi
cū. Merito ergo a iusto iudice iustā de iustis obtinuit plone que tā
vehemēter iustificā esitauit ut pter eum nō tempnet morte tu
poris abprobriū gēis et luctū dispabile animi. Et nos fiet
si a ypō audiamus nec ego te gdemnabo si pmitte eum voluntē eius
ipius si i ipō volumus pie viue morē est ut sustineamus pstrenue ne
malū pro malo aut maledicti pro maledicto reddamus. Alioqn qui pa
rentem nō sustinuerit pdit iustā hec est vitā pdit. hec est pdi
tio sua. Mihi vindictā et ego retribuā dicit dns. Ite et persecu
pe retribuet sed si ei vindictā sumere si nō tollas ab eo vindictā si nō
reddas retribuet tibi male fuerit iudicū sed iuxta pceptū i scripture
iudicabit sed pro malefactis tuis. Jam vetus nā fallor molestū est
q̄ delicie turbant. nec miserū delicie sūt. nō onerabit q̄libet
sanctos ne a rectitudine quidem pot peruerti. Missus est an
gelus gabriel a deo i ciuitatē galilee cui nomē nazareth. Nazareth
nazareth parua omnino et tenui regio nomen illustret et tenuis sed magnū
lucet thau parua ciuitate thesaurus lucet nupē sed hoīes latet et nō
deū. Jam nō thesaurus dei mazara. Iuxta illa e et nos eius. oculi eius
sup eum utiq; respicit hereditate amalle sue. Nouit celū virginem
dei prius. si celū nouit et nazareth. quid ni sciat patrem suū quid ni
nouerit hēditate sua. Celū ego pre nazareth ex me venderet si
bi sequnde ipe se et filiū dauid et dnm esse testat. Celū celi dno terrā
aut dedit filys hoīm. Cedat ergo ei utiq; nouit est i possessione fidei
quia nō dns sedebam filiū hoīs est. Audi etiā quid terrā filii
tuiqm̄ filiū heres vendicet sed et cōmunicet tuiqm̄ sponsus. Flores

tis post epulationem tantum tanti michaelium hujusmodi stipen-
In eadem enim existere a plebe eadem et eodem tempore mer-
processionis gloria et divinis est laudibus honoratus. postmodum ve-
mus ingressus contubernium et tramite recedentes reputatus. hoc est
transire de lectore finis hic structus gloriae spiritus. propter prudenter
orat propheta ut cantet domino gloriam eius et non tempungat idest pro-
sicut hodie qui passio non sequitur. Velut autem tum tumultum spiritalibus
spatiis ambulantes in processione quidem celestis prae representamus glo-
riam. in passione monstramus viam. nam si in processione venit quidem
tibi in mente futurum illa lectio et exultatio multo minus qui in pace
timebis obviam ipso in aere. si tam gaudia videre desiderus diem illum
qui suscipiet in celestem thalamum ipse dux atque rex mediator salvus populus
triumphi victoriae applaudentibus non iam pauperibus tectus sed innumeris
angelis clamantibus undique hosanna benedictus qui ve-
nit in nomine domini. Si nullum consideravisti in processione quo properandum sit. dis-
ce in passione qua sit eundum. hoc est via vere tribulationis pius via glo-
riae via caelestis habitaculi via regni sedem qui latro clamat de cruce.
memento mei domine dum veneris in regnum tuum. cuidam enim in regnum videt
quod cum pervenisset sui memoriae fore negavit. patiamur ergo et ipsi
et si vita nostra quin cotidiana via. eadem duce meruit cum domino esse in pa-
radiso. Tabernaculum praeda reddit passionis labore gloria processionis
quin amantium michael difficile est. nec mirum si psalmista processionis ce-
lestem deputans representare quin immo et eadem in omnibus suscipit et si lon-
ge aliter et aliter. In hoc enim processionis tumultu tumultu populus in
sidet. In illa vero tumultu quidem futurum est sed tumultu quin homines et
iumenta salutibus domini dei nostri est et illud. ut iumenta tua sit apud
te et ego semper tecum. Et vide si non de processione legitur non sequitur.
Tremisti manus dextera mea et tuae tuae deduxisti me et cum
gloria suscepisti me. Ibi enim me ipse quidem pullus decet quin
et si murmuret heteros populos venire non simul populum baptis-
me detrahens qui populus meus est et primo elegit ante populum ima
centes lapides. Hodie quoque populus gentium non excludit ne nec pie
tatis frangimur nec mansuetudo eius difficile est ut supplicat mundi quo
minus in eis habet nam possibile. Ibi enim non omnes arborum non tulit ve-
stimenta populares tuba prosternet sed dimittent pennas suas tabula
sanctae. deponent enim omnes suas ante thronum agni xpi. servientes et
virtutes omnes angelicae quando hunc gloriae ut dicens tuum et assertum
tum attendunt illi. Jam vero qui de jumento ac vestibus ac ramis
arborum mentio facta est considerare delegimus libet triplex distinc-
tio in processione hac exhiberi video salvatorem. primum quidem a jumen-
to qui insidet. secundo ab his qui vestimenta prosternunt. tertium vero ab

hnis qui de arboribus nimos recidere phibebant. Nonne cum omes reli
qi eo qp hñdant sibi mittit et quasi sñ labore obsequentur dño. solu nõ
uenerũ senectpñ opponit cui obsequio. Silendũ mõ est ut dulcio
ne recreatis an magis lequar ut halcatis consolatione. Jumentũ
cui insidet xpus nonne vos estis cuncta gressu apli glorificentes et pe
tantes deũ i corpibus vris. Expendunt cum scribarũ hores i obsequ
um dñi nõ quidem corpi sed que adiacent et necnõ sint imperdibus
cum de terena substãa elemosinas largiunt. Plan quedã nimos recidit
de arboribus. verbi gra cum de fide et obedientia abrahe de existen
te ioseph de mãsuetudine moysi de benigñ seruõ virtutibꝫ euangelia
sunt. Verumptamen et hñ de promptuarijs plenis largitur. et hñ que
accepere grãtis nihil omnino dare iubent. omes tñ si fidelit suo quis
q̃ intentus fuerit misterio i processione sũt siluatores et cũ eo tyre
dictum i stirpe cognitõe qui tres pueros prophã siluãdos nec cedente
nimos i turbe fluctibꝰ. danielem i vili edulio et labore abstinentie fer
tem frugũ fructibꝰ siluantem q̃ pertransire. verum quoq; ob hñ dis
pensande siluam hugonis de velleraco animum sirazi principem late
in ecclesiasticum. Cui tñ i processione illa thyri propinquor cui de tribꝰ
oidinibus silue viridis fructe credo potestis aduertere. ‖ Item inde
sup et de passione et processione et ãliter ordinibꝰ processionis.

Crastie est ut legimus hodie breuiꝰ q̃ tere angustia reporis
multa quidem nobis nascent processio qui celebrantes sumꝰ sed ea
dem impedit ne dicã plura possimꝰ. Celebratum sumꝰ hodie
processione et paulo pgrandiorẽ passione. Quod sibi uult mirabilis ri
tꝰ quatuor aut quod registauerit pri nr passione addentes proces
sionẽ. Nãz processio quidem memoriã repsentat hodie q̃ facta est hodie
passio vere cui addita est q̃dã species ferie existit esse seruata. Optime
igit processionẽ passio quatuor est ut disarmẽ i mille locorum huius seculi
habere fiducia sentes qui extremis grandi luctus occupat. propterea
nõ sumꝰ stulti ne credat nos prosperitatis nri. sed i die bonorũ non
immemores simꝰ malorũ et egritudinis. Istis cum mixtus est plenus seculi
nõ seculariby tantũ sed etiã spualiby viris. nãz et secularia nos aliqñ
que placent quãdq; que displicent. vidimꝰ admirare et ipis michi nimius
spualiby nõ semp tristia nõ semp letia succedit sed est nesse et nunc
deesse vnis. et illud. Visitas eã diluculo et subito probas illã. Verũ hec
medium dñi plenus seculi manet magis minat ul et fluit. Certum post hõ
seculũ duo futurum sint seculum nullã diuisa et diuersitatem ut q̃ alterũ nõ
sit nisi fletus et stridor dentiũ i altero solũ gratiã actio et vox laudis
sibi sterget cum deus omnẽ lacrimam ab oculis sanctorũ et iam nõ erit
planctus magis luctus nequ clamor sed nec vllius doloris. Interim sicut a
matribus mundi multa parentibus aduersa. cum nec ipis seruis dr omnia

thor modo optimi succedit. Jn die ergo malenū memores sint bono
rū ne pusillanimes fiant et impacientes sicut hic de quo legimus i psalmo
Confitebit tibi cū benefeceris ei. Jn die quoq; bonorū memores sint ma
lorū ne exultant et dicant i abundancia sua non mouebimur in eternū.
Sicut enim secularium rerum prosperitas oriri stultum secularē sic per
et abundancia spiritalis prosperitas oriri facit spiritalem aliquem no
spiritalem. spiritalis quippe ora dirigunt. unde aut cauet ps stultū et
dat prosperitas et nō sapientē alibi hēmy. Cor sapientis ubi tristicia
et cor stultorū ubi letitia. merito promit. bonū est magis ire ad
domū luctus quā ad domū ioci. Licet enim multos sepe ingrat aduer
sitas plures extollit prosperitas sicut sepe est. Cadent
a latere tuo mille sinistre scilz per qđ significat aduersitas et a dre mi
lia dest plures a dextris tuis i quibus prosperitas designat. denigz qđ
in utrisq; periit est quia sapiens et docet. diuitias et pauperiē ne
dederis michi ne forte aut diuicie expellerent i stultū aut paupertas de
iceret i ipacientiam. unde et dns sicut i passione patrem ita et i pa
ssione hūilitate exhibere curauit. Jn illa enim manum quis ad ar
ationē duxit est et quasi signum crucis tendente elongauit et nō ape
ruit os suū. quia cū pateret nō cōmendauit sed magis erubuit dicēs
pater ignosce eis qz nesciunt quid faciunt. Jn paupertate aut quid
prohibent stulti ut experiant obprobrium et nec cū habeant quic nouc
int quid desit i hac. propter qđ et ipe pauper est nō i auro aut i
equis nō i frenis ungentis aut stellis auro textis sed humilis. isdē
pergo sedens sup asinū ipleuit uerbum quia ego de prosperitate regnum
fuisse nō credo. Sed quid fiunt ps processionē habe uoluit qui magis fi
tum nocuit possidendo fiunt aut maior esset passio qua processio
processisset. Ab eodem enim ppe i eodem loco et ipo tpe pretiosissimo de
lens mundi pastor pene cū uicto triumpho susceptus pedes crucifixoꝝ e.
Qui cū difficile est. tolle tolle crucifige eū et barabas qui uenit in
nomine dni asserta reseruatus. Cū difficile rex sine cā nō habemus re
gem nisi cesarem. qui difficile unum uicentes et regem. flores et spine.
Cui prius prosternebant uestimenta aliena. cito sua exuit et sub
mittit sup eā. Ne tibi multitudo peccatū nouū ppter. que soluendi
unum multitudo est necessitas. Jam nō ad processionē accedens cū
qui ppter accessit nec in medio theatri. fortassis i hac mea processi
one omnes habe potuerunt reuerti. Pabulum enim alique et uanum putat
Jpi sitis qui uanum parant deo ad credendū qui mens regit et de regu
gressus uiros in uiam pacis. Illum sepelierant. Et hoc sicut qui peruicace m
sicē ysti deuote sequunt et adherent semp uestigiis precedentis. Erant
quidā discipuli nimium domestici latere eius adherentes. Ipi sicut qui pe
optimā elegerunt qui i claustris sole deo uacantes semp deo adherentes

et eius placitum consideratis. Ipsum quasi iumentum cui insidebat non desunt. quod designat devotos eius et animos quodammodo bestiales. Verum non sunt animalium huiusmodi compositorum multitudo nec optimi. tales enim magis oneri sunt quam honori. nec propter eos professio valde gloriosior est. Huiusmodi autem contraire non noverunt sed male sonoros dant rugitus. Ipsi sunt qui virga semper et calcaribus egent. Attamen nec ipsos relinquet dominus dum disciplinam ferre voluerint. Hiis enim dicit: Servite domino in timore et apprehendite disciplinam ne quando irascatur dominus et pereatis de via iusta. Psalmi. Si enim hoc iumentum disciplinam ferre noluerit quid restat nisi ut abiciat eum dominus cum indignatione quadam et precipitans excutiat a via recta ad spinas et tribulos a quibus suffocatur verbum dei que sunt divicie huiusmodi et voluptates carnis. Sed qui tales sunt hec quibus gravius est ordo et omni onerosi quos pungi frequenter oportet et urgeri obstinatos eos ut studeant de iumentis si queant in homines converti et spirituales inter aliquos ceterorum ut sunt aut de precedentibus aut de adherentibus et collateralibus aut de sequentibus sunt. quod si non fuerint obstinato ut vel in eo quod sunt permaneant infirmi et parum ferant que salubria sunt et si minus sufficiunt donet eis placeat domino respicere humilitatem eorum et in melius aliquid eos permoveat. Vultis autem ut aliquem consolemur iumentum vestrum est. Sicut enim respondet quod contraire non novit. Nescio enim de eis est qui dicere possit. Contribules mihi erant instrumentorum tuorum in loco peregrinationis mee. Attamen verum est quia nemini ceterorum tam prope est dominus. nam nec ipsi qui herent et inde adheret tam prope eum habent ut iumentum cui insidet. Et audi hoc quod propheta propheta prope est dominus hiis qui tribulato sunt corde. nam et mater que egrotantem novit filium magis fovet et amplectitur sepius. Nemo ergo indignetur nemo contempnat dum voluerit xpi esse iumentum et cum qui scandalizaverit unum de pusillis istis illum gravius offendit qui eos tamquam in misericordie sue gremio fovet donec roborentur. Unde et merito infirmitates parvorum esse ferendas beatus Benedictus ammonuit. Cum itaque ergo sint quatuor in professione domini. boni prudentes et boni simplices hii sunt qui precedunt et qui sequuntur. bonos autem addidi quia prudentes non boni nequam sunt iuxta illud. Sapientes sunt ut faciant mala. et simplices non boni stulti sunt. In processione autem domini nec nequam locum habet nec stultus. Porro qui adherent et contemplativi sunt. qui portant et onerantur eo ipsi sunt duri corde et parum devoti. Sed cum omnes sint in processione domini et nemo ex ipsis faciem eius videt. nam qui precedit occupati sunt in preparanda via sollicitati circa pravos et temptationes aliorum. qui sequuntur ipsi cum faciem eius videre non possunt sed sicut moysi dictum est. posteriora eius videt. Iumentum autem cui insidet magnum ad videndum levare oculos sed pronum est semper in terram. qui vero adherent ipsi aliquando videre possunt sed raptim et incontinue nec plene dum adhuc sunt in via. Restat igitur ad alios ipsi magis

fiere ad fiere cū videret ingressū ihū de mysse sphm̄ est q̄ cū ceteris q̄ dm̄ prophetis p̄ visionē et somnia mysse vñ fiere ad fiere loquebatur — q̄nt̄ ad plenā sāne visionē nec ipē mysses dū viueret i hac mūdo mortē potuit fiere ipius visionē q̄ sicut ipe aut nō videbit me homo et viuet nō videbit mysses in hac vita nō videbit q̄s fiere meam i hac vita et i processione ista Ipē enim magna pectore sua donet nobis fiere cius processione p̄sentē dū viuimus ut i magna illa processione q̄a cū sanctis angelis a p̄e suscipiendi est et triumphus regni dñi p̄ secula cū ipo ingredi mereamur.

¶ Feria quarta de passione dñi Sermo.

Ingilate nō fiat ne ifructuose p̄cipiamus hec hui⁹ tp⁹ris sacramēta. Copiosa est benedictio data recipientibus mūda deuotis auib⁹ regiles seruilis affectus pietas ysterus exhibere mentis mysticis gaudia numeris admonet nos sollicitudo hui⁹ mūdo specialis ipō gressus quā professi estis sequi et gradiles cristo obsequare cuius filij estis. Vniuersi siquidem xp̄iani nō sacra hec septuaginta aut p̄scribere aut p̄ceptis celestib⁹ medicina exhibere hinc intrinsecus secretus mouet gratia et xp̄o parcente quedā cumpti videmur. Quis enim nostrū ex lege est qui nō cupiat gratuitus quis nostrū insolens ut nō humiliet quis nostrū iracundus est ut nō clemens quis nostrū delicatus est ut nō abstinere quis nostrū pigricosus est ut nō studeat quis nostrū malignus est ut nō parcat hijs diebus ē apertius quidem. nec ē dubiū passio dñica hodie tertiū mouens petrus stridens apicus monumenta prope est enim resurrectio cuius ihū sacramenta celebrabimus. Altissime deus ut mihi ipsi altissima que fiere magnalia altercatione et auidentie spūs sublimitas. michil i hac mūdo melius fiere q̄n ipō a deo fiere est hijs diebus. michil mundo utilius potuit cōmendari q̄m ut cuius passionē singulis celebret annis memorabile cuius desiderio ardet et meritum habitudinē sempiternis cuius eructuet. Vnigenite aut Hesu nos ipi utrique nobis fiere ipius saluator in utriusque spūs mei ¶ Humiliter passio tua dne ihū que passionem dñi nri p̄pulsauit. p̄sperata ē cibus regeneratibus nr̄is et nulla umquā pestis mē inuenit sed efficax. Quid enim nisi mortē q̄d nō tua morte soluit. Jn hac igit̄ passione tua fiet specialis cōuenit. fiere opus modū et cursus. nisi ē ipe quidem pietas i modo hostiarū i cursu ministrantis cōmendat. pietas aut singularis q̄ nihil nec sup̄ dorsū cuius habuerit pectus ipius extendat nec i lignū ut diuinum nr̄e tue anima esse cius cū fortissimis illud propugnaculū ipō nostrū det. isti vndiq; fiere tue. cū fiducie mūdi cuius et pedes sicut agnus ad occisionē ductus sit et tanquā ouis coram tondente se ipō non aperuit os sanctus aduersus patrem murmurans. q̄ quo missus fuerat nō adduceret hostiam

Sermus prequo quae nō rupuit exsoluebat nō denegz ul' cōis ꝓlio ipsum
peculiare filiū aque pro tantis blasphemiis tantis malis reperebat. plectū
aliquo pro peccatis suis et hostiū sustineret. hec pena tm est ad parcendū re
petitē flagellanti aliq nō tum punienti qm̄ pertinde remouendez et ma
iora hys parcenda cōmendat. quae nō maxima consecat ippō qui ī fum
ma hēditatis sue ab hys quibus specialiū filiationē adueniebat crudelissima
morte multat. sine mille alio penis nec actu propō nec ḡtia ne
mo quo crescē possit hys. minus ī quo habitat dīs plenitudo diuinita
tis nō habitante sed corporaliter in quo deus est mediū filii reconciliauit omn
figuntem sed substantialiter qm̄ deniz plenus est gre et veritatis nō cup
atum sed pstantiliter ut fieret opus suū. alienū est opus eius ab eo ppter
as sequit. quia et opus suū fuit. qđ debuit et pater ut fieret. et alie
nū fuit ab eo ut tales tales sustineret. sua ergo habet ī opere pietatē
nāz medū ipm si diligant attendat nō modo mitē agnoscet sed et hu
milem et de nempe ī humilitate iudicū eius subditū est cōtemnere ad mi
nus blasphemias nec ad falsissima que filio obiciebant cōtra respondere.
Vidimus iuste eū et nō erubuit aspectus. nō spernentis p filius hominū sed oppro
brium hominū et proiectionem et nouissimum virorū plane virū dolorum
ad opprimendum et humiliandum ita ut nō esset ei species neq decor. Omnipotē
tem et altissimum ad humilem et sublimem ad opprobrium hominū et gloriam
angelorū. nemo ille sublimior nemo humilior. denigz spiritus illiteratus est
opprobrijs saturatus est mortē turpissima damnatus est. ei scelera
tus expiratus est. Nichil ne mōbrū ul' ostia humanitatis que huic habeo no
dū ymo que mea est ulla medio. Sicut ē patria singularis sic et humilitas
singularis verigz sine exēplo. Vtrumgz tm magnifice magna ipa cōmen
dat. Minimū secretus est pter. nemo mea carnē sua qua dilexit
nos deus ut seruum redimeret nec pōt filius nec filius ipe peperisse
vere minimū qz et hec mensurā excedit. medio superat plane supremū
nemo vniuersis. ad quorum equalitatē nemo habet. qm̄ ut eam
suam parat quos primitus suos. De mundo habuisti dice patres
eam primitus. Cū eni adhuc mīa essem̄ p mortē tuā et tibi
reconciliati sum̄ et pīa. quem ergo videbat alius ul' fuisse ul' esse
ul' futurum huic filio secundū ē vix pro iustogne meret nō pro iustis
passus est malens pter. dilectū mū qui venisti iustificare gentes per
mitte. seruos fugientes fidē suptuosos cohibēdos. expulsos ingressū ne sine
aliud aliquid precium hanc et humilitatē eque illustrat qm̄ p tradit
ī mortē animā suā et pcī multitudo tulit ex pcī tristitia ubi regnus
ut nō pereat. fidelis sermo et oī acceptione dignus quia cū voluit
oblatus est nō nō voluit et oblatus est sed qz voluit. solus misericors pe
testate habuit parcendi animā suā nemo eam tulit ab eo. Cū ergo possit
accipere depat. Cōsummatus est. Nichil ē restat implendū. cum non est

qđ ex spectem.

1

de humilitate ppe
admirabili

de mirabile ppe mia
q̄ dilexit nos

qđ exspectem · Et inclinato capite finem obdiens spiritū ad mortem
tradidit spiritū · quis tam fatile ign vult dormire? Magna quidem
sunt mortis mala sed plane sic mori virtus inest · nempe qđ sine mo
est dei · fortius est homibus · potest humana vesania sibi opi i mor
sceleratissimas inicere manus · sed nō est hoc ponere animam suam · virgo
cum magis et violenta abrumpere quam id mutu ponere est · Tibi spe
cula missum plane facultas fuit · nō ponendi animam sed vendendi nō
tradentis te sed tradentis Iaqueo nequissimus ille spiritū exhalauit nō a
te sed emissus · Solus in morte tradidit animam suam qui solus virtute
propria est egressus · ad vitam · Solus potestatem habuit ponendi qui so
lus fiducialiter cepit libertatem habuit resumendi mirum habeas ve
te et mortis · digna ergo mortis tua mestimabilis · honestas tua
amabilis · pax tua insuperabilis · digna plane tua sanctitas tua ima
culata hostia tua acceptabilis · dignus est agnus qui occisus est ac
cipere fortitudinem sacre ad qđ venit tollere peccatum mundi · Ego
autē dico primū triplex qđ malueris sup tirum · primus qz velim
dicere concupiscentia carnis et concupiscentia oculorū et superbia vite · Se
cundus triplex est qui difficile capitur · propter multa tribuit
primo tribuitur · hoc stimulo vanitatis sed prior ille terrarius nō
timendo pudet i dictis · quomō enim nō illum pudeat recreditio
dem accreat voluptatē · quo nō illum humiliatus cōsiderato sup
lium vite prorsus exprobret · Nam carnis illa digna plane mise
ria dicitur sic mentē occupet · sic totum sibi vendicet · animū ut
ad veritatem curiositatis exsufflet · fortis agit certe hoc passio subla
tus · Sed aliud ergo triplex cuius primū quendam modū virtus cruris
expugnat diei cupiditatem et id fortis vulnus inducit · primū quidez ori
ginale · secundū psonale dicerem · tertium singulare · Et originale qui
dem maximum illud delictum veritas qđ a primo adam ignorem · in quo
peccauimus omnes pene quo morimur · universi · maximum plane
qđ sic nō totum nō humanum genus sed et quodlibet ipius germinis parti
cipat ut nō sit qui evadat nō sit usque ad unum · Si primo homine in
nocentiam pretendit usque · et i singulis quoque a planta pedis usque
ad verticem capitis diffidentiam · hoc venenum · sed et letale michi semi
nus · i universum dilatat orbem · ab ea scilz die qua sua quisque
concepit usque ad eum qui cum eo recepit mater · Nullus unde
genitus augustus sup omnes et totos filios adam edax · i die exitus de
ventre matris cum usque i diem sepulture i matrem omnes · In sordibus
gignimur · i tenebris concipimur · i doloribus plurimum · Ad exitum mise
rie omnes nascimur mortis · in exitu mortis vipere latemus · mirū si nō
in pena peccatum primū patrum plectimur · Adimus · Aperite quidem
utpote vallem plectimus ingressi · ut nobis illud sti voluit omnia pre

Triplex primū

(de primo originali

Job 14 a

posset aptm̃ homo natus de mulere breui viuens tpe replet mul
tis miseriis. Cum verū hec sit nō verba nr̃a docere sed verbera hō
inquit natus de mulere. michol alterius. et ne forte ex ipa sibi vo
luptate corporis sensum quē de Saulis habuerat blandiat ipse sa
tim ibrietat de capite quasi tribulū amouet cū dicit breui viuens tem
pore. Ne ergo spanū illud ꝙd inter ingressū et egressū rehumā
sibi liberū putet. replet aut multis miseriis. multis et multipla
cibus magn̄ miseriis corpis miseriis cordis miseriis dū dormit. mi
seriis dū vigilat. miseriis quacūq; versū se vertit. nimirum
ipe quasi natus ex virgine ymo fructus ex mulere sed benedic
ta i mulieribus qui legitur. ad mulierē. iteret. esse filiū tuū. etenim
breui viuens tempore sup terrā michol nimiū multis repletu
miseriis illa breuissime appellatus est. misericors. mitis. patiens. multū
misericors. palsitus. iuxta. hexitus. supplex. et iuxta. lucessitus. Dum
hanc suffert dubitet. ne dicerem quē veritas deus pene puniret
tamen absoluat. pene vero. nō sicut delictū tuū est. et dom. nā per
mitti est. ex imo. condemptatione. qm̄ aut ex multis delictis iusti
ficationem. ¶ Et quidem grue aio delictū illud originale. spē nō
salū pdemnū inferat. sed naturā. pstrale tn̄ cruciatū est cū
iam leprosus haberis ephebeum vinculū mulieris nō arma iniquitatis
pte nō modo iam alienū sed et proprio tenue rumpedū. Singu
lare vō grauissimū est. qd̄ dimissū est. dū dñs maiestatis cū vni
uersis virtutū iustis corruerent et sacerdotes mundi ipm de
seruire. quid duo prudentissimi homicidā. ymo et si fides est diuī eccle
sie. quid duo prudentia ad tēpus. Nō hec expauit et expa
uit tam machine mundiales et pene i. intrinsece chaos fuit cū re
uolutū. pauimq; aliquē de regni principibus terrenis regnū depopu
lasse. i. vastasse hostile. pauimq; alienū. qui nō esset de genere et cor
pore regis vnici. cū filiis prudentissimis mundi suffocasset. vnde quid
nō pauus sed respn̄ incertus videbit et timuit. Hic est amor pe
cuniarum. hinc ad hec pecunia et hec pecunia. ille predat. qui scripsit fe
cit pecuniā ut de pecunia impiaret pecuniā. per hec enim amor pecunie tamo
re pecunie qui pstrale delictū est. et ipm quasi singulare eliminatiū
est per scripm. Argumentū m̄ est a maiorē. q̄ duo magna fuit explo
sit. et esse argumentū. pecuniā multorū talit et pecuniis grauissimis regna
uit. ut nō pecuniā. pater aut ignoscite illis q̄ nescit. quid faciūt
volūt. irreuocabile. oculis tuis deus nec. i. cruciet. ad te vacuū sed
faciat. ad quod ministre. vide mee opa dñi que posuit prodigia sup
terrā. flagellis cesus. spinis coronatus. clauis confixus. affix
us patibulo. appendus. stetuntus. dñi tui deleri. i. memor ut
ignoscite illis. hinc multe misericordie corpis hinc multe mee cordis hinc

pstrale pcū

singulare

dolores hui⁹ mist⁹ ⁊ tui⁹ hui⁹ oleū exultatiōis hui⁹ gutte sin
guinis deuotissimi mei dñi multe sed et misere dñi multe
vincent ne misere mee. Ay mihi misereris supabut. Vincant
mihi tue antique dne. Vincat sepa malicia. Magna enim illorum
superbis sed miquid ne manet pectus tua dne. Multi per eneum
modū. Nunquid redditur pro bono malū aut q̄ fedauit fouea me
mee. plene fedauit impietate fouea amissionis indignationis plu
rimas et per maximas misericordes. Sed quid eorū fouea et ad abus
sum misericordie tue. Retribuentes mala pro bonis fouea fede
rit sed miseris non ulciscit. nō precipitat nimis exedit nō fouea
cuit et pro retributis malis simulat bona. Absit ut misere mor
pure exhominent suauitate unguenti q̄ de tuo corpe fluit. q̄ a
apud sinū tuū mūdi et caposa apud eū redemptio. Ayisere mortis
re misere sūt. misere mortis re blasphemie sūt. misere mortis
re exultationes et insultationes quas tibi reddit generatio prava et
exasperans. Tu aut quid. Surge q̄ elevatione manuū tuarū ad eum
qui pro eis mortuus ⁊ holocaustū respicit ne obliscaris. Surge misericors
ordia nitens q̄ celos ascendebat terram aperiebat miseris respectat
expandentes pro crucifixo tui clamas. Pater ignosce illis quia nes
cunt quid faciunt. O quā multus est ad ignoscendū. O quā magna mul
titudo dulcedinis tue. O quā longe sūt cogitationes tue a cogitatio
nibus nris. O quā firmata est erga nos misericordia tua. Ymo ecce
Ille clamat. ignoscite mihi crucifige. Apollita sūt sternumenta eius
per oleū et osti sūt oracula. O misericors patiens sed et reparans. Cari
tas patiens est sufficit. misericors benigna est. simulans est. mala vin
cit a malo misericors hilarificans. sed vince in bono malū sic hilarificans
est nō cui sibi patientia dei sed benignitas dei ad penitentiā inducit
q̄ benignus misericors eorum quos tolerat amat et amat tam
ardenter. patiens misericors dissimulat expectat sustinet denique
tem sed benigna trahit. adducit conuertit fratres ab errore vie sue de
linquentem animā eripit multitudinē peccatū. O inde lapides estis
sed lapidem prunis malliorē de quo resonet timoris pectus et
ebullit oleū misericordie. Quid petibus dne desideriis te terrente
voluptatis tue qui sic profundis crucifigentes te oleo misericordie tue. Pater
ignosce q̄ passio hec potentissima est ad exhauriendā omnē culpā peccati.
Sed quis scit si datus ⁊ michi ⁊ michi datus est q̄ alteri dari nō potuit
nunquid angelo ⁊ sed ille nō egruit. Nunquid diabolo ⁊ sed ille non
resurgit. Denique nō ⁊ sublimitudinē angelorū adsit aut uti sublimi
tudinē demonū. sed ⁊ sublimitudinē hominis fructus est et salutis meritus ut
homo. exhumiliauit enim semetipm formam serui accipiens. filius ho
minis et fructus est omnium seruus. nō solū formā serui accepit ut

subsistit sed etiã male seruã ut vapularet et seruã pecũ ut pecũ seruet
ei culpam nõ haberet. In plenitudine nãste homi nõ homi qz pmy homo
nec ei anime pecũ nec i plenitudine temporis pecũ creatus est. Xpus aut i
veritate hoc misterium professus et profitendus se venisse ne subtra
heret alle gentiles oculos magnũ hoc pectoris asphendet sacramentũ
ideo habitu et omi habitu inventus est ut homo nec i eo quod ad na
turã debuit signũ aliquod singulare ostenderet qz ei omnia nãte
sunt ideo crucifixus. Pauci aut revelauit scripturã ut esset qui
redderet i eligendo aut destendendus est qz si cognouissent nunq
dnm gloriã crucifixissent. Adhuc etiã alle singulari pecũ ignoran
tiam expetauit ut sole aliqua ecclipse umbra ignorãtiã passet qz
nesci. Duo aut nobis hereditate relinquere ille uetustus adam
qui fugit a facie dei labore videret et dolore. Labore i actione
dolorem i passione. Nõ hoc ipe audierat i paradiso quo recepit ut
operaretur et custodiret illũ. Operet dilectũ custodiet fidũ et
sibi et posteris suis. Xpus dns labore et dolore considerauit ut in
diret eos i manus suas. Nemo se mugit i manus eorũ spiritus i nouo
profundi et miserunt usque iste usq ad animã eius. Vide miserere pa
trem hereditate mea et labore meo qz pauper sui ego et labor eius
alimentum mea. Laborauit sustinens. manus eius i labore steri
uerunt. De dolore vide quid dixerit. O vos omes qui transitis per
viam attendite et videte si est dolor sicut dolor meus. Vere languores nostros ipe tulit et dolores nostros ipe portauit. Vide dolorũ pauper
et dolens tempestatis per animã aspis pene. Et i vini passionem uetere
nõ habuit et i morte passionem actuã sustinuit dei saluti operat
i medio terre. Prenuit memoriã eius qui dum fuerit labores illorum
quos probat i pdicando sitibundum i disserendo tpestatem i le
mando vigilarem i orando laborarem i ppetuando. Verum dolor etiã
dolorũ eius cognitorem sputorũ colapherũ subsannationem expectora
tionem clamorũ horũq sitim quo per eum et sup eos habundantius
tristitiã fuit. Fuit ergo nõ fortitudo fuit sitibundo sed si accessit etiã
ministerio ut sequi vestigia eius. Alcesin etiã exquirat ame sing
ulis cuius effusius est sup timentes nec immunis eius alicui tam
singulari sede Judeorum qui videret tunc mutata ignitus sacerdos
qui spũs gie commutatum sacerdotium. qui sanguine testamenti pollutus dei
eius qui gratiam eorum filii dei. Sunt plerique qui laborem et dolore
precantur sed neutrus i nullo est nõ voluptas. hyc nõ sitit ysaie mag
nam filii dei. Sunt qui ex voluntate sustinent sed nõ est eis spes neq
pus i sempiterne esse. Ingulat tota nocte luxuriosus nõ solũ patient
sed et libenter ut sunt epulent voluptuose. Ingulat impera sceleratus
tus ut diripiat pdam. Ingulat fur ut domũ possideat alienã. Sed

hyemes et horas silet longe fuit a labore et dolore qui sedebant do
minus habet aut bene voluntatis qui optima ministrare discipulis pos
sunt ne gemitum aut non habitus contristetur et linquentes omnia
secuti sicut et ipse voluit aut pater ipse sequentes eum quemadmo
dum dixit. Hinc medii autem ministro validissimum michi argumentum est
quod possit saluatoris et splendida hec ministratis in mari fuisse ut ante
rem. Hic enim super hec tristis est et labori et dolori. Vide ergo
quam magnificentiam fuisse terre illa maiestas. de cibus que in celo sunt
et sub celo atque et fructu sue. Et quid frustra dicta? Sed nil quod
sole uerbo factum est ut ne que fierent refert? Dum enim et tri
bus annis simul tecum uisus et cum hominibus conuersatus etiam habuit fac
tus obsequiorum? Deus ipse dapes non habens ubi caput suum reclina
ret. Quare hec? quia uerbum a sua substantia descendit et grossi
us accepit indumentum. Nil mirum factum est et in grossiori et morosi
ori aperie uerbum. Sicut enim legitimo uestit sibi uere corpoream
absque sui diminutione ut ante uere ut post uere sic filius dei assup
sit carnem non gemitorem passus nec diminutionem nec ullam carnem nec
post carnem apud patrem dispendium sed hec mansit nec tenuem sum
de uerbo uite et quod erat absque ullo redemptionis nostre. Hec autem uer
bum quod carnem patrissimam et carissimam sibi fecerat sibi modera
tas actiones corpus sui. Tu quidem sitisti et uestitus erat. Tu quidem multis
prosus habebat lacrymas in meatus suos reposuisse legi meos sue
tudinem uerbum non sapuit nec illustrem est sed tu utrumque capax et po
situs es hec absque et adesse. Absque autem similiter. Similiter enim ut
habuisse est carnis nec seruire uenisse quem actiones et passiones ordi
nare pro eo qui eis erat ab adolescentia prona est in malum nec flagel
la quoque et gladios erat sub distinctione mortis ad suas ambitiones uolup
tates. Felix enim regimen hec est uerbum nec omnes actiones suas
ad illustrem dirigit ut et tenuem sinat et aperuit eum. Felix qui
passiones corpus sui hec illustrem ordinat ut quemadmodum patre hec
dei filium patrem ipsum et a cruce tollat murmurantes et dure ver
sutum gratum actu et uoce laudis. Qui sic exterius se iste tollat gra
uatum suum et uadat dominum suum. Grauatum corpus est nimis. Ideo pus
tunc languidi uacillamus seruientes desiderijs et impossibilitatibus
nec pertimus illud ad spiritum regimus obedire et mortuum nec
pertimus. Et corpus quod corruptibile mortuum est hec pondus. Ambulamus
nimis nec currimus et ideo corpus quod corruptibile aggrauat animam
et deprimit terrena habitatio sensum multa cogitantem. Ambulamus
enim ad dominum nostrum. Ita quod dominus ita nos ergo animam et sepulchrum illius
dominus illorum mortuum. Qui sibi hec omnia ambulamus posito eo quod pon
tis sibi currentes quia uolabimus. Plane sicut pennas uentorum simplex

atus est nos dñs ihūs per labore et dolore mū. Adhec amq nos quoq
et vicinus quibusdam amplexibus per iustitiā et iustitia sua reduc
ad iustitiā dirigendo passiones p̄ter iustitia sustinendo dicamq quoq
cū sponsa. tenui eū nec dimittam. dicamq cū patriarcha. nō dimit
tam te donec benedixeris michi. quidcūq superest anime mee benedicere.
quid post amplexū nisi osculū restat. Si sic adhuc eam deo quo cam
nō explemur labiorū osculet me osculo oris sui. Cibat nos mīm
dulce panis lacrimarū et potas nos lacrimis in mensura dabis per
ducis nos ad mensuā beatā et refectiū et saginatū quā dabis nō
simus nosq; qui est sup omnia benedictus in secula amen.

Sermo in cena dñi de baptismo et de sacramento altaris.

¶ Sicut dies quos discernere debetis. dies pleni pietate et
¶ gratia quibus cena sacramentorū hominū mentes ad penitentiā pro
uocant. Tantū siquidem nos est sacramentū cene quo die
bus esse celebratur. ut possit quasi ipsa lucida semita cordis et per
tus omne lucet ferreū emollire sufficiat. denique videmus ipsū hodie
ad passionē ipsi nō mō celestis refectio sed tristis mouere et petrus simi
dē et in confessione penitēcie opere monumenta. Ne tu qui sic est in spiritā
libus celebrat sicut est corporaliter. an quibusdam staminis presto sit super
aliquibus aptent labiorum. que ministra sua nō negligent
ministerio que nō clausa sua diligenter debuit habere considerationē.
metuo enim tridie mater filios paulo more integrū sed frangat enim
ste et ego nobis tibi si possem sacramenta que clausa sunt aperire debui
am sed ea minus possum utinā vobis mē et mi pater. sapia frangi
gite mecū estis mecū mihi quasi proculdubio sicubi vulgi vulgi vul
tus qui comiste dñi ep̄s ysaac. Audite quidem sua sacramenta et scra
tandis oculis horum nō sufficiat. sicut assis etiā aliqui vini stabellas sua
ad tentoria similiter inpleda. De tribus itaq; sacramentis que sunt regnum
sua hinc reponi dicendū est. q̄d dns ipe dauuit. Sacramenta dicit
sacrū signū sine sacrū secretū. Aliter siquidem sunt p̄ter se nīa. alia nō
p̄ter alia designanda et ipa dicunt signa et sunt. Vt enim de usualibus
similiter exēplū. dicit anulus absolute p̄ter anulū et nulla est sig
nificatio. dicit ad nuptiarum aliquē de hereditate aliqua et signū est.
etiā ut cum dicit possit qui scripsit. Anulus nō valet quicquā sed hoc
dicitur est quia quereba. In hoc itaq; modū appropinquauit passio
dns de gra sua nuptiare eccle sue ut visibilis gra signo aliquo
visibili ostaret. Ad hoc instituta sunt omnia sacramenta ad hoc ecclia
ut ste per scripturā ad hoc predū alumno. ad hoc denique baptismus mi
cū sacramentorū cum i quo explantam filiū dñi mortis eius. unde et
trina mersio tridui q̄d mō celebrandū est forma gerit. Sicut enim
in exterioribus dimersi sunt signa et ut capto timorem exēplo mitte

sunt ꝑ̃ uestiture stolaꝝ̃ et de quibus ꝑ̃ uestimur. verbi gr̃a. Innuest
tru. amonimur per libr̃i. alleuiat per baculi. et per anuli. simil
Sicut ingr̃i hmodi rebus est. sic et dñicus gr̃a dñice
sit tradite sut̃ sacramenta. q̃ est ergo gr̃a uel per quos
nob̃ ꝑ̃ uestimur. Virg purgato delatorii. q̃ns enim potest fieri
mundi de immundo. excepto semel nisi q̃ solus est mundus et i quem
patrem nō cadit dubiū. huius quidē gr̃ie sacramēta ꝑ̃ sunt certa
signa ut originalis ruginē culpe que manauerat a parentib⁹ pri
mis tollerent. sed veniente deo q̃ agnus est tollens pec
cata et mitis cui ingr̃i suauis et amor leue opꝰ sancti spūs aqua diluceret et
ut inueterā rubiginē ei⁹ luctēne sancti spūs aqua diluceret et
ac debitis illa cessaret. Sed forte quereret aliquis et dicat si dele
tum est i baptismo q̃d imperimur a parentib⁹ nr̃is. adhuc manet in
patribus filiis et uelut uetustum q̃dam pn̄ nob̃ purgatum
hoc semine uelut cui debeā q̃s a p̃mis parentib⁹ i nos trāsducta
sit lex istius pn̄. omnes siquidem i peccatis uoluntate gr̃am. pro
pria incurrerat multa diuina illicitos quosdam rapiendi cupido
et temptatio bestiales sentiendi. deposita uelut sepius uel mente
excidere debet q̃ i christo p̃mi renouamur omes. Cedimus autem // hoc
sup acūm lapidū et i luto unde nō solū mundari sed etiā vulnera
ri et grauiter quassari sumus. Lauari quidē cito possimus ad sanā
dū uero opus est curatione multa. Lauam̃ igit i baptismo q̃d
dicit gr̃a gr̃ie q̃ damnatorū nō ē. ea hoc gr̃a nobis confert
ut iam nō nobis culpa noceat. si tñ a consensu abstineamus. utiq;
ita tamen q̃ sanies ducta ulcus remouet. ita tollit damna
to et crimen mortis q̃d prius inde manabat. Sed q̃ns poste
tum efficax motus sanguis q̃ns p̃ uicus huius sordes q̃d
Confidite q̃ et i hoc gr̃a saluemur et ut seruet sibi sacramentum
corpis et sanguinis p̃uisi i mysterium habeat. Deus cui illud
sacramentū operatur in nobis ut uideat et sensu minuat et
in grauem nobis pernitiem tollat. cum offensus. Si quis mysterium
nō tam sepe modo nec tam acerbos sentit motus uerecundie i
nude lugubre aut certaꝝ hominū gr̃ie agit corpori et si
gnum dñi q̃ in mutatis sacramentis operatur. i eo et grauetur q̃ pes
simus blasphemet ad sanctitate. Sed timē quid agimus q̃n in
hoc corpe positi et i tepore malo nō possimus esse sine peccato
nisi quid despiciamus. ꝯ Christ. Si dixerimus aut beatus iohannes
quia peccatū nō habemus nos ipsos seducimus et ueritas i nobis
non est. si aut confessi fuerimus peccata nostra fidelis est deus q̃ dimittat nobis
peccata nostra et emundet nos ab omni iniquitate. mag
ut de remissione credula uerba minime dubitemus habemus/ exp sancta
/ eccl

mentū pedū ablutionē. Quereꝰ fortē unde scīam q̄ sīc̄ mentū
sit huiꝰ remissionis. Respōdit ei ipē dñs promittēt petro dicēs
q̄d ego fratres meos modo sīc̄ aut postea. nichil tunc de sīc̄ mē
to locutus est sed tantū exemplū inquit dedi tibi ut et tu ita
facias. Verū multi habent illis dicē sed nō possunt
dedīg nec ex toto valent eos mundos et suspectos reputare nec de
cetero q̄d nō capiant. Vis aut nosse quia per sīc̄ mentū illud
est nō pro solo exemplo factū. Illud attende q̄d petro dictū est
si nō lauero te nō habebis partem mecū. Nūquid ergo lauet
q̄d nemo unquā est ad salutē q̄n si ei nec ipē petrus parte habe
ret cū ceteris xp̄i et dei. Vide ergo si nō expauit petrus ad tantā cō
minationē terrificū uerbū si nō ingruit salutare esse ministe
rium ei indulsit. Domine nō tantū pedes meos sed et manus et caput.
Et unde sīc̄ q̄ ad diluendā petri culpā nō sufficit ad mortē et quid
plene curre nō possumus nisi mortē ablutio ista pertinuerit.
Ego eo plane q̄ afferentia manus et caput petro ad lauandū insti
tit. Qui lotus est nō indiget nisi ut pedes lauet. Lotus est qui
grauiā petri nō habet cui caput et manus adsit
capitis et cōtra status mundi est. Sed pedes qui sūt affectus animę
dū in hac palude gradimur. Et toto mundi esse nō possūt q̄n aliq̄s ba
ptisma aut cuncta plusq̄m optet credat animo uel adhuc mo
rum multos cui offendimus domesticos. Verūtamē nemo q̄ nō pot
nemo pūpendat. Impossibile est cui dñs salutare impossibi
le est eū diuinū nisi per xp̄m et a xp̄o. Nemo nisi penitus sene
ctute dormitet ad omnes cuncta malitie ad excusandas excusa
tiones petri q̄m ut audiunt petrus ab ipō nisi lauerit ei xp̄s
non habebimus partē cum eo. Nec ulla tamē pro eis morte est ni
si esse salutares. Ignoscat frater pie et libenter si modo nos ag
noscimus. In huiusmodi nāq̄ q̄si remittendo deleg et negligentia cul
pabilis est et timor moderatus. Hinc est q̄ carne quā ipē mīsit
reddit pro petro illis uidit nos carne. Sicut ergo de gregibus
deperimus q̄libet dampnatione abstulerit q̄ unctis aplis nulla
dampnatio est hyssopi q̄ sūt ipō ligni tunc ad hyssopandos nos pari
adhuc parte tunc nubis et grauiā affligere nos ut sentiamus q̄d
nobis gratia prestet et semper adhuc angelum reuocamus. Sic et
de mēbris istis potest pia dispensatione nobis cū agit ut nō pereā
mus sed illis nos deus eruditat et cū minima cruce nos per
simul certi simus quā nostra in nobis munera superet. Semp q̄ tunc
mur et domino saluatori simus q̄n eius gratia nō amittimus q̄a
nobis multiplicatur. Necessarium esse sentiamus. ‖ Sermo
unde supra de cena domini.

Vm vniuersa fecerit deus in pondere et numero et
mensura spālius tñ ea tpā quibus mr eius visus est et
cū hominibus conuersatus est quotiēs in eis optatus lo
cutus aut passus est ita disposuit ut ne minima quidem mone
tā ne vnū iota a sacramento valeret aut pderet sine mis
terio. Euidenter tñ quatuor proxime dies et ipm quē hodie
solenni illustrauit die pcessionis diem refectionis siue pa
ssionis requietionis siue resurrectionis siue. Nobiles admo
dū dies et mē insignes magis. prima siquidem die gloriam sus
cepē est dignatus hierusalem et cū ingenti quodam tpudio et
exultatione vniuerse terre ihēsalē nō propriis sed hactenus
nō fuerat pedibus sed humento vectus intraret. Et hec quidē
ad passionē preparatio fuit expectata hinc maxima iudea stra
darū. Sine ventura aliqn turbas ut repent eū et regem fa
cerent fugiens legit declinasse. nūc vero et nō quesitus ab
fuit ut tanqm rex ist' susciperet et pdiceret ab eis qn eratz in
hac ipa pcessa eorū qd dubiū nō est aut expectauit. Sic mem
rium et de passione adiecerē est. Expte quotz et absondet se a
iudeis ner celebrat iam mutuare Iudeam palam qa quaerebat
eū Iudei interficere. Secus aut qn venerat hora cū tanqm
potestate habens spontaneus ipē se obtulit passioni. deduc
nempe pontificem nūq temptari per omnia pter solitudine
absqz pcō ut tanqm verus homo et perfecte homo et aduersa
optume vincere optume suscipere et utrinqz certe in scipo
nobis salutare ptexit exemplū. Vt enim tēpestive est premia
populi et seculi huius prospera deuitare sic immoderate inesti
ne certa quidem dispensatione admitte ea. pacienter quotz
et tpāles offas aduersitatis prolatare et tempore prudenter aliqn fu
gendi erit. cū aut nece fuerit viriliter tolleranda. Et Ihūs
quidem ductus prescientie et dispositione legues hierusalem omne vite
genus. nichilominus tamen ipsos illos notissimos utrinqz spe
cies virtutis vniuersa constituit. Utrinqz ergo omen virtutē im
plere debuit cum in quo plenius habitaret omne plenitudo vir
tutū ut notū fieret omnibus qm maxime id scire
licet et periculum pati. ne cui scientia dei de hijs aut quos
oriri posset prosperitas sua. ne de virtute de hijs aut quos pe
dere posset admiratio vtrinqz enim scripte est qd prosperitas non
tñ animos sed studiorū ornat ecclesiā et aduersitas nō utrinque querū
libet sed paucorum perdit ecclesiā. qm modeste tamen hanc vtrinqz
videt gloriam suscepisse. ad triumphalem ornatum tam vere
cus nō in curribus aut equis et diuitiis. Si quis nobis ali

non est voluntas patris mei et spiritus hec · voluntas patris est
et sanctificatio nostra · denique si non lauero te aut dissi ad patrem
obuiq; recusanti non habebis partem mecum · Sanus aut quis
dixit · Spiritus qui venit ad me non erubuit fletus quos dispendi
de celo non ut fleta voluntate meam sed voluntate eius qui misit
me · opportune aut et utiq; nunc sic post exemplum apostoli ex
hortatione sententie admonet me legere dei quoq; reposissimus
extat sanus nam multos eos promissionibus pater instituens
maxime passione refouet eos et refocillare curauit de resur-
rectione sua de aduentu paracliti de eius consolatione et assiden
one aliquid subiungit · nec multo post uenit est ad ecclesiam et uisa
terra pregnans fletus ostendit ubi quidem non solus audiui sed quasi me
tus oibus floruisse uidit ut totum repleuisse quod est ecclia tetus corpus
lacrimis perfudisse · nam de sacramento quidem corporis et sanguinis
sui nemo qui nescit hinc quoq; tantum et tam singulare alumno
nam est primum de exhibitum est die consecrationis et mandatum deinceps
frequentare || Ex hoc uno dominice passionis in quo nimium si
cut totum hominem silicem fecit sic de toto se fecit hostiam salutarem
corpus exponens suum supplicijs et animam pro gregibus animam pro
nouissimum hostiam offerens · hinc quidem supe
rate mortalibile sexum feminarum · Inde sup desperantem discipu
lorum · In his ipsum quoq; dominum fecit · et hec quidem pro nobis pas
sus est qui tanta caritate expassus est nobis · Verumptamen que de
eo ipso erant fuere habuere sicut ipse lamentabiliter indicabat aut · fuere
utiq; celebrandum et celebrandum · Pro quidem requiem denique
resurrectionem · Nos quoq; si fortunam in illam ego dei requiem
per multas tribulationes nobis meminerimus ingrediendum · Et pro
quidem donec simus in tribulatione magnum nobis videt assumere
ad requiem magnum michi simus amplius desiderantes · Verum
non erit nobis requies mei requie quidem ipsa a desiderio gloriae
a desiderio resurrectionis · Denique iugiter cum dicat spiritus ut re
quiescant a laboribus suis · Et labore ergo requiescitur qui in do
mino morimur · sed non requiescitur merito a clamore · denique
sub throno dei clamant — ave ecclesia · quo et si michi habitum
quo molestat — nodum tamen totum habeam — quo delectet donec requie
resurrectio donec sibilum pascha sequatur · Amen · E · N ·

Et sic est finis huius prime partis ·

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Explicium Sermones beati bernardi abbatis hyemales de tempore et de sanctis. Incipiunt sermones eiusdem de tempore et de sanctis estiuales. . . . . .